

Werner Gitt

Hemelse ervaringen

Schatvinder

Website van de auteur: www.wernergitt.de

Daar zijn te vinden:

- Lijst met actuele data van lezingen van de auteur.
- Artikelen en boeken in verschillende talen te downloaden.
- Traktaten (bijv. 'Hoe kom ik in de hemel?', 'Wie is de Schepper?', '... en Hij bestaat toch!', 'Kribbe, kruis en kroon', 'Reis zonder terugkeer', 'De grootste uitnodiging') om te downloaden in meer dan 65 talen.

De tekeningen werden door Doris Daubertshäuser gemaakt, waarvoor mijn hartelijke dank.

- Website van de illustrator Doris Daubertshäuser:
- www.doris-made-to-create.de
- Vertaling uit het Duits: André van der Beek

Bijna alle foto's in dit boek komen uit het archief van Werner Gitt

De schrijver: Dir. en prof. *Werner Gitt*, In 1937 geboren in Raineck/Oostpruisen. Van 1963 tot 1968 doorliep hij met goed gevolg een ingenieursstudie aan de technische hogeschool van Hannover. Van 1968 tot 1971 was hij assistent voor reguleringstechniek aan de technische hogeschool in Aken. Na een onderzoek van twee jaar promoveerde hij tot Dr. Ingenieur. Van 1971 tot 2002 leidde hij het vakgebied informatietechnologie bij het natuurkundig technische staatsinstelling (PTB) in Braunschweig. In 1978 werd hij tot directeur en professor bij het PTB benoemd. Hij heeft zich met wetenschappelijke vraagstukken uit de gebieden informatica, numerieke wiskunde en reguleringstechniek bezig gehouden en de resultaten in talrijke wetenschappelijke tijdschriften gepubliceerd. In 1990 richtte hij het informaticacongres op waar jaarlijks ongeveer 150 deelnemers heen reisden. Het doel is om Bijbelse richtlijnen met wetenschappelijke vraagstukken (in het bijzonder informatie wetenschappen) te verbinden. Sinds 1984 vertegenwoordigt hij het gebied 'Bijbel en natuurwetenschap' als gastdocent aan de onafhankelijke theologische hogeschool in Basel (StH Basel). Sinds 1966 is hij met zijn vrouw *Marion* getrouwd. In september 1967 werd *Carsten* geboren en in april 1969 *Rona*.

Inhoud

Voorwoord

Deel I

1 Hoe men van schatzoeker tot schatbezitter en daarna tot een schattenverzamelaar kan komen

- 1.1 De Heer Jezus spreekt in gelijkenissen
- 1.2 Hoofdthema van de gelijkenissen
- 1.3 De gelijkenis van de koopman en de kostbare parel
- 1.4 'Maar verzamelt u schatten in de hemel'
- 1.5 De zoon

Deel II

2 De hemel – de grootste schat

- 2.1 De hemel – een plaats van welkom zijn en genot
- 2.2 De hemel – een plaats van verrijkende gesprekken
- 2.3 De hemel – een plaats van vervulde dromen
- 2.4 De hemel – een plaats van het weerzien

Deel III

3 Zelf beleefde verhalen, moderne gelijkenissen

Leerrijke voorbeelden

- 3.1 ‘Werp uw brood uit op het water’
 - 3.2.1 Zullen wij Mensulu in de hemel terugzien?
 - 3.2.2 Een onverwachte ‘ontmoeting’
- 3.3 ‘Er is geen einde aan het maken van veel boeken’
 - 3.3.1 Een boek kiepte mijn oude wereldbeeld om
- 3.4 Bij Tiffany (in New York)
- 3.5 Evangelisatie in de trein
- 3.6 Hoe kan ik iets afleren?
- 3.7 De ‘Zonnekoning’
- 3.8 Mijn ongebruikelijke gebed
- 3.9 ‘Wat zullen mijn voorouders zeggen?’
- 3.10 Het gebagatelliseerde Christendom
- 3.11 De grootste brug van de wereld
- 3.12 Het grootste risico van Duitsland
- 3.13 Gods zaad en ons zaaien
- 3.14 ‘Ook de paus moet in het vagevuur’
- 3.15 Christen zijn, maar zonder God?
- 3.16 Speciale constructie van de giraffe
- 3.17 Beleefd in ‘mijn collegezaal’
- 3.18 Een niet alledaagse belevens in het ziekenhuis
- 3.19 Een vrouw uit Kirgizië komt tot geloof
- 3.20 Toen hief ik mijn hand op in de auto
- 3.21 Als God een plan heeft – een bijzondere belevens in Canada
- 3.22 Doorbraak naar het geloof na 30 jaar.

Deel IV

4 Mensen, die de schat vonden

Tien getuigenissen uit vijf werelddelen

Getuigenissen uit Europa

Z1: Van Stasi officier tot medewerker van Christus

Karl-Heinz Irmer, 99089 Erfurt

Z2: Gezonden naar China
Sarah Overmeyer, 38114 Braunschweig

VW-Z3: Omdat bij God geen ding onmogelijk is (gi)

Z3: Uit de macht van de duisternis naar God toe
Johanna

Z4 Uitgeprobeerd
*Gediplomeerde ingenieurs Fritz en Birgitt Hespels,
81735 München*

Z5: Een traktaat bracht mij naar God terug
Maria Funk, 32339 Espelkamp

Getuigenis uit Afrika

VW-Z6: Namibië – het voormalige Duits Zuidwest Afrika (gi)

Z6: Een voorbeeld met blijvende werking
Daniela Epifanio, Windhoek (Namibië)
Debora Bosman, Windhoek (Namibië)

Getuigenissen uit Azië

VW-Z7: Japan – het land van de opgaande zon (gi)

Z7: Ik zag geen zin in het leven
Saori Higashi, Hamura City bij Tokio (Japan)

Z8: De Islam gaf mij geen antwoord
*Farida Radecke (geb. Satybekova, oorspronkelijk uit
Kirgizië), 8404 Winterthur (Zwitserland)*

Getuigenis uit Amerika

VW-Z9: Wanneer God twee mensen bij elkaar brengt (gi)

Z9a: Zo gaven wij elkaar het jawoord
Helen Kohlscheen, Blumenau (Brazilië)

Z9b: Van Bazilië naar Zwitserland en weer terug
Werner Kohlscheen, Blumenau (Brazilië)

Getuigenis uit Australië

Z10: Een rebelse teenager wordt evangeliste
Sonia Foley, Elanora Heights (NSW 2101, Australië)

Deel V

5 Nawoord

- 5.1 Hoe vind ik zelf de kostbare schat?
- 5.2 Hoe kom ik in de hemel?

Voorwoord

Zoals de titel al zegt, gaat het in dit boek over een schat, maar niet over een goudschat, die op de bodem van de zee in een gezonken schip uit de tijd van de goudzoekers ligt, maar om de grootste schat die men in dit leven überhaupt kan vinden en dat is de hemel. Dit boek heet **Schatvinder**. Een ander boek met de titel **Schatzoeker** is al verschenen bij de uitgeverij CLV in Bielefeld (Duitsland). Maar dit boek is niet deel II of de voortzetting van dat andere boek, maar een zelfstandig boek met dezelfde structuur, maar verschillende inhoud. Men zou het een parallelwerk kunnen noemen. Wie het eerste boek gelezen en er vreugde aan had, mag er zeker van zijn dat hij dezelfde vreugde ook zal beleven, wanneer hij het parallelwerk ter hand neemt. Slechts de voorgaande inleidingen bij de individuele boekdelen lijken erg op elkaar. Dit boek en ook het parallelboek zijn in vijf stukken verdeeld, die hier kort beschreven worden.

Deel I: Het centrale thema is hier de beide gelijkenissen van de schat in de akker en van de kostbare parel. Beide spreken over de hemel en daarmee is de schat al bij zijn naam genoemd. Wie deze schat gevonden heeft, zal ook anderen helpen om deze schat te vinden. Volgens de leer van de Heer Jezus in de bergprediking wordt een schatbezitter, die al tot geloof gekomen is en daarmee de meest waardevolle schat gevonden heeft, aangeraden om schatten voor de hemel te verzamelen, die eeuwig stand houden.

Deel II: Wanneer de schat de hemel is, dan komt de vraag naar boven: Hoe kan men zich de hemel voorstellen? Aan de hand van vier hoofdstukken worden enkele uitgekozen facetten nader beschreven. Wij beginnen met het meest markante kenmerk en wel onder het opschrift ‘De hemel – een plaats waar men welkom is en geniet’.

Deel III: In het kader van mijn lezingen in binnen- en buitenland heb ik diverse werkingen van God beleefd. In 22 bijdragen geef ik door wat ik hier en daar beleefd heb, toen ik mensen op de unieke schat wees. Ook enkele leerzame voorbeelden worden hier genoemd.

Deel IV: In het vierde deel van het boek komen verschillende personen (tien vrouwen en drie mannen) uit alle vijf werelddelen uitvoerig aan het woord met persoonlijke getuigenissen uit hun leven. Onder de vermelde personen bevinden zich twee echtparen en twee zusters. Alle mensen ken ik persoonlijk. Allen hebben zij gemeenschappelijk, dat zij in hun leven (zonder het uitdrukkelijk gewild te hebben) zoals de akkerman in de gelijkenis in aanraking kwamen met de schat en toen de schat nader onderzochten en daarna alles, wat voor hen eerst belangrijk was, opgaven om in het bezit van die schat te komen. In de gelijkenis van de kostbare parel wist de koopman van de onmetelijke waarde daarvan en hij verkocht alles wat hij had om die parel te bezitten. In de getuigenissen schilderen de betreffende personen aan de hand van hun eigen belevenissen, hoe God door Zijn Zoon Jezus Christus in hun leven heeft ingegrepen en hun leven daarna een duidelijke wending gegeven heeft.

Deel V: In dit nawoord gaat het erom hoe u als lezer zelf in het bezit van de schat kunt komen.

Dank: Het boek werd allereerst door mijn vrouw en daarna door *Bettina Hahne-Waldscheck* bewerkt. Mevrouw *Hahne Waldscheck* heeft zich vooral met de getuigenissen bezig gehouden. *Doris Daubertshäuser* heeft een aantal afbeeldingen gemaakt, die de uitspraken van de tekst onderstrepen en verluchten. Allen dank ik zeer hartelijk voor hun hulp.

Werner Gitt

Deel I

1. Hoe men van schatzoeker tot schatbezitter en daarna tot schattenverzamelaar kan komen

1.1 De Heer Jezus spreekt in gelijkenissen

De Heer Jezus spreekt zo vaak in gelijkenissen, dat deze manier van spreken tot een kenmerkende wijze van Zijn verkondiging werd. In totaal heeft Hij 29 maal in gelijkenissen gesproken. Bij 17 daarvan gaat het direct om de hemel. Maar ook de andere twaalf hebben op de één of andere manier een betrekking tot het rijk van God. Daaraan zien wij: de belangrijkste boodschap van de Heer Jezus is, dat wij de hemel moeten bereiken om niet voor eeuwig in de hel te zijn.

Gelijkenissen openbaren de toehoorders van tevoren onbekende dingen, zoals de Heer Jezus het aan Zijn discipelen heeft uitgelegd:

‘Omdat het u gegeven is de verborgenheden van het koninkrijk der hemelen te kennen, maar hun is het niet gegeven; want wie heeft hem zal worden gegeven, en hij zal overvloed hebben; wie echter niet heeft, ook wat hij heeft zal van hem worden genomen’ (Mattheüs 13:11-12).

Gelijkenissen hebben daarmee een dubbele werking. Voor de critici en tegenstanders van het evangelie verhullen ze al bekende dingen:

‘Omdat zij kijkend niet kijken. En horend niet horen, en niet verstaan. En aan hen wordt de profetie van Jesaja vervuld, die zegt: ‘Met het gehoor zult u horen en niet verstaan, en ziende zult u zien en geenszins zien; want het hart van dit volk is vet geworden en hun oren zijn hardhorend geworden en hun ogen hebben zij gesloten, opdat zij niet misschien met hun ogen zien en met hun oren horen en met hun hart verstaan en zich bekeren, en Ik hen gezond maak. Gelukkig echter uw ogen, omdat zij zien, en uw oren, omdat zij horen’ (Mattheüs 13:13-16).

1.2 Hoofdthema van de gelijkenissen

Thematisch gaat het bij bijna alle gelijkenissen over het koninkrijk van God. Zo vinden we in Mattheüs 13 altijd weer de inleidende formule:

‘Het koninkrijk der hemelen lijkt op

- een mosterdzaad, dat een mens nam en in zijn akker zaaide.
- zuurdeeg, dat een vrouw nam.
- een schat, verborgen in de akker.
- een net, dat in de zee geworpen werd’.

Men kan het ook zo weergeven: ‘Met de hemel is het zo als met . . .’

Opvallend is, dat in de evangeliën zo vaak sprake is van het *koninkrijk van God*. Slechts bij Mattheüs vinden wij het begrip *koninkrijk der hemelen*, en wel 31 maal. Slechts op vijf andere plaatsen staat er bij Mattheüs *koninkrijk van God* (Matth. 6:33; 12:28; 19:24; 21:31; 21:43).

De uitdrukking ‘*koninkrijk der hemelen*’ (In het Engels: *kingdom of heaven*, 33 maal). En ‘*koninkrijk van God*’ (In het Engels *kingdom of God*, 70 maal in het Nieuwe Testament) zou men op het eerste gezicht voor dezelfde betekenis kunnen houden. Terwijl het begrip ‘*koninkrijk der hemelen*’ heel duidelijk de hemel van God betekent, heeft ‘*koninkrijk van God*’ in het Nieuwe Testament twee betekenissen, die we kunnen onderscheiden in:

- ‘Koninkrijk van God’ is overal daar op de aarde, waar mensen in de Heer Jezus geloven.
- ‘Koninkrijk van God’ is daar waar de hemel is.

Enige Bijbelcitataten moeten dit bewijzen:

Geval 1:

Koninkrijk van God heeft betrekking op de situaties op de aarde:

In Lukas 17:21 zei de Heer Jezus tegen Zijn toehoorders: ‘Zie, het koninkrijk van God is midden onder u’. Toen een Schriftgeleerde op de vragen van de Heer Jezus goede antwoorden gaf, zei de Heer tegen hem: ‘U bent niet ver van het koninkrijk van God’ (Markus 12:34). Beide uitspraken hebben dus heel duidelijk betrekking op deze aarde. Tegen deze man wilde de Heer Jezus zeggen: ‘Wanneer u zich nu bekeert, dan behoort u tot het koninkrijk van God, maar u leeft altijd nog hier op de aarde’.

Geval 2

Koninkrijk van God heeft betrekking op de hemel:

In Lukas 13:29 zei de Heer Jezus: ‘En er zullen komen van oost en west, en van noord en zuid, en aanliggen in het koninkrijk van God’. En tegen Nicodémus zei de Heer Jezus: ‘Tenzij iemand opnieuw geboren wordt, kan hij het koninkrijk van God niet zien’ (Johannes 3:3). In beide gevallen is hier met ‘koninkrijk van God’ de hemel bedoeld.

Vervolgens overdenken we twee gelijkenissen, waarbij het heel duidelijk om de hemel gaat. Beide gelijkenissen hebben tot doel om het bijzondere waardevolle van de hemel uiteen te zetten.

1.3 De gelijkenis van de koopman en en van de kostbare parel¹

44. Het koninkrijk der hemelen is gelijk aan een schat, in de akker verborgen, die een mens vond en verborg; en vanwege zijn blijdschap daarover gaat hij heen en verkoopt alles wat hij heeft, en koopt die akker.

45. Het koninkrijk der hemelen is eveneens gelijk aan een koopman die mooie parels zocht.

46. Toen hij nu één zeer kostbare parel gevonden had, ging hij weg en verkocht alles wat hij had, en kocht die (Mattheüs 13:44-46).

Beide gelijkenissen zijn met weinig woorden verteld. In ons verband willen we in het bijzonder ons concentreren op de tweede gelijkenis – die *van de koopman en de kostbare parel*. Daarom is hier voor een beter begrip nog een uitvoerige en in een vrije vorm gegoten bewerking weergegeven:

¹ Naast de in dit boek voorgestelde uitlegging van de beide gelijkenissen is er een uitlegging, die door vele Bijbelgetrouwe uitleggers wordt verdedigd en die ook William MacDonald in zijn commentaar op het Nieuwe Testament zegt: De Heer Jezus is het, Die op de schat in de akker stuit. Op dezelfde wijze is het de koopman, die de kostbare parel vindt. Deze uitlegging past zeer goed in de context en wel om de volgende redenen, die hier in het kort worden aangeduid, zonder dat er op bijzonderheden zal worden ingegaan:

- 1) Omdat Hij de *Zoon des mensen* is, moet Hij in de gelijkenis van het onkruid tussen de tarwe volgens de door Hem Zelf gegeven uitlegging met de *mensen* gelijkgesteld worden (vgl. Mattheüs. 13:24-37). Ook in de gelijkenis van de schat in de akker is er van een *mens* sprake.
- 2) Terwijl de schat in de akker het gelovig overblijfsel van Israël in de eindtijd uitbeeldt, staat de kostbare parel voor de Gemeente. De aardse roeping van Israël beantwoordt aan de akker (aarde), waar echter de hemelse roeping van de Gemeente bijvoorbeeld door wordt gekenmerkt, dat de poorten van de hemelse stad Jeruzalem op een gegeven moment uit parels bestaan (Openbaring. 21:21).
- 3) De Heer Jezus heeft op Golgotha de verlossing *gekocht* - zowel voor de gelovige Israëlieten als ook voor de gelovigen van de Gemeente.

Hij was een opgewekte kleine jongen, die de volwassenen steeds weer verbaasde. Hij leek op een opgefokte muis die steeds in beweging was. In hem borrelde het als bij een actieve vulkaan. Wanneer zijn ouders 's avonds na het avondeten samen met hem in de kamer zaten, vroegen ze hem wat hij wil worden als hij volwassen is. De andere kinderen wilden treinmachinist, brandweerman of piloot worden maar in zulke beroepen had de jongen geen interesse. 'Ik wil rijk worden!', zei hij 'zelfs steenrijk wil ik worden!' De woorden kwamen uit zijn mond met zo'n beslistheid als zou hij de geheimen van het rijk zijn al met zijn geboorte in zijn hart meedragen. Daarbij was hij met zijn vijf jaar nog een hele

kleine jongen. De rijkdom betekende voor hem op zijn leeftijd niets anders dan zoveel ijs en chocolade te eten, totdat hij er misselijk van werd. Maar elke keer wanneer de volwassenen op dat onderwerp kwamen, wat hij eenmaal wilde worden wanneer hij groot is, gaf hij altijd hetzelfde antwoord. Toen zijn ouders zagen dat hij met het ouder worden niet van mening veranderde, vroegen ze hem wat hij dan met zijn rijkdom wilde doen.

De jongen begon, zoals een vermogensbeheerder op te sommen, wat hij met zoveel geld op touw wilde zetten. 'Ik wil eerst beginnen met werken. Wanneer ik genoeg gespaard heb, wil ik een fiets kopen. Later schaf ik een auto aan. Daarna wil ik een mooi huis laten bouwen. Wanneer ik het klaar heb, schaf ik mij een edel paard aan. Dan stuur ik mijn paard naar het paardenrennen. Als mijn paard wint, koop ik met dat geld een fabriek. Met de winst uit de fabriek, laat ik een mooier huis bouwen en verkoop het oude huis'. Zijn opsomming ging zo verder, totdat hij uiteindelijk zich voorstelde hoe het eruit zou zien wanneer hij de rijkste man van het land zou zijn. Al zijn overleggingen waren realistisch uitgedacht. Het was geen gefantaseer.

Al in zijn jeugd bleek zijn zakeninstinct. Hij knikkerde met andere kinderen. In de loop van de tijd had hij een grote verzameling van knikkers gewonnen. Later begon hij postzegels te verzamelen. Hoewel de postbode zelden bij hem aanbelde, had hij zijn postzegelverzameling door het knikkerspel en door handig ruilen aanzienlijk kunnen vergroten. De jaren gingen snel voorbij – zoals het water in een rivier. Verrassend genoeg bleef de jongen zijn doel, om rijk te worden, trouw.

Al na de opleiding spaarde hij consequent alles wat hij niet voor zijn levensonderhoud nodig had. Uiteindelijk was het genoeg om een fiets te kopen. Enkele maanden reed hij daarop naar zijn werk. Later schafte hij zich een bromfiets aan. Daarna kocht hij een kleine auto. Zijn leven ging zo verder, zoals hij het zich in zijn kindertijd voorgesteld had. Het gaf hem ontzettend veel vreugde om dingen te kopen en te verkopen en daarbij winst te maken. Bij zulke dingen bloeide de jongeman helemaal op.

De jaren verstreken. De kleine jongen van toen met de onverzadigbare wens om rijk (en zelfs heel rijk) te worden kon intussen alle mogelijke dingen zijn eigendom noemen. Het leven verliep zoals hij dat gewenst had.

Op een dag riep zijn opa hem. Het was een oude gebrekkige man, die niet meer lang te leven had. De jongeman ging met een vrolijk hart naar hem toe want zijn opa was trots op hem. Hij had hem altijd laten merken dat hij alles in zijn leven goed had gedaan. Toen ze zo bij elkaar zaten, liet de oude man merken hoezeer hij zijn kleinkind waardeerde. Toch zei hij iets wat de rijke jongeman bijna zou

hebben gevloerd: 'Mijn jongen, jij bent rijk, ja heel rijk geworden. Elke dag heb ik gehoopt en gewenst dat je steeds rijker werd. Dat ben je ook werkelijk geworden maar je bent nog niet rijk genoeg want jouw rijkdom is uitsluitend van de aardse soort en strekt zich niet uit naar de hemel! Ga heen en zorg ervoor dat je ook in de hemel rijk wordt!' Daarmee had de grootvader in de roos geschoten zodat de jongeman opgewonden vroeg: 'Hoe men in dit leven rijk kan worden, dat alles heb ik zelf ervaren, maar hoe kan ik in de hemel rijk worden, wanneer ik daar nog helemaal niet ben?' - 'Je hebt hard moeten werken om rijk te worden maar er is nog een andere methode om rijk te worden, namelijk wanneer je de erfgenaam bent van een heel rijk persoon'. - 'Kan ik deze methode ook toepassen wanneer het om de hemel gaat?' - 'O ja, mijn lieve kleinzoon! Om in de hemel rijk te zijn, heb je iemand nodig van wie je kunt erven. Wanneer je Gods kind wordt dan ben je automatisch Zijn erfgenaam. God is de Bezitter van de hemel. Hij heeft bepaald dat men Zijn kind slechts door de Heer Jezus kan worden. Neem Hem van harte aan, dan overtreft jouw rijkdom alle schatten van de wereld. Rijker kan je dan niet meer worden! En deze rijkdom is zelfs eeuwig!'

De gelijkenissen van de Heer Jezus begrijpt een kind al direct en toch ligt er een diepte in die nauwelijks op te lossen is. De luisteraar vindt het een uitdaging om dat wat gesproken is in de praktijk te brengen. De Heer Jezus heeft in de bergrede duidelijk gezegd: 'Ieder dan die deze Mijn woorden hoort en doet, zal vergeleken worden met een wijs man, die zijn huis op de rots heeft gebouwd' (Matth. 7:24). Maar wat is er te doen nadat we de gelijkenis van de koopman en de kostbare parel hebben gehoord?

Pas wanneer we ons voornemen om zo te handelen zoals de koopman in de gelijkenis het deed (die al zijn schatten verkocht om deze kostbare parel te verkrijgen), wordt het ons duidelijk dat deze 'kostbare parel' een voor ons onbekende schat is.

In deze wereld waarderen we al die dingen, die **zelden** voorkomen en gelijktijdig door veel mensen **begeerd** worden als kostbaar. Deze beide criteria maken het erkennen van de kostbaarheden in onze tijd niet zo gemakkelijk. Goud en diamanten kunnen volgens deze definitie vandaag als kostbaar voorkomen maar zijn ze het ook werkelijk?

De materiële en immateriële dingen krijgen hun waarde door het gebrek, ze niet te bezitten. Zo komt onvermijdelijk de wens naar boven om het gebrek te verhelpen. Daarom groeit uit de behoefte aan eten de begeerte om er genoeg van te hebben. Daardoor wordt het brood kostbaar. Maar al met het stillen van de honger treedt de betekenis van het eten naar de achtergrond wanneer men merkt dat men dorst krijgt. Dan verdringt de dorst de waarde van het eten, dat voor de

betreffende persoon zo belangrijk was. Na elke verwijdering van een behoefte merkt men een nieuwe behoefte en dan neemt deze meteen de eerste plaats in. In de loop van een mensenleven rijgen zich de behoeftes als een lange ketting aan elkaar en brengen altijd weer nieuwe behoeften op gang. Heeft de mens genoeg te eten en te drinken dan wil hij een dak boven zijn hoofd hebben. Krijgt hij het huis dan ontbreekt hem de vrijheid. Krijgt hij de vrijheid dan ontbreekt hem plotseling een zinvolle baan. Heeft hij de baan, dan verlangt hij naar vrijheid. Heeft hij uiteindelijk al het mogelijke bereikt dan merkt hij dat zijn gezondheid minder wordt. Heeft hij zijn gezondheid weer teruggekregen dan wil hij geluk in het gezin verkrijgen. Na dat geluk dan kondigen zich nu zijn grote dromen aan, die ook moeten worden vervuld.

We zien dus: in elk fase waarin wij gebrek lijden, zijn wij bereid om de hoogste prijs te betalen om de behoefte te bevredigen. Ook na veel levenservaring weten wij nog altijd niet zo goed wat de eigenlijke ‘kostbare parel’ van ons leven is. De schommelende waardes maken de zaak slechts nog meer onberekenbaar en soms leiden ze zelfs naar een materieel en psychisch faillissement.

In de zakenwereld ziet het er niet anders uit. Wanneer een artikel door alle mensen wordt begeerd en wanneer dit artikel bovendien nog een curiositeit is, stijgt plotseling haar waarde onmetelijk. Denken we aan het zo fel begeerde goud. In tijden van vrede is het kostbaar. Maar al tijdens een milieuramp verliest het in verbinding met de schaarste aan levensmiddelen zijn waarde. Nu nemen levensmiddelen plotseling de eerste positie in. Het kan zelfs zo ver komen dat de mensen in erge hongertijden zelfs bereid zijn om voor een kilo brood 100 gram goud te geven. Dan denkt men: ‘Had ik toch maar een zak meel thuis als voorraad aangelegd’. Het wordt algemeen zeer gewaardeerd dat onroerende goederen een blijvende waarde bezitten maar in het geval van een aardbeving of bij het uitbreken van een oorlog kunnen de huiseigenaren in korte tijd straatarm worden. Toch nemen ontelbare mensen op de carrousel van de aardse kostbaarheden met haar wisselende waarden plaats, voordat het begint te draaien.

Een simpel voorbeeld daarvoor is de **tulpenmanie**² in de 17^e eeuw in Nederland. Toen deze bloem door een Oostenrijker van Constantinopel via Oostenrijk naar Nederland werd geëxporteerd, vond ze grote liefhebbers. Binnen drie jaar kostten de tulpenbollen duizenden guldens en de bollen werden tot het honderdvoudige van hun gewicht in goud afgewogen. De tulpenhandel nam zulke bizarre vormen aan dat zelfs een compleet huis voor drie tulpenbollen werd verkocht. De hoogste prijs die voor een tulpensoort werd bereikt, lag in 1637 bij 10.000 gulden voor één enkele tulpenbol. Dat was in die tijd, toen een timmerman ongeveer 250 gulden per jaar verdiende. Daarna kwam de tulpenrash³ en de prijzen zakten in elkaar. Deze historische gebeurtenis laat

zien dat een gewoon artikel als een tulpenbol door grote vraag kunstmatig in waarde kan stijgen en daardoor tot een kostbaarheid omhoog kan worden geduwd.

2 bron: <https://de.wikipedia.org/wiki/Tulpenmanie> (opgehaald op 19.11.2013).

3 Op 7 februari 1637 barste de zeepbel. De prijzen kelderden met 95 procent. Sommigen verloren hun hele vermogen, zoals bijvoorbeeld de landschapsschilder Jan van Goyen, die zijn hele bezit in tulpen had geïnvesteerd.

De Heer Jezus heeft ons geleerd dat wij in deze wereld altijd gebrek zullen lijden. Hij wijst er op dat alle aardse waarden, die ons kostbaar schijnen vergankelijk zijn (Mattheüs 24:35) en geen eeuwige bestendigheid hebben. Dus Hij verklaart dat onze inspanningen om kostbare schatten van deze wereld te vergaren, ons geen voordeel zullen opleveren omdat de plotselinge waardevermindering van de aardse schatten precies zo onverwachts zal gebeuren als de tulpenrash. Het is slechts een vraag van tijd wanneer de aardse dingen hun waarde verliezen. In de gelijkenis van de rijke graanboer trof het deze aardse succesvolle man al heel snel: ‘Dwaas, in deze nacht zal men uw ziel van u afeisen, en wat u hebt bereid, voor wie zal het zijn?’ (Lukas 12:20).

De Heer Jezus heeft niet verboden om in deze wereld met materiële goederen te handelen en te ondernemen en ons leven daarmee vorm te geven. Maar heel indringend wijst Hij altijd weer op de schatten die eeuwig kostbaar blijven, namelijk op de hemelse schatten met hun eeuwigheidswaarde.

De Heer Jezus heeft ons met de gelijkenis van de koopman en de kostbare parel de verwijzing gegeven, dat niets in deze wereld met deze parel is te vergelijken. Ze belichaamt de eeuwige waarde waarbij het de moeite waard is om elke aardse prijs daarvoor te betalen.

Wij mensen leiden een leven dat bijna uitsluitend georiënteerd is op het hier en nu. Hoe is het anders te verklaren dat atleten van alle disciplines absoluut de overwinning willen behalen? Sommige medaillewinnaars op de Olympische Spelen zijn al sinds hun kindertijd met de trainingen begonnen om dan een keer drie minuten voor zoemende T.V. camera's op het podium te staan. Er zijn wetenschappers die hun hele leven aan onderzoek hebben gewijd om iets baanbrekends te ontdekken dat op een keer met hun naam is verbonden. Politici worstelen naar meer macht en invloed. De aantekening in de geschiedenisboeken wordt het doel van hun leven.

Tegenover al dit streven naar rijkdom, macht en eer stelde de Heer Jezus een ander doel dat blijft en eeuwig stand houdt. Het valt op dat de Heer Jezus in de gesprekken met de mensen heel snel de brug vond van het aardse naar het eeuwige en hen dat aanbood wat dringend noodzakelijk is.

1. Tegen de Samaritaanse vrouw aan de Jacobsbron die gekomen was om water voor de dagelijkse behoefte te scheppen, zei de Heer Jezus: 'Ieder die van dit water drinkt, zal weer dorst hebben, maar ieder die drinkt van het water dat Ik hem zal geven, zal in eeuwigheid geen dorst hebben. Maar het water dat Ik hem zal geven, zal in hem worden een bron van water dat springt tot in het eeuwige leven' (Johannes 4:13-14). De Heer Jezus had daarmee niets tegen het natuurlijke water gezegd maar hij past de gegeven alledaagse situatie toe om de verwijzing te geven op de 'kostbare parel'. Nadat deze vrouw deze rijkdom heeft gewonnen was ze zo sterk daarvan gegrepen, dat ze haar kruik achter liet (vergelijk Johannes 4:28) en meteen de stad inging om de mensen van deze Christus te vertellen.

2. Nadat de Heer Jezus de vijfduizend mensen met brood gespijzigd had en ook de discipelen gegeten hadden, bouwde de Heer Jezus voor hen hieruit weer de beslissende brug naar het eeuwige leven: 'Werkt niet om het voedsel dat vergaat, maar om het voedsel dat blijft tot in het eeuwige leven, dat de Zoon des mensen u zal geven [...]. Ik ben het brood van het leven. Wie tot Mij komt, zal nooit meer honger hebben. En wie in Mij gelooft, zal nooit meer dorst hebben' (Johannes 6:27+35).

3. De rijke jongeman had het in zijn leven ver geschopt. Hij behoorde tot de 'upper ten' in Israël en had zich een eervolle positie en ook een imposante rijkdom verworven. Ook vanwege zijn vroomheid was hij in het toenmalige Israël zeer in aanzien en geacht. Op de aarde was hij met alles uitgerust waarnaar de mensen verlangen maar het ontbrak hem aan de 'kostbare parel'. De Heer Jezus noemde hem de prijs: 'Verkoop alles wat u hebt en verdeel het onder de armen, en u zult een schat hebben in de hemelen, en kom, volg Mij' (Lukas 18:22). Deze prijs was voor hem te hoog en zo bleef hij dus zonder de 'kostbare parel'. Het was niet de rijkdom op zich wat hem hinderde maar zijn grote binding daar aan. Alles wat een hogere rang in ons leven inneemt dan de Heer Jezus en het rijk van God kan ons de 'kostbare parel' laten missen.

4. De oneerlijke oppertollenaar Zacheüs wierp in de ontmoeting met de Heer Jezus zijn zondig gedrag overboord en wilde viervoudig vergoeden, waar hij bedrogen had. Dat was de uitwerking van het feit, dat hij de 'kostbare parel' gevonden had en de Heer Jezus bevestigde hem dat hij juist de eeuwige rijkdom had verworven: 'Vandaag is aan dit huis behoudenis ten deel gevallen' (Lukas 19:9).

Slechts diegenen, die met oprechte harten naar de kostbare parel zoeken en ze dan ook kopen, komen tot een doorbraak van het leven en vinden het eeuwige leven in de Heer Jezus. Hun vreugde in de hemel zal onbeschrijflijk groot zijn.

In het vierde deel van het boek komen dertien personen uit alle vijf continenten aan het woord, die ons uitvoerig vertellen hoe zij hun oude levenswijze en hun aardse gezindheid ‘verkochten’ om de kostbare parel te ‘kopen’. Midden in een verloren wereld vonden zij door de Heer Jezus de hemel en kregen daarmee de grootst mogelijke rijkdom.

1.4 ‘Maar verzamelt u schatten in de hemel’

In de bergrede roept de Heer Jezus ons op tot een levenswijze die de natuurlijke mens niet begrijpen kan: ‘Maar verzamelt u schatten in de hemel’ (Matth. 6:20). Wie de schat in de akker gevonden heeft, is tot een nieuwe verzamelhobby gekomen: in plaats van aardse schatten zal hij nu, nadat hij in het bezit van de grootste schat (namelijk de hemel) is, ‘schatten in de hemel’ verzamelen.

Een goed voorbeeld daarvan vinden wij in de geschiedenis van de reis van de koningin van Scheba (2 Kron. 9:1-12). In vers 9 staat daar: ‘Zij gaf de koning honderdtwintig talenten goud en specerijen in grote overvloed en edelgesteente’.

Salomo was een zeer rijke koning. Zouden wij zijn goudvoorraden en kleding gezien hebben, dan zou het ons de adem benomen hebben. Aan deze al zo rijke koning brengt de koningin nog meer goud. 120 talenten dat is 6.000 kilo of 120.000 staven goud van elk 50 kilogram – zoals ze vandaag de dag bij de banken in de handel gebruikelijk zijn.

De Heer Jezus leert ons daarmee dat we niet met lege handen tot Hem moeten komen. Hij verwacht geen goud of zilver van ons. Het waardevolste dat wij voor onze koning meebrengen, is ‘vrucht’. Hij zoekt niet het succes van ons leven maar de vruchten:

‘Ik heb u gesteld dat u zou heengaan en vrucht dragen en dat uw vrucht zou blijven’ (Joh. 15:16).

Het is dus een opdracht van de Heer Jezus om schatten in de hemel te verzamelen en ze aan Hem bij aankomst in de hemel te geven – zoals de koningin van Scheba haar schatten aan koning Salomo gaf. Dat is geen gerechtigheid uit werken maar een manier om uitdrukking te geven aan het feit dat wij onze koning liefhebben en Hem dankbaar zijn. Kinderen zijn voor ons in

hun spontaniteit en in hun blijde handelen vaak een voorbeeld. Een daartoe passende geschiedenis uit Zwitserland heeft veel indruk op mij gemaakt:

Het glas water: Een klein meisje kon net in de Bijbel lezen en vond daar de woorden van de Heer Jezus: 'En al wie één van deze kleinen maar een beker koud water te drinken zal geven . . . zijn loon zal hem geenszins ontgaan' (Matth. 10:42). Toen het meisje dat gelezen had, ging ze naar de keuken, vulde een glas met water en rende daarmee de straat op om het aan iemand te geven. Maar op straat was er niemand en ze rende verder tot aan de rand van het bos. Daar trof ze een jonge man aan en bood hem het glas water aan met de woorden: 'Drink het water in de Naam van Jezus!' De man was helemaal verbaasd dat hij zo ongebruikelijk werd aangesproken. Maar omdat hij juist dorst had, dronk hij het glas water leeg. Het meisje haastte zich weer naar huis en zette het lege glas in de keuken.

Enige jaren gingen voorbij. Het kleine meisje was intussen volwassen geworden en had voor verpleegster geleerd. Op een dag werd er op haar afdeling een man binnen gebracht en als eerste pakte hij zijn Bijbel en legde het Boek op een bijzettafeltje. Omdat dat niet elke dag voorkwam, vroeg de verpleegster de man of hij gelovig was. Nadat hij dit had beaamd, vroeg ze verder hoe hij dan tot geloof was gekomen. De man vertelde: 'Het was nog in mijn jeugd. Ik zag de zin van mijn leven niet meer en wilde naar het bos gaan om me daar van het leven te beroven. Maar aan de bosrand kwam er een klein meisje met een glas water naar me toe en zei: 'Drink dat in de Naam van Jezus!' Dat heeft zo'n geweldige indruk op me gemaakt dat ik mijn plan opgaf, een Bijbel kocht en al snel daarna tot geloof kwam'.

Daarop antwoordde de verpleegster: 'Dat kleine meisje van toen - dat was ik!'

Door het in de praktijk brengen van slechts één Bijbelvers heeft het meisje een ziel voor de hemel gewonnen. Wanneer de Heer Jezus op de bruiloft van Kana water in wijn veranderd heeft, dan zal Hij het water in dat glas in de eeuwigheid in goud veranderen. En dat geldt voor iedere vrucht die wij in dit leven met Gods hulp mogen voortbrengen: de Heer zal ze bij onze aankomst in de hemel in goud veranderen. Dat zijn 'schatten in de hemel', waarvan de Heer Jezus in de bergrede sprak.

Niet dat hier een verkeerde indruk ontstaat: De hemel kunnen wij niet verdienen want de hemel heeft de Heer Jezus voor ons zeer, zeer duur aan het kruis verworven.

In het laatste vers van het al genoemde reisverhaal staat: ‘Koning Salomo gaf aan de koningin van Scheba al wat zij begeerde . . . meer dan zij de koning gebracht had’ (vers 12). Wat wij ook de Heer brengen, Zijn gave aan ons zal alles wat we kunnen bedenken ver overtreffen. Aan de uitdrukkingwijze in Lukas 6:38 merkt men de onbekwaamheid van de menselijke taal om de overvloeiende rijkdom van de gave van God te kunnen beschrijven: ‘een goede ingedrukte, geschudde, overlopende maat zal men in uw schoot geven’. Ja, onze Koning de Heer Jezus schenkt ons **alles** – de gehele hemel!

In het volgende verhaal wordt de rake zin ‘Wie de Zoon aanneemt, krijgt al het andere erbij’ aan de hand van een buitengewone situatie aanschouwelijk voorgesteld.

1.5 De zoon⁴

Ver van het gewoel van de wereld, diep in de binnenlanden van Australië, leefden op een eenzame boerderij een vader en een zoon, die een innige verhouding met elkaar hadden. Door een grote erfenis in zijn jongere jaren was de boer buitengewoon rijk geworden. Beiden bezaten een kunstverzameling, die ze in meerdere jaren hadden verworven. Het was voor hen altijd weer een groot genoegen om mooie kunstwerken op te sporen en deze aan hun collectie toe te voegen. Waardevolle schilderijen van *Picasso*, *Van Gogh*, *Rembrandt* en andere vermaarde kunstenaars sierden intussen de muren van de boerderij. De oude boer die intussen weduwnaar was, keek met tevredenheid toe hoe zijn enig kind zich ontwikkelde tot een ervaren kunstverzamelaar. Het geoefende oog en het gewiekste zakelijke inzicht, die de zoon bij het onderhandelen met andere kunstverzamelaars deed blijken, vervulde de vader met trots.

Met de beginnende winter brak er een verschrikkelijke oorlog in het land uit en de jongeman verliet het huis van zijn vader om als soldaat zijn vaderland te dienen. Al na enkele weken ontving de vader een telegram dat zijn geliefde zoon in een veldslag spoorloos verdwenen was en vermist werd. Onrustig verwachtte de vader verdere berichten en vreesde tegelijkertijd zijn zoon nooit meer terug te

4 Auteur onbekend. In de originele tekst stond de opmerking: ‘the message is true’ (‘de boodschap is waar’). Een Engelstalige variant van deze vertelling is bijv. te vinden onder: <http://darrell.wordpress.com/2010/04/27/the-painting-the-son/> (opgehaald op 19.11.2013).

zien. Na een korte tijd werd zijn vrees bewaarheid. De jongeman was omgekomen toen hij een gewonde kameraad ijlings naar een dokter wilde dragen. Het bericht ging door merg en been bij de oude man. Het komende kerstfeest zag hij nu vol droefheid en eenzaam verdriet tegemoet. Het geluk van

die tijd (een tijd, waar hij en zijn zoon zich altijd zo zeer verblijd hadden) zou nooit meer terugkomen in het huis.

Op Kerstmorgen werd de bedrukte, oude man wakker door een heftig geklop aan de deur. Toen hij open deed, werd hij begroet door een soldaat die een groot pakket in zijn handen droeg en zich voorstelde met de woorden: 'Ik was een vriend van uw zoon. Ik was degene die hij het leven redde voordat hij stierf. Zou ik een paar minuten binnen mogen komen? Ik wil u graag iets laten zien'. Toen vertelde de soldaat met welk een enthousiasme zijn vriend al zijn kameraden verteld had van zijn passie voor kunst om maar te zwijgen van de passie van zijn vader. 'Ik ben zelfs een kunstschilder – niet bekend maar ik heb toch een passie voor kunstschilder als hobby', zei de soldaat, 'en dit hier zou ik u graag willen geven'. Meteen pakte de oude man het pakket uit – hij geloofde zijn ogen niet, het was het portret van zijn zoon. Hoewel de kunstwereld het nooit als een geniaal werk zou aanzien, stelde dit schilderij het gezicht van zijn geliefde zoon op indrukwekkende bijzonderheden voor. Helemaal overweldigd door ontroering bedankte de man de soldaat en beloofde het schilderij aan de schoorsteen op te hangen. Nadat de soldaat was weggegaan, ging de oude man meteen aan het werk. Daartoe moest hij enkele van de waardevolste schilderijen van deze bevoorrechte plaats waar zijn blik zeer vaak op viel, verwijderen. Daarna ging hij in zijn leunstoel zitten en bracht de kerstdagen door met te kijken naar het portret van zijn zoon.

In de daarop volgende weken troostte de man zich steeds weer met de gedachte: 'Hoewel mijn zoon niet meer in leven is, toch blijft hij onvergetelijk bij al die mensen die een nauwer contact met hem hadden'. Later hoorde de vader dat zijn zoon niet slechts in de kunstwereld onbekende schilders maar ook veel gewonde soldaten gered had voordat een dodelijke kogel een einde aan zijn leven maakte. Toen de oude man langzamerhand van de moed en de hulpvaardigheid van zijn zoon hoorde, vervulde hem dat met vaderlijke trots en er kwam een vrede over hem die zijn droefheid langzaam deed verminderen. Het portret van zijn zoon werd zijn waardevolste kleinood en het stelde voor hem persoonlijk al de andere schilderijen in de schaduw hoewel toch wereldwijd alle musea om deze schilderijen gevochten zouden hebben. Ook al zijn burens vertelde hij met aanhoudend enthousiasme dat hij het mooiste geschenk had wat hij ooit gekregen had.

In het daarop volgende voorjaar werd de oude man zo ziek dat hij spoedig daarop stierf. Het bericht daarover bracht de beschermheren van de kunst in heel de wereld in beroering! Nu zagen ze hun kans schoon om aan ongewone zeldzame stukken te komen. Niemand van hen verknoeide daarbij ook slechts de geringste gedachte aan het tragische verhaal van zijn enige zoon maar slechts nog aan de komende veiling. De laatste wil van de oude man werd opgevolgd en

de verkoping van alle schilderijen vond niet meteen plaats maar pas op kerstdag van dat jaar. Dus op die dag, precies een jaar geleden, toen hij het mooiste geschenk gekregen had. Eindelijk was het zo ver en rijke kunstverzamelaars uit heel de wereld hoopten enkele van de spectaculaire kunstschaten te kopen, waarop velen jaloers zouden zijn.

De veiling werd geopend. Er heerste een absolute stilte onder degenen die van ver kwamen. Met welke kostbaarheid zou deze bijzondere dag beginnen? Tot grote teleurstelling bij alle kunstcoryfeeën werd er begonnen met een voor hen absoluut waardeloos schilderij. Nog nooit was dit in een museum te zien geweest. Het was het portret van de zoon. De veilingmeester vroeg naar het openingsbod maar het bleef stil, niemand bracht een bod uit. Daarop reageerde hij met een ongebruikelijk laag eerste bod: 'Wie opent met 100 dollar?' Weer werd er minutenlang gezwegen. Niemand liet van zich horen. Eindelijk klonk een eerste stem uit het achterste deel van de ruimte: 'Wie zou dit schilderij willen hebben? Het is slechts het portret van zijn zoon wat door een amateur geschilderd is. Laten we dit vergeten en met de echte schilderijen beginnen!' De andere kunstverzamelaars beaamden het luid. 'Nee, dit portret moet als eerste worden verkocht', antwoordde de veilingmeester standvastig. 'Dus, wie neemt de zoon?' Aarzelend meldde een boerenarbeider zich, die vele jaren dienst had gedaan bij de oude man. 'Zou u mij dit schilderij ook voor 10 dollar willen verkopen? Dat is alles, wat ik aan contant geld heb. Ik kende de jongen heel goed en het portret zou voor mij een mooie herinnering aan hem zijn'. 'Biedt iemand meer?', riep de veilingmeester in de menigte, die niet begreep wat er hier gebeurde. Na minuten van stilte begon hij de gebruikelijke formule op te zeggen: Eenmaal, andermaal, verkocht!' De hamer was gevallen en daarmee het schilderij verkocht.

Applaus vulde de ruimte en een opgewonden stem eiste: 'Kunnen we nu eindelijk beginnen om ons bod voor de daadwerkelijke schatten te geven!' Maar de veilingmeester keek naar de menigte en verklaarde dat de veiling al afgelopen was. Ongelovige verbazing verstomde elk geruis in de zaal. Eén van de aanwezigen kon als eerste weer wat uitbrengen en vroeg geschokt: 'Wat bedoelt u met: 'Het is voorbij?' Wij hebben een verre reis naar deze afgelegen streek ondernomen maar niet voor een portret van de zoon van een oude boer'. Met een handbeweging wees hij naar de galerij: 'Wat gebeurt er nu met al deze achtergebleven kunstwerken hier? Hier bevinden zich toch werken met een waarde van aanzienlijke miljoenen! Ik eis dat u de veiling voortzet!' Maar de veilingmeester reageerde uiterst gelaten: 'Het is heel eenvoudig! Het was de wil van de vader. Een ieder die de zoon neemt, krijgt al het andere erbij'.

Romeinen 8:31-32: ‘Als God voor ons is, wie zou tegen ons zijn? **Hoe zou Hij** Die zelfs Zijn eigen Zoon niet gespaard, maar Hem voor ons allen overgegeven heeft, **ons met Hem ook niet alle dingen schenken?**’

Deel II

1. De hemel - de grootste schat

Hoe kostbaar is de schat?

Na een lezing in Mainz kwam een studente naar me toe om mij te spreken. Doelbewust zei ze: ‘U hebt vandaag over tijd en eeuwigheid gesproken. Maar kunt u mij zeggen wat de eeuwigheid heel concreet is!’ Ik was wat verbaasd om van deze jonge en goed uitziende vrouw zo’n vraag te krijgen. Was ze niet vol levensvreugde en wilskracht, zodat men zou verwachten dat ze deze vraag voor zich uit zou schuiven – zoals velen van onze tijdgenoten doen? Dus vroeg ik haar: ‘Het interesseert mij, waarom u juist deze vraag zo brandend beantwoord wilt hebben’. Ze zei: ‘Ik heb een aangeboren hartfalen wat pas geleden is vastgesteld. Zoals de zaken er nu voor staan geven de artsen mij nog maar enkele jaren. Daarom **moet** ik eenvoudig weten, hoe de eeuwigheid is en dat heel concreet.

Hier merkte ik dadelijk: het ging niet over een theoretische of een spitsvondige theologische vraag, maar om een zeer existentiële vraag. De helderheid en beslistheid waarmee ze een antwoord op deze fundamentele vraag zocht, ontroerde me diep. Voordat ik haar antwoordde, maakte ze mij meteen duidelijk welk antwoord ze niet wilde horen. Ze legde mij dat uit met duidelijke woorden:

‘Hoe de **hel** is, kan ik mij voorstellen. Ik heb *Sartre* gelezen, en hij heeft in een gedeelte aanschouwelijk beschreven: Er zijn mensen in een kamer opgesloten, die elkaar niet kunnen verstaan. Maar ze kunnen de kamer niet verlaten. Nooit. Dat is de hel. Dat kan ik mij voorstellen. Maar hoe is **de hemel?** – dat wil ik nu van u weten’. Ze ging nog verder: ‘Maar zegt u alstublieft niets van halleluja zingen of God loven. Een eeuwigheid zingen kan ik mij überhaupt niet voorstellen! Het is ook niet mijn verlangen om een hele eeuwigheid God te loven. Toch: De eeuwigheid is ons doel in het leven, daarop moet ik mij toch kunnen verheugen!’

Ik probeerde in mijn antwoord de hemel als een plaats van vreugde en van liefde te beschrijven. Maar ze onderbrak me meteen: ‘Dat is me niet concreet genoeg. Hoe kan ik überhaupt blijdschap bespeuren op een plaats waar er alleen maar

blijdschap is? Vreugde kan men toch slechts als datgene ervaren, wanneer men ook het contrast daartoe, het verdriet of de ergernis, kent’.

Zo heeft deze mevrouw mij uitgedaagd om dieper op de vraag in te gaan en aan de hand van de Bijbel zeer concreet te antwoorden. Dit gesprek is voor mij onvergetelijk gebleven want het heeft bij mijn lezingen een duidelijke accentverschuiving tot het onderwerp hemel bewerkt. Wat zou het een zegen zijn, wanneer veel meer mensen zo concreet naar de eeuwigheid zouden vragen!

Tot slot zei ze: ‘Waarom wordt er eigenlijk zo weinig over de eeuwigheid gepredikt en zo weinig daarover geschreven? Waarom houden de meeste mensen zich alleen maar bezig met aspecten van deze tijd? Aan de luisteraars wordt toch op die manier het beste onthouden’. De jonge vrouw heeft beide genoemd, de hemel en de hel. Over beide onderwerpen heeft de Heer Jezus uitdrukkelijk en steeds weer gepredikt.

De dichter *Heinrich Heine* (1797-1856) spottte over de hemel met de woorden (in: ‘Duitsland, een wintersprookje’): ‘De hemel staan we af aan de engelen en mussen’. Later kreeg hij spijt dat hij zulke spottende verzen geschreven had. In het nawoord van zijn gedichtenbundel ‘Romanzero’ (30-9-1851) schreef hij: ‘Wanneer men op het sterfbed ligt, wordt men zeer gevoelig ... en wil vrede maken met God en de wereld. ... Gedichten, die slechts enigszins hatelijkheden tegen ... God ... bevatten, heb ik met angstige ijver in de vlammen gegooid. Het is beter, dat de verzen branden dan de maker van de gedichten ... Ja, ik ben teruggekeerd tot God als de verloren zoon, nadat ik lange tijd bij de filosofen de zwijnen gehoed heb’⁵.

Voor velen van onze tijdgenoten is de kennis over de hemel beperkt tot datgene wat de volksmond geformuleerd heeft. Maar is dat alles wat er over de hemel te zeggen is? Daarom willen we de vraag onderzoeken:

Wat weten wij over de hemel?

Als we het nader bezien zal het duidelijk worden dat de spreekwoorden en zegswijzen hier veel te kort schieten. God heeft ons heel veel concrete dingen over de hemel geopenbaard. De Bijbel is de enige bindende informatiebron. Al het andere wat er over de hemel gezegd is, is louter speculatief en slechts door mensen verzonnen. De Bijbel spreekt vaak over dit grootste doel dat aan de mensen gegeven is. Daarom is het belangrijk om alleen het geopenbaarde Woord van God en de conclusies daaruit toe te passen om de talrijke aspecten van de hemel te belichten. Voor het contrast zullen we altijd weer op markante aardse betrekkingen teruggrijpen.

Op de aarde kunnen we zaken die ons bekend zijn geworden nagaan of ze wel kloppen. Maar om de hemelse dingen te begrijpen, moeten we slechts geloof hebben. Daarom zegt de Heer Jezus: ‘Als Ik u de aardse dingen heb gezegd en u niet gelooft, hoe zult u geloven als ik u de hemelse zeg?’ (Johannes 3:12).

5 Bron:

<http://www.zeno.org/Literatur/M/Heine,+Heinrich/Gedichte/Romanzero/Nachwort+zum+%C2%BBRomanzero%C2%AB> (opgehaald op 5.12.2013)

Bijna net zo onbegrijpelijk is, dat deze eeuwige en almachtige God in de hemel met ons gemeenschap wil hebben. Daarom zendt Hij zo lang Zijn boodschappers uit om mensen uit alle volken en naties uit te nodigen totdat het volle getal bereikt is: En de Heer zei tot de slaaf: Ga naar buiten naar de wegen en heggen en dwing ze binnen te gaan, opdat Mijn huis vol wordt’ (Lukas 14:23).

Opdat wij mensen dit grootste en belangrijkste doel niet zouden mislopen, levert Hij voor ons een duidelijke en voor een ieder begrijpelijke routebeschrijving mee. De Heer Jezus zegt in Johannes 14:6: ‘Niemand komt tot de Vader dan door Mij’. In de hemel is dit woord ook vervuld. Er zullen daar slechts zulke mensen zijn, die zich door de Heer Jezus hebben laten redden (Johannes 3:36; 1 Johannes 5:13).

In een keus van vier thematische overdenkingen willen we nu op het wezen van de hemel ingaan. Het is die schat waar het menselijk hart heimelijk naar verlangt. Deze schat is met niets op aarde te vergelijken.

2.1 De hemel - een plaats van welkom zijn en van het genieten

In Openbaring 2:17 staat een opmerkelijk vers over de hemel hoewel het woord zelf daar helemaal niet voorkomt:

‘Wie overwint, die zal Ik geven van het verborgen manna, en Ik zal hem een witte steen geven en op de steen een nieuwe naam geschreven, die niemand kent dan hij die hem ontvangt’.

Hier worden drie begrippen genoemd die wel in de klassieke oudheid bekend waren maar die voor ons vandaag helemaal niet meer gangbaar zijn.

- het verborgen manna;
- de witte steen;

- de nieuwe naam.

1. Het verborgen manna: Bij het *verborgen manna* gaat het om iets eetbaars. Dit begrip duikt al op tijdens de 40-jarige woestijnreis van het volk Israël toen God het volk van manna voorzag (Exodus 16:35). Het was een geheimzinnig voedsel, dat er slechts zo lang was totdat het volk het beloofde land bereikt had. Het bovenstaande vers uit Openbaring verleent ons een blik in de hemel. Het verborgen manna is het voedsel van de eeuwigheid. Het is een *hemels voedsel*, wat niet te vergelijken is met aards voedsel. Dat laat ons zien dat er in de hemel dientengevolge ook gegeten wordt. Maar er zal daar niets op tafel komen wat we hier kennen (ganzenpoot met rode kool, varkenspootje met zuurkool of Schwarzwälder Kirschtorte). Veelmeer zal het gaan om een voor ons nog onbekend voedsel met zo'n heerlijke smaak, die wij ons helemaal niet kunnen voorstellen.

Voor wie de gedachte van het genieten van eten en drinken in de hemel nieuw is, wordt nog op twee uitspraken daarover van de Heer Jezus gewezen. In Mattheüs 26:29 leert de Heer Jezus de discipelen tijdens de laatste maaltijd vóór Zijn lijden en sterven: 'Ik zeg u echter, dat Ik van nu aan geenszins zal drinken van deze vrucht van de wijnstok tot op die dag wanneer Ik die met u nieuw zal drinken in het koninkrijk van Mijn Vader'. Was de wijn op de bruiloft in Kana al overweldigend, dan zal deze hemelse wijn gezien de kwaliteit en goedheid met geen enkele goede aardse jaargang vergelijkbaar zijn. Omdat in de hemel alles volmaakt is, geldt dit ook voor de hemelse wijn: Het is veruit edeler dan de beste aardse wijn. Er kan rijkelijk van worden genoten zonder dat men daar van dronken wordt of een roes of kater krijgt. In Lukas 12:37 is van de Heer Jezus, de hemelse Gastheer sprake: 'Hij zal Zich omgorden en zal hen doen aanliggen en zal nader komen om hen te dienen'. Wat hier staat is voor ons bijna onvoorstelbaar: we zouden verwachten dat de Heer van alle heren, de Koning van de koningen Zich door Zijn volk zal laten bedienen – zoals het de machtigen van deze wereld doen. Hier is het juist omgekeerd. De Heer Jezus Zelf zal Zich aangorden en hemelse delicatessen en hemelse wijn serveren.

Aan de hemelse feesttafel geldt het devies: 'Genot zonder berouw!' Van alles is rijkelijk voorhanden. Niemand hoeft zich in te houden want hier hoeft men geen dieet te houden. Niemand hoeft zich nog zorgen te maken dat de pondjes erbij komen wat invloed heeft op zijn of haar figuur. Niemand hoeft te letten op hoge bloeddruk of cholesterol. Dat behoort allang tot het verleden, want alles is nieuw geworden. Niets zal het genot verminderen omdat God wil dat de vreugde aan alles volmaakt is. Bij dit alles mag de hemelse feesttafel niet met Luilekkerland, dat sprookjesachtige land van smulpapen en luiwammes, verwisseld worden.

Wat betreft **ogen** en **oren** staat er in 1 Korinthe 2:9: ‘Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en in geen mensenhart is opgekomen, wat God bereid heeft voor hen die Hem liefhebben’. In de hemel zal iets in ons oor doordringen wat niet op aarde vergelijkbaar is: geen koor van deze wereld, geen muziekluitvoering, geen symfonie, geen opera is van een kwaliteit wat in de buurt komt. Dan geldt hetzelfde voor onze smaak: Wat nooit een tong of gehemelte heeft gesmaakt en geen fijnproever van deze wereld heeft gegeten, dat heeft God voor ons voorbereid. God stilt alle denkbare honger. Ook de honger naar een vervuld leven wordt gestild.

2. De witte steen: De witte steen of het witte marmeren tafeltje kwam in de oudheid vaker voor. Drie toepassingen zijn uit de klassieke oudheid bekend:

a) Proces: Na een proces werd de aangeklaagde een steen overhandigd. Was het een zwarte steen, dan was het een schuldigverklaring; met een witte steen werd de vrijspraak uitgedrukt. In dit beeld beschrijft de verhoogde en opgestane Heer een wezenlijk aspect van de hemel. De Heer Jezus heeft voor ons aan het kruis de witte steen verworven. Wie Hem aanneemt, wordt in het oordeel van God vrijspraak gegarandeerd (Johannes 5:24). Nooit meer worden we vanwege onze zonden aangeklaagd. Dat geldt tot in alle eeuwigheid.

b) Huldiging bij sportwedstrijden: In de oudheid kregen die sportmensen de hoogste eer, die een sportwedstrijd wonnen. Voor zijn voortreffelijke prestatie ontving hij als beloning een wit tafeltje. Dit gaf hem het recht om zijn leven lang gratis alle openbare manifestaties zoals theateruitvoeringen of sportwedstrijden te bezoeken. Met dit beeld drukt de Heer Jezus onze vrije toegang tot de hemel uit.

Geschenk van de gastheer: De gastheer overhandigde in de oudheid een gast als gebaar van bijzonder welkom een witte steen. Dit gebruik wordt in de Openbaring gebruikt om ons duidelijk te maken: De Heer Jezus heet ons in de hemel in elk opzicht welkom!

3. In de hemel ontvangen wij een nieuwe naam: We willen nog naar een speciale zin uit Openbaring 2:17 ingaan, die een grote betekenis heeft:

‘En op de steen is een nieuwe naam geschreven’.

Soms zijn wij verbaasd als iemand, die wij al lange tijd niet meer gezien hebben, ons weer herkend en ons met onze naam aanspreekt. Wij voelen ons daardoor vereerd omdat wij met het noemen van de naam iets persoonlijks en individueels

verbinden. Het doet ons ook goed als iemand zijn waardering tegenover ons tot uitdrukking brengt.

Is daarmee niet iets algemeen over ons mensen uitgedrukt? Klaarblijkelijk zijn wij voor eer en erkenning geschapen. Kijken we eens naar de verschillende structuren van onze maatschappij (bijv. verenigingen, het leger en de regering) dan krijgen we snel de indruk dat de honger naar eer en erkenning in deze wereld nooit gestild kan worden. We drukken dat op allerlei wijzen uit:

- door lintjes en onderscheidingen in vele verenigingen;
- door onderscheidingen bij militairen, zoals bijv. de orde ‘Pour le Mérite (Frans ‘voor de verdiensten’ [geridderd voor bijzondere dapperheid]);
- door onderscheidingen in de wetenschap en in de literatuur
- door diverse titels en rangen

De behoefte aan eer is groot, daarom zijn er benoelingen als:

- ereburger;
- eredokter;
- erepresident;
- erevoorzitter.

Mensen worden op allerlei manieren en op de meest verschillende terreinen geëerd:

- *Sport:* Vele sportmensen trainen jarenlang heel hard om dan bij de Olympische Spelen enkele minuten op de hoogste trede van het podium te staan om een medaille te ontvangen. In januari 2000 werd in de stad Rotenburg an der Fulda (Duitsland) door de ‘International Federation of Football History and Statistics’⁶ de wereldvoetballer van de eeuw gekozen. Met 1705 punten won de Braziliaan *Pelé* deze onderscheiding.

⁶ Zo veel als ‘Internationale Federatie van voetbal geschiedenis en statistieken’ (IFFHS)

- *In de wetenschap* is het de hoogste onderscheiding van een loopbaan om

uit de hand van de Zweedse koning de Nobelprijs in ontvangst te nemen.

- Ook de *schoonheid* kan een oorzaak van eer worden. Bijzondere mooie vrouwen worden in diverse wedstrijden tot schoonheidskoningin gekroond. Voor een jaar zijn ze dan *Miss Holland*, *Miss World* of *Miss Universum* en krijgen een passende sjerp omgehangen. In december 1999 koos men in de USA *Lady Diana* (1961-1997) de prinses van Wales. Ze stond er in een krant als de mooiste vrouw van de eeuw. Na haar dodelijk ongeluk in Parijs schreef een Duits tijdschrift: ‘De verering voor de mooie prinses, die zich na ongelukkige jaren met een slippertje en uit de kerker van Windsor bevrijd had, was onovertroffen⁷.
- In de verschillende wijnbouwgebieden van Duitsland wordt jaarlijks een *wijnkoningin* gekroond!
- Onder de weinige automerken in de toenmalige DDR (Duitse Democratische Republiek) was de Trabant het meest bekend – met een uiterst simpele constructie met kunststof carrosserie. Na de hereniging van Duitsland (1990) verdween dit autotype bijna helemaal uit het straatbeeld. Toch is er uit nostalgische redenen nog een aanzienlijk aantal van bezitters. Eenmaal per jaar is er een grote reünie van ‘Trabi’⁸ bezitters in Zwickau, dus in die stad waarin deze personenauto in de socialistische tijd gebouwd werd. Ze reden daarheen met hun omgebouwde en met bijzondere accessoires uitgeruste Trabis. Ook hier gaat het weer om eer. Dus wordt elk jaar niet de mooiste vrouw, maar diegene met de beste kennis van de Trabant als nieuwe *Trabi-Queen* gekroond.

⁷ Bron: ‘Stern’, 11 september 1997. Het citaat is te vinden onder:

<http://princessdiana.npage.de/worte-ueber-diana.html> (opgehaald op 19.11.2013).

⁸ Zo werd de Trabant in de omgangstaal genoemd. Daarnaast bestaan er nog talrijke andere synoniemen voor die personenauto, die ten tijde van de DDR het straatbeeld bepaalde.

Soms hebben mensen al in hun jonge jaren de drang om voor zichzelf een monument op te richten. *Leonardo di Caprio* (1974), de hoofdproducent van de door *James Cameron* geproduceerde film ‘Titanic’, was pas 24 jaar oud (1999) toen hij opdracht gaf voor een bronzen standbeeld dat zijn beeltenis voor het nageslacht behouden moest.⁹

⁹ Bron: ‘Prisma’ Nr. 42/1999, weekblad bij de krant met TV programma’s, 23.-29.10.1999

De mensen zoeken roem bij de mensen. Maar volgens Romeinen 3:23 komen ze tekort aan de heerlijkheid van God!

Kijken we rond **in de geschiedenis** dan stellen we vast: heersers hebben zich namen aangeschaft (of ze werden hen gegeven) die hun eer nog groter moesten maken:

Uit *Gaius Julius Caesar Octavianus*¹⁰ (63 v. Chr. – 14 na Chr.) werd de eerste Romeinse keizer met de nieuwe eretitel *Augustus* (Lat. *de Verhevene*).

Toevoegingen bij namen als **de Grote, de Sterke** enz. drukken een bijzondere verering en erkenning uit. Zo kennen we uit de geschiedenis:

de keizer van Frankrijk, *Karel de Grote* (742-814);

de keizer *Otto de Grote* (912-973);

de koning van Pruisen *Frederik de Grote* (1712-1786).

In de stad **Braunschweig**, waar ik sinds 1971 woon, leefde en regeerde eens de hertog *Heinrich der Löwe* (omstreeks 1130 tot 1195). De leeuw staat symbool voor macht en sterkte. Waarom noemde hij zich niet *Heinrich de mier*? Of *Heinrich de regenworm*?

In **Sachsen** regeerde van 1694 tot 1733 keurvorst *August der Starke*. Waarom noemde hij zich niet *August de mug* of *August de mus*?

In Sachsen was er eens een heerser met een zeer ongebruikelijke naam. Hij heette *Friedrich de Gebetene* en regeerde als markies van Meißen van 1291/1292-1323. Zijn moeder vluchtte van haar man, die haar leven bedreigde. Als uitdrukking van moederlijke afscheidssmart beet ze haar zoon *Friedrich* in de wang. De toevoeging van zijn naam ('*de Gebetene*') ontving hij door de volksmond.

Zoals het gedrag van de machtigen in deze wereld aantoont, is de honger naar eer en erkenning door niets te bevredigen. Zoals veel voorbeelden uit de geschiedenis laten zien, worden bij dit streven concurrenten onderdrukt, aan de kant gezet of helemaal geliquideerd.

¹⁰ Het is goed er op te letten dat de geboortenaam van deze latere Romeinse keizer Gaius Octavius was, terwijl hij de, in de hoofdstuk genoemde, naam Caesar pas na de testamentaire adoptie droeg.

Hoe zal het wat dat betreft in de hemel zijn? De **naam Jezus** zal alles overschaduwen. Omdat de Heer Jezus de uitstraling en de afdruk van Gods wezen is en omdat Hij de reiniging van de zonden tot stand heeft gebracht (Hebreeën 1:3) ‘heeft God Hem ook uitermate verhoogd en Hem de naam gegeven die boven alle naam is’ (Filippi 2:9).

Wanneer de Bijbel van een naam spreekt dan dient het er niet toe om een bepaald mens te roepen of aan te duiden. Er ligt een diepere betekenis achter dan vandaag de dag ouders hun kind Kevin, Peter, Anne of Laura noemen. Gelet op de te benoemen persoon veronderstelt de Bijbel bij een naam ook een volmacht. Wat kan er over de nieuwe naam gezegd worden?

a) De naam zal een nieuwe zijn: Voor het woord ‘nieuw’ zijn er in het Grieks twee verschillende uitdrukkingen: *neos* en *kainos*. *Neos* duidt iets aan wat enkel en alleen in tijdelijk opzicht nieuw is. Wanneer er bijvoorbeeld een nieuw exemplaar (auto, stoel, tafel) van een al bekend voorwerp wordt gemaakt, dan wordt dit nieuw gemaakt voorwerp met het attribuut *neos* verbonden. Maar het woord *kainos* drukt daarentegen niet slechts uit, dat iets tijdelijk nieuw is, maar maakt ook duidelijk dat het betreffende voorwerp van de soort en kwaliteit er nog nooit geweest is. Toen *Konrad Zuse* in 1938 de eerste computer van de wereld bouwde, zou men in het Grieks deze uitvinding als *kainos* aangeduid hebben. Maar als een computerfirma vandaag een computer fabriceert dan maakt ze iets nieuw wat al bekend is en dan zou *neos* de correcte aanduiding zijn.

In de Openbaring duikt het begrip *kainos* steeds weer op: het *nieuwe* Jeruzalem (3:12), het *nieuwe* lied (5:9), de *nieuwe* hemel en de *nieuwe* aarde (21:1). Ook wat betreft onze nieuwe naam in Openbaring 2:17 staat er *kainos*. In Openbaring 3:12 spreekt de Heer Jezus van een nieuwe naam, die ook Hij zal ontvangen: ‘Ik zal op hem schrijven de naam van Mijn God ... *en Mijn nieuwe naam*’ (*kainos*).

Mijn voornaam *Werner* komt in het telefoonboek van Braunschweig enkele honderden malen voor. Duizenden andere personen op andere plaatsen hebben dezelfde voornaam. Er is niets origineels mee verbonden. Maar onze hemelse naam zal echter ‘*kainos*’ zijn. Nog nooit heeft wie dan ook deze naam gehad en nooit zal deze naam een tweede keer voorkomen. De nieuwe naam in de hemel zal ook al het verlangen naar eer en erkenning definitief stillen. We zullen ons erover verblijden zonder dat de één of ander zich achtergesteld voelt. In het beeld van de witte steen met de nieuwe naam brengt de Heer Jezus dit alles tot uitdrukking.

b) De naam zal ons wezen treffend weergeven: We kennen sommige mensen van de Bijbel wiens namen veranderd werden, omdat er beslissende

veranderingen in hun leven hadden plaatsgevonden. De nieuwe naam was een uitdrukking van een bijzondere belofte of een bijzondere verbinding met God.

Abram werd Abraham. *Abram* betekent *verheven vader*. Na de ontmoeting met God in Genesis 17 kreeg hij een nieuwe naam: *Abraham* en dat betekent *vader van een menigte volken*. Daarin moest zijn nieuwe positie duidelijk worden. Hij werd een geloofsvader bij uitstek.

Jacob werd Israël: *Jacob* was de hiellichter, de bedrieger, de listige. Bij de Jabbok heeft God met Jacob geworsteld en daardoor kwam het tot een beslissende omkeer in zijn leven. Daarop gaf God hem de naam *Israël*, dat betekent *strijder Gods, hij strijdt voor God*. Wat een verandering!

Toen de Heer Jezus de broer van Andreas tot discipel riep, noemde Hij hem in Johannes 1:42 met een nieuwe naam: ‘Jezus zag hem aan en zei: jij bent Simon, de zoon van Jona, jij zult *Kefas* heten – wat vertaald wordt: *steen*’. (Kefas is de Aramese vorm van de naam *Petrus*).

Wanneer wij in de hemel een *nieuwe* (Grieks *kainos* [!]) naam ontvangen dan begint daarmee een absolute nieuwe fase van het leven namelijk het eeuwige, onvergankelijke leven. We krijgen niet slechts andere namen maar God begint veelmeer daardoor een nieuwe roeping en dus een nieuwe geschiedenis met ons. Een nieuwe status wordt gesteld. In Mattheüs 25:21 verwijst de Heer Jezus al naar deze nieuwe roeping die niet los van onze aardse werken mag worden gezien: ‘Voortreffelijk, goede en trouwe slaaf, over weinig ben je trouw geweest over veel zal Ik je stellen. Ga de vreugde van je Heer in’.

Zoals er in de eeuwigheid al het wereldse stuk gaat, zullen ook de aardse eretitels of hoge naamtoevoegingen zoals ‘de Grote’ of ‘de Sterke’ verdwijnen. Discipelen van de Heer Jezus worden door de Hem gegeven naam veel meer geëerd dan alle aardse eretitels het ooit hebben gedaan. Wanneer de Heer Jezus ons deze naam geeft dan is onze persoon en ons karakter niet treffender te karakteriseren. De Heer Jezus zal daarmee Zijn waardering aan ons tot uitdrukking brengen.

c) De naam zal uniek zijn: Het zal een unieke naam zijn, die er in de hemel niet nog een keer zal zijn. Als er hier al geen twee volledig identieke sneeuwvlokken of eikenbladeren bestaan en als er geen ster op de andere lijkt (1 Korinthe 15:41), hoeveel te meer geldt dat voor de naam in de eeuwigheid! God houdt van uniekheid. Ook wij zijn voor God uniek en met niemand verwisselbaar geschapen. De nieuwe naam zal ons wezen treffend beschrijven.

d) De naam zal eeuwig zijn: In de eeuwigheid zal niets meer aan de vergankelijkheid ten deel vallen. Dat geldt ook voor de nieuwe naam: ‘Ik geef hun een eeuwige naam, die niet uitgeroeid zal worden’ (Jesaja 56:5).

2.2 De hemel – een plaats van verrijkende communicatie

Na een enquête bij het thema communicatie kwam naar voren: Gemiddeld kijkt een Duitser drie uur televisie per dag en in doorsnee is een echtpaar dagelijks slechts drie minuten in gesprek. Toen ik pas geleden met iemand daarover sprak, zei hij: ‘In ons huwelijk halen wij dit gemiddelde nog niet eens’.

In het begin van 2008 gebruikten 1,23 miljard het internet. In het jaar 2012 bedroeg het wereldwijde dataverkeer in openbaar toegankelijk internet tot boven de 27 exabyte (1 exabyte = 1 miljard gigabyte = 10^{18} byte). Om een exabyte aanschouwelijk voor te stellen: het benadert de data hoeveelheid van alle boeken, die ooit in elke taal op de wereld geschreven werden. Pas door het 2500-voudige van al het gedrukte bereiken we een exabyte. Daarbij komen nog de mobiele data hoeveelheden (data uitwisseling via mobiel internet) van jaarlijks 13,2 exabyte.

Wat is er aan de hand in onze tijd en in onze maatschappij? We spreken van de eeuw van de communicatie. Er zijn voortdurend een groot aantal technische vernieuwingen, apparaten en methodes op het communicatiegebied maar tegelijkertijd zien we: het echte verrijkende gesprek heeft jammerlijk het loodje gelegd.

We kennen veel methodes van informatieoverdracht, zoals bijv. muziek, beeldende kunst en pantomime, die alle door hun specifieke manier hun recht en daarom hun plaats in het leven hebben. Maar geen van deze methodes kan dat presteren wat de taal wel kan. Met behulp van de taal kunnen we de fijnste opwekkingen van ons hart, de diepste gevoelens van liefde, ja iedere slechts denkbare ervaring of gevoel en elk bedacht idee of inzicht in alle nuanceringen formuleren.

Maar niet vaak komen we in dit leven mensen tegen met wie we een verrijkende gedachtewisseling kunnen hebben waar er een echt luisteren is en waar wederzijds een geven en nemen met behulp van de taal geschiedt.

Waar het besprokene stimulerend en verrijkend werkt, daar gaat de tijd snel voorbij. Urenlang kan men gedachten uitwisselen en aan het einde voelt men zich verrijkt. Maar er zijn ook gesprekken waarbij men aan het einde denkt: ‘Jammer van de tijd!’ Al bij de eerste zin gaat onze gesprekspartner in de oppositie. Men komt niet tot elkaar en wacht alleen nog totdat de discussie snel

ten einde is. Aan de andere kant zijn er verheugende dialogen waarbij de tijd goed en nuttig gebruikt werd.

De gesprekken die de Heer Jezus met zulke mensen voerde, die konden luisteren, waren van unieke aard. Altijd waren de toehoorders aan de kern van de eeuwigheid. Het gesprek van de Heer Jezus met de vrouw aan de bron van Jacob (Johannes 4:1-26) is een markant voorbeeld daarvoor. Op een fijngevoelige manier begint de Heer Jezus met deze uitgestoten vrouw, die op grond van haar status blijkbaar de gemeenschap met anderen mijdt en slechts tijdens de heetste tijd van de dag water haalt, met een vraag: 'Geef Mij te drinken' (vers 7). Behoedzaam maar doelbewust leidt Hij het gesprek om de vrouw te laten zien waar ze zelf staat en Wie het is, Die met haar spreekt. Ze is zo geraakt dat ze haar kruik met water laat staan en de mensen van haar plaats vertelt van de wonderbare ontmoeting met Christus. De gebeurtenis heeft een zegenrijk einde want de bewoners zeggen tegen de vrouw: 'Wij geloven niet meer op uw zeggen, want wij zelf hebben Hem gehoord en weten dat Deze waarlijk de Heiland van de wereld is' (vers 42).

Zoals vele andere dingen hun voleinding pas in de hemel vinden, zo ook de communicatie. In de hemel zullen onze overleggingen met de gedachten van de Heer Jezus helemaal in overeenstemming zijn. De directe communicatie met Hem zal een belangrijk creatief element van de hemel zijn. Dan zullen alle aardse opgehoopte vragen beantwoord zijn. Voor de discipelen waren ondanks een driejarige praktische en leerstellige toerusting door de Heer Jezus nog vragen over gebleven. Ons vergaat het ook na een rijke Bijbelstudie niet anders en daarom geldt ook voor ons het antwoord van de Heer Jezus daarop: 'En in die dag zult u Mij niets meer vragen' (Johannes 16:23). Deze uitspraak wijst er op dat die dingen, voor wat betreft bijvoorbeeld Gods handelen tijdens onze tijd op aarde onbegrijpelijk waren, allereerst bij de aankomst in de hemel uitgelegd zullen worden. Zijn daarmee alle dialogen met God en met de Heer Jezus beëindigd, omdat er niets nieuws meer is? In geen geval! Zoals we hier steeds beter mensen willen leren kennen die ons zijn lief geworden, zullen we daar erop bedacht zijn om de onnaspeurlijke rijkdom van God (Jesaja 40:28) en de Heer Jezus (Kolosse 2:3; vergelijk Efeze 3:8) te willen doorgronden. Omdat God Zelf en ook Zijn Zoon de bron van alle wijsheid representeren en dus oneindig intelligent zijn, zal een eeuwigheid daarmee gevuld zijn dat wij deel daaraan hebben.

De taal van de eeuwigheid: We hebben de enorme mogelijkheden van de taal tot communicatie naar voren gebracht toch zijn ook de beperkingen van de menselijke taal voor ons bekend. We kennen onze eigen grenzen: Wie is het bij het lezen van een goed geformuleerd boek of gedicht niet al zo vergaan dat hij dacht: 'Kon ik mij ook maar zo meesterlijk uitdrukken! Als het mij toch ook zou

lukken om gedachten en gevoelens (die wel belangrijk voor mij zijn maar die ik niet zo treffend kan opschrijven) treffend te formuleren!’ Maar ook de talen op zich zijn beperkt. Sommige talen bezitten grammatische structuren die beter dan andere ook kleine nuances kunnen weergeven. De Engelse taal beschikt over een gedetailleerd systeem tot het nauwkeurig voorstellen van een chronologische afloop van voorvallen, dat de Chinese taal niet heeft. Het Grieks heeft verschillende begrippen voor ‘leven’ en ‘liefde’, die een wezenlijk duidelijker onderscheid veroorloven dan het in het Duits mogelijk is. Onafhankelijk van de op een gegeven ogenblik gebruikte menselijke taal moeten toch ook de nog zo goed geformuleerde gebeden door de Heilige Geest in goddelijke taal omgezet worden: ‘Want wat wij naar behoren zullen bidden, weten wij niet, maar de Geest Zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen. En Hij Die de harten doorzoekt, weet wat de bedoeling van de Geest is, want Hij bidt in overeenstemming met God voor heiligen’ (Romeinen 8:26-27). Daaruit kunnen we concluderen: Er is in de hemel een hemelse taal, die verhevener is dan alle menselijke talen en deze in kwalitatieve wijze ver overtreft. Al onze talen en ook haar beperkingen en ontoereikendheden zijn een gevolg van het oordeel van Babel, maar de hemelse taal is niet beïnvloed door de zondeval. Ze moet onvoorstelbaar mooi, klinkend en buitengewoon rijk aan nuances in alle mogelijke uitdrukkingwijzen zijn – dus hemels! ‘Wat geen oor heeft gehoord en in geen mensenhart is opgekomen’ (1 Korinthe 2:9) is ook een treffende beschrijving voor de taal communicatie in de hemel.

2.3 De hemel – een plaats van vervulde dromen

1. Dromen in de slaap: Elke nacht dromen we meer dan twee uur. Klaarblijkelijk verwerken we in de droom wat wij overdag beleefd hebben. Ongeveer dertig procent van de mensen beweert dat ze nooit of heel zelden dromen. Een reeks van testen heeft toch aangetoond dat ieder mens droomt. Verrassend genoeg dromen alle mensen precies evenveel. Het onderscheid ligt slechts in ons herinneringsvermogen. Zolang we wakker zijn dient ons het begrip van de droom als synoniem voor onze wensvoorstellingen, dat we meer of minder gemakkelijk concreet kunnen maken. Maar bij de droom in de slaap gaat het meestal om vage inhoud met bizarre beelden. Zo heeft er ook een tak van de wetenschap zich bekommerd om dit menselijk probleem. De onderzoekers zijn er van overtuigd dat de dromen belangrijke sporen ter oriëntering in de innerlijke rimboe van verlangens en angsten zijn. *Sigmund Freud* (1856 – 1939), de oprichter van de psychoanalyse, was zelfs ervan overtuigd dat de betekenis van de droom de maatgevende sleutel tot het onbewuste zou zijn. *Freud* ging zo ver dat hij elke inhoud van een droom op stoornissen in de seksualiteit en op remmingen of onbevredigende lusten wees. Zelfs de studenten van *Freud* spreken nu hun leermeester tegen. Zijn eenzijdige interpretaties gelden in de wetenschap tegenwoordig als achterhaald en de

droomonderzoekers van nu proberen de oorsprong van de droombeelden voorzichtiger en genuanceerder te doorgronden.

Onderscheidt men de dromen naar zinnelijke waarnemingen, dan worden de veruit meeste dromen visueel waargenomen (56 procent), bij een kwart is er ook iets te horen (24,4 procent), bij een vijfde iets te voelen (lichaam ondervindingen [19,1 procent] en heel zelden iets te ruiken of te proeven (0,5 procent). Vrouwen dromen vaker over mannen (67 procent) dan mannen over vrouwen (48 procent).

Wij kunnen het met de droomonderzoeker uit Frankfurt *Wolfgang Leuschner* eens zijn als hij de opvatting voorstaat dat een droom niet wordt vervolgd als men wakker is: ‘De droom vermengt de emotionele belangrijke gebeurtenis van een dag en associeert ze met opgeslagen herinneringen, misvormt ze en zet ze in elkaar en vertaalt ze in beelden’.¹¹

Zoeken wij een trefzekere beoordeling van de dromen dan moeten we in de Bijbel kijken. Slechts af en toe spreekt God door dromen tot de mensen (bijv. tot Jozef, de pleegvader van de Heer Jezus (Mattheüs 1:19-25), en tot Salomo [1 Koningen 3:5-15]). Dromen van dit soort zijn duidelijk te herkennen. God spreekt dan erg concreet en al snel blijkt de opdracht als hulp in een bijzondere levenssituatie. Zulk spreken van God blijft toch volgens alle ervaring en op grond van de Bijbelse uitspraken voorbehouden bij uitzonderingssituaties.

De allermeeste dromen zijn vluchtig en nietszeggend zoals het ook in Job 20:8-9 tot uitdrukking komt: ‘Als een droom vervliegt hij, onvindbaar, hij wordt weggevaagd als een nachtgezicht. Het oog, dat hem bespeurde, aanschouwt hem niet meer, en zijn woonplaats ziet hem niet terug’. Ook in het boek Sirach 34:1-7 wordt van dromen gesproken. Bij dit boek gaat het om één van de apocriefe boeken, waarvan *Luther* zegt: ‘Ze zijn niet gelijk aan de Heilige Schrift maar toch nuttig en goed te lezen’. Daar vinden we een behulpzame verklaring:

‘Lege, bedrieglijke hoop is iets voor mensen zonder verstand en slechts koppige mensen laten zich door dromen onrustig maken. Wie op dromen let, is als iemand die schaduwen wil vangen of de wind najaagt. Wat u in de droom ziet, is slechts een spiegeling, zo onwerkelijk als het spiegelbeeld van een gezicht, vergeleken met het gezicht zelf. ... Daarom, let niet te veel op een droom, alleen wanneer God, de Hoogste, een droom zou hebben gezonden als waarschuwing. Dromen hebben al veel mensen op een dwaalspoor gezet. Ze hebben daardoor hoop gekregen maar zijn teleurgesteld geworden’.¹²

¹¹ Bron: http://www.focus.de/wissen/natur/traeume-kino-im-hirn_aid 1688863.html

(overgenomen op 20.11.2013).

- 12 Het hier weergegeven citaat uit dit apocriefe boek beantwoordt aan de versie van ‘Guten Nachricht’. Hoewel het geen deel van de Bijbel is, is het te vinden onder:
<http://www.bibleserver.com/text/GNB/Jesus%20Sirach34> (overgenomen op 20.11.2013)

2. Reclame: Het valt op dat reclame en marketing bijzonder vaak met één begrip werken: Het is het stamwoord ‘droom’. Hiermee worden twee dingen tot uitdrukking gebracht: ‘We hebben het niet, maar we zouden het heel graag willen hebben’. Daar speelt dan de reclame op in om met het aangeprezen product een al voorhanden zijnde of een pas door de reclame gewekte wens te vervullen.

Een **reisondernehmung** biedt een droomreis aan, die natuurlijk naar een droomplaats in een droomhotel leidt. Bovendien heeft deze aangeboden verblijfplaats een droomlocatie op een droomeiland. Ook het droomweer wordt gegarandeerd. Zo belooft de reclame, dat het verblijf een droomvakantie wordt. (Naar deze beschreven droomplaats moet men vliegen. Bij een droomboottocht, dus een cruise, heeft men geen droomhotel nodig).

3. Jonge mensen dromen van de droomman of de droomvrouw. Natuurlijk moet de droomvrouw er goed uitzien en haar lichaam met het droomfiguur moet de ideale droommaat vertonen. Wanneer zulke droommensen trouwen, dan moet dat wel een droompaar zijn! Dan wordt de droombruiloft gevierd op een plaats van hun dromen, waarbij de bruid een droombruidsjurk draagt en met een droomkapsel komt. En waar ligt deze droomplaats? Natuurlijk in een droomland! Het beste kom je daar met een droomauto. Later droomt men van een droomhuis – dus van een onbetaalbare droomvilla, die beslist een unieke droomlocatie moet zijn. Natuurlijk zijn bij zulke fantastische voorstellingen ook de prijzen fantastisch hoog. Betalen kan dat in ieder geval slechts iemand die niet alleen een droomberoep maar ook al een droomcarrière achter zich heeft. In Duitsland is er een scheidingspercentage van 44 procent. Hopelijk geldt na enige tijd van het huwelijk dan niet de zin: ‘Uit de droom!’

4. Sommige mensen met een **fantastisch uiterlijk** zouden graag als toneelspeler of toneelspeelster in een droomfilm meewerken. Wat zou dan wel de meest geschikte plaats zijn? Natuurlijk in de **droomfabriek Hollywood**, waar men meteen de droomrol krijgt. Daar worden die films geproduceerd, die aan de toeschouwers later een droomwereld voorspiegelen, hoewel die er in werkelijk helemaal niet is. In de bioscoop willen de toeschouwers dan het leven ontvluchten en een droomverhaal van de liefde vertoond krijgen, die hen het leven van alledag laat vergeten. De meest geraffineerde filmtechnische illusies worden ingezet (bijvoorbeeld 3-D, actiefilms), zodat de droom minstens op het witte doek komt. Zo duikt men minstens voor een paar uur in een droomwereld.

Of diegenen die zulke dromen in de praktijk proberen te brengen dan ook werkelijk gelukkig worden moet zeer in twijfel worden getrokken. De toneelspeelster *Romy Schneider* (1938-1982) is niet een op zichzelf staand geval. Ze werd eerst door haar drie *Sissi* films bekend en zodoende de lieveling van het Duitse bioscooppubliek van de 1950-er en 1960-er jaren. In een film spelen was haar levensdroom en zo uitte zij dat dan ook: 'Ik kan niets in het leven maar alles op het witte doek. ... Ik wil graag in elke film een ander zijn. Een andere vrouw in een andere wereld. Dat is mijn devies'. Ze schreef in een brief: 'Ik verspil mijn leven ... Ik verhuur me om te dromen. ... Wanneer ik denk aan mijn innerlijke roeping, ben ik niet meer bang voor het leven'. Maar juist over dit leven had ze geen controle. Tweemaal was ze getrouwd maar het geluk vond ze niet. In 1982 stierf ze onder verdachte omstandigheden in Parijs. Ze was nog geen 44 jaar oud geworden.

5. Anderen koesteren de '**droom van de TV**'. Het zou voor *hen* een fantastische sprong zijn wanneer zij als populaire TV presentator regelmatig voor een miljoenenpubliek zouden kunnen optreden. En dat de kranten regelmatig over hen zouden schrijven. Hetzelfde geldt voor *hen* als het zou lukken om een populaire conferencier te worden.

6. **Sportmensen** trainen met veel inzet om in een droomfinale met een droomresultaat de overwinning te behalen. Het zou mooi zijn als de begeerde droommedaille bij fantastisch weer en in de tegenwoordigheid van een droompubliek behaald kan worden. *Peter Graf* had het talent van zijn dochter *Steffi* (geb. 1969) vroeg gezien. Dus drilde hij haar vanaf haar derde levensjaar. Ze beleefde een droomcarrière en werd de tot dan toe 's werelds beste tennisspeelster. In 1988 lukte het haar als derde speelster van de tennisgeschiedenis de *Golden Slam* binnen een half jaar te winnen, dat is naast de Olympische titel in Seoul ook bij de vier belangrijkste tennistoernooien van de wereld (Wimbledon, Roland Garros, US open en Australian open) eerste te zijn. *Steffi Graf* hield de eerste plaats op de wereldranglijst 377 weken lang van 17 augustus 1987 tot 10 maart 1991 186 weken aaneengesloten. Haar succesvolle carrière als tennisspeelster is zeer indrukwekkend.

7. Wie van zijn leven ten volle wil genieten, droomt van altijd nieuwe hoogtepunten. Velen denken, dit zou in **Parijs** mogelijk zijn. Daarom noemde men deze stad ook de 'stad van 1000 dromen'. Maar wij hebben ook van de onlusten in de buitenwijken gehoord met autoverbrandingen en andere erge dingen. Voor zo velen werd de levensdroom in deze droomstad tot een nachtmerrie.

8. Menselijke dromen: Door de eeuwen heen keken mensen naar het vliegen van de vogels en koesterden de droom van het vliegen. Pas in de vorige eeuw werd de menselijke droom werkelijkheid. Intussen heeft het vliegen zich zo pijlsnel verder ontwikkeld, dat dagelijks alle vliegtuigen wereldwijd de afstand aarde – maan (ca. 384.000 km) 80 maal overbruggen.

Een andere menselijke droom is die van de eeuwige jeugd en schoonheid. Het thema duikt al op in de Griekse sagenwereld en treft men overal aan in de reclame. Op de titelpagina van een boekenprospectus staat er: ‘Als pasgeborene in het jaar 2000’. Een reclametekst pakt het diepe verlangen van veel mensen op: ‘Slank figuur, super uitstraling, gemakkelijk en onbezorgd, zich als een pasgeborene voelen, wie wil dat niet? ... Eet u slank en mooi. ... U krijgt een mooie huid en krijgt nieuwe energie’.

In deze wereld houdt niets stand. Daarom kunnen ook jeugd en schoonheid niet vastgehouden worden. Pas in de hemel zullen wij de Heer Jezus gelijk zijn (1 Johannes 3:2) en dus ook schoon en onvergankelijk. De hemel is een plaats van onvergankelijke schoonheid. Allen, die daar zijn aangekomen, zullen niet slechts blijvend mooi, maar ook zoals hun Heer ook heerlijk zijn: ‘En de heerlijkheid die U Mij hebt gegeven, heb Ik hun gegeven’ (Johannes 17:22). Heerlijk is tegenover schoon een toestand, die daar nog ver overheen gaat. De aardse droom van ‘de eeuwige jeugd’ als we de vergelijking met de hemel maken.

9. Droomtijd: De oorspronkelijke inwoners van Australië, de Aboriginals, hebben een complex wereldbeeld met veel scheppingsmythen, die van de ‘droomtijd’ vertellen. Met betrekking tot die tijd spelen mythische voorvaderen een centrale rol, die eens op ‘droompaden’ het Australische continent doortrokken. Volgens het geloof van de Aboriginals heeft iedere oorspronkelijke bewoner een *dreamtime spirit*, een ‘geest van droomtijd’, waarmee hij verbonden is.

10. De politieke droom: Van de Amerikaanse politicus en Baptistenprediker *Martin Luther King* (1929-1968) komt de in de hele wereld bekende zin: ‘I have a dream’. In zijn ontroerende toespraak van 28 augustus 1963 sprak hij in Washington voor 250.000 toehoorders en droeg zijn ‘droom van gelijke rechten’ voor:

‘Ik heb een droom,
dat op een dag elk dal verhoogd
en elke heuvel en berg vernederd wordt.
De ruwe plaatsen worden glad gemaakt,
en de oneffen plaatsen worden rechtgetrokken.
En de heerlijkheid van de Heer zal openbaar worden,

en alle vlees zal het zien.

Dat is onze hoop.
Met dit geloof zal ik in staat zijn,
om uit de berg van vertwijfeling
een steen van hoop te slaan.

Met dit geloof zal ik in staat zijn,
om de schrille wanklanken in ons land
in een wonderbare symfonie
van broederlijkheid te veranderen.

Met dit geloof zal ik in staat zijn,
samen te werken, samen te bidden,
samen te strijden, samen naar de gevangenis te gaan,
samen voor de vrijheid op te staan,
in de wetenschap, dat wij op een dag vrij zullen zijn'.¹³

We weten allen uit ervaring, dat er niet veel van de verlangde dromen uitkomen. Slechts enkele dromen zijn met geld te realiseren (bijv. reizen, voorwerpen). Er zijn er die jarenlang met grote inzet zich richten op een heel bijzondere individuele wens en zo komt er een lang gekoesterde wens of een levensdroom uit. Daarmee heeft *Maarten Luther* (1483-1545) in het voorbijgaan gelijk dat hij vaststelt: 'Dit hele leven, dat we leven, is slechts een ijdele droom'. In de meeste gevallen zijn de idealistische voorstellingen te onrealistisch en te hoog gegrepen, zodat de gewenste dromen op grond van onze beperkte mogelijkheden helemaal niet te verwerkelijken zijn.

Hebben we niet allemaal de een of andere droom? Wat zouden we op een lijstje zetten? Velen dromen van groot geluk. Intussen heeft zelfs de wetenschap een studie van het geluk gemaakt.

Dromen in het hiernamaals: Na al de overleggingen over het dromen kwam bij mij de gedachte op: Wordt er in de hemel ook nog gedroomd? Ik kwam tot het inzicht:

13 'Reden, die die Welt bewegten' ('Toespraken, die de wereld ontroerden'), Stuttgart: Mundus Uitgeverij, 10^e geactualiseerde oplage 1989, bladzijde 591.

In de hemel wordt er niet meer gedroomd!

Ik zou het in geen geval willen uitsluiten dat wij ook in de hemel sommige voorstellingen en wensen ontwikkelen maar ze zijn alle bereikbaar. Alle wensen kunnen vervuld worden. Dus kunnen we formuleren:

De hemel is de enige plaats zonder dromen!

Voor onze wereld geldt: ‘Alles heeft zijn uur en ieder ding onder de hemel zijn tijd’ (Prediker 3:1), maar niet: ‘Er is alles te zijner tijd’. Ook de mooiste dingen hebben slechts hun tijd, die hun is toegemeten. Niets houdt stand, alles valt te beurt aan de tijd. Hier breekt alles af aan de vergankelijkheid. De wens om een mooie situatie altijd te laten voortduren is slechts een droom in deze wereld. In de hemel zullen we zulke mooie dingen beleven dat ook daar meteen de wens ontstaat: ‘Dat zou toch altijd zo moeten blijven!’ Maar daar is het geen wensdroom – het is werkelijkheid geworden. Niets is meer aan de vergankelijkheid onderworpen. Ook al onze aardse hoop in het geloof is werkelijkheid geworden. Het geloof is aanschouwen geworden (2 Korinthe 5:7).

Heel anders is dat in de **hel**. Deze verschrikkelijke plaats is een plaats van nooit eindigende dromen. Steeds ontstaan er weer nieuwe dromen en wensen en verlangens, maar niets daarvan wordt vervuld. Een glas water zal daar een eeuwige droom zijn (vergelijk Lukas 16:24) die in de eeuwigheid nooit in vervulling gaat. Het blijft bij het knagende verlangen en het steeds onvervulde verlangen.

2.4 De hemel – een plaats van het weerzien

Eén vraag wordt mij bijzonder vaak gesteld: Zullen wij elkaar in de hemel weer zien en weer herkennen? Zullen goede persoonlijke relaties, die wij op de aarde met gelovige mensen hadden in de hemel uiteenvallen of voortgezet worden?

Een onvergetelijke belevens blijft voor mij toen mijn vader in 1947 uit Franse gevangenschap ontslagen werd en mij dan bij mijn tante *Lina* in Wyk auf der Insel afhaalde. Na de deportatie uit

Oost Pruisen gold ik als wees. Dat wordt uitvoeriger beschreven in mijn boek 'Wunder und Wunderbares', bladzijde 70-73). Daarom was ik uitermate gelukkig over het bericht dat mijn vader nog leefde. Onze eerste ontmoeting op de trap, die in het huis in de Osterstraße (Zuidstrand van Wyk) naar de tweede etage leidde, was een hele speciale ontmoeting.

foto

Op deze trap ontmoetten mijn vader en ik elkaar in 1947, toen hij uit Franse krijgsgevangenschap terugkeerde. Deze foto is gemaakt in de zomer van 2012.

Als tienjarige liep ik juist 'toevallig' naar boven of daar sprak mijn vader mij aan, zonder me te herkennen: 'Zeg eens, woont hier mevrouw *Rick*?' Ik had mijn vader na vele jaren, waarin ik hem niet gezien had, meteen weer herkend. Maar ik ging niet op zijn vraag in, maar vroeg hem in het plat Oost Pruisisch: 'Papa, kent u me niet meer?' Welk een onbeschrijflijke vreugde, na zo lange tijd van scheiding door een liefhebbende vader omarmd te worden!

Na enige jaren van afwezigheid had ik mijn vader toch meteen weer herkend. Wanneer dat al hier op aarde geldt, hoeveel te meer in de hemel, waar het woord uit 1 Korinthe 13:10 geldt: 'Maar wanneer het volmaakte is gekomen, zal wat ten dele is, te niet gedaan worden'. In Filippi 3:20 wordt ons de hemel beschreven, waar wij een eeuwig burgerrecht hebben. Het is ons thuis, waar er niets vreemd ons zal voorkomen. Ook om deze reden zullen we elkaar in de hemel zeker herkennen. Toen de Heer Jezus met Zijn drie discipelen op de berg van de verheerlijking was, zagen ze daar Mozes en Elia. De discipelen herkenden Mozes en Elia meteen hoewel ze hen nog nooit eerder gezien hadden. Dus zal ik zelfs mij broer *Dieter* herkennen, die een jaar vóór mij geboren werd maar al zes weken daarna stierf.

Het is Gods wil dat wij niet als geïsoleerde enkelingen door dit leven gaan. God had meteen na de schepping van Adam gezegd: 'Het is niet goed dat de mens

alleen is' (Genesis 2:18). God schiep de mensen dat hij naast zich andere mensen nodig heeft en deze ook in zijn nabijheid wil hebben. Daarmee is ten eerste de huwelijkspartner bedoeld, maar ook goede vrienden zijn een gave van God. Paulus schrijft zijn vrienden in Thessalonika: 'Omdat u ons lief geworden was' (1 Thessalonika 2:18). Dan vult hij aan: 'Met onze harten waren we altijd bij u'¹⁴ (vers 17).

14 Deze woordelijke inhoud van het geciteerde vers is te vinden onder:

<http://www.die-bibel.de/online-bibeln/neues-leben/bibeltext/bibel/text/lesen/stelle/62/20019>
overgenomen op 20.11.2013

Het is ontroerend te lezen met welke 'hartenlust' hij hen zou willen weerzien. Hij gaat nog verder en zegt, u bent onze hoop en vreugde of onze kroon van de roem tegenover onze Heer Jezus bij Zijn komst' (1 Thessalonika 2:19-20).

Dus we mogen een diepe liefde tot andere mensen hebben en ons ook daarover verheugen dat wij met hen eenmaal in de hemel zullen zijn. De blijdschap, die wij van vrienden ondervinden is geen concurrentie tot de vreugde aan God.

Hoewel God alle smart en alle tranen die met deze wereld verbonden zijn, afwist, zal Hij de liefdevolle ervaringen in de omgang met de mensen en de herinneringen daaraan, hoe Christus door mensen in ons leven ingegrepen heeft, niet uit ons geheugen wissen. Ons geluk in de hemel hangt niet daarvan af dat alles wat er op de aarde gebeurde in de vergetelheid raakt. In deze samenhang is het opmerkelijk dat het Griekse woord voor waarheid (*aletheia*) met de ontkenningvorm van het werkwoord van 'vergeten' gevormd wordt. De waarheid te weten betekent daardoor, *ophouden te vergeten*. De Nieuwtestamentische opvatting van waarheid baseert zich dus niet op vergeten maar op herinnering. In de waarheid te leven betekent voor ons om Gods handelen in de veelvuldige gebeurtenissen van ons leven op aarde aan het werk te zien.

Wanneer bij de beschrijving van het hemelse Jeruzalem de namen van de twaalf stammen vermeld worden (Openbaring 21:12-14) dan moet dit feit voor alle eeuwigheid vastleggen dat Gods handelen in de verschillende heilstijden van de mensengeschiedenis in betrekking tot de hemel staat. Dan betekent dat ook dat Gods leiding in onze levensgeschiedenis in geen geval wordt uitgewist maar wij zullen ze in een nieuw licht zien en de zin van gedetailleerde gebeurtenissen leren begrijpen.

In ons leven hebben we veel ontmoetingen beleefd. Velen daarvan waren onbetekenend en we zijn ze al tijdens ons leven heel snel weer vergeten. Bij onze bijzondere leiding van ons leven behoren echter ontmoetingen met mensen,

die ons ten zegen werden en ook zulke met wie wij gemeenschappelijk een zegen werden voor anderen. Zullen zulke bijzondere vriendschappen en persoonlijke verbindingen, die op aarde door Gods beschikking tot stand kwamen, in de hemel worden uitgewist? In geen geval, ze worden nog bijzonder verdiept! Zijn er dus verschillende graden van relaties? Ook dat kunnen we aan de hand van de relaties leren, hoe de Heer Jezus ze had. De Heer Jezus had ieder mens lief – zelfs de rijke jongeman, die Hem niet wilde volgen en enkel en alleen in rijkdom zijn geluk zocht (Markus 10:21-22). We leven in een cultuur waarin een cultus over de gelijkheid wordt gehouden. Maar bij de Heer Jezus is er geen nivellering en dus had Hij de mensen lief met een gradueel verschil. Johannes stond hem nader dan enig andere discipel en zo lezen we over hem: ‘Eén van Zijn discipelen, hij die Jezus liefhad’ (Johannes 13:23). Petrus, Jakobus en Johannes stonden Hem nader dan de rest van de twaalf discipelen en de twaalf discipelen hadden een innigere betrekking tot Hem dan de zeventig. De zeventig discipelen wederom stonden Hem nader dan andere navolgers. Doordat Christus enkele mensen nader stond dan anderen, gaf Hij ons ook een gedragsmodel voor de eeuwigheid.

Omdat de hemel zonder zonde is, is er ook geen jaloersheid en geen afgunst over vrienden, die ons bijzonder na zijn. In de hemel zullen we nog veel nauwere betrekkingen tot mensen hebben, die we al op aarde kenden. Daar zal elke uiting van de liefde uit het diepst van het hart komen en alles wat men zegt wordt daarbij passend oprecht ondervonden. Hier komt het woord uit 1 Korinthe 13:8 tot bloei: ‘De liefde vergaat nooit’. Ontmoetingen met sommige mensen waren op grond van randvoorwaarden in deze wereld vaak veel te kort. Zo moest hier menig gesprek worden beëindigd – in de eeuwigheid mag het intensiever voortgezet worden. In de hemel zullen wij een diepe vreugde aan de vertrouwdheid van oude relaties beleven. In Johannes 15:15 noemt de Heer Jezus ons Zijn vrienden. Het is Zijn uitdrukkelijke wens aan ons: ‘Dit gebied Ik u, dat u elkaar lief hebt’ (Johannes 15:17). Wanneer deze zin voor de aarde geldt, hoeveel te meer dan ook voor de hemel!

Nu komen we nog bij een vaak gestelde vraag: Kunnen wij in de hemel een ongestoorde vreugde beleven in het weten dat er mensen zijn, die wij op aarde hebben lief gehad, die in de hel zijn?

Deze hele moeilijke vraag heb ik geprobeerd mij aan de hand van een volgende situatie als een gelijkenis te verklaren: Als we op een zonnige dag een diepe bronsschacht binnengaan en dan naar boven kijken dan zien we de sterren aan de hemel fonkelen. Als we daarna de grot uit gaan zien we niets meer van de sterren, die we kort daarvoor nog zo duidelijk konden zien. Waaraan ligt dat? De sterren zijn er nog allemaal maar het felle licht van de zon overstraalt het gewelf aan de hemel zodanig, dat geen ster met zijn zwakke licht daartegen kan

concurreren. Zo stel ik mij het voor in de hemel. De heerlijkheid van God zal elke gedachte aan een verloren mens zo sterk overstralen dat niemand er meer aan zal denken.

Deel III

3. Zelf beleefde verhalen, moderne gelijkenissen, leerrijke voorbeelden

Inleiding:

In dit derde deel van het boek vertel ik van ontmoetingen en bekeringen die ik wereldwijd beleefd heb en die mij als een wonder voor komen. De meeste verhalen gaan om de centrale vraag die ons tot nu toe heeft bezig gehouden maar ook moderne gelijkenissen en leerrijke verhalen zullen worden genoemd. Daardoor zijn diverse uitspraken van de Bijbel gemakkelijker voor ons te begrijpen. Het is voor mij iets bijzonders dat ik in de afgelopen jaren zo vaak mocht beleven, hoe God uit de meest verschillende levenssituaties mensen voor de eeuwigheid redde, doordat Hij hen de hemelse schat liet vinden.

Met de talrijke voorbeelden wil ik een verwijzing maken naar misschien soortgelijke situaties in uw leven. Het werken van God is altijd actueel! De meeste van de volgende geschilderde eigen belevenissen laten zien door welke omstandigheden mensen tot geloof in de Heer Jezus komen. Daaraan wil ik u graag laten deelnemen. Het blijft niet uit dat de Bijbelse boodschap hier en daar wordt afgewezen. Ook zulke voorbeelden laat ik zien.

Bij mijn lezingen gebruik ik uit de ontstane achtergrond altijd weer ook beleefde en meegemaakte gebeurtenissen om zodoende het actuele werken van God in deze tijd te demonstreren. *Christian Brandt*, eigenaar van een christelijke mediadienst¹⁵ reist vaak met mij mee naar de verschillende plaatsen en neemt de lezingen live op, die meteen na de samenkomst als CD te verkrijgen zijn. Zo komt de Bijbelse boodschap heden geactualiseerd ook op plaatsen waar ik zelf nooit kom. Niet zelden zijn cd's de aanleiding dat ook op andere plaatsen mensen tot de levende God komen.

Zo kwam er na een lezing een man naar me toe. Hij wilde mij zijn bekeringsgeschiedenis vertellen. Iemand had hem één van mijn cd's geschonken die hij tijdens een lange autorit beluisterde. Hij vertelde mij: 'Aan het einde van de lezing zei u, wie Christus wilde aannemen zou dat toch kenbaar mogen maken door zijn hand op te heffen. Ik voelde mij door dat wat ik gehoord had zo aangesproken dat ik tijdens de autorit spontaan mijn hand ophief. Dat was voor mij het ogenblik van mijn bekering tot Christus. Intussen heb ik ook een Bijbels

georiënteerde samenkomst gevonden die voor mij een geestelijk thuis is geworden'. Dan kan men God slechts danken hoe Hij op veelvuldige wijze mensen redt.

15 meer informatie: <http://www.christlicheraudiodienst.de> (overgenomen op 21.11.2013).

De indrukwekkende en verblijdende belevissen, waarvan ik zal vertellen, zouden de indruk kunnen geven dat het heel gemakkelijk is om mensen voor het geloof te winnen. De geselecteerde keuze van meestal zeer markante belevissen ondersteunt verder dit vermoeden. Om deze reden noem ik heel bewust ook hier en daar gesprekken, die niet met een beslissing voor Christus eindigden.

Het is een handelsmerk van de Bijbel, dat de ontmoetingen met de Heer Jezus altijd authentiek zijn. Niet op de laatste plaats wordt dit duidelijk, doordat de Bijbel ons altijd weer meedeelt, waar, wanneer en bij welke aanleiding iets gebeurde. Zo worden wij als Bijbellezer van vandaag niet met een saaie theoretische en theologische verhandeling geconfronteerd maar worden meegenomen in datgene wat gebeurde op die plaats in ruimte en tijd, waar zich alles afspeelde.

Daarbij wil ik aanknopen en daarom noem ik in de meeste gevallen ook, in welke plaats, bij welke gelegenheid en op welke tijd zich de gebeurtenis afspeelde. Meestal noem ik de namen, wanneer ik ze weet, soms laat ik ze uit reden van persoonlijke bescherming weg.

Bij de Bijbelse verhalen valt nog een ander aspect op wat betreft de manier van het doorgeven van informatie: vele centrale leerstellige uitspraken van de Bijbel staan niet geïsoleerd in het één of andere hoofdstuk, veelmeer staan ze in verbinding met ontmoetingen met mensen. Op de tegenwerping van Thomas: 'Heer, wij weten niet waar U naar toe gaat', antwoordde de Heer Jezus met het veel geciteerde vers: 'Ik ben de weg, de waarheid en het leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij' (Joh. 14:6). Ook is het belangrijke woord van de Heer Jezus: 'Ik ben de opstanding en het leven' (Joh. 11:25), ingesloten in de schildering van de gebeurtenis vóór en na de opstanding van Lazarus. Ook hier wil ik graag leren uit de Bijbel en in de volgende verhalen altijd weer Bijbelse leer overbrengen.

Bij al mijn reizen naar het buitenland houd ik een dagboek bij, opdat door de veelheid van nieuwe indrukken niets belangrijks voor mij verloren gaat of door elkaar raakt. Op deze manier is het mogelijk om ook van jaren geleden gebeurtenissen en gesprekken nog gedetailleerd weer te geven.

De volgende verhalen beginnen met een zeer indrukwekkende gebeurtenis, namelijk de bekering van *Heinrich*, die meer dan 60 jaar geleden mijn schoolvriend was. Gods gedetailleerde nauwkeurige leiding zien we hier in het bijzonder heel duidelijk.

3.1 ‘Werp uw brood uit op het water’.

Tot onze verhuizing naar Hohenlimburg/Westfalen in 1950 bezocht ik de openbare school in Lüchow (in het uiterste Noordoosten van Niedersachsen gelegen). Het was de naoorlogse tijd en het brood was in de tweede helft van de 1940-jaren door broodbonnen op rantsoen – zo zei men toen. Men kan ook zeggen: ‘Brood was een schaars artikel’. Hoe goed had ik het doordat mijn schoolkameraad *Heinrich V.* naast mij zat. Hij was een boerenzoon en kwam van een boerderij uit een Wendlands brinkdorp. Elke dag bracht hij een pak lekkere boterhammen mee naar school die met goede leverworst of andere kostelijke dingen rijkelijk belegd waren. Ontelbare keren heeft hij mijn honger gestild wanneer hij mij van zijn broden gaf. Dat zijn wel de beide redenen waarom *Heinrich* de enige medescholier uit de klas in Lüchow was, die na meer dan 60 jaar altijd nog in mijn herinnering leefde.

Toen wij dan waren verhuisd, waren ook onze levenswegen uit elkaar gegaan. Omdat ik altijd weer in ons gezin over de naoorlogse tijd en de plaatsen Lüchow en ook de dorpen Saaße, Jeetzel en Bösel sprak (in het bijzonder ook van zuster *Erna Sudszinski*, bij wie ik voor de eerste keer het evangelie van de Heer Jezus hoorde) had onze dochter *Rona* zin om een keer de plaatsen van mijn kindertijd met mij te bezoeken. Zo gingen wij op reis op 13 en 14 juli 2010 van Braunschweig naar Lüchow, boekten daar een hotel en zochten alle mogelijke dorpen op die iets te maken hadden met mij in die tijd.

Bij de reisdoelen behoorde ook Klein Witzeetze, een klein dorp met ongeveer 100 inwoners. De naam van het dorp was mij tot op vandaag niet ontschoten hoewel het 60 jaar geleden was dat ik de naam voor de eerste keer hoorde en ik het dorp toen helemaal niet gezien had. Maar het onvergetelijke was, dat *Heinrich* daar vandaan kwam. Dus keken *Rona* en ik in het telefoonboek of *Heinrich* nog steeds in Klein Witzeetze woont. En inderdaad, toen ik opbelde, kreeg ik *Edith*, de vrouw van *Heinrich* aan de lijn. Toen ik mij voorstelde als vroegere schoolkameraad van *Heinrich*, nodigde ze ons uit om toch langs te komen. Al na een half uur bereikten we de boerderij met het huisnummer 5 in

dit idyllische ringdorp bij een stralende avondzon. En er was een vreugdevol weerzien met *Heinrich*. Hij was zijn hele leven boer op de geërfde boerderij geweest. Intussen had hij de boerderij aan zijn dochter *Bettina* en zijn schoonzoon over gedaan.

Foto

Heinrich (links) voor zijn boerderij in Klein Witzeetze samen met *Werner Gitt* (rechts) tijdens het bezoek van 13 juli 2010.

Met zijn gezondheid ging het niet zo bijzonder goed en zo vroeg ik hem bij het afscheid of ik nog voor hem mocht bidden. Dat vond hij goed. Deze boerderij met het aardige echtpaar was het eindpunt van onze eerste bezoekdag.

Op 1 maart 2012 kwam er een verrassend telefoontje uit Klein Witzeetze en *Edith* vertelde mij dat *Heinrich* in het *Asklepios ziekenhuis* in Hamburg-Harburg was opgenomen. Hij had een uiterst zeldzame ziekte (*Morbus Wegener*) en was van tevoren al vijf weken in coma geweest. Hij kon zijn handen en voeten niet meer bewegen en werd nu op de intensive care dag en nacht via slangen beademd.

Ik vroeg *Edith* of ik hem wel zou kunnen bezoeken. Toen ze dat toestemde besloot ik om samen met *Rona* hem op te zoeken. Op zaterdag 10 maart 2012 gingen we op weg en na steriele kleding met bloes, muts en mondkapje mochten

wij zijn lichte en met veel techniek gevulde kamer binnengaan. Via talrijke kabels was hij met een machine verbonden die diverse diagrammen en getallen op het beeldscherm voortbracht. Op mijn eerste zin: ‘*Heinrich* ken je ons nog?’ reageerde hij zo blij verrast zoals hij het met zijn lichtblauwe ogen slechts kon uitdrukken. Ik vertelde hem het oude verhaal van de boterhammen. De Heer Jezus zei eens dat Hij het in de eeuwigheid zal belonen wanneer aan één van Zijn geringste broeders een beker koud water gegeven wordt (zie Mattheüs 10:42). Toen ik hem uitlegde hoeveel te meer de Heer het dan zal belonen om een hongerige schoolkameraad gul belegde broden gegeven te hebben, kwam er een ontroerende glimlach op zijn gezicht. Ik merkte, hier was een openheid voor het evangelie en een door God geschonken uur van genade.

Ik sprak over ons menselijk leven. We leven hier een aantal jaren en daarna sterven wij op verschillende leeftijden. De één met 40, de ander met 50, weer anderen met 60, 70 of 80 jaar. Maar eens komt voor elk mens het eindpunt in deze tijd. ‘*Heinrich*, wanneer je sterft, weet je dan waar je heen gaat?’ vroeg ik hem. Al kon hij zijn lichaam niet bewegen, toch had hij een helder verstand en kon, al was het ook wat onbeholpen, spreken. Hij beantwoordde mijn vraag met ‘Nee!’ - ‘*Heinrich*, wil je het weten?’ - ‘Ja, ik wil!’. Zo kort mogelijk in deze situatie zei ik hem dat alle schuld van ons leven vergeven moet zijn zodat wij in de hemel kunnen komen en dat de Heer Jezus aan het kruis daarvoor stierf. Dat kon hij allemaal accepteren. Zo sprak ik twee korte gebeden hem voor, die hij zin voor zin telkens na een korte pauze herhaalde. Toen ik hem vroeg naar de gebeden: ‘Ben je er zeker van dat je ook een keer in de hemel komt?’, kon hij dit met een duidelijk ‘Ja!’ beantwoorden. Als bevestiging las en verklaarde ik nog het markante gedeelte in Romeinen 8:38-39. Dat spreekt van groot vertrouwen met Christus verbonden te zijn:

‘Want ik ben verzekerd dat dood noch leven, noch engelen noch overheden, noch tegenwoordige noch toekomstige dingen, noch machten noch hoogte noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde van God, die is in Christus Jezus onze Heer’.

Toen *Rona* hem vroeg of wij nu weg zouden gaan omdat het voor hem toch wel te inspannend was, meende hij beslist: ‘Blijven!’ Bij het latere afscheid baden we nog en lazen Psalm 23. Hij kende de eerste verzen daarvan nog uit zijn hoofd.

Voor mij als vader was het mooi om mee te maken dat *Rona* beide keren erbij was. Toen was ze bij de eerste ontmoeting tijdens het bezoek in Klein Witzeetze en nu had ze meegemaakt hoe God voor een gewillig mens de hemel opent. Over Gods nauwkeurige planning kan ik achteraf alleen maar verwonderd zijn. Zouden we *Heinrich* op 13 juli 2010 niet hebben opgezocht dan zou ik ook nooit

van zijn huidige ernstige ziekte gehoord hebben. En zo zouden we hem ook nooit in het ziekenhuis hebben kunnen bezoeken. Het woord uit Prediker 11:1 ('Werp uw brood uit op het water want u zult het vinden na vele dagen') kreeg nu een nieuwe betekenis voor mij. Er geeft meer dan 60 jaar geleden een schooljongen brood aan zijn hongerige medescholier en de ontvanger brengt hem na zeer lange tijd het brood des levens.

Op 20 maart, dus precies tien dagen na ons bezoek overleed *Heinrich*. Toen *Edith* om 21.00 uur de intensive care bereikte, was hij kort van tevoren (20.45 uur) heengegaan. Het verplegend personeel had hem het kleine messingkruis met de inscriptie 'Ik ben bij u', dat *Rona* voor hem had meegebracht in zijn handen gelegd. De begrafenis vond op 29 maart plaats op het dorpskerkhof van Krummasel, een dorp dat drie kilometer van de geboorteplaats van *Heinrich* verwijderd is. In de mooie dorpskerk van Krummasel waren *Edith* en *Heinrich* in 1964 getrouwd. Nu vond onder grote belangstelling van de dorpsbevolking op dezelfde plaats de rouwdienst voor *Heinrich* plaats. Ongeveer 80 genodigden uit Klein Witzetze en de naburige dorpen waren naar het koffiedrinken in het naburige Bellahn gekomen. Mijn korte toespraak begon ik met de woorden: 'Niemand van u (behalve *Edith*) kent mij en toch mocht ik degene onder u zijn, die *Heinrich* het langst gekend heb'. Daarmee was de aandacht getrokken. Daarna stelde ik mij voor zodat men ongeveer zou weten wie daar plotseling het woord nam en welke betrekking ik tot de dorpen in deze omgeving heb. Daarna vertelde ik mijn geloofsgeschiedenis, die met zuster *Erna Sudszinski* uit het dorp Saaße begon en tijdens de evangelisatie in het gemeentehuis van Braunschweig in 1972 tot bekering tot Christus leidde. Ook bij het bovengenoemde *Heinrich* -verhaal, dat ik gedetailleerd vertelde, heerste er een absolute stilte omdat allen het voorval horen wilden. Aan het einde van mijn toespraak vermeldde ik mijn lezing van afgelopen maandag in Lübbecke, waar ik het verhaal van *Heinrich* er ingevlochten had. Ik had genoeg cd's van die avond bij me en deze werden graag meegenomen. Mijn tafelgenoot beoordeelde dat wat gezegd was met de opmerking: 'Iets beters kon hen (de genodigden) niet overkomen! Zoiets hebben ze hier nog nooit gehoord'. De zoon van *Heinrich*, *Andreas* was erg blij dat het geven van de boterhammen 60 jaar geleden altijd nog in dankbare herinnering gebleven was. Ook over zuster *Erna* sprak iemand mij aan en betuigde dat hij haar nog persoonlijk gekend had: 'Met de fiets reed ze door de dorpen en verzorgde daar de zieken. Aan de hand van haar uniform en kapje kon men haar al van verre duidelijk herkennen'. Ik vermeldde in mijn niet voorbereide toespraak ook die boerenvrouw uit Saaße, die pas enkele jaren na de dood van *Erna* getrouwd was in het dorp en *Rona* en mij in juli 2010 betuigde: 'Ik heb haar niet meer leren kennen maar allen zeggen hier: 'Ze was de goede geest van het dorp'.

Naderhand werd mij bij deze indrukwekkende belevenis pas goed duidelijk hoe Gods leiding soms over lange tijdsbestekken heen gebeurt. Al het feit dat ik op de schoolbank naast *Heinrich* zat, behoort tot Gods wijze en onzichtbare vooruit planning. De geschilderde gebeurtenissen die dan slechts in een korte tijd van 1 tot 29 maart 2012 zich concentreren laten mij zien dat Gods timing altijd perfect is.

3.2.1 Zullen wij Mensulu in de hemel terugzien?

Na de instorting van de Sovjet-Unie was er een hele nieuwe situatie voor de verkondiging van het evangelie ontstaan. In de tijd van de Sovjets had men veel vakantiekampen voor kinderen en oudere jeugd georganiseerd waarin de opgroeiende kinderen met de communistische ideologie bekend moesten worden gemaakt. Na de omkeer werden deze kampen niet meer gebruikt. Op vele plaatsen zagen Christenen hier een kans om in deze opgerichte instellingen christelijke kindervakantiekampen te organiseren. In het bijzonder was dit een mogelijkheid om kinderen uit niet christelijke gezinnen uit te nodigen die dan in de regel voor de eerste keer het evangelie hoorden. Deze kindervakantiekampen duren meestal één week. De medewerkers komen uit inlandse gemeentes maar ze worden ook sterk ondersteund door Duitse gemeentes, die vroeger in de Sovjet-Unie leefden en na de verplaatsing nu in Duitsland wonen. Deze jonge medewerkers hebben een hart voor het evangelie, ze kennen de mentaliteit van de kinderen en beheersen bovendien de Russische taal.

Zo'n betrokken medewerkster is *Naemi Fast* (geb. 3 december 1981 in Karaganda/Kazachstan). Sinds 1993 woont ze, en ook haar ouders en broers en zussen in Frankenthal/Rheinland-Pfalz en heeft al in meerdere van zulke kinderkampen meegewerkt. Haar vader *Viktor Fast* had in de afgelopen jaren al mijn lezingenreizen naar Kazachstan¹⁶ georganiseerd en in veel gevallen ook de lezingen in het Russisch vertaald. In het volgende verhaal vertelt *Naemi* van haar belevenissen bij de kinderkampen in Kazachstan.

16 Lezingenreizen naar Kazachstan in de tijd van na de Sovjet-Unie:

5 mei tot 18 mei 1992: Moskou en Kazachstan (Karaganda, Saran, Kapai).

11 april tot 26 april 1993: Kazachstan (Karaganda), Kirgisië (Bischkek), Moskou.

2 mei tot 16 mei 2006: Kazachstan (Karaganda, Saran, Schachtinsk, Temirtau).

3 mei tot 18 mei 2008: Kazachstan (Karaganda, Saran, Astana, Schtschutchinsk, Petro-pawlovsk, Koktschetaw [Kokschetau]), Temirtau).

Het was in augustus 1999, toen ik voor de eerste keer als helpster aan het kindervakantiekamp van de Mennonieten Broedergemeente in Karaganda deelnam. Samen met een medewerkster uit die gemeente kregen we een groep van tien- tot elfjarigen toebedeeld. We waren alle twee zeventien jaar oud en naderhand verwondert het mij werkelijk dat men aan twee groentjes zo'n verantwoordelijke opdracht had toevertrouwd. We beleefden verschillende opwindende dingen, onder andere de levensgevaarlijke verwonding van een kind.

17 Uit: tijdschrift 'Aquila', Nr. 2, april-juni 2005, uitgever: Hilfskomitee, Aquila, Liebigstr. 8, D-33803 Steinhagen.

Maar we kregen de tien meisjes uit onze groep echt lief en ik kan me nog elk meisje herinneren hoewel ik sommigen uit het oog verloren ben. Elk van die kinderen is voor mij op een bijzondere manier belangrijk geworden en ik bid dat zij allen de weg naar God mogen vinden.

Eén van deze meisjes was een kleine Kazakse en ze heette *Mensulu*. Ze kwam ogenschijnlijk uit een zeer arm milieu en had nauwelijks andere kleren. Ze was voor de eerste keer bij een christelijke vakantieweek en zag er tamelijk verschrikt en geïntimideerd uit. Wanneer haar iets dwars zat, was er wat moeite en geduld nodig om uit te vinden wat het was en hoe men haar helpen kon hoewel het om kleinigheden ging. Bovendien waren toen de hygiënische omstandigheden in Kazachstan tamelijk nieuw voor mij en ik moest in dit opzicht enkele barrières tot de kinderen overwinnen, onder andere bij *Mensulu*. Maar wanneer God iemand de liefde tot de mensen schenkt, dan is ook dat mogelijk.

Op één van de eerste avonden toen de kinderen al sliepen en wij met de medewerkers samen zaten vroeg *Alexej*, een inlandse medewerker, mij of ik gelet had op het Kazakse meisje uit mijn groep. 'Het is een heel bijzonder geval'. Daarna vertelde hij mij dat *Mensulu* en haar broer (zijn naam ben ik helaas vergeten) uit een heel arm en zeer verwaarloosd gezin kwamen. Maar sinds ze de kinderen bezoeken, zijn ze heel anders geworden. Ze poetsen bijvoorbeeld sindsdien altijd hun tanden en ze wassen zich, wat voordien niet het geval was. Hoewel *Mensulu* lang niet zo spraakzaam was dan de andere kinderen en wij nog weinig over haar wisten, merkte ik dat ze ons snel vertrouwde. Het afscheid viel haar tamelijk zwaar.

Toen we twee jaar later (in 2001) weer met een groep naar de kindervakantieweek in Karaganda gingen, zag ik daar zes meisjes uit mijn 'oude' kindergroep weer onder andere ook *Mensulu*. Ze kwamen allen deze keer in de groep van mijn vriendin *Debora* met wie ze heel goed overweg konden. Ik zag ze ook tamelijk vaak en elke keer wanneer ik *Mensulu* tegenkwam, kwam ze naar me toe en nam mijn hand en drukte die tegen haar aan en zei mijn naam met haar iets speciale, typische Kazakse uitspraak. Toch was ze nog tamelijk in zichzelf gekeerd maar ze kon ook hartelijk mee lachen wanneer ze met de andere meisjes samen was.

In de zomer van 2004 trof ik *Mensulu* bij de kindervakantieweek weer. Intussen was ze vijftien jaar oud maar zag er veel jonger uit, misschien omdat ze zo klein was. We verheugden ons alle twee over het weerzien en ze ging vaker bij me zitten hoewel we daarbij niet veel spraken. Ik moest mij bezig houden met mijn eigen groep daarom had ik ook niet zoveel tijd voor haar. Maar wanneer ik haar zag, herinnerde zij mij levendig aan het eerste jaar en aan de tien vrolijke kleine meisjes, die intussen bijna volwassen waren geworden en van wie niemand meer de samenkomst bezocht. Ik probeerde steeds weer om nieuwtjes van hen te horen en van sommigen hoorde ik ook iets. *Mensulu* vertelde van iemand die nog tot vorig jaar met haar pleegmoeder naar de gemeente was gekomen. Helaas moest ze dan vanwege haar levensstijl worden uitgesloten. Haar kinderen had ze dan tegen de gemeente opgestookt. Twee andere meisjes waren naar Rusland vertrokken. Tot 2003 kreeg ik nog brieven van hen maar daarna niet meer. Twee anderen hadden hun namen veranderd en waren naar Duitsland gekomen. Ook hun spoor werd verloren. Met een ander kreeg ik nog contact toen de kokkin van het kinderkamp mij aansprak en zei dat ze haar grootmoeder was. Dit meisje is intussen achttien jaar oud en wil van het geloof niets meer weten.

Mensulu was de enige uit mijn toenmalige groep die altijd nog contact met Christenen had. Ze ging nog wel naar het kinderuurtje maar niet meer naar de samenkomsten. Toen wij afscheid namen aan het einde van het kindervakantiekamp zei ze dat ze nu te oud was om weer mee te komen en dat wij elkaar misschien nooit meer zouden zien. Ik had me tot dat ogenblik al voorgenomen om te proberen in haar dorp te komen waarin veel van mijn voormalige 'pupillen' woonden. In de jaren daarvoor was het nooit gelukt dat ik aan een actie in dit dorp kon deelnemen. Ik zei tegen *Mensulu* dat wij vermoedelijk bij de Bijbelstudie op woensdagmiddag in haar dorp zouden zijn. Maar ik wist niet of ik daar bij zou kunnen zijn. Met smekende ogen keek ze me aan: 'Dan vraag ik u alstublieft dat u naar ons toe komt!' Ik antwoordde: 'Maar dan moet jij naar de Bijbelstudie komen'. *Mensulu* knikte. We maakten nog een foto van ons samen en namen afscheid. Sindsdien heb ik haar nooit meer gezien. Ik mocht warempel de volgende woensdag met de groep meerijden naar het dorp van *Mensulu*. Daar trof ik de kleine *Vera* die al twee keer in mijn groep geweest

was en ze ging mee om de dorpsbewoners uit te nodigen. Ik hoopte dat ik ook *Mensulu* zou zien maar *Vera* kon mij niets nauwkeurigs over haar zeggen. *Mensulu* kwam niet naar de samenkomst. Ik was heel erg teleurgesteld en reisde naar Duitsland terug zonder iets van haar gehoord te hebben.

In de herfst van 2004 kwam een jong gezin uit Kazachstan naar ons in Frankenthal. De pas gearriveerde mensen bezochten ons steeds weer en op een avond lieten wij hen de foto's van ons vakantiewerk in Kazachstan zien. Bij een foto van *Mensulu* stond *Alexej* (dezelfde, die mij in 1999 ter wille van haar had aangesproken) versted. Hij was verbaasd dat ze altijd nog erbij was en vroeg of ik briefcontact met haar had. 'Doe dat, schrijf haar beslist, dat is de enige mogelijkheid om zulke mensen nog in contact met gelovigen te houden! Wij verliezen zoveel kinderen van de kinderkampen uit het oog wanneer ze ouder worden!' Dat bracht mij er toe om *Mensulu* te schrijven. Pas in juni kwam via mijn vader een antwoord van *Mensulu* waarin ze onder andere schreef:

'Ik ga al lang niet meer naar de samenkomsten. Ik moest daarmee ophouden omdat mijn vader het mij verboden heeft. Omdat ik een Kazakse ben en wij een andere religie hebben. ... vergeef mij dat ik woensdag toen jullie er waren, niet gekomen ben. Ik heb u gezien hoe u met *Vera* gewandeld hebt, ik wilde u roepen maar omdat papa thuis was kon ik u niet roepen en niet komen. Vergeef mij nog een keer. In dit jaar kom ik niet in het kinderkamp. Ik zal u niet kunnen zien'.

'Een typisch Kazaks noodlot', zei mijn vader. Hoeveel van zulke jonge mensen zijn er, die als kind iets over de Heer Jezus gehoord hebben en daarna door hun familie van het geloof worden afgehouden. Hoe zal het met hen verder gaan? Wat kan men voor hen doen? Brieven mag *Mensulu* wel ontvangen want ze vraagt in haar brief herhaaldelijk smekend om in contact met mij te mogen blijven. Verder blijven slechts het gebed voor haar en de belofte van God met betrekking tot Zijn Woord: 'Het zal niet ledig tot Mij wederkeren, maar het zal doen wat Mij behaagt en dat volbrengen waartoe Ik het zendt' (Jesaja 55:11).

Naemi Fast, Frankenthal

3.2.2 Een onverwachte 'ontmoeting'¹⁸

Elk jaar lezen we in het tijdschrift ‘AQUILA’ berichten van kindervakantieweken en andere activiteiten in het kinderwerk. Elk jaar reizen veel medewerkers uit Duitsland naar de verschillende landen van de vroegere Sovjet-Unie om daar kindervakantieweken te houden. Elk jaar vinden ook in Duitsland veel kinderkampen, kinderfeesten en kindersamenkomsten plaats waarbij we kinderen de blijde boodschap vertellen. Kinderen luisteren graag en doen enthousiast mee en elk jaar komen veel kinderen naar zulke activiteiten naar de medewerkers omdat ze een leven met de Heer Jezus willen beginnen.

18 Uit: tijdschrift ‘AQUILA’, Nr. 2 (72), april-juni 2009, bladzijde 18-19, uitgever: Hilfskomitee Aquila, Liebigstr. 8, D-33803 Steinhagen.

Maar wanneer we enkele jaren later in de samenkomsten ter plaatse naar deze kinderen uitkijken dan worden we in de meeste gevallen teleurgesteld. De kinderen die nog enkele jaren daarvoor enthousiast in de kindersamenkomsten hebben geluisterd, zijn nu volwassen en hebben of geen interesse meer in het Woord van God of zijn door andere zorgen zo in beslag genomen dat ze er niet meer aan denken. Soms komt men jonge mensen op straat tegen waar men de kinderen van toen weer in herkent en men doet de verdrietige ervaring op dat van datgene wat men hen toen met zo veel moeite heeft verteld blijkbaar helemaal niets over is gebleven. Vaak doen ze alsof ze iemand niet herkennen.

Daarom heb ik mij soms afgevraagd: wat voor zin heeft het kinderwerk wat we hier doen? Uiteindelijk komen later toch bijna alleen kinderen uit gelovige gezinnen bij de samenkomst. Op enkele uitzonderingen na verliest men de anderen vroeger of later. Is het de moeite waard om zo veel moeite in het houden van kinderkampen te steken wanneer er aan het einde nauwelijks blijvende vrucht daarbij ontstaat?

In principe twijfel ik desondanks niet daaraan, dat God wil dat wij dit werk doen. Misschien is de vrucht voor ons niet zichtbaar maar ze is er wel degelijk. En God heeft mij ook al meerdere malen concreet laten beleven dat de belofte met betrekking tot Zijn Woord waar is: Mijn Woord, zegt Hij, ‘zal niet ledig tot Mij wederkeren’. Zo’n belevens had ik aan het einde van 2008. Het volgende schreef ik daarna op voor mezelf om het niet te vergeten:

Enkele jaren geleden heb ik hier verteld in het ‘AQUILA’ tijdschrift Nr. 2, 2005, over een klein Kazachs meisje genaamd *Mensulu*, dat in 1999 in mijn kindergroep bij het vakantiekinderkamp in Karaganda was. Ik was toen pas sinds kort helpster bij de jeugd en had nog geen ervaring met kinderwerk en nam voor de eerste keer deel aan een grote activiteit. Maar ik begon zo van de

kinderen in mijn groep te houden dat ik vandaag nog met liefde aan hen terugdenk. Ik vraag me af wat er van hen geworden is.

Intussen ben ik hen allemaal uit het oog verloren en bovendien zijn ze nu al lang geen kinderen meer maar jonge vrouwen tussen de 20 en 21 jaar. Sommigen van hen kwamen ook in de daarop volgende jaren naar de kinderkampen maar intussen bezoekt niemand van hen nog een samenkomst en ik heb ze allen sinds jaren niet meer gezien. Het langste heb ik contact met *Mensulu* gehouden. Haar laatste brief kreeg ik toen ze ongeveer 15 of 16 jaar oud was. Vorig jaar heb ik ook nog een poging ondernomen om contact met haar op te nemen maar ik kreeg geen antwoord. Ik vroeg me af wat er aan de hand was en dacht er helemaal niet aan dat *Mensulu* geen kind meer is zoals ik haar in herinnering heb.

Er gingen een paar maanden voorbij na mijn laatste brief en ik had al lang niet meer aan *Mensulu* gedacht omdat andere mensen en bezigheden mij bezighielden en het gewoon al veel te lang geleden was. Aan het einde van 2008 zocht ik tussen de foto's uit het afgelopen jaar enkele eruit om voor onze familie een soort jaaroverzicht samen te stellen. Daarbij kwam ik in de computer foto's van papa tegen, die bij zijn buitenland activiteiten tijdens de lezingenreizen met *Werner Gitt* in mei 2008 genomen waren. De map bevatte meer dan 1.000 foto's, die ik natuurlijk niet allemaal wilde bekijken. Dus klikte ik tamelijk willekeurig op een paar foto's uit de map van *Werner Gitt* om twee of drie daarvan uit te zoeken. Ik deed dat tamelijk snel en had een foto net weer weg geklikt toen ik plotseling versteld stond. Het was zo'n typische foto, zoals er vele anderen van waren: *Werner Gitt*, omringd door een horde enthousiaste studenten, die een handtekening van hem in één van zijn boeken wilden hebben. Daarbij valt natuurlijk op dat bijna alle studenten Kazakken zijn. Wat mij versteld deed staan was een gezicht op de foto, dat mij heel bekend voorkwam. Ik zocht de foto nog een keer op en klikte het aan. Daadwerkelijk, dit gezicht kende ik heel goed. Het leek heel erg op het gezicht van de kleine *Mensulu*, die in 1999 in mijn kindergroep geweest was. Ik moet erbij zeggen dat het gezicht van *Mensulu* enkele bijzonderheden heeft, bijv. is het haar niet zwart zoals bij de meeste Kazakken maar heeft een roodbruine glans. Bovendien heeft ze zomersproeten en ook verder gezichtstrekken die men onthoudt.

Ik keek nog wat nauwkeuriger naar de foto en was er uiteindelijk zeker van dat de jonge studente in haar witte bloes die juist een open boek vasthield en met haar rechterhand in het haar zat, *Mensulu* was.

foto

Alle studenten aan het medische college in Karaganda (Kazachstan) krijgen na de lezing gratis meerdere boeken. Velen wachten geduldig tot ze een handtekening gekregen hebben. De kleine studente (links) is *Mensulu*.

Langzamerhand werd ik me ervan bewust dat sinds die kindervakantieweek al negen jaren voorbij waren gegaan en dat *Mensulu* nu ongeveer 19 jaar oud moet zijn. Dus is het zeker mogelijk dat ze nu op een hogeschool¹⁹ studeert. Misschien is dat ook de reden waarom mijn laatste brief onbeantwoord bleef. Ze woont misschien al lang niet meer in haar kleine dorp waar ze opgroeide maar is naar de stad gegaan om te studeren. Hier kan ik ze nu moeilijk opsporen want haar naam is een typische Kazakse, zoals velen deze naam hebben. Bovendien wist ik tot dit tijdstip niet in welke hogeschool deze foto gemaakt werd omdat *Werner Gitt* aan verschillende hogescholen les gegeven heeft. Maar dat is niet erg. Misschien heeft God me deze foto ‘toevallig’ op deze manier in handen laten komen om mij daarmee te zeggen: ‘Jij hebt *Mensulu* uit het oog verloren, maar Ik niet. Ik heb haar lief en geef haar altijd gelegenheden om meer van Mij te ervaren’.

Ja, dat is waar. God heeft het geleid dat *Mensulu*, nadat ze in haar kindertijd meerdere malen heel duidelijk de blijde boodschap van de Heer Jezus gehoord, dat ze nu als volwassene een lezing met dezelfde boodschap kon horen en dat ze ook enkele boeken heeft meegenomen waarin ze weer op de Heer Jezus wordt gewezen.

Het werk bij de kinderkampen, de lezing van *Werner Gitt* en misschien ook nog andere ontmoetingen met gelovigen zijn alles bijzondere kansen en gelegenheden, waarbij God aan haar hart klopt. Ik werd door deze kleine belevens er weer aan herinnerd om voor *Mensulu* en ook de andere meisjes te bidden. Ik zou me natuurlijk verheugen om een keer iets van haar te horen dat ze de Heiland in haar hart heeft aangenomen. Maar ook wanneer ik op aarde nooit meer iets hoor, dan verheug ik me er op in de hemel te zien welke draden daar samenkwamen en hoe verschillend God de wegen van verschillende mensen

geleid heeft. Ik hoop heel erg om ook *Mensulu* eenmaal in de hemel tegen te komen.

Naemi Fast, Frankenthal

19 Op grond van de datum van de digitale foto's en zijn aantekeningen in zijn dagboek kon Werner Gitt haar hogeschool naderhand identificeren. De foto werd genomen op 12 mei 2008 bij het college voor geneeskunde in Karaganda.

3.3 'Er is geen einde aan het maken van veel boeken'

De Franse filosoof en wiskundige *Blaise Pascal* (1623-1662) zei op een keer: 'De beste boeken zijn die waarvan elke lezer meent dat hij ze zelf had kunnen schrijven'. Van de Brandenburger dichter *Theodor Fontane* (1819-1898) komt de uitspraak: 'Wat de mens voor zijn geluk nodig heeft? Een goed boek, een paar vrienden, een slaappleats en geen kiespijn'. In alle tijden werd er geschreven, daarom staat er al in Prediker 12:12: 'Er is geen einde aan het maken van veel boeken'. Pas met de uitvinding van de boekdrukkunst door *Johannes Gutenberg* (rond 1400 tot 1468) begon het lezen zijn overwinningsrun. Onder de auteurs zijn er ettelijke met buitengewoon succes:

'Gejaagd door de wind' was de enige roman van de Amerikaanse *Margaret Mitchell* (1900-1949) maar het werd met 28 miljoen exemplaren het meest verkochte boek na de Bijbel. Het verscheen op 30 juni 1936 en de gelijknamige film werd op 15.12.1939 in Atlanta vertoond. Dertig jaar lang voerde hij de hitlijsten aan van de meest succesvolle film aller tijden en kreeg tien Oscars. Het boek werd in 29 talen vertaald. Vandaag nog worden jaarlijks wereldwijd 300.000 exemplaren verkocht.

John Grisham (geb. 1955) is een auteur van de superlatieven. Hij schrijft per jaar een bestseller en noteert een totale oplage van meer dan 250 miljoen.

Met *Pipi Langkous*, *Kalle Blomkvist*, *Karlsson van het dak*, *Emil van de Hazehoeve* en de *Kinderen van Bolderburen* schiep de Zweedse kinderboekenauteur *Astrid Lindgren* (1907-2002) onsterfelijke figuren vol fantasie, kracht en levendige humor die tijdloos is. Ze schreef 70 boeken en vertalingen daarvan zijn er in 76 talen. Alle exemplaren achter elkaar gezet zouden genoeg zijn voor driemaal om de aardbol.

Waarom schrijft een auteur? Veel motieven zijn denkbaar: Sommigen willen misschien rijk en beroemd worden, anderen zoeken succes en erkenning, weer anderen schrijven uit vreugde hun boek en willen wat voor hen belangrijk is ook

aan anderen meedelen. Voor christelijke auteurs geeft de Heer Jezus de laatste motivatie. Hij zegt in Johannes 15:16: 'Ik heb u gesteld dat u zou heengaan en vrucht dragen opdat uw vrucht zou blijven'. Welk een vreugde is het wanneer het resultaat van het schrijven niet slechts in het succes van verbazingwekkende statistieken weerspiegelt maar in vrucht, die de Heer Jezus heeft gewerkt. Het stemt dankbaar wanneer dit door Gods genade gebeurt. De volgende onverkorte brief vervulde mij met dank tegenover Hem, Die de Gever van alle goede gaven is.

Een brief die vreugde brengt: In de loop van de tijd heb ik veel brieven ontvangen. De langste brief had meer dan 400 kantjes. De schrijver had al zijn vragen van zich af geschreven, die hem bezighield over het geloof. Sommigen stellen vragen over boeken of komen terug op beluisterde lezingen, of aan hen werd door vrienden een CD geschonken waarna er vragen ontstonden. Een bijzondere vreugde is het wanneer iemand schrijft dat hij door een boek of een prediking tot geloof is gekomen. Zo'n brief ontving ik bijv. van *Iris Rheinländer* (geb. 22.4.1975) die ik hier onverkort met haar toestemming publiceer.

3.3.1 Een boek kiepte mijn oude wereldbeeld om

28.10.2006

Beste meneer Gitt,

Natuurlijk kent u mij niet. Maar precies zoals u, ken ik nu de Heer Jezus persoonlijk. En dat dankzij uw boek 'Schiep God door evolutie?' Ik noem het mijn 'bekeringsboek'. Misschien verbaast u dat omdat u toch nog hele andere, gemakkelijk leesbare en qua inhoud meer begrijpelijke boeken geschreven hebt, die ik ook als geschikt zou hebben aangezien om iemand van God te overtuigen. En toch heeft God precies dit boek gebruikt om mij te winnen.

Ik ging toen (1993) naar de middelbare school en had met biologie een leraar die uit persoonlijke overtuiging ons de evolutieleer onderwees. Omdat ik mij als kind voor astronomie en kosmologie interesseerde, was mijn wereldbeeld: Oerknal + evolutie = mens. Ondanks een katholieke opvoeding was ik niet persoonlijk van de Bijbel of van God overtuigd.

Mijn broer, die toen in een tearoom gelovig was geworden en met wie ik graag over alle mogelijke dingen discussieerde, gaf mij het boek 'Schiep God door evolutie?'. Omdat de biologieleraar discussies begroette, begon ik de tegenargumenten van uw boek tegen de evolutieleer in de biologies te

benutten. Twee gelovige meisjes uit de klas, van wie ik wist dat zij op de Bijbelkring op school zaten, hielpen mij daarbij. De felle discussies bevielen de biologieleraar en ik kreeg nog een cijfer 8 daarvoor! Hoewel ik uw boek slechts voor de helft had begrepen (vanwege het hele informatietechniek 'gedoe' en de genummerde gecompliceerde stellingen, tegenargumenten en subonderwerpen) kwam er bij mij steeds meer twijfel over de evolutietheorie, die ik toch tot dan toe als vanzelfsprekend had gezien.

Met heel veel ijver begon ik mijn Bijbel te lezen. Ik was heel begerig om te ontdekken wat daar werkelijk heel precies in staat. Omdat ik juist schoolvakantie had, had ik de Bijbel in twee weken doorgelezen en heb voor mij het besluit genomen: Jawel, daarin wil ik geloven. Gesprekken met mijn broer en het horen tot een vrije kerkelijke samenkomst hebben mij op mijn weg met de Heer Jezus verder bevestigd.

Steeds weer betrapte ik mij er op dat ik in discussies een gloeiende voorvechtster was voor de scheppingsleer. Ik geloof dat God wist dat Hij met dit thema mijn wereldbeeld kon omkeren en Zich als Schepper door mij kon laten ontdekken.

Wanneer ik nu aan andere Christenen van mijn bekering vertel, zeggen ze altijd dat het veel interessanter was dan hun eigen verhaal. Voor mij was ze de juiste deur tot het geloof omdat ik academisch geschoolde ouders heb en 'gevaar liep' om een intelligente, 'verstandelijk' persoon te worden, die slechts gelooft in feiten en bewijzen. Daar heeft God mij precies bij het juiste thema gepakt.

Ik heb daarna sociale vaardigheden gestudeerd omdat ik God in het alledaagse leven door mijn beroep wilde dienen en ik mocht precies dat in de verzorging en begeleiding van geestelijk gehandicapte en psychisch zieke mensen beleven. Vandaag werk ik met verslaafde mensen in een woongemeenschap in verband met de hulp tot resocialisatie.

Ik had u natuurlijk ook simpelweg een ansichtkaart kunnen schrijven ongeveer met deze woorden: 'Ik wil u graag bedanken dat u het boek 'Schiep God door evolutie?' geschreven hebt. Maar het lag op mijn hart om u ook iets te schrijven van de uitwerkingen van dit boek in mijn leven.

Ik hoop dat deze brief u bereikt. Ik heb uw adres van het internet en weet niet hoe actueel het is. Natuurlijk zou ik blij zijn als u mij kort zou antwoorden. Als u geen tijd daarvoor hebt: ik vergeef het u. Schrijf liever nog meer boeken! Ik tref u uiterlijk na dit leven bij de Heer Jezus.

Met dankbare groeten

3.4 Bij Tiffany (in New York)

Tiffany in de Fifth Avenue in New York City is één van de duurste en grootste juweliers van de wereld. In vier hele grote etalages met ontelbare vitrines kijken niet alleen kopers verbaasd naar de kostbare juwelen maar overwegend toeristen uit de hele wereld. Zo is hier een ring met briljanten van 3 karaat voor 1,4 miljoen dollar nog niet eens iets buitengewoons. Nog nooit heb ik zulke dure en originele creaties uit goud, platina en diamanten gezien.

Ik had enkele traktaten ‘Hoe kom ik in de hemel’ in het Engels bij mij en gaf ze aan enkele vriendelijke dames aan de balie. Of het vriendelijke aannemen op Amerikaanse beleefdheid of werkelijke interesse berustte, kan ik niet onderscheiden. Onvergetelijk vond ik toch de reactie van een leidinggevende in een streepjeskostuum, die het traktaat afwees maar dan zijn handen als een ‘pastorale zegen’ ophief en met een bijna feestelijke stem zei: Heaven is here!’ (‘De hemel hebben we hier!’).

foto

Bij Tiffany, New York, 2011.

Enkele minuten erna gaf ik het traktaat aan een bedelaar, die vóór de ingang van Tiffany in een rolstoel zat en met zijn aalmoesbeker klapperde. Deze zwarte persoon zonder benen nam het traktaat graag aan. Hij droeg als zonnebescherming een pet met het opschrift: ‘Jesus is my Boss’ (‘Jezus is mijn Chef’).

Ik moest steeds weer aan deze beide zo verschillende mannen denken. Wie was er werkelijk rijk – de door de dure diamanten omgeven man of de arme met zijn

weinige munten? De Bijbel zegt: ‘Wie de Zoon heeft, heeft het leven. Wie de Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet’(1 Johannes 5:12).

3.5 Evangelisatie in de trein

In de trein kom ik met één van mijn medereizigers in gesprek over het christelijke geloof. Ze heeft nog geen besluit genomen voor een weg. Ze dweept met een voor haar bekende vrouw, die het Hindoeïsme aanhangt en die erg vriendelijk en tolerant is en veel goeds doet. Van het Boeddhisme kan ze ook veel leren. Vroeger heeft ze belijdenis gedaan zodat in haar wereldbeeld ook nog een paar christelijke gedachten te bespeuren zijn. Maar wat ik ook zeg, haar voorraad aan tegenargumenten is bijna onuitputtelijk.

Zou ik haar bij deze achtergrond, Bijbelse uitspraken noemen dan zouden er duizenden tegenwerpingen komen. Wat goed dat wij in zulke situaties met de hulp van de Heilige Geest kunnen rekenen, Die ons het juiste woord op de juiste tijd schenkt. Ik had echt wel wijsheid van Boven nodig. En zo verklaarde ik de welbespraakte vrouw:

‘Kijk eens, ik heb in mijn kindertijd tijdens de oorlog veel erge dingen gezien en ook moeten meemaken. Nu gaat het goed met mij. Ik ben gezond en kan veel ondernemen. Dus ben ik nu onderweg naar een lezingenserie. Ik heb niets waarover ik kan klagen. Maar op een dag zal ik sterven en dan wil ik graag dat het mij daarna ook goed gaat. De plaats van de ‘goeden’ noemen wij de hemel, de plaats van de slechten ‘hel’. Het is mijn doel de mooie plaats eenmaal te bereiken. Mijn vraag is nu: Wie kan mij garanderen dat ik daar veilig aankom? Buiten de Heer Jezus heb ik niemand gevonden Die mij zo’n belofte nu al geeft’.

Bedachtzaam geworden had ze nu geen bezwaren meer en wilde zelfs het traktaat ‘Hoe kom ik in de hemel’ lezen.

3.6 Hoe kan ik iets ‘afleren’?

Bij een lezing in Zwitserland had ik de evolutieleer en het materialisme wetenschappelijk weerlegd. Daarna kwam een echtpaar met me spreken. God had God het hart van hen voor het evangelie geopend. Voor *M.* deed er zich een probleem voor. Hij is tweetalig maar wat hij wilde, zo meende hij, zou hij het beste in het Frans kunnen zeggen: ‘désapprendre’. Omdat ‘apprendre’ ‘leren’ betekent, zou men ‘desapprendre’ met ‘afleren’ kunnen vertalen. Het was me duidelijk wat hij bedoelde: De in de studie geleerde kennis over evolutie en

materialisme had hij nu als verkeerd erkend. Nu wilde hij het door het ‘aanleren’ van de opgenomen stof door ‘afleren’ weer kwijtraken.

Nadat wij Romeinen 3:22-23 gelezen hadden interpreteerde ik de tekst met betrekking op zijn situatie: ‘Wij zijn allemaal mensen, die in de loop van ons leven vele opvattingen geleerd en overgenomen hebben, die God niet behagen’. We moeten ze ‘afleren’ en verwijderen. Maar het wissen gaat niet zoals bij een computerprogramma door één enkel bevel. Onze ziel is zeker geen computer. Het loslaten gebeurt anders. Het lezen van de Bijbel confronteert ons met de gedachten van God en Zijn wijsheid. Dat verandert onze levenswijze en vernieuwt ook onze gedachtewereld. Verkeerde ideeën worden door de nieuwe maatstaf – het Woord van God – als verkeerd erkend en treden voortaan steeds meer terug. In 2 Korinthe 10:5 lezen wij: ‘Daar wij de overleggingen en elke hoogte die zich verheft tegen de kennis van God, afbreken en elke gedachte gevangen nemen tot de gehoorzaamheid van Christus’. *M.* en zijn vrouw *J.* begonnen nog op die avond aan het proces van het ‘afleren’.

Op die avond heb ik een nieuwe definitie voor bekering leren kennen: Neemt u de Heer Jezus aan, verwijder uw zonden en ‘leer alle verkeerde ideeën af’ die zich in uw leven hebben opgehoopt.

3.7 De ‘Zonnekoning’

Lodewijk XIV van Frankrijk (1638-1715) noemde zich de ‘Zonnekoning’, omdat hij zichzelf als de prachtigste en machtigste zag. Hij regeerde als absoluut heerser. In zijn ziekelijke egoïsme had hij het lef om zichzelf een levensmotto toe te schrijven: ‘L’État, c’est moi!’ - ‘De staat, dat ben ik!’ Hij liet een ontredder land achter. Zijn dure hof- en paleisgebouwen (bijv. het paleis van Versailles) namen anderen tot voorbeeld voor hun eigen verkwistende vorstelijke levensstijl. Van zijn ‘vorstelijk recht’ om maîtresses te houden en bij hen kinderen te verwekken maakte hij rijkelijk gebruik. De glans van de Zonnekoning verborg slechts spaarzaam de afgronden van de decadente hofhouding. Naast de officiële ceremoniën bloeiden occultisme, bijgeloof en een gewetenloze rivaliteit. Een tijdgenoot schreef dat heel Versailles een bordeel was.

Hoe geheel anders is de ware ‘Zonnekoning’, waarvan de Bijbel spreekt! Het is de Heer Jezus. Voor Pilatus belijdt Hij: ‘Mijn koninkrijk is niet van deze wereld’ (Johannes 18:36). De wereldse koningen moesten hun macht handhaven. Uiterlijk met de dood was het daarmee gedaan. Maar het koninkrijk van de Heer Jezus bestaat tot in alle eeuwigheid (Daniël 2:44). In Openbaring 17:14 staat er van Hem dat Hij de ‘Heer van de heren en Koning van de koningen’ is.

Maleachi spreekt van Hem als de ‘Zon der gerechtigheid’ (3:20). De Heer Jezus is de eeuwige en rechtvaardige Koning, als het ware de ‘Zonnekoning van de hemel’. Lodewijk XIV onderhield een luxe hofhouding met 15.000 bedienden, die hem steeds ter beschikking stonden. Bij de ware Zonnekoning is het precies omgekeerd: ‘Hij zal Zich omgorden, hen doen aanliggen en zal nader komen om hen te dienen’ (Lukas 12:37).

3.8 Mijn ongebruikelijke gebed

Na alle evangelische lezingen nodig ik iedere toehoorder uit, die een beslissing wil nemen voor Christus, tot een nabespreking. Ook bemoedig ik aan het einde van een lezing ook altijd weer de gelovigen voor een ‘begeleidingsdienst’. Dat betekent: men zou toch graag familieleden, vrienden en burens, die men heeft uitgenodigd, daarin begeleiden. Dat toon ik aan met het woord van de Heer Jezus uit Lukas 14:23: ‘Dwing ze binnen te komen’. In de nabespreking wordt dan aan de hand van enkele belangrijke uitspraken van de Bijbel verklaard hoe men zich tot de Heer Jezus kan bekeren en zo in de hemel kan komen. Daarna wordt ieder persoonlijk naar zijn eigen beslissing gevraagd die hij met JA maar ook met NEE kan beantwoorden. Daar in de extra ruimte komen in de regel, behalve de begeleider, mensen die zo door het evangelie zijn aangesproken dat ze een definitieve beslissing willen maken, dan is het gebruikelijke antwoord meestal JA.

Maar op die avond in Zuid Duitsland antwoordden in dit nagesprek twee jonge vrouwen met een duidelijk NEE. Ik vind het altijd erg jammer voor deze personen omdat ze al wezenlijke hindernissen hebben genomen en alleen de laatste stap niet zetten. Voordat iemand hier naar toe komt heeft hij al de uitnodiging om naar de samenkomst te komen aangenomen. Er was geen andere afspraak tussen gekomen en de interesse was voldoende om op weg te gaan. Volgens de veelvoudig geziene treurige ervaring – in het bijzonder in Duitsland – worden veel uitnodigingen tevergeefs gedaan. Veel van onze tijdgenoten zijn helemaal niet meer geïnteresseerd in het evangelie. Maar hier namen de beide vrouwen ook nog de tweede hindernis: ze gingen niet met de algemene bezoekersstroom naar de uitgang maar ze bleven achter. Wat een kans!

Dus nodigde ik hen uit om toch nog een aansluitend gesprek te hebben om eventuele hindernissen te overwinnen. Ze stemden toe. Nadat de anderen, die hun beslissing al hadden genomen, al weg waren gegaan, hadden wij een onderhoudende gedachtewisseling in een zeer vriendelijke en open atmosfeer. Uit de vele vragen maak ik hier een keus:

‘Bent u een beter mens dan wij?’

‘Zeker niet maar ik heb vergeving ontvangen en daarom zijn de poorten van

de hemel voor mij opengegaan’.

‘Wij hebben ook een levensethiek als basis voor ons leven en dat is voldoende voor ons’.

‘Ik neem aan dat u beiden niet volgens toevalscriteria handelen maar voor u zelf maatstaven gevonden hebt, die u als leidraad dienen. Hoe goed deze ook in tijden van nood zijn, kan ik niet beoordelen. Maar één ding moet u bij alles bedenken: Wij zijn door God als eeuwigheidschepselen gemaakt. Volgens de uitspraken van de Bijbel mist u de hemel en als enige alternatief blijft dan nog slechts de hel over’.

‘Wij geloven niet in een hel!’

‘Daar wordt aan de andere kant van de doodsmuur niet meer over gediscussieerd. U wordt daar met een werkelijkheid geconfronteerd waarover u vandaag geïnformeerd wordt. Wanneer men tegen u zegt dat er een brug over het ravijn is ingestort, waar u over wilt rijden en u zegt dat geloof ik niet dan zal dit u niet bewaren voor het onheil’.

Ondanks alle goede argumenten, die spreken voor het volgen van de Heer Jezus, bleven ze beiden toch bij hun stellige atheïsme. Het werd al bijna middernacht. Daarom stelde ik voor dat wij ook in onze gespreksronde de avond met een gebed zouden beëindigen. Ook hier stelde ik voor dat zij alles woordelijk zouden nazeggen wat ik zin voor zin zou formuleren. Omdat dit gesprek heel anders eindigde, moest ook de inhoud van het gebed beantwoorden aan de toestand van de harten van mijn gesprekspartners. Uitvoerig legde ik de beide jonge vrouwen uit wat wij zo ongeveer zouden bidden. Daartoe waren ze bereid en zo baden wij samen het volgende gebed:

‘Heer Jezus, wij hebben vandaag van U gehoord en daarbij veel nieuwe dingen gehoord. Toch zijn wij besloten om ons atheïstische leven zo verder te leven zoals we gedaan hebben tot nu toe. Zou het beter voor ons zijn om met U te leven wilt U dat dan aan ons laten zien. Wanneer we het dan gezien hebben, zullen wij ons ook tot U bekeren’.

Het was wel het eerste gebed van hun leven. Beiden bevestigden dat dit gebed heel eerlijk geweest was en zij waren heel blij daarover. Dat heeft volgens Romeinen 10:13 een grote belofte voor hen die dit met een oprecht hart doen: want ieder die de naam van de Heer zal aanroepen, zal behouden worden’.

Dat zal niet zonder effect zijn. De Heer Jezus weet dat het voor hen beter is om met Hem te leven. Zo mogen we deze aardige mensen verder aanbevelen aan de genade van God. Moge Hij het schenken dat zij zich te zijner tijd nog laten redden!

3.9 ‘Wat zullen mijn voorouders zeggen?’

In juni 2008 was ik in Japan voor een lezingenserie.²⁰ In Sapporo, de grootste stad op het Japanse noordelijke eiland Hokkaido kwam het na de samenkomst op zondag tot een lang gesprek met *Hiroyuki Saito*, een Japans intellectueel in de filosofie. Hij had zich uitgebreid bezig gehouden met *Nietzsche* en *Hegel* maar ook met de Bijbel. Wat God betrof was hij vanwege de zich tegensprekende bronnen, waarmee hij zich afwisselend bezighield, volledig verward. Maar hij had een doel: ‘Ik wil God begrijpen!’ De vragen die hij mij stelde waren welhaast eindeloos.

20 Lezingenserie in Japan van 28 mei tot 27 juni 2008. Medereizigers waren ing. *Jörgen Böck* (organisator van de reis) en dr. *Harry Tröster*. Bezocht werden de steden Tokio, Yokohama Sapporo, Kobe, Osaka, Karuizawa, Kyoto en Nagoya. De meeste lezingen hield ik overdag aan universiteiten. In de kerken waren er overwegend avondlezingen.

In een lang gesprek gingen de vragen uiteindelijk over God en de Bijbel. Met behulp van een Japans/Engelse Bijbel probeerde ik op datgene te antwoorden wat hem het meeste trof. ‘De God van het Oude Testament kan in geen geval ook de God van het Nieuwe Testament zijn’, was zijn eerste bezwaar. Hij meende dat hij de Heer Jezus wel kon begrijpen en van Hem had hij een hoge achting. Ik antwoordde hem: ‘Tot een juiste voorstelling van God komen wij zeker dan pas wanneer wij een persoonlijke relatie met de Heer Jezus hebben gevonden want de Heer Jezus gaf ons de belangrijke aanwijzing: ‘Wie Mij heeft gezien, heeft de Vader gezien’(Johannes 14:9). Daarna vroeg hij mij wat ik van al de afgoden in de Japanse religie vond. – ‘Elk volk heeft in de loop van de geschiedenis eigen goden uitgevonden. Jullie hier in Japan vereren vele goden, de mensen in India roepen zelfs duizenden andere goden in het Hindoeïsme aan. In de Islam anderzijds wordt slechts Allah vereerd. De Indianen bidden tot de grote Manitou. Toen Paulus in Athene kwam stelde hij vast dat ook de Grieken hun eigen goden hadden. In zoverre is uw situatie in Japan met het toenmalige Griekenland vergelijkbaar. Paulus zei tegen de mensen in Athene: ‘Nu verkondig ik u de ware God, de God van de Bijbel. Hij is de enige levende God!’ (zie Handelingen 17:23-27). Verrassend genoeg accepteerde *Hiroyuki Saito* wat ik hem zei.

Ik ging nu een gedachtestap verder. In zijn persoonlijke agenda tekende ik een grafiek met twee verschillende gebieden. Het ene gebied stelt het ‘rijk van de wereld’ voor en het andere het ‘rijk van God’. Op grond van de zondeval behoren we allen tot het ‘rijk van deze wereld’. Pas wanneer men zijn leven met

de Heer Jezus heeft verbonden, behoort men tot de wereld van God. Wie gewillig deze stap doet, ontvangt het burgerrecht in de hemel. Voor de anderen blijft er slechts de eeuwige verlorenheid over. De Heer Jezus roept alle mensen - onafhankelijk of ze nu Japanners, Duitsers of Russen zijn – toe: ‘Kom tot Mij en laat u redden!’ Toen ik de indruk had dat het wezenlijke van het evangelie gezegd was, bemoedigde ik hem om deze stap naar de Heer Jezus te doen.

Hij stemde graag in op de vraag of hij bij het rijk van God wilde horen, maar er was iets wat hem remde en hem klaarblijkelijk daarvan afhield. Wat kon dat zijn? Na korte tijd kwam hij daarmee. Het trefwoord ‘voorouders’²¹ viel.

21 De vooroudercultus speelt in Japan zo’n grote rol dat men in veel huizen huisaltaren heeft, waar de voorouders dagelijks rijst en water geserveerd krijgen.

‘Wat zullen mijn voorouders zeggen? Mijn ouders hebben niet in de Heer Jezus geloofd en mijn voorouders ook niet. Zijn zij dan allen in de hel?’ Ik zei hem: ‘Dat weten wij hier niet, dat is Gods zaak. Maar God is een rechtvaardig Rechter en zo zal Hij ook uw voorouders beoordelen’.

Foto

Hiroyuki Saito en zijn vrouw Nagako op de dag van hun bekering, 15 juni 2008.

Mij schoot het woord uit Handelingen 17:30 te binnen waarbij ‘God de tijden van de onwetendheid voorbij gezien’ heeft. Verder zei ik: ‘Uw ouders en voorouders hebben nog niets daarvan geweten, maar u bevindt zich niet meer in deze toestand van onwetendheid. U weet van de levende God en van de Heer Jezus, de Redder. Zoals toen voor de mensen in Athene, zo geldt voor u ook de

roep van God: ‘Geloof in de Heer Jezus en u zult behouden worden’ (Handelingen 16:31). Toen werd het hem duidelijk. Deze woorden zorgden voor een doorbraak bij hem. Nu was er een grote hindernis uit de weg geruimd. Hij was nu duidelijk bereid om hierover heen te stappen. Hij en zijn naast hem zittende vrouw lieten zich de heilsweg aan de hand van enkele Nieuwtestamentische uitspraken verklaren. Nu zou het overgave gebed aan de beurt zijn geweest maar hij had nog een ander bezwaar: ‘Ik heb toch nog zoveel vragen’. – ‘Wanneer u wachten wilt tot u geen vragen meer heeft dan zal het nooit tot een beslissing komen. Ik heb ook nog ettelijke vragen en sommigen daarvan kan niemand mij beantwoorden. Ook zo verging het toen de discipelen van de Heer Jezus. Ze wilden nog sommige dingen weten maar de Heer Jezus wees hen op de hemel: ‘In die dag zult u Mij niets vragen’.

Nadat ook deze hindernis was genomen was hij bereid tot een besluit voor zijn leven maar er bleef toch nog een klein bezwaar over: ‘Wanneer mijn vrouw ook meedoet’. Ze knikte naar hem en zo kwamen deze beide mensen op die dag tot bekering. Het was niet een gemakkelijke geboorte maar de Heer schonk bij elke gedachtegang het juiste woord.

De volgende dag hadden we een Bijbelstudie in een andere plaats en wel op een Bijbelschool. Ik heb me reusachtig verheugd de beide jonge mensen in de lezingenzaal te ontdekken. Ze hadden werkelijk een honger naar Gods Woord.

Foto

Hiroyuki Saito en zijn vrouw *Nagako* laten zich nog in het jaar van hun bekering namelijk op 21 december 2008, samen dopen.

Op 9 augustus 2009 bezochten ons *Olaf en Yuki Karthaus* met hun drie kinderen naar aanleiding van een verblijf in Duitsland. Ze hoorden bij een samenkomst in Sapporo, waarin ook mijn Japanse broeder heengaat. Eén van mijn eerste vragen was: ‘Wat is er van *Hiroyki* en *Nagako Saito* geworden?’ Met blijdschap vertelden zij ons dat zij kort vóór Kerstmis 2008 op 21 december gedoopt werden tijdens een goed bezochte samenkomst. Op hun wens werden zij samen gedoopt. Ze zijn intussen meelevende en actieve gelovigen geworden.

Aan de hand van dit voorbeeld werd me duidelijk dat de mensen niet altijd ‘met vlag en wimpel’ tot de Heer Jezus komen. Bij sommigen is het begin zeer aarzelend en met zoveel bezwaren doorspekt. Maar het is de moeite waard om al het mogelijke te doen om de betreffende mensen te helpen.

3.10 Het gebagatelliseerde Christendom

Wat voor indruk krijgt een TV kijker of een krantenlezer wanneer hij het ‘Woord van zondag’ inschakelt of in het dagblad het ‘geestelijke Woord’ leest? Schouderophalend zal hij denken: ‘Ook niets nieuws. Blijf zoals je bent!’ De doorgegeven onbelangrijkheid laat zich snel samenvatten: ‘Beoefen een beetje medemenselijkheid en toon alle tolerantie tegenover elke religie. Gods grote mantel van liefde is genoeg om allen te omhullen’. Wanneer onze tijdgenoten zo’n verdunde homeopathische boodschap als christendom krijgen aangeboden, zal er niets in hun leven veranderen en zij marcheren getroost en onwetend verder op de brede weg die, zoals bekend is, naar de hel leidt omdat ze Christus, de Verlosser, niet hebben leren kennen.

Bij de achtergrond van een door humanisme en verlichting gevormd milieu geldt het christendom slechts als één onder vele religies, de Bijbel slechts als één onder heilige Schriften, de God van de Bijbel slechts als een god onder vele anderen en de Heer Jezus wordt gerangschikt als één onder vele andere stichters van godsdiensten.

Toch komt het bij al deze relativeringen en marginalisering tot zulke strijdbare schriften zoals bij de strijdbare Engelse evolutiebioloog *Richard Dawkins* met zijn bestseller ‘De godswaan’ het geval is. Op 575 bladzijden (Ulstein Buchverlage 2007) slaat hij wild om zich heen. Hij wil graag met zijn missie een atheïstische wereldrevolutie op gang brengen en strijdt tegen elke vorm van een geloof in God, waarbij hij het speciaal gemunt heeft op de God van de Bijbel. Hij doet dat met schandelijk grof geschut. Voor hem is geen middel giftig genoeg. Ook vuurt hij zijn gloeiende kolen af op de creationisten, die God in alles vertrouwen en Hem zelfs in staat achten dat Hij de hele wereld en al het leven in slechts zes dagen geschapen heeft.

Toen *Dawkins* op de Duitse TV (ZDF) bij *Johannes B. Kerner* voor een discussiegesprek was uitgenodigd, had hij tegenover zich de voormalige voorzitter van de Raad van de EKD en voormalig bisschop van Berlijn-Brandenburg *Wolfgang Huber*, de katholieke hulpbisschop *Hans-Jochen Jaschke* en de Jezuïtisch gekleurde politicus *Heiner Geißler*. Had *Dawkins* hier met stevige Bijbelgeoriënteerde Christenen te maken? De commentator *Alan Posener* beschreef in dagblad 'Die Welt' (16.11.2007) treffend de houding van deze drie 'Christenen': Met slappe West Europese theologen, die in mooie eensgezindheid verklaren dat de hel voor hen 'geen grote betekenis' heeft, haar bestaan werd door de kerk 'eigenlijk niet' geleerd (*Jaschke*), en 'kritiek van het helonderzoek' zou één van de sterke punten zijn van de moderne theologie (*Huber*) en überhaupt was 'het bestaan van de hel onverenigbaar met het bestaan van een goedige God' (*Geißler*) heeft *Dawkins* zichtbaar zijn problemen'²² *Posener* trok de conclusie: 'De opvattingen van de tegenstanders van *Dawkins* maakten duidelijk, hoezeer de christelijke religie in Duitsland vandaag aan de ene kant tot slechts een levensfilosofie en aan de andere kant tot een dienstmeid van de politiek in verval geraakt is'. Aan het einde van de uitzending vroeg de presentator aan de vertegenwoordiger van het atheïsme: 'Wat gebeurt er dan met u na uw dood?' *Dawkins* antwoordde daarop: 'Dan verrot ik'.

Op deze plaats zou iemand hem onverschrokken moeten vermanen: 'Wanneer u bij uw goddeloze zienswijze blijft dan geldt voor u het oordeelswoord van de Heer Jezus: 'Wie echter niet gelooft, zal veroordeeld worden' (Markus 16:16). De hel die u houdt als niet bestaand en die deze slappe theologen weg verklaard hebben, zal in eeuwigheid uw reële verblijfplaats zijn waaruit er geen weg terug meer is'.

Posener gaf nog verder commentaar: 'Uiteindelijk is zijn [van *Dawkins*] boek bovendien geschreven voor de Amerikaanse markt, waar het geloof nog geloof is en het woord van de Bijbel nog gewicht heeft'.

²² Bron: <http://www.welt.de/fernsehen/article1367402/Atheist-Dawkins-stellt-sich-Kerners-tribunal.html> (opgehaald op 21.11.2013) Daar zijn ook de volgende citaten uit dit artikel te vinden.

Als evolutiebioloog baseert *Dawkins* zijn agressieve atheïsme op de evolutieleer. Diegenen die uit wetenschappelijke en Bijbelse motieven deze leer als dwaling ontmaskeren, zijn de ergste vijanden van hem want ze ontnemen hem zijn 'geloofsfundament'. Omdat wedergeboren Christenen in de regel 'alles geloven wat er geschreven staat' (Handelingen 24:14), verwerpen ze consequent alle Bijbelkritische theologen en ook alle theorieën over het ontstaan van de wereld en het leven, die het scheppingsverhaal van de Bijbel tegenspreken. In deze zin

probeert men om gelovigen in de Bijbel als fundamentalisten en creationisten te brandmerken. Men zou hen het liefst in dezelfde lade met de Islamitische fundamentalisten en terroristen schuiven.

Leest men de standpunten van bisschoppen, wereldbeeldvertegenwoordigers of liberale theologen bij het trefwoord ‘creationisme of ‘intelligent design’, dan valt op dat het helemaal niet gaat over de verschillende betekenis van fossielen of de kosmologische processen. Ter discussie staat alleen maar de lezing van de Bijbel. Is de Bijbel niet serieus te nemen dan kan men ook in de evolutie geloven en de hel wegedeneren. Maar klopt de Bijbel toch, dan heeft God werkelijk in zes dagen de complete schepping voleindigd, dan is er een hemel en een hel, dan zijn alle religies slechts schitterende luchtspiegelingen van een verloren wereld en dan is de Heer Jezus ook de enige Redder voor een eeuwige verlorenheid.

3.11 De grootste brug van de wereld

Nauwelijks opgemerkt door het wereldnieuws werd in het jaar 2008 in China de tot dan toe langste zeebrug van de wereld voltooid. De brug over de baai van Hangzhou zuidelijk van Shanghai is 36 kilometer lang. Tien jaar planning en bouwtijd waren hier voor vereist. Het getijverschil bedraagt in deze baai wel negen meter. De constructie houdt haar stabiliteit door 660 bruggenbogen en 7.000, diep in de zeebodem verankerde, pijlers. Stalen torens waaraan de staalkabels zijn bevestigd, steken bijna 100 meter in de hoogte. Om alles klaar te krijgen werd er 800.000 ton staal verwerkt. Dat is 80x zoveel als bij de Eiffeltoren in Parijs. Verder werd er 2,5 miljoen ton beton gebruikt. De brug verkort de weg van Shanghai naar de havenstad Ningbo tot 120 kilometer. Het brugwonder kostte omgerekend 1,4 miljard euro en moet volgens de mening van de experts orkanen met een windsnelheid tot 230 km/uur kunnen verdragen.

Deze brug is voor mij een vergelijking voor een heel andere brug geworden: Het is een brug die niet de Hangzhou baai van de Oost Chinese Zee tussen Shanghai en Ningbo verbindt, maar zich uitstrekt tot in de hemel. Door de zondeval had de mens zich van God verwijderd en er ontstond een onoverbrugbare kloof tussen hem en God en daarmee ook met de hemel. Voor de redding moest er een brug worden opgericht die van ons mensen tot aan de hemel reikt. Gods reddingsbrug is niet uit staal en beton gebouwd maar uit hout getimmerd – het is het kruis van Golgotha. De waarde van de brug van God is niet in euro's om te rekenen en kan ook niet met goud worden afgewogen want de prijs hiervoor was het leven van Zijn Zoon de Heer Jezus. Hij gaf het voor onze schuld. ‘Daar u weet dat u niet door vergankelijke dingen, zilver of goud verlost bent ..., maar door het kostbare bloed van Christus (1 Petrus 1:18-19).

3.12 Het grootste risico van Duitsland

Risicoberekeningen behoren standaard bij het verzekeringswezen. Hoe hoger het risico, des te hoger is het te betalen verzekeringsbedrag. Tegen alle mogelijke risico's zijn wij verzekerd. We hebben een ziektekosten- een inboedel- een wettelijke aansprakelijkheid- een diefstal- en misschien ook een levensverzekering. De bekende actrice *Marlene Dietrich* (1901-1992) liet zelfs haar benen verzekeren.

Met zo weinig mogelijk risico willen we allemaal door het leven komen. Niemand zou in een vliegtuig stappen dat met 10 procent waarschijnlijkheid neerstort. De *Titanic* gold als onzinkbaar. Zo geloofden 2.224 mensen in een veilige aankomst in New York. Maar voor de meesten van hen werd de eerste reis van het schip in april 1912 een reis in de dood.

Onder de titel: 'Wij lafaards' publiceerde de krant 'Die Welt' (8.3.2008) enkele gegevens tot risicotaxatie. Daarbij ging het om risico's, die ons leven verkorten. Per geproduceerde terawatt (= 1 miljard kWh) stroom is de kernenergie zo 'gezond' als waterkracht en windenergie, terwijl steenkool- en bruinkoolkrachtcentrales meer dan tienvoudig mogelijke ziekten met zich meebrengen. Experts hebben berekend dat een roker gemiddeld 2.250 dagen eerder sterft dan hij statistisch zou moeten sterven wanneer hij niet aan de blauwe lucht verslaafd zou zijn. Door het autorijden verliezen verkeersdeelnemers 207 levensdagen, terwijl het bedrijf van kernenergie met statistisch nauwelijks waarneembare 0,02 verloren dagen te boek staat.

Van weer een ander risico wordt gesproken wanneer klimaatonderzoekers ons per computeranimatie voorrekenen na hoeveel decennia het ijs van de Poolkappen gesmolten zal zijn en hoeveel meter de waterspiegel van de wereldzeeën dan gestegen zal zijn. Andere toekomstonderzoekers schatten wanneer de aardolie- en kolenvoorraden opraken.

Bij al deze overwegingen blijft de grootste gebeurtenis van de wereldgeschiedenis toch helemaal onopgemerkt. Het is de terugkomst van de Heer Jezus! Deze dag is zo zeker als geen andere gebeurtenis in de geschiedenis en hij doet alle prognoses te niet omdat wij zeer snel naar deze dag toegaan, want in Daniël 12:7 staat er: 'En wanneer er een einde komt aan de verstrooiing van de macht van het heilige volk, dan zullen deze dingen voleindigd zijn'. Sinds 1948 is er weer een staat Israël. Daarmee heeft God de wijzer van de wereldklok op kort voor twaalf gezet. In Mattheüs 24:30 heeft de Heer Jezus Zelf deze gebeurtenis duidelijk voorspeld: 'En dan zal het teken van de Zoon des mensen verschijnen in de hemel. En dan zullen alle stammen van het land

weeklagen en zij zullen de Zoon des mensen zien komen op de wolken van de hemel met kracht en grote heerlijkheid’.

Zou deze dag niet voor de hele mensheid een reusachtige reden tot vreugde zijn? De Schepper van de wereld verschijnt hoogst persoonlijk! De Redder van de wereld komt! Maar waarom staat er in Openbaring 1:7: ‘en alle stammen van het land zullen over Hem weeklagen?’ Waarom schreeuwen de betreffende mensen, doordat ze zich tot de bergen en rotsen wenden: ‘Valt op ons en verbergt ons voor het aangezicht van Hem’ (Openbaring 6:16)? De meeste mensen gaan wegen waarbij de Heer Jezus helemaal niet of nauwelijks nog voorkomt. Vermaarde atheïsten schrijven bestsellers om God weg te verklaren. Evolutietheoretici hebben geen intelligente Schepper nodig voor de informatie, die in elke cel is geïnstalleerd. Maar op die dag wordt God zichtbare realiteit. Alle neezeggers en ontkenners van God en alle Bijbelcritici (hoewel ze in een vroom gewaad verschijnen) zien nu hun verkeerde weg. Nu zijn ze verloren en kunnen niets meer herzien. Het is definitief te laat. Daarom schreeuwen en weeklagen zij.

Alle mensen zullen de Heer Jezus zien: ‘Zie Hij komt met de wolken en elk oog zal Hem zien ook zij die Hem doorstoken hebben en alle stammen van het land zullen over Hem weeklagen. Ja, amen’, schrijft Johannes in Openbaring 1:7. Toen *Neil Armstrong* op 21 juli 1969 als eerste mens op de maan stond, hebben 500 miljoen mensen deze gebeurtenis op de TV gevolgd. *Lady Diana* van Engeland kwam bij een verkeersongeluk om het leven. Toen voor haar op 6 september 1997 in London de tot dan toe grootste begrafenis aller tijden plaatsvond zijn deze ceremonieën door 2,5 miljard mensen op de TV gezien – 40 procent van de toenmalige wereldbevolking! Daarom ging zij als eerste ‘global begrafenis’ de geschiedenis in. Voor de komst van de Heer Jezus is geen televisiecamera nodig. Alle mensen zullen deze grootste gebeurtenis van de wereldgeschiedenis ‘live’ meemaken Voor iedereen zal de Heer Jezus dan zichtbaar zijn. Dat geldt niet slechts voor de wereldbevolking, die dan zal leven, maar voor alle generaties van de geschiedenis van de mens. Dan staat er slechts nog één enkele vraag ter discussie: Hoor ik bij de menigte van geredde mensen of bij de verloren mensen?

Het grootste risico van Duitsland: Volgens een statistiek bezoekt slechts vijf procent van de leden de evangelische kerk op Goede Vrijdag en Pasen de kerk. De boodschap van het kruis wordt niet meer gehoord. Pasen heeft in dubbel opzicht geen kans. Ten eerste is daar de weigering om de gebeurtenis voor waar te houden: in 2004 geloofde slechts 37 procent van de Duitsers, dat de Heer Jezus min of meer was opgestaan. Ten tweede is het een feitelijke afschaffing van de hel, waar aan men door het verlossingswerk van Christus wil ontsnappen: ‘Dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw overwinning?’²³ Bij deze

triumferende uitroep mochten de meeste Duitsers een tegenvraag stellen: ‘Welke prikkel? Welke hel? Voor de huidige gangbare voorstellingen over het hiernamaals zijn Goede Vrijdag en Pasen niet meer nodig. De mensen zijn alleen nog maar bang voor het sterfproces en het verlies van lieve mensen. Maar ze zijn niet bang voor de toestand na de dood of de hel of het oordeel.

23 vergelijk 1 Korinthe 15 vers 55

Hel en oordeel zijn als geloofsinhoud ook in de twee grote kerken bijna geheel verdwenen.

Hoeveel Duitsers geloven nog ‘alles ... , wat geschreven staat’ (Handelingen 24:14). Dat heeft tot nu toe geen statistiek geregistreerd. Hebben wij met één of twee procent al te hoog gegrepen? Dan zal 99 of 98 procent riskeren op de weg naar de hel te zijn. Beste medeburger, wordt wakker, opdat de eeuwige dood niet uw onherroepelijke noodlot wordt. Waarom wilt u verder leven met zo’n groot risico op de hel? Er is toch voor elk mens, ook voor u, een uitweg: **‘Geloof in de Heer Jezus en u zult behouden worden!’** (Handelingen 16:31).

3.13 Gods zaad en ons zaaien

Voor het transport van de plantenzaden worden overwegend drie voertuigen benut: wind, water en dieren. Veel zaden zijn voor het vliegen bijzonder goed uitgerust zoals de stoffijne orchideezaden, die slechts 1 miljoenste gram (=0,000 001 gram) wegen en daarom door de wind over verre afstanden gebracht worden. Pas 30.000 van die kleine zaadjes wegen evenveel als een rijstkorrel. De ons bekende windvlieger is de Paardenbloem. De zaden van deze bloem landen als een parachute terwijl de zaden van de Esdoorns draaivleugels hebben. De kokosnoot kan anderzijds maandenlang op de oceaan drijven om eindelijk op een ver eiland aan land te komen. Een andere methode van zaadverbreding is het passeren door de darmen van dieren. Vogels en zoogdieren eten de vruchten van de planten en scheiden de zaden later goed bemest weer uit. De ideeën die de Schepper met betrekking tot de zaadtechniek heeft gebruikt zijn bij de 250.000 soorten zaadplanten bijna eindeloos.

De Heer Jezus vergelijkt het Woord van God met zaden (Lukas 8:11). Dit Woord moeten we rijkelijk en vindingrijk uitdelen. Het zal ook vrucht brengen op Zijn tijd zoals elke goede boom het doet. Iedere boer weet, dat de hoeveelheid van het uitgestrooide zaad eenmaal in directe samenhang zal staan tot de binnen gebrachte oogst. In geestelijke zin is dat volgens het bovenstaande vers niet anders.

Tijdens een reis naar Polen leerde ik een vrouw kennen die zich pas bekeerd had. Ze had meteen een goed idee wat het zaaien betreft: Ze liet een vier meter lang bord met het opschrift: ‘Geloof in de Heer Jezus en u zult behouden worden, u en uw huis’ (Handelingen 16:31) op een stuk land bij een drukke weg opstellen, dat zij voor dit doel gekocht had. Ze bedrijft 24 uur zending.

3.14 ‘Ook de paus moet in het vagevuur’

Op een verjaardagsfeest zat ik naast een streng katholieke vrouw. Ze werkt op school en onderwijst katholieke religie. Al spoedig kwam het geloof ter sprake en zodoende kon ik haar enkele vragen stellen waarop ik al enige tijd een antwoord zocht. ‘Op 2 april 2005 stierf paus *Johannes Paulus II*. Hij hield zich aan de gebruikelijke gewoontes van de stervende pausen en maakte een officieel document dat na zijn dood gepubliceerd werd. Daarin staat o.a. dat de Katholieken toch wereldwijd voor hem zouden bidden. Kunt u mij uitleggen waarom hij zich dit zo uitgebreide gebed gewenst heeft?’- ‘Ja, dat heeft te maken met het vagevuur. Ook een paus is nog niet volmaakt en daarom moet hij ook in het vagevuur om gereinigd te worden. We weten niet hoeveel jaren of eeuwen hij daar moet verblijven. Maar om deze tijd te verkorten wilde hij dat er voor hem gebeden wordt’.

Ik vroeg verder: ‘Zult u ook op een keer in het vagevuur komen?’- ‘Nee, ik kom daar niet terecht’. – ‘Maar u bent toch ook een katholieke vrouw en volgens het katholieke begrip moeten toch alle mensen eerst in het vagevuur?’- ‘De Heer Jezus heeft aan het kruis gezegd: ‘Het is volbracht!’- Dat pas ik toe op mezelf en dat is toereikend om direct in de hemel te komen’.

Dat was een verblijdend en duidelijk Bijbels antwoord. Daarmee had ze de paus in zijn Bijbelse kennis ver ingehaald. De Bijbel kent geen vagevuur. Het is een louter menselijke uitvinding, die ik vreselijk vind omdat ze de Bijbelse boodschap ondermijnt. Wat zou dat voor een onrechtvaardige God zijn die een paus op grond van zijn graad van bekendheid de kans geeft door miljoenen gebeden sneller uit het vagevuur te komen dan een arme vrouw in een klein dorp, voor wie niemand zou willen bidden?

Ik verblijd me over de belofte van de Heer Jezus: ‘Mijn schapen horen Mijn stem, ... en Ik geef hun eeuwig leven’(Johannes 10:27-28). Wanneer wij de belofte van de Heer Jezus van redding veranderen, maken we Hem tot een leugenaar. Voor de paus geldt precies hetzelfde als voor elk mens: Slechts wie zich werkelijk tot de Heer Jezus heeft bekeerd, is gered. Anders is ook hij voor eeuwig verloren. Een andere aanwijzing onderstreept de dwaling van de leer van het vagevuur: Met de Heer Jezus werden twee misdadigers gekruisigd. De ene zei tegen de Heer Jezus: ‘Heer, denk aan mij wanneer U in uw koninkrijk

gekomen bent!’ (Lukas 23:42). Zou er een vagevuur zijn, dan zou de Heer Jezus gezegd hebben: ‘Vandaag nog zult u in het vagevuur zijn om van uw misdaden gereinigd te worden’. Maar de redding van de Heer Jezus gebeurt altijd meteen en is volmaakt en daarom zei Hij tegen hem: ‘Vandaag zult u met Mij in het paradijs zijn’(Lukas 23:43).

3.15 Christen zijn, maar zonder God?

Toen we pas geleden voor een verjaardagsfeest waren uitgenodigd, was daar nogal een bont gezelschap. Naast enkele Christenen waren er ook een paar belijdende Atheïsten aanwezig.

Opeens bracht een vrouw het trefwoord ‘tolerantie’ in het gesprek. Bijna strijdvaardig bekleemtoonde ze dat dit het wondermiddel van de wereld was. Ze dacht dat ze een goed Christen was hoewel ze met God niets te maken wilde hebben. Maar ze doet voor vele mensen goede dingen, is goed en altijd hulpvaardig. Daarop antwoordde ik ongeveer zo:

‘Het is goed wanneer u anderen helpt maar zonder God hebt u voor de eeuwigheid geen voorzorgsmaatregelen getroffen. Er is een hemel en een hel en zonder Redder komt u in de altijd durende verlorenheid’.

Nu werd ze zeer fel: ‘Met God wil ik absoluut niets te maken hebben, houd daarmee op met mij!’ En daarna volgde er een lange stortvloed van woorden om haar goddeloosheid te rechtvaardigen. Ik antwoordde daarop: ‘U hebt de vrijheid te doen en te geloven wat u wilt. Niemand dwingt u ergens toe – u bent vrij daarin.

Maar laat u mij een kort verhaal vertellen. Stelt u zich eens voor dat het mij gelukt was om een medicijn te vinden dat AIDS kon genezen. Nadat ik het middel getest en de vervaardiging precies beschreven heb begraaf ik alle bewijsstukken in mijn tuin zodat niemand iets daarvan merkt. Wat zou u van mijn gedrag zeggen?’

Nu waren ze allen heel snel het er over eens en konden niet snel genoeg met afwijzende woorden komen:

‘Hoe kan men zoiets doen? Dan bent u een schoft, ja een hele ellendige kerel!’ – ‘Ik heb al meteen gedacht dat u zo iemand bent’.

Ik stemde er mee in en ging toen verder:

‘Wat wil ik daarmee zeggen? Ik ken een nog veel waardevoller middel dat niet slechts dit leven redt maar ons het leven voor een hele eeuwigheid schenkt. Ook hier geldt: Wie dit middel niet neemt, is blootgesteld aan een eeuwig leed. U merkt wat ik u daarmee zeggen wil: Ik wil u niet iets door God laten opleggen wat u volgens uw eigen woorden niet wilt horen. Ik wil u alleen het geneesmiddel noemen, dat u bevrijding van ‘eeuwige AIDS’ brengt. Het is uw verantwoordelijkheid of u het neemt of afwijst’.

3.16 De giraffe, een speciale constructie

Het pasgeboren giraffenkalf valt vanuit 1½ meter hoogte als het ware zo in het leven. De moeder is niet in staat om bij de geboorte geriefelijk op de grond te hurken. Ze zou bovendien een gemakkelijke prooi voor de leeuwen en andere roofdieren zijn. In vergelijking met de geboorte van andere zoogdieren heeft de giraffenbaby een extra probleem. Het heeft een zeer breekbare lange nek, waaraan een 70 kilogram zwaar lichaam ‘hangt’. Zou de kop er bij de geboorte het eerst uitkomen, dan zou de nek breken, wanneer het daarop volgende lichaam eruit valt. Maar zou daarentegen de kop het laatst eruit komen dan zou ook hierbij de nek breken wanneer door het lichaamsgewicht de kop plotseling uit het moederdier zou worden gescheurd. Wat is de oplossing van de Schepper voor dit duidelijke probleem? Hij heeft de achterste heupen veel smaller geconstrueerd dan de voorste schouders. De nek is precies lang genoeg om de kop, rustend op de heupen, het geboortekanaal te laten passeren. De voorpoten komen het eerst eruit om de val van het dier af te remmen. Door de achterste heupen wordt de kop ondersteund en opgevangen. Omdat de nek buigzaam genoeg is, kan hij zich gemakkelijk om de voorste schouders buigen. Alles loopt perfect georganiseerd af. Binnen enkele minuten staat het kalf tussen de poten van de moeder.

In de natuur past de giraffe precies bij haar omgeving en vervult belangrijke opdrachten. Ze wordt gebruikt als een boomsnoeier. Er wordt zodoende verhinderd dat de snel groeiende bomen de grond overschaduwen en het gras het licht ontnemen dat als voedsel voor andere dieren nodig is. Bovendien nemen de giraffen de functie waar van bewaker, omdat ze vanuit een hogere uitkijkpost de bewegingen van de katachtige roofdieren kunnen waarnemen.

Onder al de verschillende diersoorten, die er op de wereld zijn, valt de giraffe met haar extreem lange nek en hoge benen op. Deze geniale constructie van de Schepper vereist een bijzonder sterk hart. Bij een rechte kophouding moet het bloed de lange weg van 2,5 meter van het hart naar de hersenen afleggen. Het hart weegt ca. 12 kilogram, kan 60 liter bloed per minuut door het lichaam pompen en moet een bloeddruk produceren, die de hoogste van alle zoogdieren is. Bij het drinken gaat de kop zo diep naar beneden dat er een hoogteverschil van 5,8 meter ontstaat. Als de Schepper niet aan alles gedacht zou hebben, zou de kop ‘exploderen’. Maar dat wordt verhinderd door een speciaal net van aderen (het zogenaamde ‘wondernet’, dat de hersenen omgeeft) alsook door aderomleidingen (bypasses). De vaatwanden zijn bovendien zo elastisch, dat bij het oprichten van de kop genoeg bloed achtergehouden wordt zodat er geen plotseling bloedtekort in de hersenen optreedt. In de aders bevinden zich bijzondere vaatkleppen, die bij het naar beneden gaan van de kop een terugstroom van het bloed in de hersenen verhinderen.

Om de hoge bloeddruk te produceren, is de linker hartkamer met de aanzienlijke dikte van 7,5 centimeter uitgevoerd. Bij het liggende dier konden bloeddrukwaarden van 353/303 gemeten worden. (In vergelijking met de mens: 135/80).

Omdat alle constructiedetails gelijktijdig voorhanden moeten zijn, is de doelloos werkende evolutie ongeschikt om de afkomst van zo een uitgekiend systeem te verklaren.

Sluiten we ons aan bij de uitspraken van de Psalmist en aanbidden wij met hem: **‘Hoe wonderbaar zijn Uw werken!’** (Psalm 66:3).

3.17 Meegemaakt in ‘mijn Audimax’

Audimax: De grootste collegezaal van een hogeschool

Tijdens de eerste vier semesters van mijn studie aan de Technische Hogeschool van Hannover had ik, afgezien van de semester pauze, dagelijks semesters voor 600 studenten in de grote collegezaal. Elk detail van deze omgeving was mij nog goed bekend en ik denk nog graag terug aan de bewust beleefde studententijd.

Foto

In de vol bezette collegezaal van de Technische Universiteit van Hannover demonstrenen ongeveer 40 links georiënteerde studenten tijdens een één uur durende herrie met fluitjes en een spandoek 'Loop naar de hel, Creationisten!' tegen de geplande christelijke samenkomst.

Na meer dan 40 jaar betrad ik voor de eerste keer weer deze mij zo vertrouwde grote collegezaal van mijn oude Alma Mater (Latijn voor zorgende moeder). De ongeveer tien meter lange tafel was nog dezelfde als van toen. De tijd scheen daar te hebben stil gestaan. En toch waren de omstandigheden nu heel anders. Ik nam geen plaats in de derde of vierde rij zoals toen maar stond vooraan om mijn lezing 'Waarom ik als wetenschapper de Bijbel geloof' te houden. De collegezaal was gelukkig tot de laatste plaats bezet maar de ontvangst was buitengewoon ongebruikelijk. Ongeveer 40 links georiënteerde studenten hadden fluitjes meegenomen en zorgden voor een 'begroeting' met een aanhoudend fluitconcert, dat qua geluidsterkte gemakkelijk kon concurreren met een optreden van de Rolling Stones. Met kleurige spandoeken demonstreerden ze tegen deze Bijbelse opgezette samenkomst. De organisator waarschuwde de politie die heel gauw met vijf agenten aankwam. De oproep van één van de politiemannen door een microfoon om de orde te herstellen bleef zonder resultaat. Dus kwam er versterking. Samen met de extra agenten konden de herrieschoppers, die zich in het linker bovenste gebied van de collegezaal bevonden, worden opgepakt. Enkele fluitende studenten, die zich hadden verspreid in de collegezaal, werden ingeklemd door de luisteraars. Ze wilden ook helemaal niet eruit gaan om niet als herrieschopper herkend te worden. Dus moesten ze ongewild de hele lezing beluisteren. Met precies een uur vertraging kon de lezing dan beginnen. Opmerkelijk was, dat van de luisteraars niemand vanwege het tumult de zaal verlaten had. 'Idea' (Evangelische Nachrichtenagentur [30.10.2008]) schreef dan als volgt over deze gebeurtenis:

Foto

Ongeveer vijf politieagenten proberen het tumult te beëindigen – maar zonder succes.

Foto

Nadat er meer politieagenten waren gekomen om de herrieschoppers uit de collegezaal te verwijderen, kon de geplande lezing met een uur vertraging uiteindelijk beginnen. De luisteraars wachtten geduldig. Op het bord is goed zichtbaar het antwoord van een student: 'Nee, we gaan naar de hemel!' (op deze foto is het krijtschrift op het bord jammer genoeg nauwelijks leesbaar)

Linkse demonstranten: 'Loop naar de hel, Creationisten!'

Een groep van ongeveer 40 demonstranten hinderde *Gitt* aanvankelijk met zijn lezing met een tumult. Bovendien lieten ze een spandoek zien met de tekst: 'Loop naar de hel, creationisten!' Daar tegen schreef een student onder applaus op een bord: 'Nee, we gaan naar de hemel' Omdat de herrieschoppers niet ophielden, werd de politie geroepen. Na meerdere vergeefse pogingen van enkele agenten om de demonstranten te bewegen om de zaal te verlaten, gingen ze uiteindelijk zonder verweer en verlieten de collegezaal nadat nog 20 andere politieagenten waren gekomen. Na ongeveer een uur kon *Gitt* zijn lezing beginnen en ongestoord tot een einde brengen.

***Gitt*: Zulke verstoringen nog nooit meegemaakt**

Voordat de 71-jarige nu op de vraag van 'Idea' inging, hadden de links georiënteerde groepen al van tevoren geprobeerd, de samenkomst van de lezing door tussenkomst van het bestuur van de universiteit te verhinderen. Organisator was het 'Forum Bijbel – Geloof – Wetenschap' (Hannover). Zoals *Gitt* toelichtte had hij in al de jaren van het houden van zijn lezingen aan universiteiten in binnen- en buitenland zoiets nog nooit beleefd. Of hij was in het oosten van Duitsland, in Kazachstan, Japan of in de USA – overal zouden de studenten naar hem geïnteresseerd hebben geluisterd en ook kritische vragen hebben gesteld. In elk geval hadden de herrieschoppers in Hannover ook iets goeds bewerkt. Na de aftocht van de hoofdgroep zouden de toehoorders van zijn lezingen met verhoogde interesse geluisterd hebben. Na de lezing waren er ongeveer 40 geïnteresseerden nog voor gesprekken in twee groepen achter gebleven. *Gitt* vertegenwoordigt de opvatting dat de Bijbel zowel in geschiedkundig als ook uit natuurwetenschappelijk oogpunt zonder fouten is en wijst bijvoorbeeld de evolutietheorie af.

Forum: AstA²⁴ verdedigt de wanordelijkheden

Het 'Forum Bijbel – Geloof – Wetenschap' zet zich volgens hun eigen informatie in om zins- en bestaansvragen op basis van het christelijke mensbeeld in openbare ruimten te bespreken. In een door de evangelische theoloog *Wolfgang Nestvogel* ondertekende persverklaring wijst het forum er op dat de lezing van *Gitt* 'op blijkbaar voorspraak van de AStA' moest worden opgeschreven. Dit voorval maakt opnieuw de noodzakelijkheid duidelijk om de openbare ruimte als discussieforum te verdedigen. Het forum dankt de politie, die door hun ingrijpen een rustige voortzetting van de samenkomst mogelijk maakte en daarmee een belangrijke bijdrage tot bescherming van de vrijheid van meningsuiting tot stand gebracht heeft.

24 Afkorting voor 'Allgemeiner Studierendenausschuss' (Algemeen comité voor studerenden) resp. 'Allgemeiner Studentenausschuss' (Algemeen studentencomité).

3.18 Een niet alledaagse belevens in het ziekenhuis

Het was 15 januari 2010, 's middags tegen 16.00 uur, toen ik samen met onze dochter *Rona* een jarenlange vriend uit onze samenkomst in het ziekenhuis in Braunschweig, Salzdahlumer Straße, wilde bezoeken. Toen wij de genoemde ziekenkamer binnenkwamen, lag daar niet *Erich* maar een voor mij onbekende man. Hij vermoedde dat wij ons vergist hadden in het kamernummer maar sprak ons meteen heel vriendelijk aan: 'Maar het is fijn dat u mij komt bezoeken'. We wisselden nog een paar vriendelijke woorden en toen vroeg hij mij iets: 'Zou u voor mij beneden in de kiosk een koptelefoon kunnen kopen want ik heb net een voetoperatie gehad en mag momenteel geen stap verzetten'. Ik beloofde dat te doen en hij drukte mij de benodigde drie euro in de hand.

Van de zuster hoorden we dat *Erich*, voor wie eigenlijk ons bezoek was bestemd, precies vandaag was verhuisd naar het bejaardenhuis.

Ik kocht dus in de kiosk de gevraagde koptelefoon en bracht hem naar de vriendelijke man op de vierde verdieping. Mijnheer *P.* was erg blij met deze kleine dienst en bedankte mij met vriendelijke woorden. Op de één of andere manier had ik het gevoel dat deze kleine dienst toch niet alles geweest kon zijn. Toen schoot me te binnen dat ik een klein Gideon Testament in mijn zak had gestopt. *Erich* zou blij geweest zijn met een paar Bijbelverzen. Maar waarom ook niet deze patiënt, die vóór mij in zijn bed lag. Ik gaf hem het boekje met de woorden: ‘U hebt zeker wel tijd om wat te lezen en daarom wil ik u graag dit kleine Nieuwe Testament geven’. Hij nam het graag aan en wij kwamen in gesprek over God en de Bijbel. Kritisch maakte hij bedenkingen: ‘Ik kan deze God helemaal niet begrijpen dat Hij nu deze verschrikkelijke aardbeving op Haïti²⁵ toelaat’. Ik stemde daarmee in: ‘Ik begrijp God ook niet altijd maar één ding heb ik wel begrepen, namelijk hoe ik in de hemel kom. Dat heeft mijn leven radicaal veranderd en ik ben heel blij deze God in mijn leven te mogen hebben’. Nu interesseerde de zaak hem meer en ik vroeg hem of dat met de hemel ook niet iets voor hem zou zijn. Hoe men daar komt, staat in dit kleine boek beschreven, voegde ik er aan toe.

Op mijn vraag of ik het hem eens mocht uitleggen, stemde hij toe en zo toonde ik hem aan de hand van drie verzen (Romeinen 3:23; 1 Johannes 1:9; Johannes 1:12) de weg naar de hemel. Hij vroeg mij tussendoor of ik een dominee was ‘want u hebt dat heel aannemelijk uitgelegd’. Ik had de indruk dat zijn vertrouwen tot mij groeide toen ik hem zei dat ik informatie-deskundige was. Welnu, zo dacht ik, zou het er nog op aankomen om dat wat er gezegd was in een gebed vast te leggen. ‘Dat kan ik niet alles herhalen’ - ‘Geen probleem, ik zal u een gebed voorzeggen en wanneer u het wilt, kunt u alles zin voor zin nazeggen en het daardoor tot uw eigen gebed maken’. Hij stemde daarmee in en zo begon ik een voor deze ongebruikelijke situatie aangepast gebed ongeveer als volgt:

‘Heer Jezus, ik heb vandaag van u gehoord. Dat kwam voor mij vandaag compleet als een verrassing en bijna uit de lucht vallen. Maar dat moet dan zo zijn. Daartoe heb ik U nodig en de vergeving van al mijn schuld’

Aan het einde van het bezoek las ik het woord uit Lukas 10:20: ‘Maar verblijdt u dat uw namen staan ingeschreven in de hemelen’. - ‘Ja, dat geldt nu ook voor u. U kunt er zeker van zijn dat de Heer Jezus u heeft aangenomen en u in de hemel brengt’. De Bijbelverzen had ik in het Nieuwe Testament gemarkeerd en voor hem de genoemde verzen op een extra briefje geschreven zodat hij in alle rust alles nog eens kon nalezen. Toen ik de ziekenkamer juist wilde verlaten, riep hij

mij nog na: ‘Nu begrijp ik waarom u meteen bereid was om voor mij een koptelefoon te halen’.

Deze geschiedenis heeft mij innerlijk heel erg ontroerd. Hoe heeft God toch voor deze man op een precieze manier de deur van de hemel geopend! *Erich* moest verplaatst worden zodat ik deze man zou kunnen ontmoeten. Van mij uit was er niets gepland. En ook had ik nog nooit voor zo’n situatie gebeden. God leidt op Zijn wijze en redt in onze, in belangrijke mate door de Bijbelkritiek gevormde, tijd mensen die open staan voor het evangelie.

25 Op 12 januari 2010 werd Haïti door een verwoestende aardbeving opgeschrikt. Het trof één van de meest arme en labiele landen van de aarde. Het geschatte aantal doden lag op 150.000 waarbij vele serieuze schattingen van een nog hoger aantal slachtoffers uitgaan.

Rona wachtte in de hal van de ingang van het ziekenhuis omdat ik alleen maar van plan was geweest om de koptelefoon af te leveren. Nu duurde het ‘iets langer’, maar ze had geduldig gewacht. Verbaasd heeft mij haar vraag, die ze toch vanwege het zo ‘toevallige’ bezoek niet helemaal zo serieus gemeend had: ‘Heeft hij zich bekeerd?’ Ze had wel zo’n desbetreffend gesprek vermoed. Nu was dat voor ons beiden onvoorstelbare ook daadwerkelijk gebeurd: Mijnheer *P.* had de Heer aangenomen.

3.19 Een vrouw uit Kirgizië komt tot geloof

Kirgizië (ook Kirgistan) is een staat in Centraal Azië met 5,5 miljoen inwoners en was een republiek van de toenmalige Sovjet-Unie. Op 31 augustus 1991 verklaarde Kirgizië zich onafhankelijk. Het ligt ver in het oosten direct aan de Chinese grens. In het zuiden en westen grenst Kirgizië aan Tadzjikistan en ook aan Oezbekistan en in het noorden aan Kazachstan. Samen met *Hans-Werner Deppe* en mijn Russische vertaler *Harry Tröster* waren we daar een week lang voor lezingen²⁶ aan de vier verschillende universiteiten van de hoofdstad Bishkek en ’s avonds hebben we het evangelie in het grote theater van deze metropool verkondigd. Het was wel een inspannende tijd maar toch een tijd rijk aan belevenissen.

Slechts één enkele belevenis is hier uit gegrepen. Na de ochtendlezing aan de universiteit waren we door de rector en de drie vicepresidenten voor het middageten uitgenodigd. Er werd over alle mogelijke dingen gesproken. Ook over het geloof ontwikkelde zich snel een gesprek want in deze zowel wetenschappelijke als ook Bijbels georiënteerde lezing speelde dit ene een niet onbelangrijke rol.

Rechts naast mij zaten de beide vrouwelijke vicepresidenten – de ene Russin en de ander Kirgizische. De Russin sprak goed Engels en zo was ik met haar in een direct gesprek. De Kirgizische zweeg omdat ze geen Engels verstond. Via onze vertaler sprak ik haar dan aan en ze betoonde zich zeer communicatief.

Na enige tijd vroeg ze heel abrupt: ‘Zegt u eens, kent u Jezus?’

Ik antwoordde: ‘Ja, ik ken Hem’.

26 Lezingenreis naar Biskek/Kirgizië van 4 tot 10.1995. Medereizigers: *Hans-Werner Deppe* en *Dr. Harry Tröster*.

‘Hoe hebt u Hem leren kennen? Vertelt u dat toch eens. Hebt u Hem door hypnose leren kennen of hoe ging dat eigenlijk?’

Daaraan werd me duidelijk hoe weinig ze tot nu toe van de Heer Jezus gehoord had. En daarom zei ik haar hoe het bij mij was gegaan. Het was in 1972 in het raadhuis van Braunschweig, daar heb ik het Woord van God gehoord en het toen persoonlijk voor mij aangenomen. Dat heeft mijn leven veranderd. Toen heb ik haar veel details over de uitwerking van het geloof in mijn leven verteld. Uiteindelijk vroeg ik haar: ‘Wilt u deze Jezus ook leren kennen?’ Van haar kwam het spontane en duidelijke antwoord: ‘Ja, ik wil dat!’

Daarom stelde ik voor: ‘Wanneer we hier klaar zijn met het middageten dan kunnen we uw kantoor opzoeken. Aan de hand van de Bijbel zal ik u stap voor stap de weg naar de Heer Jezus laten zien’. In haar kantoor aangekomen, nam ze geen telefoon op hoewel er steeds gebeld werd. Toen er op de deur werd geklopt, sloot ze deze af, zodat we ongestoord konden spreken. Hoe kan men iemand die nauwelijks iets van de Heer Jezus afweet het evangelie uitleggen? Er is volgens mij geen betere geschiedenis in de Bijbel als de Ethiopische minister van financiën (Handelingen 8:26-40). Als men deze gebeurtenis doorgeeft in een vrije verteltrant en men betreft daarbij fundamentele Bijbelteksten, dan identificeert de zoekende persoon zich heel snel met de persoon van de minister van financiën. Alle wezenlijke feiten van het evangelie kunnen op deze manier gemakkelijk en begrijpelijk worden uitgelegd. Op de navraag zo nu en dan: ‘Hebt u alles begrepen?’, reageerde ze steeds instemmend.

Het was voor ons verbazingwekkend – als een droge spons zoog ze alles op wat er gezegd werd. Na ons gebed nam ze de Heer aan met grote blijdschap. We

vroegen haar om nog een paar woorden van dank aan de Heer te richten en waren verbaasd over wat zij in dit voor de eerste keer vrij geformuleerde gebed er in gelegd had. Ze dankte voor haar redding, ze bad om kracht, om in het geloof te blijven, en ze dankte God voor ons, dat wij van zo ver weg waren gekomen om haar de weg naar de hemelse Vader te wijzen. Op deze middag beleefde ze iets dat ze tot dan toe niet kende. Aan het eind verklapte ze ons: ‘Ik zou van blijdschap in de lucht kunnen springen. Hoe dankbaar ben ik dat u hier bent geweest’.

Daarna las ik het bekeringsverhaal van *Lydia* (Handelingen 16:14-15) en gaf het aansluitend zo weer, dat ik haar naam en de betreffende details invulde: ‘Een godvrezende vrouw genaamd *Rásija*, een vicepresident van de universiteit in Bishkek, luisterde. En de Heer opende haar hart zodat ze daarop acht gaf, wat er gesproken werd’.

We beleefden iets onvergetelijks: Er is een mens opgevoed met het atheïsme en jarenlang door de ‘ideologische molen’ gedraaid. Uiteindelijk wordt ze met Gods Woord geconfronteerd, grijpt de reddende hand van de Heer Jezus en het komt tot een doorbraak tot het eeuwige leven. Ik zou niet iets weten wat groter is dat er in deze wereld kan geschieden.

3.20 Toen hief ik mijn hand op in de auto

In oktober 2011 had ik in de hal voor zijdeborduurwerk in Bielefeld een evangelisatie. Met 4.500 toehoorders was de hal goed bezet. Na de prediking kwamen er in een extra ruimte de broeders en zusters van de zielszorg bij. Mensen, die door de boodschap waren aangesproken bleven achter om een beslissing voor Christus te nemen.

Foto

Evangelisatie in de zijdeborduurwerk hal van Bielefeld met ongeveer 4.500 deelnemers, van 25 tot 30 oktober 2011.

Een man was uit Paderborn gekomen en bleef in het achterste gedeelte van de ruimte geduldig zitten totdat ik met alle gesprekken klaar was. Hij wilde mij beslist zijn buitengewone bekeringsverhaal vertellen. Enige tijd geleden had iemand hem één van mijn cd's geschonken, die hij bij een lange autorit beluisterde.

foto

Evangelisatie in de zijdeborduurwerk hal van Bielefeld met ongeveer 4.500 deelnemers van 25 tot 30 oktober 2011.

Hij betuigde mij: 'Aan het einde van de lezing zei u, wie vandaag Christus wil aannemen zou dit toch doen op de plaats, waar hij nu net zit, door het opheffen van de hand laten zien. Ik voelde mij door datgene wat ik gehoord had, zo aangesproken dat ik tijdens de autorit spontaan een hand ophief. Dat was voor mij het ogenblik van mijn komen tot Christus. Intussen heb ik ook een Bijbels georiënteerde gemeente gevonden, die mij tot een geestelijk thuis geworden is'. Dan kan men God slechts danken, hoe Hij op veelvuldige wijze mensen voor Zijn rijk wint.

Een dergelijk bekeringsverhaal vertelde een Zwitser aan mij na een lezing bij de Gideon stichting. Hij had een lange autorit van Zwitserland naar Oekraïne voor zich. Voor deze reis had hij meerdere cd's van lezingen meegenomen die hij onderweg geleidelijk beluisterde. Hij vertelde mij: Alle lezingen hadden aan het einde een oproep om tot Christus te komen. Bij de derde cd kon ik niet meer anders: Ik ben met de auto naar de rechterkant van de straat gereden en heb mij daar in de auto bekeerd'.

3.21 Als God een plan heeft - een bijzondere belevenis in Canada

Na mijn prediking over ‘de reis van de koningin van Scheba’ in Schanzenfeld/Canada²⁷ in de provincie Manitoba (die tot de prairie provincie in centraal Canada behoort) op zondag 25 augustus 2013, kwam er een ongeveer 40-jarige vriendelijke, vrouw naar me toe. Ze stelde zich voor als *Maria Oster* en deed mij de groeten van haar schoonmoeder, die in Wolfenbüttel (ca. 20 km van Braunschweig) woont. Daarbij kwam er een geschiedenis aan het rollen, die in alle details slechts onze Vader in de hemel bedacht kon hebben. Het is voor mij een wonder van God, dat ik nu graag zou willen ‘schilderen’:

27 Een lezingenreis naar Canada van 21.8. tot 3.9.2013

Eerst moet ik uitleggen, wie de schoonmoeder van *Maria* is en vanwaar ik haar ken: Ze heeft iets te maken met de drie grote christelijke feestdagen Kerstmis, Pasen en Pinksteren. En dat is ook wel de reden daarvoor, dat ik me haar vandaag de dag nog kan herinneren. Het is al ongeveer 15 jaar geleden dat ze contact met me opnam vanwege enkele vragen over de Bijbel. Ik stuurde haar toen enkele boeken op. Na een kort briefcontact waren de vragen dan beantwoord.

Wat opmerkelijk was, dat ze *Oster* (*Pasen* in het Nederlands) heet, dat ze in Wolfenbüttel aan de *Pfingstenanger* (*Pinksterenweide*) woont en dat de contacten van toen omstreeks Kerst waren. Vanwege deze combinatie van de drie feestdagen is deze gebeurtenis nog tot vandaag goed in mijn herinnering gebleven.

Op de zondag voor de reis naar Canada (18 augustus 2013) werd in de samenkomst van onze gemeente mijn lezingenserie in Canada bekend gemaakt en ook daarvoor gebeden. Slechts zeer sporadisch komt mevrouw *Erika Oster* naar de dienst van onze gemeente, maar juist deze zondag voor mijn uitzending naar Canada was ze gekomen en hoorde, dat ik naar Canada zou gaan, maar toch werd de plaats niet bekend gemaakt. Ik hoorde pas later dat ze geprobeerd had om mij na de dienst te spreken, maar op de één of andere manier had ze mij gemist. Op zaterdag 24 augustus belde *Maria* uit Canada haar schoonmoeder op in Wolfenbüttel om haar te zeggen dat ze de vorige avond naar een lezing van *Werner Gitt* was geweest. Helemaal verrast hierdoor kwam ze ook met iets bijzonders, namelijk, dat ze juist die samenkomst bezocht had, waar *Werner Gitt* werd uitgezonden naar Canada.

Bij deze serie lezingen logeerden mijn vrouw en ik in Canada in een dorp met de naam Schanzenfeld – 1½ uur met de auto ten zuiden van Winnipeg gelegen – en *Maria Oster*, de schoondochter van *Erika Oster*, woont – wat een wonder – slechts een paar straten verder in het kleine Schanzenfeld met slechts 1.000 inwoners. In het bijzonder door mijn wiskundige berekeningen wat betreft de Bijbelse profetieën ben ik er intussen aan gewend geraakt om met kleine waarschijnlijkheden om te gaan. Zou *Erika Oster* op die zondag naar me toe zijn gekomen en mij hebben verteld, dat haar schoondochter in Canada woont, dan zou ik wel hebben kunnen uitrekenen, hoe groot de waarschijnlijkheid is, dat ze in dit reusachtige land Canada (het op één na grootste land in de wereld op Rusland na, dus nog groter dan het hele werelddeel Australië²⁸!) juist in hetzelfde onbetekenende Schanzenfeld woont.

28 Australië heeft een aardoppervlakte van 7,7 km² en 20,5 miljoen inwoners. De oppervlakte van Canada is 20 miljoen km² met 33,5 miljoen inwoners. Canada is dus 30% groter in aardoppervlak dan Australië.

Maar dat is precies het geval. Ook *Helene Saibel*, de oudste zuster van *Maria Oster* woont in dit Schanzenfeld en zij heeft in een advertentie in de krant van de lezingen gehoord die ik hier zal houden maar kon de naam van de gastspreker zich niet meer herinneren. Haar andere zuster, *Dora Kandt*, was ook bij het gesprek aanwezig en noemde slechts terloops de naam van de spreker. De naam *Werner Gitt* had *Maria*, toen ze nog in Duitsland woonde, al meerdere keren van haar schoonmoeder gehoord. Dat was reden genoeg voor haar om al op de eerste avond naar de lezing te komen. Wat er gezegd werd, beviel haar en dus kwam ze ook de volgende drie lezingen. Tweemaal nam ze haar nog niet bekeerde vader mee. Op zondag 25 augustus 2013 kwam ze na de lezing naar me toe en stelde zich voor als de schoondochter van *Erika Oster*. Ze vertelde ook van haar vader, die ze tweemaal had meegenomen en voor wie de familie al sinds vele jaren gebeden had. De ouders van *Maria* waren in 1960 in Kazachstan getrouwd en waren dan na enkele jaren later naar Kirgizië verhuisd. Na de geboorte van het tweede kind, had *Grete*, haar moeder, zich bekeerd. Ze was een diep gelovige vrouw die alle 7 kinderen (5 dochters en 2 zonen) opvoedde met Gods liefde. Enkele weken daarna stierf *Grete* aan longkanker. Ze had meer dan 40 jaar gebeden dat ook de vader de Heer zou mogen aannemen en de zeven kinderen baden ook daarvoor sinds 20 jaar. Maar klaarblijkelijk gebeurde er niets. Dus stelde ik voor om hem te bezoeken – misschien kon ik hem een beetje behulpzaam zijn.

foto

Christelijke samenkomst in de Mennonietengemeente van Schanzenfeld/Canada op zondag 25.8.2013.

Na twee dagen (dinsdag 27 augustus) belde ik *Maria Oster* op en vroeg haar om mij op te halen op mijn logeeradres om een gesprek met haar vader te hebben. De vader *Franz Kornelsen* woont in een huis naast *Maria Oster* en zo gingen wij samen naar hem toe. Zeer snel vertelde hij iets over Kirgizië, waar hij vroeger gewoond had. Toen kon ik hem een gebeurtenis vertellen toen ik zelf in Kirgizië was voor lezingen in het theater in Biskek. Er was zodoende snel een vertrouwensband ontstaan en kon ik aanknopen tot een gesprek over het geloof. Zonder hem zelf te vragen zei hij: 'Dat er een God bestaat geloof ik wel maar wedergeboren ben ik niet'. Daarop vroeg ik hem of hij geïnteresseerd was om te horen hoe je tot wedergeboorte komt. In aanwezigheid van *Maria* heb ik enkele verzen uit het Nieuwe Testament gelezen en daarvan iets gezegd die de weg wijzen naar de Heer Jezus. Daarop heb ik hem de concrete vraag gesteld of hij datgene wat ik gelezen had ook zou kunnen accepteren en de Redder de Heer Jezus wilde aannemen. Tot onze grote verrassing stemde hij daarin toe en zo sprak ik twee gebeden voor, die hij zin voor zin na bad, nadat de inhoud eerst aan hem was uitgelegd. Zijn bekering met 75 jaar hebben wij als een wonder gezien, omdat de familieleden vele jaren aanhoudend voor hem gebeden hebben.

Foto

Franz Kornelsen met dochter *Maria Oster* op dinsdag 27 augustus 2013, de dag van zijn bekering tot Christus.

Zijn vrouw heeft altijd geloofd dat *Franz* zich ook nog een keer zou bekeren maar ze heeft het niet meer beleefd.

Achteraf is mij pas duidelijk geworden hoeveel afzonderlijke feiten vervuld moesten worden voordat het tot deze beslissende stap kwam:

- Waarom komt *Erika Oster* ongeveer 15 jaar geleden met enkele vragen naar me toe, hoewel we elkaar helemaal niet kenden? De aan haar opgestuurde boeken had ook *Maria* gelezen en daardoor was bij haar mijn naam bekend.
- Waarom verschijnt *Erika Oster* in onze samenkomst in Braunschweig juist bij de dienst waar wij worden uitgezonden? Normaal gesproken komt ze sporadisch in Braunschweig naar de dienst.
- Ik verbaas me zeer dat de schoondochter van *Erika Oster* juist in het kleine dorp Schanzenfeld woont.
- Waarom krijg ik uitgerekend een uitnodiging voor lezingen naar Schanzenfeld, ofschoon Canada toch zo onmetelijk groot is? De uitnodiging van *Johann Janzen*, die ik niet persoonlijk ken, kreeg ik al in het begin van 2012. Hij had sommige cd's van mij beluisterd, die daar waren gekomen.
- Waarom informeren *Helene* en *Dora* hun zuster *Maria* over de lezingen en noemen zo terloops mijn naam.

Welke conclusies kan men uit alles trekken?

1. Een samenloop van omstandigheden van zoveel toevalligheden kan uit wiskundig oogpunt helemaal worden uitgesloten. Zo blijft slechts toch de onzichtbare en genadige leiding van onze Vader in de hemel over, Die alles al lang heeft bedacht.
2. Steeds weer wordt duidelijk dat aanhoudend bidden verhoord wordt

3.22 Doorbraak tot het geloof na 30 jaar

Bij het opschrift 'Eén onder 124 miljoen Japanners' schreef ik in het CLV boek 'Schatzsucher' (1e druk 2013, bladzijde 76-82) over de Japanse professor *Hidetoshi Wakamatsu* die ik in 1983 op een wetenschappelijk congres in Kyoto had leren kennen. Toen schonk ik hem de oudere versie van het evangelisatieboek van CLV 'Und die andere Religionen?' Na 25 jaar dook hij weer op bij een lezing tijdens mijn bezoek aan Japan in juni 2008. Tot mijn

Foto

Lezing in de 'Baptist Church Tokyo' op 3 mei 2013.

grote verbazing haalde hij dat boek uit zijn aktetas en toonde mij de woorden, die ik er in had geschreven voor hem. Op de dag voor de thuisreis zochten wij hem op in zijn instituut in Tokyo. Hij betuigde dat het boek hem dichter tot Christus had gebracht. Tot een beslissing was de tijd nog niet rijp omdat zijn gedachtewereld nog te erg in het boeddhisme verankerd was. Maar hij was bereid om het volgende gebed – na een uitvoerige verklaring – na te spreken:

‘Heer Jezus Christus, ik heb vandaag van u gehoord. En ook al daarvoor heb ik iets van U gelezen. Dat alles maakt veel indruk op mij. Ik ben op zoek naar de waarheid. In deze wereld zijn er zoveel religieuze aanbiedingen. Deze kunnen niet tegelijkertijd waar zijn. Ik wil niet bedrogen worden, want ik heb slechts dit ene leven ter beschikking.

Als U de waarheid en de enige weg naar de hemel bent, dan wil ik U volgen. Toon mij toch duidelijk, dat U de enige weg naar de hemel ook voor mij bent. Dan wil ook ik U volgen en verder in Uw Woord lezen en meer over U te weten komen. Wanneer U deze weg bent, dan moet ik niet verder in de religies van deze wereld zoeken. Mijn leven moet het juiste doel hebben.

Heer Jezus, help mij nu verder alstublieft. Amen’.

Vijf jaar later, namelijk van 2 tot 16 mei 2013 had ik weer een serie lezingen in Japan. De eerste lezing vond plaats in de ‘Baptist Church Tokyo’. Heel snel herkende ik mijnheer *Wakamatsu* onder de luisteraars. Na de lezing kwam hij naar me toe en wenste een gesprek. Aan de hand van een tweetalig Nieuwe Testament van Gideon (Engels-Japans) gingen we de belangrijkste teksten door, die de weg naar Christus wijzen.

Foto

Prof. *Hidetoshi Wakamatsu* (rechts) en *Werner Gitt* (links) vóór de reclameposter, dat voor de avondlezing bestemd was.

Nu – na dertig jaar, gerekend vanaf het eerste contact – was de dag gekomen waar hij zijn hart voor de Redder de Heer Jezus opende. Na het gebed bood ik aan dat we voortaan ‘jij’ zouden zeggen tegen elkaar in plaats van ‘u’ en hij zei vol blijdschap: ‘Dan ben je nu mijn broeder!’

Het was voor mij een heel mooie beleving te zien hoe iemand redding vindt, die zoekt. In de ogen van God speelt tijd blijkbaar geen rol, want Hij redt, wanneer, waar en hoe Hij wil.

DEEL IV

4. Mensen die de schat vonden

Tien getuigenissen uit vijf werelddelen

Inleiding:

1. Mensen uit verschillende landen: In de volgende getuigenissen vertellen tien verschillende mensen uit hun leven. Allen zijn mij persoonlijk bekend en allen heb ik tijdens mijn reizen voor lezingen in het binnen- en buitenland leren kennen. De plaatsen waar het afpeelt zijn heel verschillend: Het strekt zich uit van Duitsland tot in het verre Australië aan de andere kant van de aarde. Wat de betreffende mensen vertellen gebeurt onder andere in Japan, Kirgizië, Namibië en Brazilië. Anders gezegd: Het zijn personen uit alle vijf werelddelen die u vindt in de volgende tien indrukwekkende getuigenissen (G1 tot G10). Drie werden er door mannen en tien door vrouwen geschreven (in drie getuigenissen komen elk twee personen voor). Bij alle verscheidenheid hebben toch alle geschilderde levenswegen iets gemeenschappelijks: Ze brengen tot uitdrukking op welke wonderbare wijze God door Zijn Zoon de Heer Jezus Christus in het leven van individuele mensen heeft ingegrepen en een fundamentele verandering in het denken en de levensstijl bewerkt heeft. In deel I werd naar voren gebracht dat een mens volgens de gelijkenis van de Heer Jezus van de kostbare parel (Mattheüs 13:45-46) de beslissende schat van het leven gevonden heeft. Hoe verschillend dit vinden van de schat in het leven van de mensen kan zijn, bewijzen de volgende getuigenissen heel indrukwekkend. Zoals geen eikenblad het zelfde is en zoals er onder de ontelbare sterren en sneeuwvlokken geen kopieën zijn, zo heeft ook elk mens die de roep van de Heer Jezus hoort zijn hele persoonlijke, individuele en unieke geschiedenis met de levende God.

2. Hoe heb ik de verhalen uitgezocht? Het was mijn wens om zo mogelijk verschillende levenswegen voor te stellen, zodat de lezer ziet hoe God overal en

op menigvuldige wijze redt. Ieder heb ik persoonlijk aangesproken en gevraagd om het betreffende getuigenis te mogen opschrijven. Ik ben blij dat alle aangesprokenen toezegden. God vraagt niet naar onze afkomst. Voor Hem telt niet uit welk land we komen, welke taal we spreken of wat we hiervoor geloofd en gedaan hebben. God heeft de enige wens dat wij het reddende evangelie van Zijn Zoon aannemen en niet verloren gaan (Joh. 3:16; 1 Tim. 2:4).

Getuigenissen in sommige boeken zijn of zo eenvoudig, dat een ander het werken van God moeilijk kan begrijpen of ze zijn zo moeilijk te begrijpen, dat ze de lezer ook niet aanspreken. In de zielzorg kom ik ook de meest verschillende mensen tegen. Sommigen zeggen tegen mij: 'Ik ben zo slecht, God kan mij überhaupt niet aannemen'. Anderen daarentegen gaan regelmatig naar de kerk en ze menen dat een bekering bij hen niet nodig is. In deze spanne bevinden wij ons als mensen van de 21^e eeuw. Opdat uiteindelijk iedereen zichzelf hierin vindt, heb ik geprobeerd een toepasselijk spectrum van voorbeelden te vergaren.

De volgende verhalen van de afzonderlijke mannen en vrouwen zijn spannend om te lezen. Zeker zal elke lezer de individuele verhalen voor zichzelf verschillend waarderen. In sommige levenswegen zullen wij lijnen terugvinden, die we gemakkelijk kunnen begrijpen, omdat we ons zelf daarin voor een gedeelte herkennen. Dat kan ons dan in het bijzonder aanspreken. Maar het kan ook zijn dat er iets van de vermelde wonderen niet door de één of andere lezer meteen te begrijpen is. Ik kan u verzekeren, dat alle personen hele nuchtere en helder denkende tijdgenoten zijn. Omdat ik allen persoonlijk ken, is het begrijpelijk dat ik in de meeste getuigenissen met naam genoemd word. Er wordt ook iets vermeld van de persoonlijke betrekking met de betreffende persoon. In sommige gevallen heb ik een voorwoord (VW) geschreven voorafgaande aan het getuigenis dat door een VW-Z met het volgende getuigenisnummer wordt ingeleid en na het opschrift een tussen haakjes gezet (gi) bevat. Allen zijn zonder uitzondering geloofwaardige getuigen. Niemand heeft uit sensatielust of vanuit een kort moment van enthousiasme geschreven. Het motief van allen was gehoorzaamheid tegenover de Heer Jezus, Die Zijn discipelen opdracht gaf en bekwaam maakte: 'U zult . . . Mijn getuigen zijn!' (Hand. 1:8).

3. *Wat is het doel van deze verhalen?* Ze hebben een meervoudige functie:

- Ze zullen de grote daden van God verheerlijken.
- Ze zullen aantonen, dat er niet alleen in de Bijbelse tijden wonderen gebeurden, maar dat God ook vandaag heel reëel handelt.

- Ze zullen moed geven en uitnodigend werken, om ook zelf de weg van het geloof te gaan.

4. *Over de lengte van de getuigenissen:* De Bijbel vertelt ons van talrijke individuele personen, op welke bijzondere wijze zij het heil vonden. De kortste geschiedenis is wel de bekering van de tollenaar Mattheüs. In slechts één enkel vers (Matth. 9:9) wordt vermeld hoe hij een navolger van de Heer Jezus werd. In Johannes 4 weliswaar wordt er heel uitvoerig, namelijk in 42 verzen, verteld hoe de Samaritaanse vrouw stap voor stap de ‘Heiland van de wereld’ (vers 42) vond. Zo zijn ook de genoemde levenswegen wat betreft de lengte verschillend. Soms moest er kort worden verteld, uit welke levenssituatie iemand de Heer Jezus vond of hoe hij in een bijzondere situatie Gods hulp en leiding ondervond.²⁹ In enkele gevallen werden toch veel kleine details verteld, die ik niet weg wilde laten om het behoedzame en levensveranderende ingrijpen van God beter te kunnen laten begrijpen. In sommige gevallen vond ik het bovendien belangrijk om de geografische of historische omgeving vast te houden.

5. *Redactie en dank:* De verhalen werden na ontvangst redactioneel verwerkt, zonder daarbij de inhoud te veranderen. Ik heb steeds weer geprobeerd mij in te leven in de situatie van de lezer of hij wel de afzonderlijke details volgen kan. Vaak heb ik in samenwerking met de vertellers nog aspecten aangevuld, die de lezer graag zou willen weten. De inhoudelijke eindversie heeft de journaliste *Bettina Hahne-Waldscheck* redactioneel bewerkt en hier en daar de teksten goed leesbaar gemaakt. De getuigen hebben toegestemd met druk in deze vorm. Allen wil ik graag heel hartelijk danken voor al de geïnvesteerde moeite.

Werner Gitt

²⁹ Vgl. in het bijzonder G2 bij het thema ‘hulp’ en G9 bij het aspect ‘leiding’.

Getuigenissen uit Europa

G1: Van Stasi officier tot medewerker van Christus

Mijn biografie lijkt, totdat ik volwassen werd, zeker op enkele levenslopen van mensen uit de voormalige DDR. Mijn naam is *Karl-Heinz Irmer*, en ik werd op 4 augustus 1952 in Elgerburg (Kreis Ilmenau/Thüringen) als ongewenst kind geboren. Omdat mijn moeder mij niet wilde hebben, voedde mijn oma mij op. Ze was een heel lieve maar ook zeer resolute vrouw, die in het bijzonder door

het moeilijke leven in de oorlogsjaren en de tijd daarna gevormd was. Door alle gezinsleden – en dus ook door mij – werd mijn grootmoeder slechts ‘mama’ genoemd en ze was het onomstreden hoofd van ons gezin. Volgens mijn huidige inschatting was ze een gelovige vrouw en zo kwam ik in mijn kindertijd bijna onbewust met het christelijke geloof in aanraking zonder dat dit mijn verdere ontwikkeling in de jeugd had beïnvloed. Heel goed kan ik mij de tijd van mijn kindertijd herinneren toen oma regelmatig in haar kamer in de Bijbel las. Dat deed ze stiekem omdat de andere gezinsleden vanwege hun atheïstische wereldbeeld het gedrag van oma sterk afkeurden. Ik bemerkte ook steeds weer hoe oma voor zichzelf alleen bad en ook vaak met de voorganger sprak die naast ons woonde.

Alle andere gezinsleden waren duidelijk communistisch gevormd en hielden zich erg bezig met de verschillende politieke organen van de staat. Dus was het ook slechts consequent dat ook ik met het communistische gedachtegoed werd opgevoed. Hoewel ik een ongewenst kind was en in een communistisch milieu opgroeide, beleefde ik toch een fijne kindertijd en jeugd in de DDR. Toen ik negen jaar oud was nam een tante van mij mijn oma en mij mee naar Mühlhausen. Tante *Hanna* had diergeneeskunde gestudeerd en kon mij en mijn oma meer materiële welstand bieden en zo bracht ik enkele mooie jaren door als ‘kind’ van een dierenarts. Hier werd in het bijzonder mijn liefde tot dieren opgewekt en ik begeleidde mijn tante graag naar de ‘dierlijke patiënten’ in de dorpen. Pas veel later merkte ik dat ze door deze materiële welstand haar ontbrekende liefde tot mij probeerde te compenseren.

Vele jaren later hoorde ik dat mijn tante officier in een bijzondere dienst bij ‘het ministerie van staatsveiligheid’³⁰ was en ze de titel van majoor bij de Stasi had. Op grond van haar politieke houding was ze snel gestegen in de hiërarchie en wel van de eenvoudige dierenarts naar de plaatsvervangende districts-dierenarts.

Mijn weg in de Stasi

Mijn tante oefende een zeer sterke politieke invloed op mij uit. Met niet geringe druk dwong ze mij al heel snel in een door haar gewenste richting.

30 ‘Het ministerie voor staatsveiligheid van de DDR (in het kort MfS of Stasi) ... was de binnen- en buitenlandse geheime dienst van de DDR en tegelijk de onderzoeksinstantie voor ‘politieke misdaden’. De MfS was binnen de politiek vooral een onderdrukking- en spionage instrument van de SED tegenover de bevolking van de DDR., dat voor het bewaren van de macht diende. ...De MfS was op 8 februari 1950 opgericht. ... Het spraakgebruik van de SED, die de MfS als ‘schild en zwaard van de partij’ aanduidde, beschrijft de hem toegedachte functie in het politieke en ideologische systeem van de DDR. ... De MfS was geen klassiek contra spionage- en voorlichtingsorgaan omdat zijn bevoegdheid ver boven de normale inlichtingendiensten uitgingen. In tegenstelling tot de inlichtingendiensten in de westelijke democratieën waar er een strikte deling van de macht tussen uitvoerende, wetgevende en rechterlijke macht is, had de MfS ook politieke en vervolgingsbevoegdheid. Zelfs de spionage en vervolging van partijgenoten

waren geoorloofd. ... Zo was de MfS primair een spionage- en represaille orgaan van de SED, dat de DDR maatschappij op alle gebieden controleerde en pas op de tweede plaats een buitenlandse inlichtingendienst'.

Bron: http://de.wikipedia.org/wiki/Ministerium_für_Staatssicherheit (overgenomen op 27.11.2013).

Toen ik 15 jaar was sloot ik mij aan bij de afdeling parachutespringen van de vereniging voor sport en techniek, een paramilitaire organisatie van de DDR. Hier ging een kinderdroom in vervulling, die absoluut door mijn tante sterk werd gestimuleerd. Ik was me daar toen niet van bewust. Aan het einde van het schooljaar kwam voor mij de vraag van een beroepsopleiding. Helaas werd het mij verboden op grond van mijn sociale status het diploma van de hogeschool te halen. Ik werd tot de klas van de intellectuele elite gerekend en kinderen hiervan hadden in de DDR nauwelijks de mogelijkheid om hun diploma van de hogeschool te halen. De communisten gingen er van uit dat in de geschiedenis van Duitsland tot dan toe de intellectuele elite de interesse in het kapitaal en het kapitalistische elitebewind verplicht was en daarom moest deze klasse nu systematisch worden uitgeroeid. Zo werd de verwezenlijking van mijn eigenlijke wensdroom om dierengeneeskunde te studeren de grond in geboord. Mijn tante had zeker haar invloed als Stasi medewerkster kunnen gebruiken om mij het diploma met de aansluitende studie mogelijk te maken. Maar dat deed zij niet omdat ze mij niet absoluut in een Stasi loopbaan wilde sturen.

Op grond van deze beperking besloot ik om een nieuwe vakstudie te gaan doen om daarna officier bij de parachutisten van het nationale volksleger te worden. Al met 16 jaar ondertekende ik een voorcontract om te solliciteren als beroepssoldaat bij het leger. Ik leerde het beroep van machinebouw en sloot mijn studie meer slecht dan goed af omdat ik deze opleiding slechts als een noodzakelijke voorwaarde voor een latere loopbaan bij het leger zag. In mei 1972 zou ik bij het leger worden opgeroepen maar alles ontwikkelde zich heel anders. Tot op vandaag weet ik niet precies meer wie er achter de coulissen de touwtjes in handen had. Maar ik ben er tamelijk zeker van dat mijn tante een groot aandeel in de volgende ontwikkeling had omdat zij over de noodzakelijke contacten bij het betreffende instituut van de DDR beschikte.

Begin februari 1972 werd mij op mijn eerste, ongewilde geheime samenkomst van de MfS helemaal verrassend meegedeeld dat ik beroepssoldaat bij de MfS zou kunnen worden. Over dit aanbod was ik erg verbaasd en zonder één enkele bedenking nam ik het aan. Via mijn tante had ik al heel snel gehoord dat slechts bijzondere uitgezochte, van het communisme geheel overtuigde personen bij de MfS mochten werken. Op grond van mijn communistische stempel opende nu deze deur zich voor mij en ik zag het toen als een grote eer, dat ik juist werd uitgezocht.

Ik was erg trots op deze aanbieding en dus ondertekende ik zonder meer een verplichting tot de dienst bij de MfS. Op 4 april 1972 werd ik tot het bewakingsregiment ‘Feliks Dzierzynski’³¹ in Berlijn opgeroepen en toen begon er een periode in mijn leven die mij tot op vandaag diep heeft gevormd. Ik kreeg nu in het bewakingsregiment van de staatsveiligheid (Stasi) een militaire opleiding, maar die onderscheidde zich in veel dingen van de gebruikelijke. We werden tamelijk omvangrijk onderwezen en leerden de verschillende militaire opdrachten, in het bijzonder van de veiligheid- en bewakingsdienst van de Stasi kennen. In dit bewakingsregiment zou ik drie jaar blijven om daarna als beroepssoldaat mijn dienst in de Stasi-eenheid uit te oefenen.

Nu begon ook een jonge vrouwelijke persoon in mijn leven een grote rol te spelen. *Brigitte* kende ik al sinds mijn schooltijd.

31 Genoemd naar de Pools Russische beroepsrevolutionair *Feliks Edmundowitsch Dzierzynski* (1877-1926), de stichter en eerste chef van de Sovjet Russische geheime politie Tsjeka en de Sovjet opvolgorganisatie van de GPU.

We waren erg met elkaar bevriend maar ik zag haar toen niet met de ogen waarmee ik ze nu als jonge volwassene zag. We werden verliefd op elkaar en het was voor ons echt heel snel duidelijk om voor altijd samen te willen blijven. Heel bewust hadden wij het doel om niet te trouwen. Onze liefde wilden we elkaar dagelijks opnieuw bewijzen. We leefden ‘als een goed echtpaar’ samen.

Brigitte was verpleegster van beroep. Ze had gewenst om een heel normale man met een normaal beroep te krijgen maar in geen geval een beroepssoldaat van de MfS. Onze liefde smolt ons toch samen maar het was voor haar uiterst moeilijk om mijn beroep te accepteren wanneer men in het bijzonder bedenkt welke negatieve emoties de dienst bij de MfS bij de bevolking van de DDR opriep. In november 1972 werd ik dan helemaal verrassend na een omvangrijke ondervraging in een nieuwe diensteenheid oververplaatst en ik onderschreef mijn verplichting als medewerker van de MfS. Bij deze diensteenheid in Berlijn-Lichtenberg ging het om de nieuw opgerichte hoofdafdeling XXII van de MfS, de zogenaamde ‘antiterreureenheid’ van de staatsveiligheid die na de Olympische Spelen in München naar aanleiding van de aanslag op het Israëliëse team was opgericht.

Ook hier was ik weer ontzettend trots op mezelf want in deze eenheid werden werkelijk slechts de beste medewerkers van de Stasi ingezet. Zelfs onder de medewerkers van de Stasi was deze eenheid nauwelijks bekend maar toch zeer gevreesd. Dit betekende voor mij een grote carrièresprong. Op grond van mijn prestaties steeg ik op de carrière ladder snel naar boven en heel spoedig werd ik

tot officier van de MfS bevorderd. De dienst in deze eenheid was heel zwaar. Desondanks vervulde het mij met grote trots tot de besten te behoren. Ik was op dit tijdstip van de communistische ideologie en van de rechtmatigheid van het werk van de MfS heel diep overtuigd. Alles paste zo goed in mijn eenzijdig gevormde wereldbeeld en over gebrek in de DDR maakte ik mij geen zorgen.

Ik wil graag benadrukken dat ik door mijn dienst tot dan toe nog niet met de één of andere onrechtmatigheid in de MfS geconfronteerd was. Daar kwam nog bij dat het mij door mijn baan in de Stasi materieel heel goed ging en ik bijna elke wens kon vervullen omdat mij voor als officier in deze speciale eenheid van de Stasi elke mogelijkheid openstond om mijn materiële behoeften te bevredigen.

Twijfel aan het systeem

De eerste twijfels aan mijn beroepsmatige bezigheid kwamen toen ik moest vaststellen dat ik deelnam om personen uit het buitenland, daaronder ook de Bondsrepubliek Duitsland, in onze diensteenheid tot misdadigers op te leiden. Ik hoorde dat bijvoorbeeld leden van de terroristische Rote-Armee-Fraktion (RAF) van de Bondsrepubliek Duitsland, maar ook burgers van Afrikaanse en Latijns Amerikaanse landen in onze eenheid werden opgeleid. Dit gebeurde helemaal in tegenstelling tot de officiële bekendmakingen van de DDR, want de partij- en staatsleiding benadrukte bij elke passende gelegenheid dat in de DDR het terrorisme in andere landen en in het bijzonder in de Bondsrepubliek Duitsland ten diepste werd verworpen. Verder werd er steeds weer op gewezen dat de DDR nooit Afrikaanse of Latijns Amerikaanse landen militair ondersteunde of haar burgers militair opleidde. Mijn communistische wereldbeeld kreeg daardoor de eerste scheur en ik probeerde nu mijn politieke horizon te verbreden. Het was door een bevel van de MfS streng verboden om in westelijke media zich te informeren en tot dan toe had ik mij ook bijna altijd aan dit bevel gehouden.

Van nu af aan begon ik mij systematisch te informeren in nieuwsuitzendingen en politieke uitzendingen op TV en andere media van de Bondsrepubliek. Ik stelde vast dat deze informatie in tegenstelling tot de bekendmakingen in de media van de DDR in de meeste gevallen beantwoordde aan de werkelijkheid. Op grond van deze nieuwe inzichten, die ik nu voor de eerste keer kreeg werden mijn twijfel aan het DDR systeem maar ook mijn eigen gewetensnood steeds groter en moeilijker.

Jammer genoeg kon ik dit thema alleen maar met *Brigitte* uitwisselen. En heel spoedig stelde ook zij in haar eigen belevingen van elke dag vast het grote verschil tussen de bekendmakingen van de DDR en de ervaren realiteit. De gesprekken met haar, maar hoofdzakelijk ook mijn eigen ervaringen bleven natuurlijk niet zonder consequenties voor mij want nu stelde ik in de partij- en

dienstvergaderingen bij de Stasi zeer onwelkome vragen. De onbevredigende antwoorden, die ik van mijn leidinggevenden kreeg, versterkten steeds meer mijn innerlijke twijfel aan het werk van de MfS, in het bijzonder aan de doelen van de leidende partijgenoten van de socialistische eenheidspartij Duitsland (SED) en dus ook aan de juistheid van het socialisme in de DDR.

Een besluit met ernstige gevolgen

Na diepe innerlijke strijd wilde ik mij niet langer aan de misdaden van de DDR medeschuldig maken. Ik zag het nu als een noodzakelijke consequentie om ontslag te nemen bij de dienst van de MfS. Dit besluit viel mij heel zwaar maar op grond van de volledige ondersteuning van *Brigitte* deed ik dan aan het eind van 1979 deze stap, die niet alleen voor mij ernstige gevolgen had. Toen mijn tante dit van mij hoorde, was ze geschokt en ze probeerde met alle middelen mij van dit besluit af te brengen. Mijn zaak werd door de Stasi helemaal niet geaccepteerd en in het bijzonder de politieke motivatie van mijn ontslagaanvraag werd heftig door de leidende medewerkers van de MfS tegengesproken.

Als eerste consequentie van mijn verzoek werd ik heel snel overgeplaatst naar het bestuursdistrict van de MfS in Erfurt. Ik behield nog wel mijn dienstrang maar het werd mij meteen duidelijk dat dit een overplaatsing was als straf binnen de Stasi waarbij ik door deze overplaatsing in mijn besluit zou worden omgeturd. De MfS zette mij nu in als groepsleider voor een transitobewaking in de afdeling XIII op de snelweg in het district Erfurt.

Ook in deze diensteenheid merkte ik al snel hoe ik mij medeschuldig maakte aan de misdaden van de DDR want door mijn dienst werden zowel burgers van de DDR als ook burgers van de Bondsrepubliek Duitsland tot jarenlange gevangenisstraf door de rechtspraak van de DDR veroordeeld. Eigenlijk kwam ik door deze oververplaatsing van de afdeling XXII naar de afdeling XIII van de regen in de drup en daarom deed ik opnieuw een verzoek tot ontslag van de dienst bij de MfS.

Ook dit verzoek werd weer door de daarvoor aangewezen organen van de Stasi verworpen en zo moest ik noodgedwongen verder mijn dienst op de transitobewaking tussen de Bondsrepubliek Duitsland en West Berlijn in het district Erfurt verrichten. Ondanks mijn ontslagaanvraag ontving ik tot mijn grote verrassing in de herfst van 1981 de vaderlandse orde van verdienste in het brons. Als motivatie daartoe werd er gezegd dat ik een voortreffelijke voorbeeldige dienst bij de MfS had gerealiseerd. Ik ben er zeker van dat door deze onderscheiding, die bovendien mij 6.000 Mark opbracht, mijn besluit moest worden teruggedraaid. Tijdens deze hele tijd werd ik in mijn zaak door

Brigitte helemaal ondersteund, hoewel wij beiden tot dit tijdstip niet konden weten welke ernstige gevolgen dat voor haar nog zou hebben.

Plotseling in de gevangenis

Op 4 januari 1982 werd ik voor mij helemaal verrassend in een dienstbaan van de afdeling VIII door voor mij vreemde medewerkers van de MfS gevangengenomen. Nooit had ik mij tot hiertoe kunnen voorstellen hoe ver toch de Stasi het rechtssysteem van de DDR kon overtreden, wanneer het haar om het doorzetten van hun politieke doelen ging. Door het bevoegde orgaan van de Stasi werd mij nu de absurde bewering verweten dat ik voor de Amerikaanse geheime dienst de CIA spionage had bedreven.

foto

Achter de tralies

Mijzelf was door mijn dienst bekend dat een dergelijk verwijt tegen mij heel zwaarwegend was omdat voor zo'n vergrijp een officier van de Stasi de hoogste straf van de DDR, ja zelfs de doodstraf kon krijgen. Plotsklaps werd ik me ervan bewust op wat voor glad ijs en in welk een uiterst gevaarlijk parket ik mij door mijn ontslagaanvraag had gebracht. Nu viel me ook 'de grote eer' ten deel om de gevangenis van de MfS nader te mogen leren kennen, die de veel geprezen menselijkheid van de DDR tot een absolute aanfluiting maakte. Ik werd eerst in het hechteniscentrum van de Stasi in Erfurt in de Andreasstraße opgesloten en beleefde daar aan den lijve hoe het hooggeprezen humanisme van de DDR met voeten werd getreden.

Het totale rechtssysteem van de DDR werd in deze gevangenschappen van de Stasi helemaal getorpedeerd. Zelfs het 'recht' op zelfmoord werd zorgvuldig voorkomen. Elk contact met de buitenwereld was afgesloten. Er drong geen enkele zonnestraal in de cellen van deze Stasi gevangenschappen en de gevangenen

van deze inrichtingen hadden nog niet eens het, volgens de strafprocedures van de DDR, toegestane recht om een advocaat in de arm te nemen.

Na ongeveer drie weken werd ik dan in het beruchte centrale hechteniscentrum van de MfS naar Berlijn-Hohenschönhausen gebracht. Hier beleefde ik het moeilijkste jaar van mijn leven en het is vandaag nog een wonder voor mij hoe ik al het lijden in deze tijd heb uitgehouden. In deze inrichting werd er zo'n enorme psychische druk op mij, maar ook op de andere kameraden uitgeoefend dat ik dit slechts als psychische foltering kan aanduiden. Hier kwam het ware hatelijke gezicht van de communistische dictatuur te voorschijn.

Vandaag (2009) – precies 20 jaar na de vreedzame revolutie in de DDR – wil ik graag nog een keer benadrukken: Bij deze staat ging het heel duidelijk om een schurkenstaat. In de DDR werd alles gedaan om de macht en de privileges van een heel kleine groep van leidende leden van de socialistische eenheidspartij van Duitsland (SED) te beveiligen. Daarop was het hele rechtssysteem van de DDR afgestemd. Maar tot mijn grote geluk leerde ik in deze gevangenis ook kameraden kennen, die voor mij een belangrijke steun en richtinggevend voor mijn verdere leven werden. In het bijzonder wil ik hier graag *Clemens Merz* vermelden met wie ik langere tijd een cel in Berlijn-Hohenschönhausen moest delen. Hij werd voor mij in deze tijd een waardevolle vriend. Hij was een intellectuele theoloog en een gelovig Christen. Van hem hoorde ik voor de eerste keer sinds vele jaren iets meer over het christelijke geloof. Vele uren hebben wij daarover gesproken.

Begin april 1982 mocht mijn levenspartner *Brigitte* voor een half uur mij in het hechteniscentrum van Berlijn-Hohenschönhausen bezoeken. Maar we konden het niet hebben over de aanklacht tegen mij maar ze verzekerde mij helemaal overtuigend vast aan mijn kant te staan. Jammer genoeg zou dit haar enige bezoek bij mij zijn.

De laffe moord

Op maandag 19 april 1982 werd ik weer gehaald voor een verhoor en de bevoegde waarnemer van de Stasi deelde mij 'met diep medegevoel' mee dat mijn levenspartner de vorige dag tijdens een troepenbeweging in de buurt van Ohrdruf vermoord was. Ik huilde en ging tekeer en had meteen een duidelijke verdenking. Ik schreeuwde de officier in zijn gezicht dat de Stasi mijn vriendin vermoord had. Ik geloofde in deze momenten dat ik niet meer verder kon leven zonder *Brigitte*. Ik gaf mezelf ook nog de schuld voor haar dood in de volgende jaren. In het bijzonder in deze voor mij uiterst moeilijke tijd was *Clemens Merz* voor mij een grote steun en aan hem heb ik het te danken dat ik verder kon en wilde leven. Ondanks alles was het christelijke geloof nog niet in mijn hart gekomen. Veelmeer dacht ik nog altijd dat het bij de Bijbel ging om door

mensen uitgevonden legendes ook wanneer ze heel goed voor mij klonken. Maar de dood van *Brigitte* had ondanks de bijstand van *Clemens* onoplosbare, diepe sporen in mij achtergelaten en zo maakte ik me nu ernstige zorgen om mijn eigen leven.

De druk in mijzelf en de psychologische uiterlijke druk door de waarnemer en nog de belasting door het onwaardige leven in de gevangenis werden nu zo groot dat ik bereid was, een 'bekentenis' af te leggen. Ik had een grote angst dat men mij misschien ter dood kon veroordelen en zo hoopte ik door deze gepushte bereidheid op een geringere straf.

Veroordeling en gevangenschap

Door het militaire oppergerechtshof van de DDR in Berlijn werd ik tot een vrijheidsstraf van bijna vijf jaar veroordeeld. Mijn gevangenschap duurde van 4 januari 1983 tot 23 december 1987. Op grond van de massieve psychische en ook lichamelijke druk had ik bij het verhoor uiteindelijk toegegeven enkele jaren voor de Amerikaanse geheime dienst als spion gewerkt te hebben hoewel dat helemaal niet waar was. Dit alles was een grote farce maar toch was ik blij met deze in vergelijk 'geringe' straf veroordeeld te zijn geworden. Tot mijn grote verrassing stelden medewerkers van de staatsveiligheid mij voor om een verzoek in te dienen om naar West Berlijn te gaan. Wanneer ik daarop zou ingaan zou ik nog dezelfde avond in West Berlijn in vrijheid zijn. Wat een verlokkelijke aanbieding, maar voor mij bleef de keus om dit voorstel af te slaan omdat ik wist dat de minister voor staatsveiligheid het bevel gegeven had elke overgelopen medewerker van de Stasi te liquideren. In de volgende jaren meldde zich regelmatig een medewerker van de Stasi om aan mij te vragen of ik nu eindelijk mijn besluit zou willen veranderen. Maar ik zag daarin alleen maar een val.

Tot januari 1983 verbleef ik nog in het hechteniscentrum Berlijn-Hohenschönhausen. Aansluitend werd ik naar de speciale gevangenis van de MfS (Bautzen II) overgeplaatst en bracht hier ongeveer vijf jaren door. Deze gevangenis stond officieel onder het ministerie van binnenlandse zaken van de DDR maar al de belangrijke besluiten werden door medewerkers van de Stasi genomen.

Het was een heel moeilijke tijd in deze speciale gevangenis van de Stasi en heel vaak voelde ik mij heel eenzaam en totaal verlaten. Bijzonder belastend was het voor mij altijd weer wanneer andere kameraden bezoek van hun familieleden of ook slechts een brief van hen ontvingen.

Mijn hele familie had op wens van mijn tante het contact met mij afgebroken en beschouwde me als een verrader van hun idealen. In deze moeilijke tijd was ik heel dankbaar wanneer andere kameraden mij terzijde stonden en mij troost en

hulp gaven. In deze gevangenis heerste een belangrijke solidariteit onder de gevangenen omdat het 90 procent ging om politieke gevangenen, die zich wederzijds ondersteunden en ook hielpen. Hoewel ik in een Stasi gevangenis was en de cipiers ons als de echte misdadigers in de DDR zagen waren er bij het personeel ook uitzonderingen.

foto

Gevangeniscel in Bautzen (na de ommekeer opgenomen).

Het was voor ons als gevangenen bemoedigend om hier enkelen te vinden die ons menselijk en met medegevoel behandelden.

In december 1987 werd ik dan ‘vanwege goed gedrag’ net twee weken voor het verlopen van de gevangentijd uit de gevangenis ontslagen. Op grond van dit voortijdige ontslag ontving ik een driejarige voorwaardelijke in vrijheidstelling met werkplaatsbinding en de verplichting mij regelmatig bij de afdeling binnenland van de raad van het stadsbestuur Erfurt-noord te melden.

Leven zonder zin

Het was voor mij totaal verrassend toen in de herfst van 1989 de politieke omkeer kwam. Ik had wel deelgenomen aan de demonstraties in Erfurt maar niet op zo'n snel einde van de DDR gerekend. Plotseling was ik erg hoopvol en ook met mijn leven zou het nu de goede kant op gaan maar opnieuw werd ik teleurgesteld. Omdat de kaderleider van mijn bedrijf, een voormalig hoofdluitenant van het leger, zich heel snel tot de personeelschef had ‘gewend’ was ik één van de eersten bij mijn baan, die nu werkeloos werd. Omdat ik nog geen baan had, zag ik in de alcohol de enige mogelijkheid om aan de trieste sleur van elke dag te ontsnappen.

Valse hoop

Met Pasen 1990 leerde ik bij een tentoonstelling in Erfurt leden van de Bahai godsdienstgemeenschap kennen, die voortkwamen uit de sjiitische Islam in het toenmalige Perzië. Heel snel sloot ik mij aan bij die gemeenschap want ik geloofde dat in mijn verknoeide leven alleen nog maar een god kon helpen. Maar ik zag heel snel in dat er daar geen hulp te verwachten was. De god van die religie eiste van mij bepaalde prestaties die ik simpelweg niet kon opbrengen. Er waren zoveel verschillende verboden en regels die in mijn situatie gewoon niet te realiseren waren. Heel snel wist ik dat zo'n god me ook niet kon helpen en ik verliet de Bahai religie alweer snel.

Evangelisatie in Erfurt

Begin juli 1991 werd ik uitgenodigd voor een evangelisatie van de Baptisten in Erfurt, Magdeburger Allee. Op deze avond sprak Professor *Werner Gitt* en veel dingen die ik van hem hoorde, brachten in mij een sterke tegenstand op gang. Zo diep zat ik nog in mijn atheïstische opvoeding. Maar ik had op deze avond de mogelijkheid om met mijnheer *Gitt* een heel lang gesprek te voeren. Hij nam twee uur de tijd voor mij om op mijn vragen en twijfel in te gaan. Ik was bij alle scepsis heel erg onder de indruk met welk een liefde mijnheer *Gitt* van zijn geloof en van de Heer Jezus Christus sprak. We spraken ook over mijn tijd als Stasi officier en al mijn persoonlijke schuld. Daarbij kwamen we op de gewelddadige dood van mijn levenspartner te spreken. Voor de eerste keer in mijn leven zei iemand tegen mij dat ik geen schuld had aan de dood van *Brigitte*, maar de voor mij onbekende moordenaar. Mijnheer *Gitt* legde mij uit dat slechts de Heer Jezus Christus ons van alle persoonlijke schuld kan bevrijden. Indringend vroeg hij mij om mijn persoonlijke haat op de moordenaar van *Brigitte* af te leggen, want haat zou mijn eigen leven vernietigen. Aan het einde van onze conversatie vroeg hij mij of hij voor mij en mijn problemen en noden mocht bidden. Hoewel ik niet daarin geloofde, dat mij zo'n gebed zou kunnen helpen, had ik geen tegenwerpingen. Ik was diep onder de indruk met welke woorden en welk een diepe overtuiging hij het gebed voor mij sprak.

Hoewel mijnheer *Gitt* op al mijn vragen uitvoerig inging en voor mij bad, kon hij mijn hart nog niet bereiken. Op deze avond had ik in stilte medelijden met mijn gesprekspartner want het was voor mij onbegrijpelijk hoe zo'n ontwikkelde en intelligente man nog in deze, vanuit mijn gezichtspunt achterhaalde en verouderde voorstellingen kon geloven. Ondanks deze aangename ontmoeting was het geloof in God voor mij nog absoluut onacceptabel en ik verdrong het gewoon uit mijn leven. Maar ik bespeurde diep in mijn ziel dat ik een houvast en ook weer een perspectief nodig had voor mezelf want zonder vaste steunpunten was mijn leven helemaal zinloos geworden.

Tegenwoordig horen de, voor het geloof zeer behulpzame en bovendien gemakkelijk te begrijpen, boeken van mijnheer *Gitt* tot mijn lievelingslectuur. Ik

ben blij dat ik hem in de Baptistensamenkomst persoonlijk heb leren kennen en geef zijn boeken graag door.

De omkeer in mijn leven

Eind juli 1991 ging ik weer een keer naar de Anger³² in Erfurt. Ik wilde eigenlijk alleen maar een kameraad ontmoeten om met hem op zoek te gaan naar de volgende fles sterke drank. Op de Anger zag ik een jongeman, die met behulp van een wandkaart een toespraak over de Heer Jezus Christus hield. Meteen verliet ik deze plaats want op grond van mijn slechte ervaring met de Bahai religiegemeenschap wilde ik niet in de klauwen van een nieuwe sekte komen. De volgende dag trok mij iets weer naar deze plaats toe en tot mijn blijde verbazing hoorde ik een Amerikaans jeugdkoor zingen. Ik luisterde aandachtig naar dit mooie gezang. Maar omdat ik de Engelse taal niet machtig was, begreep ik de tekst jammer genoeg niet. Na een korte tijd werd ik door een aardige man aangesproken en deze nodigde me uit voor een film in een dichtbij gelegen school. Omdat ik toch niets beters te doen had nam ik deze uitnodiging aan. Ik vermoedde niet dat deze middag mijn leven totaal zou veranderen.

Zonder één enkele waarschuwing met betrekking tot de inhoud van de film zag ik nu de beroemde Jezus film volgens het Lukas evangelie. Toen ik merkte dat ik in een christelijke samenkomst was beland wilde ik eigenlijk meteen weer weg gaan maar deze film hield mij verder in zijn ban. Het was voor mij indrukwekkend om deze Jezus te zien en de diepe liefde van deze Man tot de mensen in deze film te beleven. Na de samenkomst bleef ik op grond van een hartelijke uitnodiging nog bij deze groep van Amerikaanse en Duitse Christenen achter.

32 De Anger is de centrale plaats van de Thüringse landshoofdstad Erfurt. Het bevindt zich tussen Dom en centraal station in het zuidoosten van de oude stad. Het is een lange uitgestrekte plaats. Het einde in het noordoosten vormt het winkelcentrum ANGER 1. Het zuidwestelijke einde wordt door de Angerbrunnen gemarkeerd. De totale lengte bedraagt ongeveer 600 meter.

Ik bespeurde een diepe liefde onder deze mensen zoals ik nog nooit had meegemaakt hoewel ik niet alles kon begrijpen. Ik werd heel vanzelfsprekend in deze groep geïntegreerd en kon zo direct Christenen in hun omgang onder elkaar en met vreemde mensen aan den lijve meemaken. Met sommigen van deze Christenen voerde ik vele diepe en vruchtbare gesprekken. Maar mijn leven kon ik op die dag nog niet toevertrouwen aan de Heer Jezus Christus.

Gebeurtenissen na een slapeloze nacht

De volgende nacht sliep ik niet want ik moest over zoveel dingen nadenken en gingen al de verschillende gesprekken met de verschillende Christenen door mijn hoofd. Ik herinnerde mij de gesprekken met de Christenen in de gevangenis, en het gesprek met *Werner Gitt* en de verschillende gesprekken met de Christenen de afgelopen avond. De volgende dag bracht ik door met de groep Christenen en leerde hen zo in hun normale dagelijkse leven kennen. Opnieuw had ik goede gesprekken met sommigen van hen. Intussen had ik ingezien dat ik mijn leven eindelijk aan de Heer Jezus moest toevertrouwen. Voor deze zo buitengewone belangrijke stap had ik nog angst. Ik vermoedde dat daarmee een omkeer wat betreft mijn leven tot hier toe zou komen. Zou God in mijn leven komen dan zouden sommige dingen fundamenteel veranderen.

Uiteindelijk schoof ik alle twijfel en angsten aan de kant en bad op deze avond of de Heer Jezus Christus in mijn leven wilde komen. De man die mij de vorige dag voor de film had uitgenodigd heet *Günther Schulz* en hij is een leraar aan de Bijbelschool van Breckerfeld/Westfalen. Hij begeleidde mij op deze weg tot de Heer Jezus en is sinds deze dag een trouwe vriend van mij geworden.

Op deze avond kon ik helemaal nog niet vermoeden welke veranderingen nu in mijn leven zouden komen. Toen in dat ogenblik bespeurde ik in ieder geval nog niets. Maar één ding was me duidelijk: Ik wist dat ik voortaan bij de Heer Jezus behoorde en was benieuwd wat er verder met mij zou gebeuren. Er gebeurden geen grote wonderen, maar in het samenzijn met andere Christenen en door de studie van de Bijbel bespeurde ik langzamerhand hele positieve veranderingen in mijn leven. In het voorjaar van 1992 kon ik voor 14 dagen de Bijbelschool in Breckerfeld als gaststudent bezoeken en leerde de vele fundamentele Bijbelse waarheden kennen.

In de christelijke samenkomst, waar ik mij in november had aangesloten, leerde ik een hele lieve vrouw kennen en het gebeurde wat ik nooit meer dacht mee te maken. Ik werd verliefd op *Gudrun* en op 26 februari 1993 trouwden wij in de zendingsgemeente Erfurt (die nu aan de Kartäuser Straße ligt). Ondanks deze liefde had mijn vrouw altijd nog veel problemen met mij in het bijzonder met de alcohol. Ik was niet meteen van deze verslaving af. Pas na enkele therapieën werd mij verklaard dat ik niet aan alcohol verslaafd was maar op grond van de omstandigheden slechts een verstoorde verhouding met de alcohol had. Wat het geloof betreft stond ik toen zelfs voor de grote uitdaging om grote manifestaties in Erfurt op een verantwoordelijke plaats te organiseren. Ik kon me slechts verbazen hoe God een voormalig officier van de staatsveiligheid bij de bouw van Zijn gemeente kon gebruiken.

De evangelisatie ProChrist 93 met *Billy Graham* werd vanuit Essen ook in de hal in Thüringen per satelliet uitgezonden. Plaatselijk had ik de benodigde

voorbereidingen als medeverantwoordelijke georganiseerd. Heel plotseling bespeurde ik diep in mijn hart welke grote wonderen de Heer Jezus Christus voor mij gedaan had en op de eerste avond kon ik mijn gevoelens niet meer verbergen: Ik huilde van geluk als een klein kind. Het werd voor mij nu erg belangrijk dat ik met mijn hele persoonlijke schuld als officier van de staatsveiligheid kon omgaan. Mijn persoonlijke schuld wat betreft de misdaden van de Stasi kon ik aan de Heer Jezus geven en van Hem de zekerheid van de vergeving ervaren. Ik ben mij er goed van bewust dat ik door mijn dienst bij de Stasi, veel personen grote schade van psychische en ook lichamelijke aard heb toegebracht. Al deze personen wil ik graag hierbij om vergeving vragen. Eindelijk kon ik ook met ervaren Christenen over de dood van mijn levenspartner spreken omdat ik mij voor haar dood altijd nog zelf de schuld gaf. Ook hier ervoer ik hulp en zielzorg en van mij werd de immense last van de schuld aan haar dood door mijn Heer afgenomen.

Foto

Karl-Heinz Irmer met zijn vrouw Gudrun.

Ik kreeg verlangen om mijn gaven voor andere, veel zwakkere medemensen van onze maatschappij in te zetten en zo organiseerde ik met Gods hulp, geheel alleen meerdere benefietmanifestaties voor kinderen met kanker, die een goed succes werden. Daarnaast werkte ik als medewerker van een particuliere veiligheidsfirma in Erfurt. In de laatste jaren kon ik ook steeds weer als hedendaags getuige de jeugd over mijn persoonlijke ervaringen in een dictatuur vertellen. Het is voor mij heel belangrijk geworden om met deze jeugd op grond van mijn levensweg de democratie in ons land bewuster vorm te geven en hen als ook volwassenen over mijn leven met mijn Heer Jezus Christus te vertellen. Natuurlijk ben ik me ervan bewust dat er ook in onze democratie en de vrijheden van het leven fouten en zwakheden zijn maar ik wil graag een ieder bemoedigen om zelf verantwoordelijkheid te nemen.

Wanneer ik nu over mijn leven nadenk, zie ik steeds duidelijker: De Heer Jezus heeft mij eigenlijk mijn hele leven lang begeleid – ook in de tijd toen ik Hem nog niet kende of Hem zelfs afwees. Mijn Heer Jezus heeft mij heel vaak in mijn leven, in het bijzonder in moeilijke dagen, beschermd en mij kracht gegeven en Hij heeft dan na vele jaren de beslissende plaats in mijn leven ingenomen. Ik kan mijn Heer slechts steeds weer danken dat Hij voor mijn gehele persoonlijke schuld vrijwillig naar het kruis van Golgotha gegaan is en mij een leven in gemeenschap met Hem mogelijk heeft gemaakt.

Danken wil ik ook op deze plaats de vele Christenen, die mij op de weg met de Heer Jezus Christus begeleid hebben. Sommige dingen in mijn leven zijn beslist niet eenvoudiger geworden hoewel de Heer mij voorgaat en beschermt. Ik heb een zeer zeldzame, moeilijke ziekte en ik ben ook niet met materiële welstand overladen. Mijn lieve vrouw en ik konden in de laatste tien jaren op grond van de materiële problemen niet op vakantie gaan. Dit doet mij pijn in mijn hart voor mijn vrouw. Ondanks deze moeilijkheden weten wij ons beiden bij onze Heer geborgen en op grond van de grote genade en barmhartigheid van onze Heer kunnen wij allebei er zeker van zijn dat een heerlijke toekomst in de hemel bij de Heer ons wacht.

Ik wil graag mijn levensverhaal met onze trouwtekst uit Jesaja 12:2 beëindigen, die mijn lieve vrouw en mij troostrijk begeleidt:

‘Zie, God is mijn heil,
ik vertrouw en vrees niet,
want mijn sterkte en mijn psalm is de Here,
en Hij is mij tot heil geweest’.³³

Karl-Heinz Irmer, D-99089 Erfurt

³³ geciteerd uit de NBG vertaling

G2: Gezonden naar China

‘God kan ieder mens gebruiken om deze wereld te veranderen!?’

‘God kan uit ieder mens iets maken!’

‘In de zwakken is God sterk’.

Hoe vaak heb ik zinnen zoals deze gehoord en ze met de grote zendelingen in Afrika in verbinding gebracht. Maar zouden zulke uitspraken ook voor mij geldig zijn? Ik, *Sarah Overmeyer* (geb. op 11 juli 1986) deed in 2006 eindexamen, ben 25 jaar oud (voorjaar 2012) en probeer mijn leven als Christin vorm te geven. Ik ben opgegroeid bij christelijke ouders en van jongs af aan bezoek ik de samenkomsten en de zondagsschool van de vredeskerk van Braunschweig, een Baptistengemeente. Toen ik elf jaar was nam ik bewust Jezus Christus als mijn Heer aan en leefde ik heel tevreden in mijn kinderlijke geloof. Na een korte geloofscrisis als teenager ontwikkelde ik dan een hele nieuwe interesse om God omvattender te leren kennen en betuigde dit met mijn doop op Oudejaarsdag in 2003. Terugblikkend zou ik mijn geloofsleven als heel constant beschrijven – met een korte dip maar jammer genoeg ook zwakke ‘hoogtepunten’.

Door de Bijbel te lezen en naar Bijbelse toespraken te luisteren en door een basis cursus over het geloof heb ik veel over God leren kennen en ook persoonlijke leiding meegemaakt maar ik wilde meer – meer van dat wat ik in mijn hoofd wist, moest ook in het hart glijden. Bij het begin van de middelbare school nam ik de beslissing om voor God te gaan leven vooral op school. Ik bad of God mij wilde gebruiken en me wilde laten zien hoe Zijn plan voor mijn leven eruit zou zien. In 2006 deed ik eindexamen en daarmee stond ik voor de vraag: ‘Hoe ziet mijn volgende stap er uit?’

Al enkele jaren voelde ik me tot het zendingswerk aangetrokken. Ik kon me niet voorstellen zonder voorbereiding of scholing daarmee te beginnen. Ik bad intensief en informeerde naar verschillende zendingsgenootschappen. Daarbij kwam ik in 2006 uit bij een voor mij tot dan toe onbekende discipelschool van een zendingsgenootschap. Hun motto luidde: ‘God kennen en Hem bekend maken’.

Nadat ik mij via internet nader daarover geïnformeerd had, was ik erg aangesproken. Het was precies dat, wat ik had gezocht. En zo solliciteerde ik en ontving een uitnodiging en ging blij, gespannen en met het veilige gevoel ‘ik doe het juiste’ in september 2006 naar de daarvoor aangewezen opleiding. Omdat ik nog niet zo bekend was met het werken van God dat vaak over onze verstandelijke grenzen heengaat, kwam in mij ook de stem die me influisterde: ‘Grijp niet te hoog, houdt de ‘geloofsbal’ laag. En ‘loop niet geestelijk naast je schoenen’, zoals ik het kende van sommige kampen. Wat zou me werkelijk te wachten staan? En kon ik gewoon op dat ingaan wat ik zo graag wilde? Ik was één van de 68 studenten die uit 20 verschillende

landen bijeenkwamen. Allen kwamen met dezelfde reden: Ze wilden in hun leven iets doen wat zich onderscheidt van elke normale dag en gelijktijdig de relatie met God verdiepen.

Ze wilden God als het middelpunt van hun leven laten worden en door gefundeerde, moedig en aanzetrijke geloof, de nog niet door het evangelie bereikte mensen opzoeken.

In de leerfase van drie maanden werden we wekenlang onderwezen door ervaren leraars uit het binnen- en buitenland. In deze tijd ervoer ik de bevrijdende en veranderende waarheid en kracht van het Woord van God in vele gebieden van mijn leven heel persoonlijk. Echt, eerlijk gegrepen zijn door God en Zijn handelen met ons mensen werd steeds belangrijker voor mij. Mijn vertrouwen op God verdiepte zich en de Bijbel fascineerde me steeds meer. Deze boodschap en Hem Die achter dit Woord staat, moeten in de hele wereld bekend worden en ik mocht spoedig in een land Zijn boodschap doorgeven.

Zo begon elke student na acht weken voor zijn operationele zendingsland te bidden. Na het beoogde plan moesten de teams voor minstens tien weken speciaal in de 10/40-raam³⁴ worden uitgezonden, dat betekent in die landen van deze

34 Met het 10/40-raam duidt men die landen aan, die tussen de 10° breedtegraad zuidelijk van de evenaar en de 40° breedtegraad noordelijk daarvan liggen. In de Oost West grootte strekt het gebied zich uit van West Afrika tot aan Japan. Van de wereldwijd 50 het minst geëvangeliëerde landen liggen 37 in het 10/40 gebied. In deze 37 landen leeft toch 97% van de bevolking van de bovengenoemde 50 landen. Hoewel tot deze regio slechts ongeveer een derde van het landoppervlak van de aarde behoort, woont in dit 10/40-raam tweederde van de wereldbevolking. Meer bijzonderheden op de volgende Engelstalige website: <http://www.johuaproject.net/10-40-window.php> (overgenomen op 22.11.2013). Een korte Duitstalige informatie vindt u onder: <http://www.evangelium.de/themen-und-impulse/weltmission/wo-werden-noch-missionare-gebraucht.html> (overgenomen op 22.11.2013).

wereld, waarin de nood wat betreft het evangelie het grootst is en die ook bij de armste landen behoren. Toen de negen verschillende operationele landen werden voorgesteld, sprak mij India erg aan en ik had de indruk met deze beslissing voor mij het juiste te hebben gevonden. Daar lag de hoofdfocus op het werk onder kinderen en dat was ook mijn favoriete doelgroep. Onze beslissing moesten we bij de leiding binnen een afgesproken termijn schriftelijk met redenen omkleed en zo bindend afgeven. Ik zag me op dat tijdstip al in India. Maar God had klaarblijkelijk een ander plan voor mij want bij het Bijbel lezen

en bidden vond ik geen innerlijke vrede wat mijn plan betrof. In plaats daarvan maakte Hij mij in mijn stille tijd duidelijk dat Hij mij in China wilde hebben. Daarover was ik nogal geschrokken want China stond op mijn ranglijst van de landen op de laatste plaats. Ik reageerde daarop met heftig huilen en een duidelijk 'NEE!'

De volgende morgen kwam mijn leidster naar me toe om nog een keer de motivatie voor de keuze van mijn land te horen. Een beetje weifelend sprak ik van India en probeerde het zo overtuigend mogelijk te doen. Maar nog tijdens dit gesprek kwam mijn onzekerheid weer opzetten. Alle vrede en de blijdschap om naar India te gaan verdwenen meteen. Dat ondervond ik als heel eigenaardig.

Ik trok me met het oog hierop terug en overdacht biddend mijn beslissing. Ik kreeg niet het gewenste duidelijke antwoord en zo bad ik bovendien nog met enkele vrienden. Ik kon nog steeds niet aan China wennen totdat een medewerkster na de uiteenzetting van dat wat ik gisteren innerlijk beleefd had, zei: 'Mens, *Sarah*, wil je het dan nog schriftelijk hebben? Dat is toch duidelijk van God!' Nu begon ik het te begrijpen. Ze had zo gelijk. In mijn geest wist ik dat dit inderdaad het spreken van God geweest was. Had ik niet al vaak om concrete leiding gebeden en nu ervoer ik het. In plaats JA te zeggen, was ik nog steeds onzeker en vroeg naar meerdere bevestigingen ...! Nee, dat wilde ik niet meer doen en dus zei ik uiteindelijk JA tegen China. Nauwelijks had ik ingewilligd of daar schonk God mij vertrouwen met vreugde en een diepe innerlijke vrede.

Begin januari 2007 gingen we op weg. Onze grootste zorgen waren de financiën en de visa. Ook hier beleefden we Gods 'timing', want pas een dag vóór ons vertrek kregen we het laatste visum. Na een lange, inspannende reis bereikten we China – wij, dat zijn twaalf jonge mensen in de leeftijd van 17 tot 26 jaar uit vijf verschillende landen. We waren zeven uit Duitsland, één Engelse, één Zwitserse, twee Amerikanen en één vrouw uit Kenia. We waren ons er van bewust dat we uit onszelf niets konden regelen maar we waren bereid om ons door God te laten gebruiken.

Sarah Overmeyer met
Chinese kinderen in 2007 >

Vrolijke Chinese
kinderen in 2007

Wat mij daarbij zo duidelijk werd: God verwacht geen geweldig programma van ons, geen welbespraakte spreker of iets dergelijks, maar Hij werkt door ons. We moeten slechts bereid zijn om te gaan.

De eerste vier weken verstreken snel maar ook ons budget raakte snel op. Onze verblijfsvergunningen waren slechts 30 dagen geldig. De hoop op een tweede visum werd al in Duitsland bij de vreemdelingenzaken voor ons de grond ingeboord. Men wilde voorkomen dat naïeve toeristen, zoals wij bijvoorbeeld, in China helemaal ‘verloren zouden gaan’ en dan moesten er kosten worden gemaakt om ons te zoeken. Dat was niet bepaald bemoedigend maar toch vertrokken wij. Het betekende weer een keer: Wij kunnen zelf niets regelen maar God kan het wel!

Na een maand waren onze visa afgelopen en dit betekende: Voor een verlenging moesten we naar Hongkong reizen. Dat was voor ons een heel dure reis en we zouden daardoor onze laatste financiële reserves opgebruiken. Zelfs wanneer we de visa zouden krijgen – de Duitse ambtenaren gaven ons niet bepaald veel hoop – dan zouden we helemaal geen geld meer hebben voor de komende weken. Er moest een moeilijke beslissing genomen worden maar wij hielden ons dapper vast Gods boodschappers te zijn. Wat beleefden we? We vroegen de twaalf visa aan en nog dezelfde dag kreeg ieder van ons zijn nieuwe 60 dagen visum in handen. Dankzij God!

Aansluitend sprak ik met de anderen over deze zekerheid en de volgende dag reisden we van Hongkong naar Nanning terug. Twee dagen later kochten wij, zoals elke morgen, brood bij een bakker voor ons ontbijt. Nog heel slaperig zaten we samen aan tafel aan het niet zo spannende ontbijt. Maar deze morgen was anders dan andere ochtenden. Een lid van het team brak het eerst een stuk van het brood af – dus zoals wij het met het brood altijd deden. Daarbij riep hij – Alexander, de 17 jarige Duitser – verrast: ‘Er zit geld in het brood!’ Mijn eerste gedachte was: ‘De bakker heeft waarschijnlijk een cent in het meel laten vallen’. Maar ik kon er maar heel kort verder over nadenken want het geschreeuw in de ruimte was al groot.

Vers door de bakker
gekocht brood
met ingebakken Chinese
bankbiljetten
met een waarde van
10.000 Yuan

(ongeveer 1.000 euro) in
2007

< Nieuwe onverteerde
bankbiljetten
uit het brood, 2007

< *Sarah Overmeyer*
toont de hele
stapel aan bankbiljetten,
die de jonge
zendingen in het brood
vonden, 2007

Het ging er namelijk niet om dat er een cent in dit brood was meegebakken maar dat het hele brood tot aan de rand met zorgvuldig opgerolde bankbiljetten gevuld was! Dat alles was inderdaad zeer ongebruikelijk – geen vraag! Volgens onze indruk waren het uitsluitend ongebruikte bankbiljetten. Ze waren door het bakproces niet verteerd en zaten niet onder het meel hoewel het brood volgens onze waarneming zonder elke twijfel volledig was gebakken. Maar het zou ook kunnen zijn dat het geld pas na het bakproces erin gelegd was want op de onderkant van het brood zagen we iets wat op een deksel leek. Deze zou heel precies uit het brood gesneden kunnen zijn en daarna weer erop gezet zijn. Het zou ook denkbaar zijn dat het geld pas na het bakproces in het uitgeholde brood gelegd was en aansluitend met het deksel goed gesloten zou zijn. Hoe het ook gebeurd was – voor ons was het een wonder van God!

In totaal vonden we 10.000 Yuan wat omgerekend ongeveer 1.000 euro is. Onze harten jubelden en waren vol dank en ons verstand had alle moeite om wat er gebeurd was ook bij benadering te vatten. Na dit wonder hadden we helemaal geen geldnood meer en waren nog in staat om geld te verdelen onder de zendingen in het land.

Hoe zag onze zendingsdienst er uit? Officieel is zending bedrijven in China niet mogelijk want het is een communistisch land. Dus reisden we als toeristen door het land en bleven steeds enkele dagen in een plaats. In sommige steden kenden

we adressen van zendelingen, die we ook opzochten. Maar privé mochten we er niet overnachten want we moesten voor elke stad een document invullen waaruit men kon zien in welk hotel we logeerden en hoelang we daar bleven. In sommige hotels was het mogelijk voor slechts omgerekend drie tot vijf euro te overnachten. Onze zendingsdienst wil ik als ‘vriendschapsevangelisatie’ aanduiden. Op grond van ons uiterlijk werden we overal meteen als buitenlanders herkend. In het bijzonder zijn de jonge Chinezen graag bereid om met anderen te spreken en hun kennis van het Engels toe te passen. Zo hadden we snel contact met andere jonge mensen en werden snel met hen bevriend in de één of twee weken toen wij in die plaats waren. Op deze manier konden wij getuigen van ons geloof en het evangelie aan hen uitleggen. Wie enige tijd met ons samen was, had daarna verschillende dingen van de Heer Jezus gehoord. In sommige gevallen konden we met de jonge mensen bidden. In een plaats was er zelfs een ‘christelijke bar’, die door de overheid toegestaan was. Als drank was er koffie en groene thee. Aan de ongeveer 50 bezoekers konden we ons geloof in de Heer Jezus vertellen. We mochten een hele avond met liederen, spellen en getuigenissen vullen. Hoeveel van de gasten Christen resp. geen Christen waren, kan ik niet zeggen omdat de gelovigen eerst terughoudend zijn.

In bijna elke stad of elk dorp hebben we met de straatkinderen gespeeld. De toeristen en de rijken nemen helemaal geen nota van hen maar de ouders wel. Kinderen hebben een grote waarde in China. Bijbelse verhalen konden we alleen maar in de kindertehuizen vertellen want daar hadden we een tolk. Eén keer konden we de hele dorpsbevolking het evangelie doorgeven. Het was een klein bergdorp dat ver afgelegen van de naaste stad was. Daar was het gevaar om ‘betrappt’ te worden heel gering.

God zorgde niet slechts op wonderbare wijze voor geld maar Hij maakte ons ook bekend met inlandse Christenen. Zo konden we voor hen bidden en hen bemoedigen om in het geloof voort te gaan en verder trouw te zijn. Een bijzondere gebeurtenis hadden we in een grote stad op het eiland Hainan. Daar kenden we geen gemeente of zendelingen met wie we hadden kunnen samenwerken. Ja, we wisten helemaal niet of er hier überhaupt wel Christenen waren. We hadden intussen een belangrijke les geleerd, namelijk God in alles te vertrouwen: Nu waren we benieuwd wat wij hier beleven zouden.

Op een avond bezochten we met enkele Chinese jongeren, die wij overdag hadden ontmoet, een café. Een schuchtere jongen van vijftien jaar begon in gebrekkig Engels een gesprek met mij en één van de eerste zinnen, die hij mij zei, was: ‘Ik wilde u zeggen dat ik Christen ben’. Ik was helemaal blij want precies daarvoor hadden wij concreet gebeden. Hij verklaarde ons verder dat hij en zijn familie geen contact met Christenen in de enorme stad hadden. Misschien waren zij de enigen.

Ik dank God zo zeer voor deze tijd in China en ben al heel benieuwd wat Hij in de toekomst met mij voorheeft. Eén ding is mij duidelijk geworden: Christen zijn betekent meer dan één keer in de week naar een samenkomst gaan en zich door morele en ethische gezichtspunten van andere mensen te onderscheiden. Met de Heer Jezus te wandelen belooft een spannend, opwindend leven, waar je zelf gelukkig van wordt en God de eer geeft.

Bij onze inzet in China beleefden wij de realiteit van het Woord van God. Hij heeft beloofd dat Hij ons wil verhoren wanneer wij Hem in de nood aanroepen (zie Psalm 50:15).

Sarah Overmeyer, D-38114 Braunschweig

VW-G3 Omdat bij God geen ding onmogelijk is

In het volgende getuigenis wordt zo'n gruwelijke en verschrikkelijke kindertijd geschilderd dat ik voor de vraag stond: Moet zo'n schokkende geschiedenis in dit boek überhaupt worden opgenomen? Diverse vrienden die ik het gevraagd had, raadden mij aan om het te schrappen en hadden begrijpelijk redenen daarvoor. Anderen, en dat waren er beduidend meer pleitten beslist daarvoor en hadden ook aanvaardbare redenen daarvoor.

Na een lang afwegen heb ik toch besloten na een worsteling om juist dit getuigenis op te nemen. Maar ik wil graag vanaf deze plaats elke lezer met een gevoelige natuur vragen om dit getuigenis over te slaan. Dit boek is geschreven om de overwinning van de Heer Jezus te proclameren en om de lezer in het geloof te versterken of om mensen te bemoedigen in soortgelijke gevallen zelfs het geloof te wagen. Daartoe dient in elk geval ook dit getuigenis maar wat de betreffende personen van tevoren hebben geleden is nauwelijks voor te stellen. Ze moesten niet slechts een diep dal doorgaan maar ook door onvermoede demonische afgronden gaan. Maar hier werd op een heel bijzondere manier duidelijk dat de duivel de overwonnene is en dat het duidelijk blijkt dat de Heer Jezus de Overwinnaar over alles en over alle mensen is.

Steeds weer ontmoeten ons mensen van wie wij de indruk hebben dat ze niet te bekeren zijn. Geen argument kan hen treffen en het schijnt dat hun basisinstelling (bijv. een atheïstische levensfilosofie) door niets aan het wankelen kan worden gebracht. Ook zijn er tijdgenoten die van zichzelf menen

dat ze met hun zonden zo diep zijn gezonken dat God hen niet meer kan aannemen. Het volgende getuigenis bewijst heel indrukwekkend: ‘Wat er bij de mensen onmogelijk is, dat is wel bij God mogelijk’ (Lukas 18:27). De Heer Jezus neemt werkelijk de zondaar aan, hoe diep iemand ook gevallen is. Voor de bescherming van de persoon stelt de getuige zich niet met haar eigen naam voor maar schrijft onder het zelf gekozen pseudoniem *Johanna*.

G3: Uit de macht van de duisternis naar God toe

Mijn kindertijd werd gevormd door een liefdeloos ouderlijk huis, seksueel misbruik, drugs en prostitutie. Maar het was van bijzondere betekenis dat mijn familie een satanische cultus toebehoorde, die ik zonder een keus te hebben, moest dienen. Als ik hier over mijzelf vertel dan is dat niet om de lezer te choqueren maar om te laten zien dat God zelfs een volledig vernietigd leven kan genezen en ten goede kan keren.

Mijn kindertijd

Ik werd in 1977 geboren. Mijn eerste vier levensjaren woonde ik met mijn ouders en mijn twee jaar oudere broer in Hessen. Mijn vader was toen steeds voor zijn beroep onderweg. Deze tijd benutte mijn moeder om naar andere mannen te gaan. Toen mijn vader ontdekte dat ze vreemd ging sloeg hij haar nog meer dan anders. Ik moest toezien wanneer hij haar sloeg en verkrachtte. Wanneer mijn moeder onderweg was, misbruikte hij mij. Mijn herinneringen beginnen met drie jaar en daarvoor zijn het alleen nog maar losse stukjes. Mijn moeder wist daarvan maar ze scheen niets daar op tegen te hebben.

Toen ik vier was haalde mijn grootvader van moeders kant ons in een snelle geheime actie naar hem toe omdat mijn moeder het geweld in het huwelijk niet meer uithield. Later bij de scheiding wilde mijn vader beslist het recht om voor mij te zorgen. Hij bezag mij als zijn eigendom. Het gerecht sprak dat tegen. Wij bleven bij de moeder maar moesten toch iedere twee weken onze vader bezoeken. Intussen was mijn vader getrouwd met een vrouw met zeven kinderen waaronder vier dochters. Bij de bezoeken sliep ik in de kamer van de jongste kinderen. En opnieuw misbruikte mijn vader zijn stiefdochter en mij. Ook in dit huwelijk verzweg hij zijn neigingen niet.

De cultus heette ‘gezin’

In Augsburg waar mijn moeder was opgegroeid, kwamen oude vriendschappen weer tot leven. Eén van haar vriendinnen was bekend voor haar bovennatuurlijke krachten. Hier beginnen mijn eerste herinneringen aan deze verschrikkelijke vergaderingen waarin satan werd aanbeden. Ik moest altijd mee. Men kwam ’s nachts samen op een stuk land van bepaalde leden of in het

bos. De dingen die daar gebeurden zijn zo ongelooflijk dat het lang duurde om daarover te spreken. Dat alles is niet te verwisselen met hekserij; heksen die uit overtuiging zich in het zwart kleden en samenkomen op kerkhoven.

Men komt meestal door geboorte in de cultus waarmee ik opgroeide. Dus behoorden naast mijn moeder ook de meesten van onze familie daarbij. De organisatie is streng hiërarchisch gestructureerd. De leden aan de top hebben nauwe contacten met culten en geheime afdelingen van soortelijke aard in binnen- en buitenland. Daarvan zijn velen bezig in de prostitutie, kinderen- en drugshandel alsook in geweld- op en kinderpornografische gebied.³⁵ Zwijgplicht naar buiten heeft de hoogste prioriteit en daarom ervaart de publiciteit nauwelijks iets van deze groeperingen. Hun invloed en leidende economische en politieke kringen moet enorm zijn. Geld, macht en seksuele perversiteit maken de grondslag van samenwerking. Vele klanten worden bij hun twijfelachtige sekspraktijken gefilmd en zijn zo te chanteren. Wie wil er wel dat zijn pedofiele neigingen en andere gruweldaden in de openbaarheid komen? Aan kinderen wordt het beeld gegeven dat de cultus, die bij ons 'gezin' heet, de hoogste instantie is. Ze worden bewust daartoe opgevoed om deze onvoorwaardelijk te dienen.

35 'Renate Rennebach Stichting voor offer van ritueel geweld', bron: <http://www./renate-rennebach-stiftung.de> (overgenomen op 22.11.2013).

Daartoe worden Mind-Control-technieken³⁶ en extreme foltermethoden ingezet, zoals bijv. steeds herhaald seksueel en lichamelijk misbruik.

Pure horror

In bepaalde kringen was bekend dat men bij ons tegen betaling zijn perverse wensen en neigingen op kinderen kon bevredigen. Hoewel mijn moeder intussen een goede baan had bij de goederenverzending, was ze van mening dat ik ook iets aan het huishouden moest bijdragen. 's Avonds haalden vreemde mannen mij af en brachten mij pas de volgende ochtend weer terug. Enkele van deze mannen waren mij bekend van de vergaderingen. Bij de handelingen³⁷ waren

wel allen met culten omhuld en bedekt maar aan de stemmen of aan de lichaamsgeur herkende ik toch wie zich daarachter verborg.

- 36 Mind Control: Daarbij worden verschillende technieken gecombineerd toegepast bijv. conditionering, manipulatie, stroomstoten, hypnose, drugs. De identiteit van het offer (dat is zijn denken en voelen, zijn gedrag en zijn instelling) wordt zo goed als vernietigd. De offers worden systematisch daarop afgericht om de daders naar hun believen ter wille te zijn en hun bevelen met absolute gehoorzaamheid op te volgen.
- 37 Cultische handeling waarin als hoogste wereldprincipe het/de boze wordt vereerd. Door een omkering van handelingen van de christelijke godsdiensten en de gebeden en ook de bespotting van anders gelovigen wil men zijn lidmaatschap tot het boze duidelijk maken. Er worden teksten in vreemde talen gelezen en er heerst een heel bedreigende stemming. Gebruikte symbolen zijn bijv. pentagrammen, omgekeerde kruisen, geitenkoppen.

Eén van de vele voorbeelden die in mijn herinnering komt zijn de weekends op het landgoed van een satanist. Er werden films met kinderpornografische inhoud gedraaid, meestal met veel geweld. Er waren ook kinderen die het niet overleefden. Voor de opnames waren er plaatsen, die als schoolklaslokaal, ziekenhuis of sadomasochisme ruimtes waren ingericht. Of de films werden via internet duur verkocht of ze kwamen terecht bij privéverzamelingen. 's Nachts werden er in een kerker onder de schuur missen gevierd. Het ging er om satan te vereren, hem te dienen en offers te brengen. Op bijzondere feestdagen waren dit ook kinderen, vrouwen of dieren. In alles werd duidelijk dat de leden van de cultus niet slechts in het bestaan van satan geloofden maar ook in zijn belofte om hen macht en geld te geven.

Toen ik vijf jaar oud was, sprak ik nauwelijks nog. Omdat het begin van de school voor de deur stond werd mijn moeder zich bewust dat ze vanwege mijn apathie in een moeilijk parket zou komen om dat te moeten uitleggen. Bovendien had ik sterkte hoestaanvallen en moest steeds overgeven. De bekenden van mijn moeder raadden een herstellingsoord aan in Oberbayern. Ook daar werd men 's nachts gehaald en tot 'vieren' gedwongen. Diverse meisjes keerden niet terug. Overdag was het ook niet veel aangenamer: De begeleiders en verplegers van het huis sloegen meteen wanneer iets hen niet paste. Omdat mijn verblijf verlengd werd, ging ik pas later naar school en miste het begin en de aansluiting. Maar vriendschappen waren over het algemeen nauwelijks mogelijk omdat het mij niet werd toegestaan om andere kinderen uit te nodigen naar huis. Omgekeerd mocht ik de woning slechts verlaten om naar school te gaan.

In deze tijd had mijn moeder een nieuwe vriend die spoedig bij ons introk. Beiden dronken veel alcohol. Bij onze 'stiefvader' was in deze toestand al een verkeerde blik voldoende om heel boos te worden. Dan kregen mijn broer en ik

een flink pak rammel. Hij vond altijd wel een reden en zo niet dan stookte mijn moeder hem op doordat ze zich bijvoorbeeld over ons beklaagde. Ondanks het alcoholisme ging het met mijn moeder op haar werk bergopwaarts. Haar welbespraaktheid en haar zelfbewuste optreden hielpen haar om zich voor anderen goed voor te doen. Slechts weinig mensen vermoedden hoe koud en berekenend ze kon zijn en tot welke gemene dingen ze in staat was. Ook het feit dat mijn 'stiefvader' bij de politie was, veranderde daar niets aan dat we verder naar vreselijke samenkomsten gingen. Zo leerde ik dat de cultus bijna overal iets te zeggen heeft.

Op sommige reizen kregen we limonade die ons moe maakte. Toch merkte ik dat we lang onderweg waren. Ik zag het onder andere aan de nummerborden van de auto's die er anders uitzagen dan in Duitsland. In het buitenland vonden hele grote vergaderingen plaats. Er waren nog meer mannen die ons overweldigden. Ze waren als bezeten en gedroegen zich erger dan dieren. Na het meerdaagse 'vieren' moest men naar een zogenaamde 'therapeut'. Hij zorgde er voor dat niemand vertelde, wat men gezien had. Een methode daarvoor was de 'kist'. Men werd daar naakt opgesloten in een hele kleine ruimte wat extreme paniek veroorzaakte. Daarbij kwam vaak nog vervelend ongedierte. Wanneer men ons er weer uithaalde en men beter lucht kon krijgen was men alleen nog maar dankbaar. Vandaag nog heb ik 'kisten' nachtmerries, angst voor kleine ruimtes en een fobie voor alles wat kriebelt.

De ergste pijnen werden door het 'apparaat' veroorzaakt. Pas later begreep ik dat het om stroomstoten ging. Het werd op alle lichaamsdelen geplaatst tot we flauw vielen. Die ons daarmee trakteerden waren wel heel goed op de hoogte hoever men kon gaan zonder de dood te riskeren. Wanneer de pijnen onverdraaglijk waren kwam bij mij vaak de gedachte 'wanneer Jezus, Die veel sterkere pijnen had dan ik, het overleefde, dan zou ik het ook overleven'. Dat hielp mij in mijn angst. Vaak handelde ik met God – hoewel ik geen idee had waarvan ik weet van Hem had – erover of Hij mij nog deze dag of tot mijn volgende verjaardag zou mogen laten leven. Ik had grote angst voor dat wat er na de dood zou komen.

Anders dan voor de meeste mensen zorgde het noemen van het woord 'vakantie' bij ons kinderen voor paniek. In de zogenaamde 'vakantiekampen' werd gehoorzaamheid en gehele onderwerping onderwezen. Dit doel bereikten de betrokkenen met foltermethoden zoals controle over alle menselijke behoeften (bijv. slaap tekort), fel licht, speldenprikken en hoge tonen. Meerdere uren per dag moest satanisch gedachtegoed uit het hoofd geleerd worden maar ook dingen die onzinnig voorkwamen zoals bijv. combinaties van cijfers. Weigeren had erge gevolgen. Toen ik met elf jaar zwanger werd, werd mijn kind na enkele

dagen geofferd. Van toen af aan had ik slechts nog de wens om weg te vluchten – het maakte niet uit hoe en waarheen.

Drugswereld

Toen ik twaalf jaar was leerde ik in Augsburg mensen kennen die drugs gebruikten. Bij hen voelde ik mij goed omdat ze mij accepteerden zoals ik was. Ik wist dat drugs verslavend was en dat veel mensen daaraan stierven. Maar precies dat trok mij aan. Het scheen voor mij de enige uitweg om de horror te beëindigen. Altijd weer de angst voor de verschrikkelijke bijeenkomsten – dat was onverdraaglijk. Op straat voelde ik mij veiliger dan thuis waar ze ieder moment konden komen. Sommige daklozen bekommerden zich om mij zonder daarbij seksueel opdringerig te worden. Nadat ik met een vrouw bevriend was geraakt, die als prostituee werkte, trok ik met haar rond. Ten eerste vroeg ze mij om het autokenteken van haar vrijer te noteren en gaf me geld daarvoor. Zij zelf had altijd genoeg om chique kleding, make-up en drugs te kopen. Toen ik na enige tijd begon om de avances van haar vrijer aan te nemen was dat niets nieuws alleen dat ik beter behandeld werd dan door de ‘klanten’ van mijn moeder.

In de speelhallen, bars en bordelen waarin ik als 14-jarige verkeerde, mocht men pas vanaf 18 jaar naar binnen maar de eigenaars waarschuwden mij altijd tijdig. Ze wisten altijd van tevoren wanneer er een razzia of een politiecontrole ophanden was. Eén van de vrijers bracht me in de hogere kringen waar rijke mannen veel geld uitgaven om een minderjarige te ‘bezitten’. Op school en thuis scheen mijn dubbelleven niemand op te vallen. Ik slaagde zelfs voor het gekwalificeerde hogeschool eindexamen. Tegenover mijn moeder verzon ik steeds nieuwe smoesjes totdat plotseling de politie voor onze deur stond en mijn leugens ontmaskerde. Een goede vriendin van mij stond te boek als vermist en ze wilden alles over onze ‘bijbaantjes’ weten. Spoedig daarop hoorde ik dat ze dood was. Mijn angst werd steeds groter. Ook aan de bijeenkomsten van de cultus moest ik weer deelnemen. Ondertussen nam ik alles aan drugs wat ik krijgen kon.

Het huis uit

Met net 15 jaar werd ik na een zelfmoordpoging naar de kinderpsychiatrie gebracht. Omdat ik verslaafd was aan heroïne en opvallend gedrag vertoonde, besloot het jeugdbureau om mij in een jeugdwoongroep voor speciaal onderwijs onder te brengen. Het viel me moeilijk om in de nieuwe omgeving te wennen. Heel anders dan hiervoor was het hier gewenst om je eigen mening te hebben en ook wel eens tegen te spreken. Met de tijd raakte ik hier gewend maar ik kon het niet verdragen als er iemand te dichtbij kwam. Ik douchte en ging in bad meerdere keren per dag omdat ik me voortdurend vuil voelde. Maar de innerlijke vuilheid kon ik niet afwassen. Het was een voortdurend heen en weer.

's Nachts plaagden mij de nachtmerries. Ik sliep weinig en overdag had ik vaak erge angsttoestanden en voelde me innerlijk helemaal verscheurd. Ik probeerde om daarmee om te gaan doordat ik in mijn armen en benen sneed. Ik was daar al heel vroeg mee begonnen. Meerdere alcoholvergiftigingen en zelfmoordpogingen volgden. Uit angst om weer in de psychiatrie te belanden beloofde ik mij te veranderen. Zo verwondde ik mijzelf op plekken die niet te zien waren voor anderen. De verplichte gesprekken met de psychologe waren niet heel effectief omdat ik van jongs af aan zwijgen geleerd had. De jarenlange folteringingen hadden hun werking niet gemist.

Op een dag belde mijn oom op in de woongroep. De begeleiders waren onder de indruk van zijn verantwoordelijkheidsgevoel tegenover zijn nicht. Maar bij mij veroorzaakte het telefoontje paniek. Tegen mijn wil werd besloten dat ik de vakantie bij mijn grootouders en mijn oom in Hamburg zou doorbrengen. Ik vermoedde wat daar zou gebeuren. Mijn hoop om te ontsnappen aan de 'familie' was in rook opgegaan. Kort daarop bezocht hij mij met zijn dure BMW. Anders dan van mijn moeder, die nooit op de afspraken voor een gesprek kwam, waren allen enthousiast over hem. Zijn vlotte en charmante manier van doen maakte indruk op hen en ook het feit dat hij veel geld had. In Hamburg werd mijn vrees bevestigd. Ze haalden me van het station af en brachten me in een kale kamer en bonden me twee dagen naakt op een bed. De 'therapeut', die dan kwam was mij al bekend van vroeger en ik wist hoe zonder erbarmen hij was. Steeds weer sloeg hij mij en gebruikte een stroomwapen en dreigde dat hij mij zo zou laten sterven als ik ook maar één woord in de woongroep of ergens anders zou gaan vertellen hierover. Het daarop volgende drugsgebruik en de zelfverminderingen werden elke keer heftiger zodat de woongroep uiteindelijk mij verbood om weer naar Hamburg te reizen.

Een normaal leven?

Toen ik 18 was, ging ik in een huis in München wonen en sloot mijn opleiding als kantoorbediende af. Bij het jeugdbureau gold ik intussen als 'niet te behandelen'. De drugs hielpen mij om de dag door te komen en gaven me een gevoel van sterkte en geborgenheid. In de kopieerwinkel waar ik daarna werkte had ik voor de eerste keer de indruk dat ik wat presteerde. Naar buiten toe was alles 'normaal'. Ik had een woning en een vaste baan en slaagde zelfs voor mijn rijexamen. Maar de werkelijkheid zag er anders uit. Ik werkte zoveel omdat ik het in mijn woning niet uithield. Zo gauw ik alleen was raakte ik in paniek en ik kon slechts met sterke kalmeringsmiddelen inslapen. Overdag nam ik speed en andere opwekkende middelen om te kunnen presteren. Zo dacht ik mijn lichaam onder controle te hebben.

Ik bezocht weer vaker mijn moeder in de hoop dat ze zich veranderd zou hebben. Onze gesprekken waren oppervlakkig en over het verleden spraken we

niet. Zo reed ik elke keer teleurgesteld terug. In deze tijd stierf mijn stiefvader als gevolg van zijn alcoholverslaving aan een leverziekte. Mijn moeder vroeg me om enkele weken vakantie te nemen om bij haar te logeren. Mijn broer was al met 14 jaar het huis uit. Ik vond het schokkend te zien hoe koud en berekenend ze op de dood van haar jarenlange partner reageerde en hoe ze zich verheugde op het geld van de levensverzekering. Steeds was ze onderweg, terwijl ik alleen thuis was. Op een avond stond plotseling één uit de ‘familie’ in de woonkamer. Ik was als verstart. Hij nam mij gewoon mee. De dagen en belevenissen waren zo verschrikkelijk dat ik ze uit mijn herinnering heb verdrongen. Ik weet alleen nog dat ik daarna niet meer wilde leven omdat ik merkte dat de cultus mij wel nooit zou opgeven.

Op mijn werkplek begon mijn chef mij seksueel lastig te vallen zodat ik uiteindelijk ontslag nam. Het duurde niet lang totdat ik weer helemaal in de drugswereld was beland. Alles scheen mij zinloos en leeg. Mijn hoop op een normaal leven was vervlogen.

De laatste zelfmoordpoging

Met begin 20 was ik dakloos. Ik sliep in ondergrondse parkeergarages, verwarmingsbuizen en noodopvang. Om mijn drugsverslaving te financieren ging ik weer in de prostitutie. De afdaling naar het rode lichtmilieu ging snel. Ik had contact met souteneurs, clubs, bars en hun bezitters. Aan de ene kant had ik het gevoel niet alleen te zijn en aan de andere kant schrok ik er van terug hoe ruw en brutaal het daar aan toeging. Mijn verloop van de dag bestond daarin om mannen te ‘bedienen’. Al het geld ging op aan de heroïneverslaving die steeds sterker werd. Uiteindelijk liet ik me met methadon behandelen³⁸. Ondanks dat veranderde er niets aan mijn levensstijl, integendeel: ik dronk steeds meer alcohol, slikte kalmeringsmiddelen en stompte meer en meer af. Er waren nauwelijks nog nuchtere momenten. De hoofdzaak was: niet nadenken. Steeds vaker lag ik met een overdosis in het ziekenhuis.

38 Heroïneverslaafden kregen een vervangend middel voorgeschreven om van de drugs af te komen. (Bijvoorbeeld Methadon, Polamidon).

Vaak liet ik het daarop aankomen. Het maakte me niet meer uit of ik nog wakker zou worden. Meerdere malen dreigden de artsen mij met gedwongen afkicken. Op een toilet bij het spoorwegstation overweldigde mij een man die een haat had tegen alle prostituees. Daarop nam ik een overdosis tabletten en alles wat ik nog had aan drugs. Dat was in het voorjaar van 1998. Ik wilde serieus een einde aan mijn leven maken. Maar God liet me niet sterven. Toen ik twee dagen later in

het ziekenhuis wakker werd en wilde gaan, lieten de artsen een rechter komen. Ik kon hem niets wijsmaken. Hij besloot meteen om mij naar een psychiatrisch ziekenhuis te brengen met gedwongen afkicken. Ik kwam onder politiebegeleiding in het districtsziekenhuis Haar in München op een gesloten afdeling. Daar had ik met mijn overtuigingskunst weer meer resultaat. Al na drie weken mocht ik eruit natuurlijk onder de voorwaarde om meteen een therapie in een vrouwenwoongroep te doen. Maar nauwelijks was ik daar (onder veel vrouwen, die ik niet zo sympathiek vond) en ik gaf mijn voornemen op om clean te blijven meteen weer op. Ik reed meteen naar het spoorwegstation om drugs te kopen. En alles ging weer precies zo verder.

God grijpt in

In de drugswereld van München vielen me in die tijd mensen op die belegde broodjes, koffie en boeken verdeelden. Ik ging er een paar keer naar toe om ook iets te eten en drinken te halen maar liever bekeek ik hen op een veilige afstand. Ze waren bekend als 'Christenen'. Toen mij iemand vertelde dat de Heer Jezus ieder mens kon helpen dacht ik: 'Elk mens wel, maar mij niet. Als ze mijn levensstijl zouden weten zouden ze helemaal geen zin meer hebben om met mij te praten'. In dit opzicht was ik daar zeker van. Dus het verraste mij dat ik altijd weer voor het avondeten in de zalen werd uitgenodigd. Toen ik uiteindelijk er heen durfde gaan, bespeurde ik een onbekende warmte. Maar het meest maakte indruk op mij hoe de Christenen de meest moeilijke mensen met achting behandelden, ook mij. Ze waren op de één of andere manier anders. Desondanks scheen mij dat alles niet helemaal in de haak. Mijn mening was dat alle mensen berekenend waren en niemand gaf iets weg zonder tegenprestatie.

Lichamelijk viel ik in deze tijd sterk af. Altijd nog verliepen de dagen volgens hetzelfde schema: drugs gebruiken, drinken, rondhangen, geld bij elkaar zien te krijgen. Vanwege mijn ongeoorloofde prostitutie werd ik enkele keren door de politie vastgehouden. Toen ik dan twee weken in Aichach naar de gevangenis moest was dat een grote schok voor mij. Daar werd ik gedwongen om de drugs te laten staan. Nu was ik met mij en mijn gedachten alleen. De angstaanvallen en de nachtmerries waren in de gevangenis nog erger. Een troost was een ansichtkaart die een Christen aan mij had geschreven. Maar de laatste zin ergerde mij enorm: **God maakt geen fouten!**

Na mijn ontslag liet de gedachte aan God en aan de Christenen mij niet meer los. Vanaf het begin was mij bijgebracht dat Christenen lachwekkende, naïeve figuren zijn en dat Lucifer sterker is dan God. Maar nu stond ik vaak voor de gemeenteruimtes wanneer zij samenkwamen en luisterde vanaf buiten. Ik durfde niet naar binnen. Maar toen één van de Christenen, die zich als *Lorenz* voorstelde mij en anderen vaker voor het ontbijt uitnodigde, ging ik toch mee. Hij vertelde ons veel over de Heer Jezus en wij begonnen samen in de Bijbel te

lezen. Altijd was ik nog van mening dat mij niemand zou kunnen helpen maar van het leven dat ik leidde werd ik steeds beroerder. In die tijd vroeg ik de Heer Jezus voor de eerste keer om hulp. Ik was absoluut van mening dat ik eerst clean zou moeten worden voordat God mij zou kunnen helpen.

Omkeer naar een nieuw leven

Na dit gebed wilde ik het besluit om van de drugs af te komen eindelijk in de praktijk brengen. Maar toen ik na het afkicken een therapie in het Zwarte Woud begon, voelde ik me verschrikkelijk. Zelfs dan, wanneer iemand mij aansprak, brak het zweet mij uit. Het was voor mij onmogelijk om me zelf uit te drukken. Zonder drugs had ik een hekel aan mijzelf. Ik kwam met de nachtmerries en de herinneringen niet klaar. Na een week was mijn enige gedachte: ‘Weg, weg, mij verdooven’. In het volgende dorp kocht ik meteen weer alcohol. Daarna was ik wel wat verdoofd maar ik haatte mijzelf omdat ik weer gefaald had. Ik dacht, zo kan ik God niet meer onder ogen komen. Ik had mijn kans verprutst. Ik schaamde mij ook voor de Christenen en meed het contact.

Maar God liet me niet meer los. Steeds opnieuw trof ik *Lorenz* bij het spoorwegstation of bij de plaats van afgifte van Methadon. In de gesprekken over God kreeg ik langzaam door dat ik niet eerst mijn leven op de rails moest krijgen om tot God te kunnen komen maar dat God mij zo aanneemt zoals ik ben – met al mijn fouten, mijn zonden en mijn schuld. Daarbij liet een zin uit de Bijbel mij niet meer los: ‘Roep Mij aan ten dagen der benauwdheid, Ik zal u redden en u zult Mij eren’ (Psalm 50:15, NBG)... Kort daarop was ik uitgenodigd voor een lezing waar voormalige drugsgebruikers vertelden hoe ze vrij er van geworden waren. Dat gaf mij hoop dat er misschien toch nog redding voor mij was.

Twee maanden later werden mijn angstaanvallen onverdraaglijk. Ik had het gevoel door te draaien. Er moest iets veranderen in mijn leven. Toen bad ik tot God om mij te helpen. En opnieuw kwam het vers uit Psalm 50 mij in gedachten. Ik sloeg het vers op in de Bijbel en las daarna de volgende Psalm wat me diep ontroerde:

‘Wees mij genadig, o God, naar Uw goedertierenheid, delg mijn overtredingen uit naar Uw grote barmhartigheid. Was mij geheel van mijn ongerechtigheid. Reinig mij van mijn zonde. Want ik ken mijn overtredingen, mijn zonde staat bestendig vóór mij. Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd, en gedaan wat kwaad is in Uw ogen, opdat U rechtvaardig blijkt in Uw uitspraak, zuiver in Uw gericht. Zie, in ongerechtigheid ben ik geboren, in zonde heeft mijn moeder mij ontvangen’ (Psalm 51: 3-7, NBG).

Deze verzen kon ik van harte meebidden. Ik bad tot de Heer Jezus om mij te vergeven. Ik wilde dat Hij in mijn leven kwam. Na het gebed werd ik rustiger en de angst was niet meer zo groot. Ik had het gevoel niet meer alleen te zijn. Maar ik was me ook ervan bewust dat ik altijd nog drugsverslaafde was. Ik was toen 23 jaar oud.

Vertrouwensopbouw en relaties

Na mijn bekering had ik de indruk dat ik pas echte problemen kreeg. Het viel me zwaar om contacten op te bouwen omdat ik van angst vaak geen woord kon uitbrengen. Bovendien kon ik niet tegen het grote aantal mensen in de samenkomst van de gelovigen. Het hielp mij dat *Lorenz* er was en mij bemoedigde daarheen te gaan. Voor de eerste keer in mijn leven interesseerde iemand zich serieus voor mij en liet me zien dat ik belangrijk voor hem was. Niet zelden haalden hij en anderen van de gemeente mij af van het centraal station wanneer ik kort voor een terugval stond of ook daarna. Het verbaasde mij steeds weer hoeveel geduld hij met mij had en waar hij de kracht vandaan haalde. *Lorenz* had me twee dingen duidelijk gemaakt: God kan elk mens helpen, die in de eerste plaats zelf moeite doet en ten tweede die zich iets laten gezeggen. Hij maakte afspraken met mij en verwachtte dat ik me daar aan hield. We spraken af dat ik hem op tijd zou bellen wanneer ik gevaar liep mijzelf te verminken of terug te vallen. Ook regelmatig naar de huiskring en in de samenkomst te komen behoorden daar bij. En wonder boven wonder hield ik mij daaraan.

In de loop van de tijd had ik ook meer contact met andere gemeenteleden. Ik leerde wat vriendschap betekent. In de ‘familie’ waren er geen vriendschappen. Wie om hulp vroeg, werd veracht want daardoor laat je zwakheid zien. Nu was alles heel anders.

Stap voor stap

Drie maanden nadat ik besloten had voor een leven met de Heer Jezus hoorden mijn broeders en zusters in het geloof voor de eerste keer dat mijn problemen diepere oorzaken hadden. In de roes van de tabletten had ik belevenissen uit mijn kindertijd prijsgegeven. Vanaf dat ogenblik begonnen er in mijn muur scheuren te komen. Tot dit tijdstip had God mij al getoond dat mijn leven in Zijn hand is en dat Hij het goed met mij voorheeft. Bovendien had ik in *Lorenz* een geestelijke vader aan mijn kant gekregen die ik kon vertrouwen. Mijn verlangen was dat er licht en waarheid in mijn leven kwamen. Een flinke terugval in mijn oude leefgewoontes maakte mij bovendien duidelijk dat er zonder een *stabiele omgeving* niet werkelijk iets zou veranderen. Twee vrouwen uit de gemeente waren bereid mij op te nemen. Door het lezen in de Bijbel werd me duidelijk hoe verdraaid mijn denken was. Met woorden als gehoorzaamheid, opvoeding, toewijding, offer en nederigheid kwam ik niet klaar. In de ‘familie’ hadden ze

een heel andere betekenis. *Gehoorzaamheid* bijv. stond voor volledige onderwerping en betekende zonder tegenspraak alles te doen wat er van iemand verlangd werd. *Opvoeding* hield in de cultus in foltermethodes zoals stroomstoten, slaaptkort, ijskoud water, honger, dorst. Stap voor stap verving de waarheid de leugen. In het Woord van God had ik nu iets absoluuts, waarop ik kon vertrouwen. Ook bij de schuldgevoelens hielp Gods Woord mij te onderscheiden wanneer ik verantwoordelijk ben en wanneer het de cultus was die mij wijsgemaakt had schuldig te zijn. Zo ervoer ik praktisch – en dat tot op vandaag – wat de Heer Jezus in Johannes 8:31-32 zegt: ‘Als u in Mijn Woord blijft, bent u waarlijk Mijn discipelen. En u zult de waarheid kennen en de waarheid zal u vrij maken’.

Pas twee jaar na mijn bekering kon ik met *Lorenz* de eerste keer over de tijd in de ‘familie’ spreken. Nog meer dan tot nu toe baden we God om leiding en hulp op de weg naar genezing. We waren ons ervan bewust dat slechts de Heer Jezus zulke diepe wonden kan genezen. Stuk voor stuk werden de herinneringen openbaar. Het duurde meestal erg lang voordat ik een zaak kon uitspreken. Daarna brachten we de verwondingen in het gebed tot de Heer Jezus. Bijbelteksten als in 1 Korinthe 10:13, Psalm 91 en Psalm 23 waren een grote troost voor mij.³⁹ Toen we begonnen te spreken over de traumatische ervaringen, zocht ik automatisch naar mogelijkheden om mij van de smartelijke realiteit te onttrekken. Dit bereikte ik bijvoorbeeld door het intensief kijken naar de vloer of andere voorwerpen. Als kind had ik deze en andere technieken ontwikkeld om sterke pijnen uit te houden zonder door te draaien. Wat vroeger als overlevingsmechanisme diende, hinderde nu de genezing. Terugblikkend moet ik zeggen dat ik zo nu en dan erg vertwijfeld was. Altijd kwamen nieuwe herinneringen naar boven en ik dacht dat het nooit zou ophouden.

39 1 Korinthe 10:13: ‘En God is getrouw, Die niet zal toelaten dat u verzocht wordt boven wat u kunt verdragen. Maar met de verzoeking zal Hij ook de uitkomst geven, zodat u ze kunt verdragen’. Psalm 91:1, 11: ‘Wie in de schuilplaats des Allerhoogste is gezeten, vernacht in de schaduw van de Almachtige ... want Hij zal aangaande u Zijn engelen gebieden, dat zij u behoeden op al uw wegen’.

Ik merkte wel dat er veel veranderd was maar het ging mij te langzaam vooruit. Maar God had Zijn eigen tijdplan. Hij geneest stap voor stap *Lorenz* liet zich door mijn destructieve uitingen niet afschrikken maar bemoedigde mij altijd weer. Het mengsel uit liefde, geduld, lankmoedigheid maar ook vermaning en terechtwijzing hielpen mij. Alleen durfde ik me niet bezig te houden met mijn verleden. Dit zou slechts gebeuren bij het regelmatige ontmoeten met elkaar. Dit is daarom zo belangrijk omdat men anders door de herinneringen overspoeld

wordt en groot gevaar loopt, 'domme dingen' te doen. Steeds weer verbaas ik mij hoeveel van mijn psychische verwondingen God al genezen heeft. Zoveel wordt me pas door de reacties van anderen bewust.

Echt leven

De verhuizing naar een woongemeenschap van vier vrouwen uit de gemeente was opnieuw een stap waardoor ik stabiel werd. Daar was ik gewoon medebewoonster en had een eigen kamer. Intussen was ik meer te vertrouwen en daarom niet meer op voortdurende begeleiding aangewezen. Er ontwikkelde zich een ongedwongen vriendschap met een medebewoonster waardoor ik opener werd. Met haar leerde ik hartelijk te lachen. Zoals de relatie tot de vrouwen ontspande, veranderde ook mijn aversie tegen alles wat te maken had met gezin. In de gemeente kon ik mee beleven hoe de gezinnen helemaal anders met elkaar omgingen dan ik het van vroeger kende. Het vertrouwen dat men mij schonk wanneer ik op de kinderen mocht passen, hielp mij zekerder in de omgang met mensen te worden. Ook wanneer ik 's zondags intussen graag naar de samenkomst ga, is er daar ook wel eens iets wat mij problemen geeft bijvoorbeeld het avondmaal. Veel van de satanische rituelen zijn uit het christendom afgeleid maar in ieder geval onder omgekeerde voortekenen. De herinneringen daaraan veroorzaken vandaag nog vaak misselijkheid en flinke hoofdpijn. Maar ook hier merk ik hoe de Heer Jezus erbij is om mij te helpen.

Omdat ik geen normale familiale betrekkingen heb, troost het mij dat ik onder de broeders en zusters in het geloof zo iets als een nieuwe familie gevonden heb. Dit mocht ik in het bijzonder in moeilijke tijden ervaren en speciaal bij mijn ziekenhuis opnames. Daar kreeg ik zoveel bezoek dat mijn mede patiënten verbaasd waren. Mijzelf had dat ook erg ontroerd.

Vanwege ernstig rugletsel werd ik meerdere malen geopereerd. Het geweld in mijn kindertijd had naast psychische ook blijvende lichamelijke schade achtergelaten. Ook hier vertrouw ik God dat Hij het juiste voor mij zal doen. **God maakt geen fouten!** Zo hebben mijn verlammingen in de benen mij zeker voor menige terugval bewaard. Daarbij is voor mij de psychische gezondheid veel belangrijker dan de lichamelijke. Mijn wens om met kinderen te werken is op grond van mijn rugletsel niet meer mogelijk. Nadat de nauwe grenzen van mijn lichamelijke belastbaarheid duidelijk zijn geworden, heeft God mij laten zien dat er genoeg andere zinvolle dingen voor mij zijn waarmee ik anderen kan dienen. Zo begon ik mij voor de computer te interesseren en merkte dat mij dat ligt. Het was nieuw voor mij om iets goed te kunnen.

Een belangrijk vers uit de Bijbel is voor mij Kolosse 1:13: 'Hij heeft ons gered uit de macht van de duisternis en overgebracht in het koninkrijk van de Zoon van Zijn liefde'. Deze toezegging hielp mij in mijn angst die ik voor inbreuk had

door mensen uit de organisatie. Vroeger moest ik meemaken hoe ze hun bedreigingen waar maakten. Maar nu leerde ik dat de Heer Jezus de duivel al had overwonnen. Ook wanneer de nachtmerries mij tot op de dag van vandaag kwellen, troost mij de gedachte dat ik onder de bescherming van God sta.⁴⁰ Altijd weer zijn er dagen waar bepaalde gebeurtenissen plotseling de oude angsten en verwondingen omhoog laten komen zoals bij Halloween, een grote feestdag van de cultus. Ik ben zo dankbaar dat God mij uit de horror gehaald heeft. Ook wanneer ik weet dat de innerlijke en uiterlijke littekens zullen blijven, dekt God de erge gebeurtenissen altijd verder met goede ervaringen toe.

Velen vragen mij hoe ik met dat wat men mij heeft aangedaan, omga. Ik heb geen haat tegen de mensen van toen maar ik weet dat God rechtvaardig is. Daarom kan ik de zaak getroost aan Hem overlaten zoals het in de Bijbel staat: ‘Aan Mij de wraak’.⁴¹ Ik ben God heel dankbaar dat Hij mij heeft vergeven en wil nooit meer terug in het oude leven. Zo denk ik in de winter vaak aan de tijd als dakloze en ik ben blij met mijn warme kamer. De Heer Jezus heeft vrede in mijn hart gegeven en mij rijk gezegend. Hij heeft mij veelvoudig vergoed wat ik in mijn kindertijd niet had.

Op grond van mijn verleden wordt het thema ‘seksueel en ritueel misbruik’ voor mij een belangrijk item. Sinds enkele jaren bidden wij in een kleine kring voor mensen met soortgelijke ervaringen. Met mijn verhaal wil ik graag andere Christenen op de nood van de betrokkenen attent maken, die uit angst bijna nooit in de openbaarheid treden.

40 ‘Wie in de schuilplaats van de Allerhoogste is gezeten, vernacht in de schaduw van de Almachtige’ (Psalm 91:1).

41 Romeinen 12:19

Ik wil graag de hulp die ik ervaren heb, doorgeven. Het Bijbelvers uit 2 Korinthe 1:4 drukt dat treffend uit:

‘..... die ons vertroost in al onze verdrukking, opdat wij hen kunnen vertroosten die in allerlei verdrukking zijn, door de **vertroosting** waarmee wij zelf door God vertroost worden’.

Johanna

G4: Uitgeprobeerd

Wat ik uitgeprobeerd heb? Ik heb uitgeprobeerd of er in de christelijke boodschap voor mij en mijn vrouw iets zit. Kan men überhaupt zo iets wel uitproberen? Ja, dat gaat! Mijnheer professor *Werner Gitt* had mij dat al 20 jaar geleden gezegd. Maar ik kon pas echt geloven nadat ik het zelf geprobeerd had. Achteraf gezien was het voor mij toen onvoorstelbaar dat de christelijke boodschap zo een mens kan veranderen en heel praktisch in het alledaags leven kan ingrijpen. Dat mij, een uitgesproken realist, zo iets kon gebeuren komt mij vandaag voor als een wonder zonder weerga. Dat begon bij mij niet als een paukenslag maar ontwikkelde zich stap voor stap in de loop van jaren en is ook nog niet opgehouden. Met grote passie leef ik intussen waarin ik geloof en doe altijd nog nieuwe ervaringen op.

Hoe alles begon

Ik, *Fritz Hespelt*, geboren op 20 februari 1937 in Kiel, was toen 50 jaar oud. Ik was al een keer getrouwd en sinds 1974 ben ik opnieuw getrouwd. Ik ben vader van vier dochters en hoor bij de Evangelisch Lutherse kerk en woon in München. Ik ben een gediplomeerd ingenieur (Vakhogeschool in Hamburg, vakrichting elektrotechniek) en was als bedrijfspromotor bij Siemens voor de computers in hogescholen en onderzoeksinstituten verantwoordelijk. Mijnheer dr. *Gitt* leerde ik in 1972 kennen. Met mijn toenmalige chef, dhr. ing. *Helmut Sabersky* verkocht ik als bedrijfsgevolmachtigde in Noord-Duitsland van Hamburg uit de toen grootste Duitse computer met het modelkenmerk TR 440. Tussen vier en twintig miljoen D Mark kostten de ontwerpen en apparatuur toen. In deze klasse van grootte was de markt te overzien en wij wisten van alle instituten met een grote behoefte aan rekencapaciteit. Zo kenden we ook mijnheer dr. *Gitt*, de leider van het vakgebied informatietechnologie (toen ‘data verwerking’) van het natuurkundig technisch landsinstituut (PTB) in Braunschweig. De PTB behoorde later tot onze acht grootste klanten. Zoals bij alle grote projecten waren bij de acquisitie (het proberen om iets te verkopen en reclame daarvoor te maken) tot een koopovereenkomst en de aansluitende service en onderhoud vele intensieve contacten noodzakelijk. Dan bleef het niet uit dat men zich ook als zakenpartner persoonlijk leert kennen en meer of minder leert waarderen. Bijzonder goed, fair en zeer vertrouwenswaardig was de samenwerking met de verantwoordelijke mensen van de kant van de PTB. We konden gewoon van elkaar op aan ook mondelinge uitspraken golden wederzijds als bindend. Zo werden er bij onze bezoeken na gedane arbeid ook persoonlijke dingen uitgewisseld. En na een lezing, waaraan ook enige getrouwde mensen deelnamen, hoor ik de vrouw van mijn chef vandaag nog zeggen: ‘Maar mijnheer *Gitt* is een vrome man’. Ook mijn vrouw *Birgitt* (geb. op 10.9.1944 in Becklingen/Lüneburger Heide) was dat in tegenstelling tot mij ook meteen opgevallen. Zelfs toen ik tijdens de industriebeurs in Hannover op een keer een uitnodiging van mijnheer *Gitt* voor een avondlezing van de IVCC – de internationale vereniging van christelijke zakenmensen⁴² – in *Holiday Inn* had

aangenomen, bemerkte ik niet dat het eigenlijk om mij ging. De adviseur was bestuursvoorzitter van een staalconcern in Oostenrijk. In zijn lezing sprak Dr. *Ostermann* over zijn geloofservaringen in het zakenleven. Het gesprek daarover met mijnheer *Gitt* bij het afsluitende eten was wel opwindend maar persoonlijk en wel gebeurde dat in 1987 naar aanleiding van een serie lezingen van mijnheer *Gitt* in München. Hij herinnerde zich dat ik daarheen verhuisd was en zond mij per post een uitnodiging, gewoon aan Siemens München, want een exact adres van mij had hij niet. Bij de vele standplaatsen van Siemens en 50.000 medewerkers bereikte de uitnodiging mij via diverse omwegen, maar toch precies nog op tijd. Ik was tamelijk verrast en wist niet zo goed wat ik daarmee moest beginnen. Het thema was voor mij als ingenieur helemaal niet zo oninteressant. Het zou onder andere over ontdekkingen en octrooien gaan. Uiteindelijk gingen mijn vrouw en ik op reis om één van de vijf lezingen 's avonds te bezoeken, en niet op de laatste plaats uit beleefdheid. Dat werd dus een spannende avond!

De ontmoeting in een groot modehuis in München

Tot onze verrassing verborg zich achter het voor de lezing aangegeven adres een groot modehuis in de voetgangerszone midden in München. De winkels waren al gesloten maar bij de zaak van *Mühlhäuser* liepen de mensen nog in en uit. Toen we binnenkwamen werden we naar de eerste verdieping geloodst. 'Bovenkleding' stond op een wegwijzer. Maar daarvan was nu niet veel meer te zien. Alle kapstokken waren opgeborgen. In plaats daarvan waren er een grote hoeveelheid stoelen, een kathedr en een overheadprojector opgesteld. En toen het begon was het zo vol dat er nog diverse mensen moesten staan. De lezing was spannender dan ik gedacht had. Mijn vrouw heeft vandaag nog steeds in haar herinnering dat het vliegen van een insect veel genialer is dan bij een vliegtuig. Wat betreft economische energiebalans en slipeffectiviteit liggen werelden van verschil tussen beide systemen. En ik herinner me nog goed de door *Edison* uitgevonden gloeilampen en in het bijzonder aan zijn uitvinding van de microfoon.

42 De IVCG is een op de zending gerichte vereniging, die in het bijzonder in grote steden regelmatige samenkomsten in hotels houdt. De doelgroep die met het evangelie moet worden bereikt, zijn verantwoordelijke mensen in het bedrijfsleven en de wetenschap.

Mijnheer *Gitt* vergeleek de technische microfoon met het menselijk gehoor dat veel gecompliceerder en effectiever is want het is een geniale uitvinding van onze Schepper. Zelfs mijn vrouw, die zich anders weinig interesseert voor technische samenhangen had kunnen meevoelen dat tussen deze natuurkundige feiten in directe vergelijking werelden liggen die door de onderzoekingen toch nooit volledig af te leiden zijn. Dat alles maakte een grote indruk op ons. Onze komst was de moeite waard geweest en we verheugden ons er al op om deze avond mooi te laten eindigen.

Maar eerst wilden we nog een paar woorden met mijnheer *Gitt* wisselen want uiteindelijk waren we ter wille van hem gekomen. Maar zoals al vóór de lezing was het ook onmiddellijk daarna moeilijk om hem te benaderen omdat zoveel mensen hem steeds omringden. We moesten dus wachten, gingen zitten in een café wat in de buurt was en keken zo af en toe naar binnen of de situatie intussen wat rustiger was geworden. Het was bijna middernacht toen we mijnheer *Gitt* eindelijk konden begroeten. En tot onze verrassing bleef het niet bij een paar vriendelijke woorden. Hij vroeg ons toch werkelijk nog op dit late uur of we, in een gebed dat hij ons zou voorspreken, God wilden vragen dat Hij ons de schuld vergeeft en Hem wilden beloven ons in ons leven te laten leiden door Hem. Daarop waren we helemaal niet voorbereid en we probeerden zo elegant mogelijk om er onderuit te komen. Maar dat was helemaal niet zo eenvoudig. Mijnheer *Gitt* en ik waren jaren bindende en betrouwbare partners in onze zakelijke betrekkingen geweest. Dus kon ik me niet met twijfelachtige redenen eruit piepen of maar even iets beloven. Daarbij kwam nog dat ik me van geen kwaad bewust was waarvoor ik me zou hebben te verontschuldigen. Ook had ik dat met de zonde nog nooit begrepen en waarom ik een zondaar zou zijn, zag ik al helemaal niet in. ‘Wat de kerken en vrome lui daar toch altijd mee hebben’, dacht ik. Met mijn vrouw en mij ging het heel goed. We waren aan alle kanten gelukkig. Natuurlijk hadden we nog dromen, wie heeft die niet? Maar we waren blij en tevreden met dat wat we waren en hadden – gezin, rijtjeshuis, twee auto’s..... We hadden niets verkeerd gedaan, alles hadden we op een fatsoenlijke manier zelf bereikt. Waarom zouden we ons inlaten op iets geheel nieuws in deze mooiste tijd van ons leven?

Maar in plaats van ‘nee’ te zeggen, probeerden we het thema te ontwijken. En ik had ook een idee hoe ik dat met alle beleefdheid wilde regelen. Als ingenieur wist ik maar al te goed dat alle theorieën en berekeningen testen nodig hebben. Omdat ook mijnheer *Gitt* als dr. ing. dat moest kennen, antwoordde ik hem: ‘Ik kan niets beloven wat voor mij louter theorie is. Volgens mijn levens- en beroepservaring zijn voor mij argumenten bij zo’n vaag en onduidelijk thema als *geloof* niet genoeg. Bij elk argument is er een tegenargument. Daarom kan ik het gebed nu niet met een goed geweten nazeggen. Maar ik denk er graag nog eens over na. Ja, wanneer men dat zou kunnen uitproberen. Maar dat kan men met God zeker niet doen’. En ik dacht dat het gebed daarmee wel overbodig zou zijn. Maar er was niets overbodig. Ik hoor mijnheer *Gitt* vandaag nog zeggen: ‘Natuurlijk gaat dat! Dat staat al in de Bijbel’. Hij bladerde naar de laatste bladzijden van het Oude Testament in het boek van de profeet Maleachi, wees op vers 10 van het derde hoofdstuk en las ons voor: ‘Brenge de gehele tiende naar de voorraadkamer opdat er spijze is in Mijn huis. **Beproof Mij toch** daarmee, zegt de Here der Heerscharen, of Ik dan niet voor u de vensters van de hemel zal openen en zegen in overvloed over u uitgieten’.

‘De weg is voor elk mens anders, die tot geloof leidt’, zei mijnheer *Gitt* daarna, ‘en voor u is nu eenmaal het uitproberen de weg’. Daarmee was onze tegenstand gebroken. We knikten hem toe, hij begon te bidden – en wij spraken zijn woorden bewust na. We baden om vergeving van onze schuld met betrekking tot onze relatie tot God en beloofden om heel consequent te zullen uitproberen of het geloof in de God van de Bijbel toch niet hele praktische uitwerkingen op ons leven zou kunnen hebben. Het was laat geworden. Op de weg naar huis hebben mijn vrouw en ik niet veel meer daarover gesproken. We waren in de ware zin van het woord overweldigd. Als ik me nog goed herinner hebben we ondanks alles nog goed kunnen slapen.

Eerst gebeurt er niet veel

In de eerste weken daarna ging eigenlijk alles zoals altijd verder. Wel kregen we nog een brief van mijn heer *Gitt* met zeker goed bedoelde adviezen. Maar die deden ons niet zoveel. Op de aanbeveling om ons bijvoorbeeld met een paar Bijbelteksten bezig te houden, moest ik eerst naar de zolder naar mijn belijdenis Bijbel zoeken. Ik had er sindsdien niet meer ingekeken. Ik vond de Bijbel uiteindelijk in een verhuisdoos. We hadden die na negen jaar altijd nog niet uitgepakt. Een beetje gespannen was ik wel wat er in de Bijbelverzen zou staan, die mijnheer *Gitt* voor ons had uitgezocht. Maar de teleurstelling was groot: ze waren voor mij zo vreemd dat ik absoluut niets begreep en ook niets daarmee kon beginnen. En zijn raad om ons aan te sluiten bij een levendige gemeente, landde ook niet bij mij. Ik wilde toch het christelijke geloof uitproberen en niet als proef naar de één of andere samenkomst gaan. Wanneer er werkelijk iets in zou zitten dan dat ik van tevoren dacht, dan moest dat toch overal uitgeprobeerd kunnen worden ook in de kerk, waar ik al lang bij hoorde.

Enkele maanden later kwam er beweging in de zaak. Mijnheer *Gitt* had ons voor eventuele vragen nog de uitgever Dr. *Ingo Resch* als aanspreekpunt in München genoemd. Daar hebben we nooit gebruik van gemaakt maar zijn uitnodiging tot een verdere lezing van de IVCG heb ik opgevolgd. Ik herinner me niet meer waarover het ging maar ik moet me bij het thema en in de kring van de gasten en de organisator dr. *Kurt Scheffbuch* en ook *Gerti* en *Roland Gunka*, goed gevoeld hebben. Een aanbod op deze avond om een keer gemeenschappelijk een heel weekend door te brengen had me zo erg geïnteresseerd dat ik al opgetogen daarover sprak met mijn vrouw thuis, hoe fijn dat wel zou kunnen zijn. We zouden ons toch een keer zo’n mooi gouden oktoberweekend in Beieren aan de Chiemsee helemaal zonder kinderen gunnen. Dat beviel haar ook. De noodzakelijke organisatorische voorbereidingen werden getroffen en zo reden we heel relaxed er naar toe.

Een wondermooie lichtblauwe lucht straalde over ons toen wij in een goede stemming in ons hotel direct aan de Chiemsee aankwamen. Dat er ook nog een beetje een programma was, daar wilden we graag aan meedoen. Dat begon dan ook veelbelovend. Onder leiding van de mij van de lezing bekende personen werden verschillende gedeeltes uit het Nieuwe Testament in een moderne vertaling gelezen waarover daarna heel ontspannen werd gesproken. Mijn vrouw en mij beviel dat en de ongeveer dertig andere mensen blijkbaar ook. Maar in het tweede deel na de koffiepauze en een mooie gemeenschappelijke wandeling trokken we ons meer en meer terug. De thema's hadden een diepte bereikt, die wij niet meer goed konden volgen omdat het ons erg vreemd voorkwam. We waren blij dat het tijd was voor het avondeten en in de aansluitende gespreksronde met wijn en bier het weer aangenaam werd.

Een opgewonden nacht

Toen wij tegen 23 uur naar onze kamer gingen, was de spanning weer weg. We spraken nog over sommige mensen en gingen met het gevoel slapen dat het Nieuwe Testament toch niet het juiste voor ons was. Maar we konden niet inslapen. Een onrust had ons beiden te pakken die ons weer liet opstaan. Een concrete reden daarvoor konden we niet bedenken. Klaarwakker brachten we nog de halve nacht door in gesprek over dat wat we gehoord hadden en ook al vroeger hadden beleefd. Maar in die nacht zijn we toch niet zoveel verder gekomen. Maar over één ding waren we het eens: Het feit, dat we in deze nacht zo fris waren nadat we toch zo ontspannen, onbekommerd en blij gestemd de reis hadden gemaakt, kon geen toeval zijn. Het bezig zijn met het Nieuwe Testament moest dat in ons veroorzaakt hebben, hoewel we lang niet alles goed hadden begrepen.

De volgende dag, het was een zondag, wilden we weer de mooie kanten bekijken. Het heerlijke weer, het goede ontbijt en middageten zouden we ook met volle teugen hebben kunnen genieten als ons niet een paar 'onverbeterlijke' mensen met hun vervelende vragen ons 'gestoord' zouden hebben. Maar dat namen we op de koop toe. We hadden onze zelfverzekerdheid weer gevonden. Persoonlijke dingen van onszelf hebben we niet meer gedeeld. Het enige waarvoor men ons nog kon overreden was de toezegging naar een volgend samenzijn te komen dat de volgende week in München zou plaatsvinden.

Natuurlijk waren we wel gespannen hoe het er daar zou toegaan, toen wij een privé huis naar binnen gingen. De gastheer en de gastvrouw, een vriendelijk echtpaar iets jonger dan wij, brachten ons in een grote ruimte waarin al veel stoelen in een kring stonden opgesteld. Toen alle gasten zaten en wij om ons heen keken, herkenden wij dat de meesten al bij de Chiemsee erbij geweest waren. Ze hadden ook allen het rode Nieuwe Testament bij zich, dat ons daar werd overhandigd. Nog goed in herinnering gebleven bij mij is de

voorstellingsronde. Naast de gebruikelijke, meer of minder lange persoonlijke voorstelling moest ook worden verteld hoe het iemand het weekend en de dagen erna was vergaan. Wat daar allemaal naar voren gebracht werd, heeft mijn vrouw en mij zeer verbaasd. De meeste mensen waren echt aan het dwepen over hun ervaringen en de gesprekken met de Bijbelarbeid, zoals ze het programma van de Chiemsee noemden. Met de Bijbel werken, dat hadden wij nog nooit gehoord laat staan gedaan. Des te meer waren allen verbaasd toen mijn vrouw tamelijk geraakt vertelde dat het met haar daarom erg slecht gegaan is. Na een paar aanwijzingen hoe wij de nacht hadden doorgebracht gaf ze het woord verder aan mij. Ook bij mij waren de uitspraken van de anderen totaal overdreven voorgekomen. Tamelijk nuchter bevestigde ik daarom slechts wat mijn vrouw en ik hadden ervaren en voegde nog iets diplomatieks er aan toe dat ik alles bij elkaar ook nog wel iets positiefs zou kunnen zien: Ik wilde namelijk de aan mijnheer *Gitt* gegeven belofte inlossen om de zaak grondig te beproeven. Daarom zou ik ook niet meteen opgeven maar verder nog erbij blijven.

Tussenbalans van de proef

Er waren dan verder de wekelijkse ontmoetingen waarbij het altijd weer om de Bijbel ging. In het begin werd er ook wat gezongen, persoonlijke dingen uitgewisseld en na ongeveer twee uur alles met een gebedsronde afgesloten. Daarbij voelden wij ons in het begin ook heel goed. Maar daarna werd het steeds wat moeilijker: Vooral had ik er problemen mee hoe bij een thema verzen uit de hele Bijbel werden aangehaald die dan volgens mij heel willekeurig werden geïnterpreteerd. Wanneer het om de studie van samenhangende Bijbelteksten ging, kon ik dat beter volgen en begrijpen. Hoe sommige dingen met absolute aanspraak becommentarieerd werden en als enige weg voor ons nieuwelingen werden gegeven, veroorzaakte bij mijn vrouw en mij wantrouwen. We waren zeker bereid ons zonder voorbehoud op de Bijbel als de enige bron voor ons geloof aan de Heer Jezus in te laten. Maar wat ons niet aannemelijk voorkwam, konden wij met alle welwillendheid niet accepteren. Deze houding was langzamerhand in de eerste maanden bij ons er uitgekristalliseerd. En omdat ik de indruk had met mijn pogingen tot uitleg bij de anderen op onbegrip te stoten, hielden we ons steeds meer terug. We voelden ons steeds meer onbehaaglijk. En we zouden vermoedelijk ook zijn weggebleven. Maar één van de vrouwen, die ons als een ‘hardliner’⁴³ was voorgekomen, was naar onze buurt verhuisd en reed met ons mee in de auto van deze avonden naar huis. En onderweg naar huis hadden we opeens verrassend genoeg hele goede gesprekken met haar. Ik denk dat we elkaar echt sympathiek begonnen te vinden. Bij de groepsavonden veranderde er in het begin niet zo veel maar door één vrouw, die als ‘opinieleidster’⁴³ gold, voelden we ons in elk geval begrepen. En de doorbraak kwam nadat wij het echtpaar *Gunka*, die de kring leidde, op een keer hadden uitgenodigd bij ons thuis en ze ons hadden bezocht. Wanneer ik het toen goed had aangeduid was het hen bij deze ontmoeting duidelijk geworden hoe serieus

we alles namen en hoezeer we onder onze eigen kritische opmerkingen en hun reacties daarop geleden hadden. Toen ze bij het afscheid nog voor ons baden en ons Gods zegen toewensten, voelden we ons helemaal aan- en opgenomen. Vandaag nog voelen we ons zeer verbonden hoewel we elkaar slechts nog zelden zien.

Dat behoort vandaag tot mijn mooiste ervaringen wanneer ik mensen weerzie met wie ik een bepaalde tijd oprecht verbonden was – om elkaar bij alle verscheidenheid met een vriendelijkheid elkaar weer te ontmoeten, die niet uit beleefdheid maar uit het diepst van het hart komt en zich daarop fundeert dat de Heer Jezus Christus Heer en gemeenschappelijk Middelpunt van ons leven is. Dat geeft mij het weldadige gevoel dat we zelfs na lange tijd nooit gescheiden wegen zouden gegaan hebben. Voor mij is dat een teken dat wij in ons leven en geloof een gemeenschappelijk helder doel voor ogen hebben. Als gemeenschap van gelovigen zijn wij op weg naar een heerlijke toekomst. Wij zijn onderweg in een goddelijke wereld waar de Heer Jezus de Zijnen leidt. Daar gaat ons aards verlangen en hoop in vervulling. Het eeuwige leven kent geen leed en dood. Het is een leven in gerechtigheid, vrede en vreugde en dat ook nog zonder einde – eeuwig!

Veranderingen in ons leven

Op zo'n weg zijn mijn vrouw *Birgitt* en ik sinds meer dan 20 jaar kalm onderweg. Voor mij is deze continuïteit een teken op een goede weg te zijn. En ik ben overgelukkig dat mijn vrouw zich gelijktijdig met mij op het uitproberen is ingegaan. Dat is in zoverre verbazend omdat geloofsvragen nooit een serieus thema bij ons waren. We hebben wel onze kinderen laten dopen en laten bevestigen en met Kerstmis waren we ook in de kerk maar een persoonlijk geloof, een regelrechte relatie met de Heer Jezus kenden we niet. Op de vraag naar haar motieven antwoordt mijn vrouw vandaag:

43 Engels voor 'opinieleiders'. Hier wordt een lid van de gespreksgroep mee bedoeld die in het kader van de persoonlijke communicatie 'van wanten weet'

'Ik bespeurde gewoon dat ik iets niet had – en dat, ondanks dat het met mij beter ging als nooit tevoren. Financieel hadden we het goed, alle vier dochters zijn gezond en ontwikkelden zich goed, mijn huwelijk was en is heel goed. Het is begonnen toen ik mijn baby wegens kanker verloor. Ondanks mijn leeftijd van 38 jaar had ik me er erg op verheugd. Toen ik na een succesvolle operatie in september 1983 mijn kleine *Daniela* in mijn armen kon houden, voelde ik mij geborgen en behoed – maar waar kwam dat vandaan? Ik begon te vermoeden dat

wij in ons leven niet alles uit eigen kracht bereikt hadden. En waarschijnlijk was het ook geen toeval dat ik me juist in deze fase aan een jaar achter ons liggende ontmoeting met een klant van mijn man in Hamburg herinnerde. Daar al had mijnheer *Gitt* tegen mij gezegd dat de Bijbel een handboek voor het leven is. Ik had toen daar niets mee kunnen beginnen maar vergeten ben ik deze zin toch niet. Dat was ook de reden waarom ik in 1987 naar de lezing in het modehuis *Mühlhäuser* ben meegegaan. Ik ben mijnheer *Gitt* en de vele andere mensen vandaag nog van harte dankbaar, die mij een weinig – soms ook iets meer – lastig gevallen zijn om toch een keer ernstig de blijde boodschap aan te nemen’.

Parallel aan al deze gebeurtenissen hadden mijn vrouw en ik de raad opgevolgd in de gemeenschap van een samenkomst ruggensteun te zoeken. Daarover zal weer mijn vrouw vertellen.

‘Dat liep voor mij heel gereserveerd af. Zover het ging bezocht ik alle samenkomsten van de evangelische *Gustav Adolf Kirche* (München-Ramersdorf). Het meeste spraken mij de gebeden en de prediking aan maar deze kwam mij met toen tot vijftien minuten veel te kort voor. Overigens stond mijn hoofd ook niet zo erg naar vieren. Vele dingen kon ik niet van harte meevoelen. Maar ik had een dikke huid en uiteindelijk wilde ik wel weten waar het daar om ging. Ik hield me bij de samenkomsten die ik regelmatig bezocht erg afzijdig. Meestal kwam ik als laatste en ging weer als eerste weg. Dat ging zo een jaar lang – totdat midden in de zomer twee mensen van de samenkomst me vroegen om mee te helpen.

Hoewel ik diverse uitvluchten had en één van mijn gesprekspartners mijnheer *Günter Baltutis* slechts tien jaar ouder was dan ik, maakte hij het meeste minder scherp met de aard van een begripvolle vader. Aan de ene kant beviel dat mij heel goed, hoe hij mijn maatstaven inlevend en vriendschappelijk recht zette. Aan de andere kant irriteerde mij al zijn directe manier van bemoediging. Maar dat zag ik door de vingers toen hij mij en mijn gezin aan het einde van het gesprek uitnodigde om in de zomervakantie mee te gaan op een vakantie met andere gelovigen in Karinthië in Oostenrijk. Ik vroeg voor deze beide dingen nog enkele dagen bedenktijd. Dan stemde ik toe want ik wilde alles precies weten. In Karinthië begon er een echte vriendschap. Tot op vandaag voel ik met hem en zijn vrouw Margrit een hechte band ondanks enkele aanzienlijke spanningen in onze gemeenschappelijke omgeving en bij ons zelf. Na de terugkeer begon ik me bezig te houden met het werk in de samenkomst en naar de jaarlijkse Bijbelvakantie gaan we elk jaar opnieuw’.

Terugblikkend moet ik zeggen dat mijn vrouw en ik bij alles wat er in ons leven is veranderd helemaal niet zoveel zelf er aan bijgedragen hebben. Wij hebben ons eerder afwachtend, nieuwsgierig en zonder grote bezwaren op nieuwe

dingen ingelaten. We gedroegen ons ongeveer volgens het motto van een oeroude tekst van een lied uit ons evangelisch gezangenboek, wat ik pas later ontdekt heb: ‘Vernieuw mij, o eeuwig Licht, / en laat van Uw aangezicht / mijn hart en ziel met Uw schijn / doorlicht en vervuld zijn’. Dat moet mijn vrouw wel op het idee hebben gebracht om ons achteraf kerkelijk te laten trouwen. Want toen ze gehoord had dat op 6 december 1988 een adventsfeest van de samenkomst zou plaatsvinden, verraste ze mij daarmee dat ze dat bij deze gelegenheid graag wilde inhalen. Ook voor mij was het een innerlijk verlangen. Voor deze afspraak was er ook nog een andere reden. Het was onze trouwdag die wij veertien jaar daarvoor voor de burgerlijke stand op Sinterklaasdag hadden gehouden zodat ik die dag niet zo gemakkelijk vergeet. En de voor de advent versierde ramen van een zaal bevielen mij ook beter dan de kerk. We spraken dus met de voorganger en spraken af om het trouwfeest naar het laatste deel van de advent te verschuiven. Dat zou dan gebeuren zonder vooraankondiging zodat het eigenlijke karakter van de samenkomst van advent zou blijven. Nadat we alles hadden geregeld, onze ouders en onze kinderen hadden geïnformeerd, ontbrak het ons alleen nog aan een trouwspreuk, die onze situatie goed beschreef. We snuffelden net zo lang de dik gedrukte verzen in het Nieuwe Testament van de Luther Bijbel door totdat we eindelijk één tekst vonden waarvan we samen overtuigd waren dat deze goed bij ons paste: ‘Daarom, als iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping. Het oude is voorbijgegaan, zie het is alles nieuw geworden’. We vonden deze tekst in het Nieuwe testament in 2 Korinthe 5 vers 17. Pas later viel ons op dat dit vers in onze kerk elk jaar de weepspreuk is op de derde zondag na Pasen. Voor mijn vrouw en mij is dit altijd weer een mooie herinnering en een grote vreugde. Overigens veroorzaakte de trouwerij onder alle mensen, die naar het adventsfeest waren gekomen, groot enthousiasme en vreugde.

Ons leven wint aan diepte

Het eerste anderhalf jaar na onze ontmoeting met mijnheer *Gitt* in München was voor ons toch een veelbewogen tijd geworden. In ons denken en voelen was iets blijven hangen van een heerlijk, troostrijk, bovennatuurlijk ordeprincipe, dat ons had beziggehouden en ons nog altijd niet had losgelaten. En dat moet ons ook innerlijk evenwichtiger, dankbaarder en meer tevreden gemaakt hebben. Want in deze grotere samenhang gesteld, ontspannen zich enkele dingen in onze opvattingen en wereldbeeld. We begonnen situaties nieuw te beoordelen. Dingen kregen een ander gewicht en een zin, die wij tot dan toe niet hadden gezien. Dat alles leidde onder andere ook daartoe dat het belangrijk voor ons werd om ons huwelijk en ons hele leven onder Gods zegen te leiden.

Ja, de tussenbalans van ons uitproberen was al heel veelzeggend. In het bijzonder aan de lezingen van de IVCG hadden we veel te danken. En zo wilden we ook geen ‘nee’ zeggen toen aan ons de organisatie van zulke serie lezingen

werd opgedragen. We konden ons ook niet goed voorstellen hoe ons dat moest gaan lukken met het kleine team dat ik had samengesteld maar we gingen deze uitdaging aan met des te groter Godsvertrouwen. We waren elke keer heel verbaasd hoeveel mensen naar de lezingen kwamen. Er waren ook talrijke gesprekken te voeren. Dankzij God wisten we dat we daarin niet alleen gelaten werden. Onze Heer Jezus was er steeds en mensen die van ons werk wisten hebben ons begeleid met hun goede wensen en gebeden. Tevreden en met vertrouwen droeg ons geloof ons door deze tijd. Zo ging het, tot ons na enige jaren een ingrijpende gebeurtenis ons allen erg deed ontstellen.

De onverwachte test

Het was op 10 oktober 1993 middernacht, we waren net na een lezing weer thuis aangekomen toen ik tijdens het uitlaten van de hond een zwaar hartinfarct kreeg. Ik kon me nog wel na een val tegen een muur weer wat oprichten en ik was ook nog op de één of andere manier instinctief bij bewustzijn naar huis gekomen maar daarna ben ik pas weer wakker geworden laat in de middag van de volgende dag in het ziekenhuis. Mijn vrouw zat aan het bed en mijn eerste woorden waren: 'Tot hiertoe was alles theorie. Nu moet het blijken of het ook standhoudt waarin we geloven'. Met grote spanning verwachtte ik hoe het zou verlopen. Overigens was ik tamelijk rustig en vol vertrouwen. Angst had ik niet ook niet dat er bij de operatie iets zou kunnen misgaan hoewel het risico duidelijk hoger dan normaal werd ingeschat. Ik had zelfs de indruk dat mijn bezoekers meer onthutst en meer troost nodig hadden dan ik wanneer ze mij probeerden te bemoedigen. Mijn dagelijks Bijbel leeskalender en mijn vrouw waren ook daarom juist de belangrijkste begeleidsters in de komende tijd. Ik geloofde stellig dat God mij door Zijn Woord in deze tijd bijzonder nabij zou zijn. En dat heb ik dan ook meegemaakt. Precies heb ik altijd gemerkt hoe de vele mensen die van mijn negen weken durende behandeling in het ziekenhuis en de revalidatie wisten, mij in een stille belangstelling begeleidden en mij in het gebed hebben bijgestaan.

Na een week ging het weer beter met mij en na twee weken kwam mijn ontslag in zicht. Maar toen kwam er één van de artsen, die bij de afdeling hoorde, van vakantie terug en vond een nieuwe diagnose door middel van een hartkatheter absoluut noodzakelijk. Nadat ik meteen had ingestemd werd er ook meteen een afspraak gemaakt. Na deze beslissing bad ik voor de eerste keer een Psalmvers, hoewel mij de Psalmen niet zo erg aanspraken. Ik was tijdens mijn Bijbellessen dat tegengekomen: 'Red mij uit het slijk, opdat ik niet verzink, laat mij gered worden van mijn haters, en uit de diepe wateren' (Psalm 69:15). Blijkbaar was dat een hulpgeroep van iemand die tot zijn nek in het water stond. Het onderzoek van de hartkatheter liet zien dat er een slagader van de achterste hartkamer op een plaats 95 procent was dichtgeslibd en deze na een paar dagen met een zogenaamde ballon dilatatie bij een tweede katheter ingreep wijder

gemaakt zou worden. Een week na de relatief goed verlopen dilatatie werd er gezegd: ‘Vanaf morgen kunt u een paar dagen thuis doorbrengen en aansluitend naar de revalidatie in Bad Wiessee aan de Tegernsee gaan’. Het is gewoon onbeschrijfelijk hoe dankbaar en gelukkig mijn vrouw en ik waren. Dat zou iedereen geweest zijn. Maar dat we de hele tijd door ons getroost en gedragen voelden, leidden we terug op ons geloof. Onze gehele hoop en vertrouwen waren gebaseerd op onze Heer Jezus. Hoe Hij dicht naar de mensen toekomt en invloed heeft op hun gedachten, gevoelens en waarnemingen, hebben wij in deze tijd ervaren. Dat heeft ons geloof weer versterkt, namelijk de zekerheid dat Hij leven schenkt, onze Begeleider is en ons leven bovenuit de aardse dood bewaart. Daarvan zijn wij ook vandaag nog, goed vijftien jaar, overtuigd.

Uitgeprobeerd, en ...

... een bekering van een ‘stille deelnemer’ van een kerkgemeente tot een actief lid in de navolging van de Heer Jezus beleefd. Mijn vrouw is actief als voorgangersecretaresse als ook in andere gebieden en ik als lector, kerkelijk leider, zanger en predikant⁴⁴. Bij dit alles hebben we ons eerder uitgedaagd dan verplicht gevoeld. Onze beslissingen om dat te doen waren gerijpt in onze persoonlijke relatie met de Heer Jezus. Dat liet ons vol vertrouwen en vol verwachting aannemen wat er op ons af kwam. We waren niet de drijvende krachten, we lieten ons leiden. En in de loop van de tijd zijn wij ook tot de kennis gekomen dat we helemaal niet altijd alles zelf moeten weten en begrijpen. Achteraf is dat eigenlijk heel logisch want het geloof is niet gebonden aan intelligentie of een opleidingsgraad, leeftijd en stand. De toewijding aan de Heer Jezus – zonder wanneer of maar, met en zonder begrip – werd voor ons een sleutel voor een geestelijke gemeenschap met de Heer Jezus en de Zijnen. Maar omdat bij het begin voor ons het niet begrijpen een onoverbrugbare hindernis voor het geloof was, moesten wij wel goedschiks of kwaadschiks daarbij leren.

⁴⁴ De predikant (Lat. *praedicare* = prediken) is in de evangelische kerk een speciaal opgeleide Prediker, die zelfstandig als een voorganger onbezoldigd samenkomsten houdt.

Onze kinderen hebben nog niet zo’n geloof gevonden. Uit allen is ‘iets geworden’, en wij hebben een goede verstandhouding met hen en de vijf kleinkinderen maar de vonken die wij besproeien hebben nog geen vuur aangewakkerd. We bidden verder zoals ook andere ouders dat doen, die we

kennen en die zich in vergelijkbare situaties zich bevinden. We waren niet altijd helemaal vrij van belastende gedachten hoe anderen dat ‘klaargespeeld’ hebben en wij niet. Maar intussen voelen we ons door de liefde, die ons met de Heer Jezus verbindt, bevrijd. Het leven, dat wij met al onze tekortkomingen leiden, begrijpen wij als een geschenk van God. Naar ons beste weten en geweten proberen wij om het optimale daar uit te krijgen... ook als dat niet altijd lukt. We vertrouwen er op dat de Heer Jezus de mensen zo lief heeft dat Hij diegenen, die Hem liefhebben, vergeeft en een leven zonder voortdurende schuldgevoelens en slecht geweten wil schenken. Zo begrijpen wij ook onze vragen om vergeving van de zonden waarmee wij in het modehuis *Mühläuser* in de voetgangerszone in München zijn begonnen. We voelen ons waarachtig bevrijd.

Bij de testen was het voor mij in het begin belangrijk om de Bijbel als leidraad voor mijn leven te nemen, daarnaar te leven om anderen zo veel mogelijk te kunnen uitleggen. Daarvoor heb ik veel gelezen, regelmatig congressen, Bijbelweken en huiskringen – onze geestelijke huis - bezocht. In meditatie en samenkomsten heb ik dat ook al spoedig onvoorbereid doorgegeven. En toen wij een nieuwe voorganger in onze samenkomst kregen, was deze heel verrast toen hij hoorde dat ik geen predikant was.

Intussen werd ik beroepen voor het ambt als predikant voor twaalf samenkomsten in het diaconaat en heb daarbij een gelofte gedaan om het evangelie van de Heer Jezus Christus te verkondigen zoals het in de Heilige Schrift is gegeven en in de belijdenis van de Lutherse kerk betuigd is. Steun had en heb ik altijd van onze voorganger. Hij ondersteunt mij wanneer het mij meer om Schrift en belijdenis als bron en minder er om gaat wat mensen daaruit maken of gemaakt hebben.

Intussen kan ik hier goed mijn geloof leven en mijn dienst doen. Mijn persoonlijke vroomheid is voor mij niet statisch maar een levenslang leerproces. Mijn antwoord op de vraag waarom ik geloof zal daarom voor anderen individueel, onvolkomen en niet dwingend blijven. Ik doe moeite om mijn geloofsweg gemeenschap en belijdenis te leven, de Bijbelse uitspraken in de praktijk te brengen en anderen tot nadenken te bewegen om hun eigen weg tot Christus te vinden. Dit op een overtuigende manier en wijze te bevorderen is voor mij een belangrijke zaak geworden.

Gedipl. Ing. *Fritz und Birgitt Hespelt*, D-81735 München

G5: Een traktaat bracht mij naar God terug

Mijn ouders hadden zes kinderen van wie ik, *Maria Funk* (geb. *Epp*), de derde was. Toen het tweede kind, mijn broertje, met zeven maanden stierf, ging het geluk van ons gezin stuk. Vanaf dit tijdstip zocht mijn vader troost in de fles. Zo was hij al alcoholist toen ik op 28 mei 1963 in Midden Azië, in de stad Kant in Kirgizië (Kyrgyzstan) op de wereld kwam.

Als baby doodziek

Met drie maanden werd ik heel erg ziek – zo heeft men mij verteld. Ik had geen kracht meer om te zuigen en mijn moeder moest alles bij mij moeizaam naar binnen brengen. Langere tijd lag ze daarom met mij in het ziekenhuis totdat we zonder zichtbaar succes werden ontslagen. Ze hebben tegen mijn moeder gezegd dat ze naar huis kon gaan om het kind daar rustig te laten sterven. Vele nachten hield ze haar kleren aan om steeds weer met mij naar buiten te kunnen gaan zodat ik beter adem kon halen. Ze had toch al een zoon verloren – en nu ook nog een dochter?

Ze hield niet op met bidden maar had steeds het gevoel dat het dak van het huis verhinderde dat haar gebeden tot aan de hemel omhoog stegen. Op een avond smeekte ze richting de hemel: ‘Lieve Vader in de hemel, Uw wil geschiedde, wanneer U ook dit kind wilt hebben, dan neemt U het maar’. Daarna ging ze met mij naar huis terug. Kort daarop hoorde ze voor het raam voetstappen. Iemand trippelde naar de huisdeur. Het was onze masseuse uit onze plaats – ze kende veel geneestechnieken, kon ledematen zetten en was bedreven en ervaren wanneer het om speciale massages ging. Ze zei spontaan: ‘*Lena*, wij kunnen het kind helpen’. En meteen begon ze mij te masseren. Ik was nog maar vel over been en blauw aangelopen, maar door de aanrakingen kwam er weer leven in mijn kleine lichaam en na langere tijd begon ik eindelijk weer te zuigen. God had mij toch nog niet tot Zich willen nemen.

Mijn biddende moeder

Het derde kind van mijn ouders werd in elk geval gered maar mijn vader was op dat moment al zo verslaafd dat hij niet meer loskwam van de alcohol. Een alcoholist in huis te hebben veroorzaakt frustratie, woede en geweld. Mijn moeder was een sterke, godsvruchtige bidster die niet ophield te geloven in de genezing van mijn vader. Ze had onophoudelijk voor hem gebeden en na tien jaar was het zo ver. Mijn vader (geb. 1938) bekeerde zich in 1973 (dat was in

Kirgizië) en kwam dan eindelijk van de alcohol af. Geen mens in de stad had geloofd dat er uit deze mens nog wat zou worden. Maar bij God is zoals bekend geen ding onmogelijk! Sindsdien is hij een actieve medewerker in de gemeente.

In mei 1976 zijn wij van Kirgizië naar Duitsland verhuisd. Dat was nog in de communistische tijd. Mijn vader is wel in Kirgizië geboren maar hij is van Duitse afkomst en voelde zich altijd een Duitser. Hij heeft daarom meerdere keren een uitreisvisum proberen te krijgen en uiteindelijk is dat gelukt. Via het doorgangskamp Friedland (bij Göttingen) en Massen (bij Unna) kwamen we al na een paar weken in Espelkamp aan (ca. 25 km noordwestelijk van Minden gelegen. De stad werd in 1949 planmatig als verblijf voor verdrevenen gesticht).

Met zestien jaar bad ik God voor drie voor mij belangrijke dingen, die Hij later in mijn leven ook zou verhoren. Eén ding daarvan was dat God mij een goede man zou willen schenken, die mij liefheeft. Dit gebed verhoorde God al twee jaar later waarvoor ik Hem vandaag nog heel dankbaar ben. *Dieter* en ik trouwden toen ik achttien en een half jaar was. We kregen twee wonderbare zonen, *Johnny* en *Benjamin*, die ons grote vreugde gaven. Ondanks dit geluk wilde ik van het geloof al bij de huwelijksluiting niets meer weten.

Wij, drie oudste zusters – *Irina*, *Maria* (ik) en *Helena* – hadden God bewust de rug toegekeerd. We werden zo streng opgevoed dat wij dit juk wilden afschudden. Ik was toen 18 jaar oud en nu zochten we ons geluk in het wereldse vertier. Alles wat er aan party's en feesten was, daar gingen we heen. Zo brachten we hele weekenden door met feesten, dansen, alcohol drinken en roken. Voor onze gelovige ouders was dat een hele moeilijke tijd: de dochters met hun partners 'hadden de wereld lief gekregen', zoals ze het uitdrukten. De twee jongsten van het gezin *Nelly* en *Arthur* lieten zich toch niet van het geloof afbrengen. God zij daarvoor gedankt!

Toch gaf mijn moeder de hoop nooit op dat wij tot God zouden terugkeren. Haar geloof was standvastig en onwankelbaar. Ik had altijd heel veel respect voor haar. Ze was liefdevol, wijs, gedisciplineerd en ordelijk en betoonde zich als een sterke vrouw, hoewel ze tien jaar – van zes tot zestien – aan tuberculose geleden had en sinds haar 39^e levensjaar om de andere dag aan de dialyse moest. We konden over alles spreken, maar niet over God en de gemeente. Ze probeerde al het denkbare zodat ik me weer bezig zou gaan houden met het geloof en gaf me cassettes, brochures, brieven, uitnodigingen voor bijzondere samenkomsten, maar zonder succes. Over mijn constante afwijzing was ze vaak heel bedroefd. Wanneer ik haar opzocht en ze over God begon te spreken of een cassette beluisterde reageerde ik zo bars en afwijzend: 'Mama, ik ben bij u op bezoek gekomen en ik wil niet opgezadeld worden door al die preken van u!' Het was al heel erg moeilijk wat het hart van mijn moeder moest verdragen. Het ging niet

alleen om mij dat ik haar met het ongeloof teleurstelde maar ook om mijn beide zusters met hun eveneens ongelovige mannen.

Een trouwe bidster sterft

Op 28 mei 2003 zou er naar aanleiding van mijn 40^e verjaardag een groot feest zijn. Maar er kwam geen grote party. Ik kon eigenlijk niet zo blij zijn want ik dacht heel sterk aan mijn moeder (geb. 1939), die pas een maand geleden op 27 april 2003 gestorven was. Haar laatste dag hier op aarde was ze bij mij geweest. Toen ik ze weer naar huis bracht, had ze nog gezegd: ‘Lieve *Maria*, ik zal het op aarde wel niet meer meemaken om met jou samen op een kerkbank te zitten. Maar ik wil je graag in de hemel terugzien! Ik ben er zeker van dat de gebeden, die ik dag en nacht heb gesproken, niet verloren gaan!’ Dat was haar laatste dag. Nog dezelfde avond is ze naar haar hemelse Vader gegaan. Dat was de vreselijkste nacht van mijn leven. Ik had toch zoveel van haar gehouden. Onze trouwe bidster was heengegaan. Voor haar begrafenis wilde ik geen andere prediker dan *Viktor Enns*. Deze man had God ons, wanneer we in nood zaten, altijd weer gezonden als degene die aan onze kant stond. Maar tijdens de begrafenis zou hij voor een zendingsactie in Rusland zijn. Ik kan het tot op vandaag nog nauwelijks bevatten maar op de dag van de begrafenis was hij er opeens – voor God zijn wonderen geen probleem. Toen hij aan het graf sprak is er een, voor ons belangrijke, zin gesproken: ‘Wees niet verdrietig, jullie mama is slechts voorgegaan’.

Vanaf dat moment was niet slechts mijn moeder begraven maar ook mijn lachen en mijn levensvreugde waren ‘naar het graf gedragen’. Niets had mij meer enthousiast kunnen maken, ik had geen doelen, geen dromen, alles in mij was uitgedoofd. Ik was sinds elf jaar zelfstandig. Maar vanaf die tijd kon ik in mijn tot dan toe goed lopende zaak geen initiatieven meer ontwikkelen.

De woorden van mama werden in mij steeds luider. Ik probeerde met alle mogelijke boeken er in te berusten en probeerde hobby’s uit en ondernam reizen maar niets hielp mij! Ik was gewoon te verdrietig en doodongelukkig. Op een dag zat ik op een terras. Ik bevond mij weer in een dip en was gedeprimeerd, moe en vertwijfeld. Wanneer ik ’s nachts wakker werd, kreeg ik angst: Wanneer ik sterf – waar zou ik dan belanden? Toen smeekte ik God: ‘Help mij toch, lieve Vader, U kunt alles. Schenk mij toch weer vreugde in het leven’.

Toen mijn vriendin me kort daarna vertelde dat ze zich bij een prediking over Openbaringen bekeerd had, dacht ik ‘Oh, nu gaat het gebeuren, nu begint zij ook nog op mijn zenuwen te werken! Nu zegt ze ook al: ‘Kom toch mee, er predikt daar iemand ... ‘ Korte tijd later hoorde ik van mijn zus *Helena* dat ze haar stille tijd houdt met de Bijbel en bidt. Nu werd me het langzamerhand wat gevaarlijk en bedenkelijk. En of dat nog niet genoeg was wilden mijn zussen *Irina* en *Helena* zich ook nog laten dopen. Een week vóór de doop nam ook mijn zwager

Eduard, de man van *Helena*, de beslissing voor de Heer Jezus. De wonderen regen zich aan elkaar. Daarna gebeurde nog het meest heftige: *Alexander*, de zoon van mijn oudste zuster, die acht jaar drugs had gebruikt, bekeerde zich tot God en kwam van de harddrugs af. Dat gebeurde zonder een ontwenningsskuur, alleen door Gods hulp!

Ik vond alles wat griezelig worden. Overal hoorde ik slechts van God. Men gaf mij uitnodigingen voor getuigenisavonden, voor doopdiensten, voor zendingsavonden. Het gebeurde precies zo, zoals ik gevreesd had. Steeds weer kwamen de woorden van mijn moeder bij mij naar boven: ‘Mijn kind, je hebt geleerd op aarde te leven, je moet ook voor de hemel, voor de eeuwigheid dat leren. Zulke mensen als jij heeft de gemeente nodig!’ Ze zag blijkbaar al dat er in mij nog tot dan toe een verborgen zendeling schuilde.

Gods roep treft mij

Het was in november 2004 toen er een zendeling enkele dagen in de samenkomst predikte waar ook mijn vriendin *Conny*, haar man *Hartmut* en mijn broers en zussen naar toe gingen. Ik had al enkele avonden aan zulke lezingen deelgenomen. Mijn zus *Helena* nodigde mij uit om kort naar de conversatiezaal mee te komen waar er thee gedronken werd. Ik stemde daarin toe en merkte hoe vrij en familiair het daar toeling. De jeugd voelde zich goed. Ze speelden en waren vrolijk bij elkaar. Er schoot mij een gedachte te binnen: ‘Jouw zoon *Benny* zou hier ook gelukkig zijn. Deze jeugd had geen drugs nodig, geen alcohol en ook geen sigaretten’.

De volgende zondag was de zendeling er nog steeds. Ik vroeg *Dieter* om mee te komen naar de laatste prediking. Uit liefde tot mij deed hij dat. Tijdens de prediking werd het mij steeds merkwaardiger, mijn hele hoofd sliep bijna in. Bij het bidden stond ik – net zo als de anderen – op, maar mijn lichaam was stijf. Toen kwam weer de stem van mijn moeder in mijn gedachten: ‘Wanneer God nog een keer aan jouw deur klopt, open dan toch je hart. Het kan de laatste keer zijn. Ik wendde mij tot mijn man en fluisterde: ‘Ik val bijna flauw!’ Er werd gezegd dat wie met God vrede wil sluiten naar voren kon gaan of in de ruimte voor zielzorg komen. Bij het naar buiten gaan keek ik wat stiekem in de betreffende ruimte naar binnen en de zachte stem was er weer: ‘Doe het!’, maar ook een andere stem meldde zich: ‘Wat wil je daar doen? Bij jou is toch alles OK. Je hebt een geweldige man, fijne kinderen, een fijn gezin, super vrienden, een super zaak, alles loopt toch prima. Wat wil je dan nog meer?’ Ik liet me door de laatste stem overtuigen en ging niet meer naar de ruimte voor de zielzorg voor een gesprek. Desondanks was ik heel ontroerd. Bij de uitgang keek ik voor de eerste keer naar de uitgestalde traktaten. Twee daarvan spraken me aan en ik nam ze mee. Bij het ene traktaat waren de hemel en de wolken te zien. De titel was: ‘Hoe kom ik in de hemel?’ Op weg naar huis begon ik erbarmelijk te

huilen. ‘Wat is er nu aan de hand met me?’, dacht ik. ‘Een lafaard ben ik! Ik ben weggelopen! Ja, wanneer mijn moeder nu nog zou leven, dan zou ze mij helpen’. Ik zag alleen nog maar de mogelijkheid om naar het kerkhof te rijden. Op de grafsteen van mijn moeder staat de spreuk: ‘De eerste, Die ik zal zien, zal Jezus zijn!’ Ik heb daar tot God geroepen dat Hij mij toch zou helpen. Op de terugweg hield het huilen niet op. Ik hilde als een baby. Thuis ging dat verder, het hield niet op. Wat was er aan de hand? Op deze zondag waren de kinderen er niet en mijn man moest opeens ook nog weg. Daar zat ik, een hoopje huilende ellende, nu alleen thuis. Een innerlijke stem zei mij: ‘Lees de Bijbel!’ Daarna zei de stem zacht: ‘Je hebt toch twee traktaten mee naar huis genomen, lees ze nu!’

Het traktaat brengt het definitieve keerpunt

Ik begon te lezen. Onder tranen! ‘Hoe kom ik in de hemel?’, luidde het opschrift. Er volgde een verhaal, dat mij erg provoceerde namelijk van een ticket voor de hemel, maar dat ik niet kon kopen. Tot hier toe kon ik elk ticket kopen omdat ik altijd het nodige geld daarvoor had gehad. Maar nu werd er gesproken over een onbetaalbaar ticket. Het traktaat eindigde met een gebed. Ik viel op mijn knieën, bad en las alles nog een keer. Het paste precies bij mij. Na dit gebed stond ik vrolijk op en voelde mij erg opgetogen – als een veer. Het huilen hield eindelijk op. Ik was tot het geloof doorgedrongen in de levende Heer Jezus. Al mijn rebellie, mijn falen en mijn constante weglopen heeft Hij aan het kruis op Zich genomen. Deze zondag in november 2004 zal voor mij onvergetelijk blijven, omdat de Heer Jezus mij op deze dag het ticket voor de eeuwigheid bij Hem heeft geschonken.

Naast de gebedstekst aan het einde van het traktaat was er een foto afgebeeld. Het gezicht kende ik niet. Maar toen ik echter de naam Prof. Dr. Ing. *Werner Gitt* las, heb ik hard geroepen: ‘Oh, hoe vaak heeft mama mij uitgenodigd voor zijn toespraken! En ik heb altijd afgezegd!’ Ik citeerde de woorden van mijn moeder: ‘*Maria*, knappe en geleerde mensen begrijpen het. Waarom wil jij het dan niet begrijpen?’ Nu werd mijn vreugde bijna verdubbeld. Alle gebeden van een moeder zijn bij God in een schaal verzameld! De Heer Jezus nam al mijn zonden op Zich en wierp ze in de diepte van de zee.

In december 2004 werd ik als lid in de vrije baptistengemeente in Espelkamp opgenomen. Nu hadden binnen een jaar drie dochters, een schoonzoon en een kleinzoon in onze familie zich bekeerd. *Benny*, onze jongste, vertelde ik met het oog hierop altijd weer van de jeugd in de samenkomst, die zo voorbeeldig met elkaar omging en veel dingen samen ondernamen en zonder alcohol en sigaretten gelukkig is. Het duurde helemaal niet lang en ook *Benny* bekeerde zich en besloot zich te laten dopen. Het geluk was niet te bevatten, de vreugde heel erg groot. Nu was het tweede kleinkind van mijn moeder tot geloof gekomen! Dan hoorde ik dat *Werner Gitt* naar ons in Espelkamp zou komen.

Van hem bezat mijn moeder een aanzienlijke verzameling cassettes. Het is begrijpelijk dat mijn spanning steeg en ik een ontmoeting met hem vol verwachting tegemoet zag. Toen de uitnodigingskaarten voor de geplande lezingenserie (23 tot 26 februari 2006) gedrukt waren heb ik deze enthousiast verspreid en verzonden. Daarbij vertelde ik de mensen steeds weer mijn getuigenis en vermeldde, hoe het traktaat dat deze man heeft geschreven: 'Hoe kom ik in de hemel?', bij mijn bekering geholpen heeft.

De dag kwam steeds dichterbij waarbij ik *Werner Gitt* mocht leren kennen. Ik was God dankbaar voor zijn komst en ik heb gebeden dat hij mijn man en de oudste zoon *Johnny* en vele anderen zou mogen aanspreken. Toen kwam de eerste avond: de kerk was nog nooit zo vol geweest! In een bovenruimte, in een extra ruimte, op de benedenverdieping en in de kelderruimte werd de lezing per video uitgezonden. Ik kon het niet afwachten. Drie collega's uit mijn zaak namen de uitnodiging aan en kwamen mee. Op de tweede avond na de lezing vroeg *Doris*, een collega van het werk, aan mij: 'Hoe bekeert men zich?' Mijn hart heeft gejubeld! Joehoe! God heeft mijn gebed verhoord! Op de derde avond nam ze de beslissing voor God en op de vierde avond *Olga*, de tweede collega. Zo mocht ik zowel bij de bekering van *Doris* als ook van *Olga* erbij zijn. Ik kon meemaken hoe *Werner Gitt* met pas bekeerden spreekt en bidt. Dat heeft me heel blij gemaakt. Ik had ook erg gehoopt dat mijn man *Dieter* ook bij hem God zou mogen vinden. Maar de tijd was nog niet rijp. God heeft Zijn plan.

Mijn man – een volgende schakel in Gods kettingreactie

Het was kort vóór Pasen 2006. Op Goede Vrijdag wist ik nog niet hoe ik mijn man van de komende samenkomst voorzichtig kon vertellen. Toen hoorde ik dat er 's avonds de film 'The Passion of the Christ' zou worden vertoond. Ik had het pedagogisch heel goed bedacht toen ik hem vertelde dat ik deze verschrikkelijke film niet alleen kon aanzien. Omdat mijn man graag TV kijkt, stemde hij toe om de film samen met mij te gaan bekijken. Hij deed het zelfs tot aan het einde. Aan het einde moest ik zacht snikken. Het deed me zo zeer hoe de Heer Jezus voor ons, voor mij geleden had. Toen vroeg ik later aan mijn man: 'En? Hoe vond je de film?' Zijn korte commentaar was: 'Een wat mindere misdaadfilm!' - 'Nou, leuk!' dacht ik, 'is dat alles?'

Ongeveer een half uur later om 22.30 uur, werd er gebeld mijn kleine nicht *Beatrice*, de dochter van mijn jongste zuster *Nelly* was aan de lijn: 'Tante *Maria*! Heb je het al gehoord?! Oom *Reinhard* heeft zich bekeerd!' (Daarmee bedoelde ze de man van *Irinia*). Wow! Ik kon van vreugde alleen nog maar huilen! Wij zijn allemaal naar het grote trefpunt bij *Nelly* gereden en zijn op onze knieën gegaan en hebben God gedankt. Met 57 jaar had *Reinhard* God leren kennen. Mijn zwager *Jakob* zette ons lievelingslied in: 'Ik heb besloten Jezus te volgen'. De volgende dag vroeg ik aan mijn man: 'Wat zeg jij van dit

alles?’ Hij zei kort en krachtig: ‘Laat mij toch met rust daarmee!’ - ‘OK, sorry!’ zei ik. Ik was, zo dacht ik, te ver gegaan.

Op zondagmorgen 1^e Paasdag heb ik huilend over de tafel geleund en smekend tot God gebeden: ‘Grote God, U kent mij, U weet dat ik nooit in mijn leven zoveel geduld kan opbrengen als mijn moeder. Ons huwelijk was tot nu toe super maar nu kan ik opeens niet meer over alle dingen met mijn man spreken! We vervreemden van elkaar!’ Voor mij was dat verschrikkelijk. Ik heb niets tegen mijn man gezegd – hij kwam uit zichzelf mee naar de samenkomst. Op 2^e Paasdag ging hij weer mee en na de samenkomst is hij naar een oudste gegaan en heeft hem gevraagd of het aanbod er nog was om in de ruimte van de zielzorg te gaan. *Albert Ferderer* zei meteen: ‘Ja!’ Ze gingen de kamer binnen en vielen op de knieën en God maakte ook *Dieter* nieuw. Hij heeft hem bij zijn naam geroepen. Ik kreeg van God een nieuwe man. Hij veranderde positief en draaide 180 graden om. Wat God alles kan! Weer een wonder! Hij besloot meteen om met mij naar het koor te gaan. Kort daarna besloot hij zich te laten dopen. Wat een vreugde! Op 18 juni 2006 daalden *Dieter, Olga, Doris* en nog anderen in het water voor de doop. God had onze moeder tamelijk vroeg weggenomen maar al binnen twee jaar na haar dood hebben drie dochters, drie schoonzons en drie kleinkinderen zich bekeerd. Gods wegen zijn ondoorgrondelijk!

Door mijn beroep als zelfstandig handelsverkoopster heb ik de bijzondere mogelijkheid om met veel mensen te spreken. Ik zag hoe velen naar de ware zin van het leven zoeken. Na deze evangelisatie in februari 2006 heb ik vreugde gekregen het in de hele wereld uit te roepen: ‘Mensen hebben God nodig’. Ik dank vanaf deze plaats allen die voor ons gebeden hebben. Ik ben gelukkig om Zijn kind te zijn! Ik ben heel dankbaar dat ik zo’n wonderbare, voorbeeldige, liefhebbende voor ons biddende en godvrezende moeder mocht hebben. De hemel verblijdt zich wanneer een zondaar tot bekering komt!

Maria Funk, D-32339 Espelkamp

Getuigenis uit Afrika

VW-G6: Namibië – het voormalige Duits-Zuidwest-Afrika (gi)

Intussen ben ik viermaal (1995, 1999, 2003, 2009) voor lezingen naar Namibië gereisd en heb daar land en mensen leren waarderen.

Namibië, het voormalige Duitse Zuidwest Afrika, is een groot maar heel dun bevolkt land, dat noordwestelijk van Zuid-Afrika aan de Atlantische Oceaan ligt. De naam van het land wordt afgeleid van de woestijn Namib, die de hele kuststrook van het land inneemt. Namibië is werkelijk een land van buitengewone tegenstellingen. Met een oppervlakte van meer dan 800.000 km² is het bijna 3½ maal zo groot als Groot-Brittannië. Met een geschatte bevolking van ongeveer twee miljoen mensen is het één van de dunst bevolkte landen van Afrika. De landschappen van Namibië zijn als een caleidoscoop van de natuur: De duinen van de Namibië woestijn aan de westkust gaan langzaam over in de teakhoutbossen en waterwegen in het noordoosten. Namibië is een land met een heldere, blauwe hemel en met een aangenaam, gezond klimaat.

Windhoek is de hoofdstad van Namibië en wordt als één van de mooiste hoofdsteden van Afrika getypeerd met een mengeling van Europese en Afrikaanse invloeden. De stad geldt op grond van de relatieve grote sociale veiligheid en als gevolg van de verregaande vredig naast elkaar levende volksgroepen in Namibië als een sociaalmodel van een Afrikaanse grote stad. De huidige bevolking van Namibië is een mengeling van verschillende maar gedeeltelijk verwante volken die grotendeels door meerdere migraties tussen de 16^e en de 18^e eeuw in het gebied verhuizen. Deze veelvuldigheid van de bevolking weerspiegelt zich ook in de gesproken talen.

Vele Duitsers in Namibië leven daar als gevolg van een Duitse kolonisatie sinds het begin van de 19^e eeuw al in de vijfde generatie. In Namibië wonen vandaag de dag tussen 22.000 en 30.000 Duitsers.

Als gevolg van het zendingswerk tijdens de koloniale tijd is ongeveer 80 procent van de Namibiërs Christen, waarmee het land duidelijk boven het Afrikaanse gemiddelde ligt. Van hen zijn ongeveer 40 procent Luthers, 17 procent Katholiek, 5 procent leden van de hervormde kerk en 4 procent Anglicaans, terwijl de overigen bij andere kerken, vrije kerken en geloofsgemeenschappen horen.⁴⁵

De Islam speelt in Namibië praktisch geen rol. Het aantal van de Moslims in Namibië wordt geschat op enkele duizenden.

⁴⁵ De gegevens van de godsdienststatistieken zijn gebaseerd op het jaar 2000.

G6: Een voorbeeld met blijvende werking

Als tweede kind uit een gezin van acht kinderen werd ik, *Daniela Epifanio* (geb. *Weinert*) op 25 augustus 1977 in Windhoek, de hoofdstad van Namibië, geboren. Mijn ouders zijn alle twee naar Namibië geëmigreerd. Mijn moeder kwam na haar opleiding als verpleegster uit Duitsland (Neumarkt, Oberpfalz) hier naar toe en mijn vader na zijn studie voor ingenieur uit Zuid-Afrika. Hij komt oorspronkelijk uit Uelzen. In totaal zijn wij met zes meisjes – de eerste vijf werden op een gemiddelde afstand in leeftijd van een jaar geboren en onze nakomeling *Tabea* kwam na vier jaar op de wereld.

Ik had een mooie, beschermde en veelbewogen kindertijd. Omdat we met zoveel kinderen waren, hadden we altijd een vol huis, in het bijzonder wanneer men nog het vele bezoek meerekent. Op ons reusachtig erf hadden we genoeg vrije ruimte en plaats om te spelen. Mijn ouders zijn vaak met ons onderweg geweest om ons het land te laten zien. De natuur met haar veelvoud is ook vandaag nog voor mij heel indrukwekkend en wij gebruiken vaak de tijd om nieuwe gebieden in de buurt te ontdekken.

Tijdens de opleiding in mei 1995 aan de Duitse school in Windhoek leerde ik *Antero Epofanio* kennen – een Portugees, die mijn huidige man is en wij gingen ook al heel snel samenwonen nadat we elkaar hadden leren kennen. Vandaag weet ik dat het in Gods ogen een gruwel is. In de daarop volgende jaren probeerde ik wat beroep betreft alle mogelijke dingen uit. Na het slagen van het eindexamen werkte ik zes maanden in Duitsland om geld voor mijn studie te sparen. In 1997 begon ik ook een ingenieursstudie in Stellenbosch (Zuid-Afrika), dat ik weliswaar al in het tweede semester afbrak. Ik kon het mij niet voorstellen die ik op een dag zo'n beroep zou uitoefenen. Daarna werkte ik bij een import/export firma in Windhoek bij de boekhouding om mijn studiebeurs af te betalen. Na twee jaar ging ik in de toeristenbranche werken. Dit werk sprak mij erg aan. Ik 'vluchtte' (later meer) na onze bruiloft op 13 december 2002 met mijn man naar London. Hier ging het met mijn carrière in het fitness gebied – verkoop van ledenbestanden – bergopwaarts en ik kreeg een rij van onderscheidingen. Maar mijn man beviel het niet in Engeland hoewel hij een goede baan had. Alleen al in London zijn er meer mensen dan in heel Namibië en met deze dichtbevolktheid had hij heel veel moeite. Dus ging hij terug naar Namibië, nadat hij een baan gevonden had, het huis verkocht en al het andere geregeld had wat te doen was voor een terugkeer. Ik volgde hem korte tijd later en werkte weer in de toeristenbranche. Van deze bezigheid geniet ik erg. In 2007 kwam onze dochter *Cayla* in Windhoek ter wereld. Op 27 september 2009 stierf mijn vader. Daarmee begon bij mij het keerpunt naar het geloof en daarmee ook naar een nieuw leven.

Mijn kinderlijk geloof

Mijn ouders hebben ons al heel vroeg met het geloof vertrouwd gemaakt zagezegd vanaf de wieg. Er ging geen dag voorbij zonder dat wij iets hoorden van de Heer Jezus, God en Zijn werken. Elke maaltijd werd met gebed begonnen en beëindigd.

Foto

Familie *Weiner* in het jaar 1990

Achterste rij van links naar rechts: *Ramona* (moeder), *Uschi*, *Helmut* (vader).
Voorste rij van links naar rechts: *Michaela*, *Debora*, *Rebekka*, *Tabea*, *Daniela*.

We zongen veel en hoorden verhalen uit de Bijbel. 's Zondags gingen we naar de Zondagsschool en later ook naar de jeugddienst. Mijn ouders hebben werkelijk een groot aandeel gehad om het fundament voor ons geloof te leggen. Maar een fundament op zich heeft geen nut wanneer daar niet op gebouwd wordt. Ook gelovige ouders zijn niet een garantie dat wij zelf de weg met Christus gaan en Hem als Heer volgen. Dat alles weet ik uit eigen ervaring en ook door mensen van mijn omgeving. Onze ouders kunnen ons de goede weg wijzen en voorleven maar zonder onze eigen bekering zijn wij verloren! *Billy Graham* heeft eens gezegd: 'Wanneer je in een garage geboren bent dan ben je nog lang geen auto. En wanneer je in een christelijk gezin geboren bent, ben je nog lang geen Christen'.

Verlies van het kinderlijk geloof

Ik heb het nog goed in herinnering vanaf wanneer mijn problemen en de aansluitende onverschilligheid tegenover het geloof begonnen. Het hing samen met mijn 13^e verjaardag. Wat er precies gebeurde kan ik zo niet meer zeggen. Ik maakte me zelf wijs dat mijn ouders mijn broer en zussen meer lief hadden dan mij.

Het eigenlijke keerpunt naar het negatieve in mijn leven kwam dan kort na mijn 19^e verjaardag en precies een dag voor mijn mondeling tentamen. Ik en mijn vriend *Antero* slaagden er in om mensen van zelfmoord af te brengen, die hen zeker het leven zou hebben gekost. Maar de eerste woorden van de betrokkenen,

nadat ze weer tot bewustzijn waren gekomen, troffen me heel hard want ze waren allesbehalve dankbaar. Vandaag weet ik dat deze mensen waarschijnlijk hetzelfde tegen ieder ander hadden gezegd, die hen hulp zou hebben aangeboden. Deze ondankbare woorden versterkten toch mijn algemene trots en mijn afwijzing tegenover het leven. Ik was vanwege de toewijzing van de schuld heel diep gekwetst. Ik kon niet begrijpen dat ik iets verkeerd zou hebben gedaan. Als eerste faalde ik volkomen met de tentamens maar toch was ik met de hakken over de sloot geslaagd. Daarna volgde het vertrek van thuis. Voortaan woonde ik bij mijn vriend wat mijn ouders niet goedvonden. Ik ging steeds minder naar huis en hield mijn ouders verantwoordelijk voor mijn vertrek, voor mijn gedrag en eigenlijk voor mijn hele misère. Ik rebelleerde tegen iedereen en alles.

Het kwam niet in me op om God hulp te vragen. Ik wilde niet. Hoe zou ik ook een onbeschadigd contact tot God opbouwen wanneer ik met mijn ouders niet in het reine kwam? Ik wist dat ik zondigde doordat ik ongehuwd met een man samenwoonde. Mijn ouders hebben van hun kant uit geprobeerd mij weer op het rechte pad te brengen, toch weerde ik het af en zo verbrak onze breekbare betrekking uiteindelijk gezien de verwijten en al het slechte en onrechtvaardige wat ik over hen zei wanneer ik met mijn vrienden, bekenden en gedeeltelijk ook met mijn broers en zussen samen was.

Toen het mij alles te veel werd vloog ik met *Antero* naar Engeland – ver weg van mijn problemen, het hoofdbreken en de vraag of ik niet aan alles schuld had. In London was een werkdag van 12 uur geen zeldzaamheid. Ook 's zondags werd er vaak gewerkt. Dit gaf veel afwisseling en ik dacht nog zelden aan mijn ouders en broers en zussen. Ik was graag bezig in mijn beroep als verkoopleidster in de fitness branche. Het salaris was ook goed en zo had het van mij wel verder kunnen gaan.

Steeds vaker kwam bij mij de gedachte in me op: 'Waarom geeft God mij zo rijkelijk?' Afgezien van mijn gezin ontbrak mij niets. Ook vandaag nog stel ik mij deze vraag vaak. In London ging ik maar één enkele keer naar de kerk en dat was met Pasen. Deze dag wekte in mij een verlangen naar de Heer Jezus. Na de verhuizing terug in Windhoek bezocht ik een paar keer de kerk (Stadtmission Windhoek). Het verlangen werd sterker maar ik onderdrukte het elke keer.

Op 26 november 200 kwam *Cayla* ter wereld. Op de dag van haar geboorte moest mijn moeder naar het ziekenhuis. Het was voor mij een onbeschrijfelijk gevoel. Mijn ouders hadden me de laatste jaren daarvoor nooit een verwijt gemaakt vanwege mijn verleden tijd hoewel ze alle reden daartoe hadden. Ze hadden me vergeven. Ik heb vergeving ervaren. Dat ondervond ik als een geschenk zonder grenzen!

In de tijd dat ik mijn ouders bezocht heb ik gezien hoe een gezin met God leeft. Mijn ouders hadden een huwelijk, dat vol liefde was – en dat na alles wat ze met hun kinderen hadden doorgemaakt. Het was een huwelijk vol respect voor elkaar, vol liefde en vrolijkheid. Het verlangen naar God begon meer en meer te groeien. Ik ging weer naar de stadzending en luisterde ook met aandacht en interesse naar wat er gepredikt werd. Nu waren er nog (naast andere dingen) de onuitgesproken dingen tussen mij en mijn vader, wat ook tussen mij en God stond. Ik heb het lange tijd niet geweten wat het precies was en waarom ik geen relatie met de Heer Jezus kon opbouwen. Op een dag raapte ik alle moed bij elkaar en bad dat de Heer Jezus mij zou laten zien waarom ik niet met hart en ziel kon geloven. De Heer Jezus maakte me duidelijk dat het zonde was om vóór het huwelijk met mijn man samen gewoond te hebben. Ik vroeg de Heer Jezus om vergeving en heb dit ook bij mijn vader gedaan.

De ziekte van vader en zijn dood

Bij mijn vader werd er eind maart 2009 de diagnose ALS (*Amyotrophe Lateralsklerose*) gesteld. Dit is een ongeneeslijke ziekte, die de zenuwen aantast en ze uiteindelijk verlamt. Dit bericht was een schok voor ons allen die hem kenden. Mijn vader leefde gezond, was fit en bovendien nog maar 64 jaar oud. Het begon daarmee dat hij zich steeds verslikte. Nadat er dan een operatie van zijn amandelen was gedaan en een zwerende cyste verwijderd werd dachten wij dat het nu wel weer bergopwaarts zou gaan. Jammer genoeg was dat niet zo.

Drie maanden later kon hij slecht lopen en het slikken werd steeds moeilijker. We kregen de diagnose: ongeneeslijk! Toch hadden we de hoop dat de Heer Jezus een wonder voor papa kon doen. Ik in ieder geval wel. De Heer Jezus was toch almachtig! Maar het tegendeel gebeurde. Papa werd gaandeweg zwakker en vijf maanden later konden wij hem nauwelijks nog verstaan. Midden september vroegen wij mijn zuster *Michaela* (de enige van de zes kinderen die niet in Namibië woonde maar in Duitsland) toch dringend om naar huis te komen.

Nu wil ik vertellen hoe God systematisch in het verloop van één week mij voorbereidde om te zien dat Hij almachtig is. Het begon daarmee dat het met papa in een razend tempo slechter ging. Mama zag duidelijk dat zijn levenseinde niet meer ver was. *Michaela* deed moeite om een vlucht naar Namibië te boeken. God werkte hier doordat *Michaela* de oorspronkelijk geplande vlucht niet meer kon boeken. Ze kreeg in plaats daarvan een vlucht die vier dagen eerder was. Dat betekende dat ze niet op donderdag maar al op maandag kon komen en zo kon ze nog meerdere dagen met mijn vader praten die intussen alleen nog maar in bed lag. Mijn vader heeft zo ook zijn kleinkind, die toen net vier maanden oud was nog kunnen zien.

Verder ging het werken van God: Wij, de rest van het gezin, spraken erover hoe wij het afscheid van papa vorm konden geven waarbij hij ook het avondmaal wilde nemen. Maar wanneer konden wij allen samenkomen? Bij zo'n grote familie met intussen vijf getrouwde zusters was dat helemaal niet zo eenvoudig. De oorspronkelijk geplande donderdag ging niet – ook vrijdag niet omdat er nog andere verplichtingen waren. Zelfs de zaterdag waarop niemand eigenlijk moest werken, viel uit. Woensdag bleef nog over! Bij het uur van het afscheid lag een bespeurbare zegen – ook wanneer papa de maaltijd niet samen met de andere gelovigen in de groep (waar mama en de voorganger bij behoorden) kon nemen omdat hij jammer genoeg niet meer kon lopen en al te zwak was om op te staan. Hij nam het in aansluiting daarop.

Op vrijdagmorgen was het dan met papa zo erg dat hij niet meer kon slikken. Jammer genoeg betekende dat, dat er bij een operatie een maagsonde zou worden geplaatst. Dit was wel een kleine ingreep maar voor papa was het te veel. Na de operatie kreeg hij door de werking van de medicijnen heel erge koude rillingen. Mijn moeder riep alle kinderen op om naar het ziekenhuis te komen. Dit was de dag waarop de Heer Jezus onbeschrijfelijk groot gewerkt had. Wanneer ik dit nu schrijf, dan schrijf ik het om Hem te loven en te prijzen! Papa had slechts nog enkele momenten waarin hij een heldere blik had. Elk van zijn kinderen ging zaterdag nog bij hem aan het bed zitten en ik ben er zeker van dat hij ons allemaal persoonlijk gezegend heeft. Tussendoor dwaalde zijn blik steeds weer af en zijn ogen volgden iets in de ruimte dat wij niet konden zien. Ik ben er tamelijk zeker van dat hij al onze Heiland gezien heeft, Die hem aan de hand nam. Ik moest erg huilen toen ik me ervan bewust werd hoe zeer God mijn vader tot aan het einde als voorbeeld van geloof heeft gebruikt. Mijn vader stierf de volgende ochtend.

De terugkeer naar de Heer Jezus

Slechts enkele dagen later kwam *Werner Gitt* naar Windhoek voor een serie lezingen, die van 6 tot 11 oktober 2009 duurde. God had me al een paar dagen van tevoren op het hart gelegd om naar de lezingen te gaan. Mijn verlangen naar de Heer Jezus was in het bijzonder na het gesprek met mijn

vader steeds sterker geworden.

Ik bad dagelijks, dat Hij mij de weg zou wijzen, hoe ik tot Hem kon komen. En toen mijnheer *Gitt* dan na zijn lezing uitnodigde tot bekering, wilde ik eigenlijk meteen daarna weggaan. Want ik had mijn zuster *Debora* in mijn auto meegenomen en nam aan dat ze meteen na de lezing naar huis wilde. Wat een

leiding was het toen ze tegen me zei: ‘*Daniela*, ik wil nog graag in de kamer met mijnheer *Gitt* spreken!’ Met grote vreugde zei ik haar dat ik precies hetzelfde van plan was. Toen we de ruimte voor de zielzorg betraden en plaats hadden genomen, vroeg mijnheer *Gitt* ons, waarom we waren gekomen. Als uit één mond zeiden *Debora* en ik: ‘We willen naar de hemel!’ Zichtbaar verbaasd vroeg hij verder: ‘Hoe komen jullie daarbij?’ - Toen vertelden we dat pas geleden onze vader was gestorven en precies een week geleden, op 1 oktober, de begrafenis was geweest. ‘Daar werd veel over de hemel gesproken en over de zekerheid dat hij daar nu aangekomen is. Ook vanavond had u zo duidelijk over de eeuwigheid gesproken. Nu is het heel duidelijk voor ons geworden waarheen we willen – naar de hemel!’ Het was 9 oktober 2009, de tweede dag tijdens de evangelisatie en daar stelden *Debora* en ik ons ondubbelzinnig aan de kant van onze Heer Jezus Christus!

Nawoord: Ook nu ik pas aan het begin van mijn geloof sta en het niet altijd gemakkelijk is, probeer ik mijn geloof als voorbeeld voor anderen te leven. Daarbij is 1 Petrus 3 vers 1 mij tot een belangrijk vers geworden:

‘Evenzo, vrouwen, wees aan uw eigen mannen onderdanig, opdat, ook als sommigen ongehoorzaam zijn aan het woord, zij door de wandel van hun vrouwen zonder woord gewonnen worden’.⁴⁶

Mijn vader heeft mij door zijn levensstijl en zijn bezigheden op het zendingsgebied (bijvoorbeeld met behulp van de radio) een erfenis achtergelaten. De grootte daarvan kan ik niet meten. Ook is mijn moeder mij nu een voorbeeld in het geloof in deze tijd van mijn nieuwe leven. Ik dank mijn ouders daarvoor! God heeft mij zo rijkelijk gezegend door hen.

Daniela Epifanio, Windhoek (Namibie)

46 geciteerd uit de herziene Voorhoeve vertaling

Nu volgt het verhaal van mijn zuster *Debora*:

Mooie kindertijd

Ik werd op 22 oktober 1979 als vijfde dochter in het gezin *Weinert* geboren. Mijn jongste zus kwam vier jaar later op de wereld en daarmee waren we met zes meisjes thuis. Ook ik was opgegroeid in Windhoek. Het huis van mijn

ouders was een echte droom voor kinderen. Er was een groot erf en in de tuin hadden we ons eigen speelveld en zandbakken, schommels, klimrekken, en boomhut. Er waren fruitbomen waarin de beide vijgenbomen mijn lievelingsbomen waren. Ik kon daar goed in klimmen en daarin spelen. Voor op het erf was er een grote parkeerplaats met grijsblauwe stenen. Dit was in mijn kinderlijke fantasie een zee en de vijgenboom een vliegtuig. Ik was van de zes kinderen de kleine dromer omdat ik graag in mijn fantasiewereld leefde.

Mijn ouders gaven ons de mogelijkheid om ons te ontwikkelen – met de studie en ook in de sport en de muziek. Mama was onze constante ‘taxi’ en reed ons elke dag naar onze afspraken. Jammer dat men als kind en oudere jeugd niet ziet, welke offers ouders voor kinderen brengen.

Ook in het geloof waren onze ouders vanaf onze geboorte een voorbeeld en brachten de Heer Jezus en de Bijbel dicht bij ons. Wij gingen allemaal ’s zondags naar de zondagsschool. Thuis werd er gezamenlijk gebeden, gezongen en uit de Bijbel gelezen. Als kind vond ik dat heel vanzelfsprekend en dacht dat het in elk gezin zo gebeurde. Maar al snel merkte ik dat het in veel andere gezinnen heel anders er aan toging. Wanneer ik bij vriendinnen logeerde kwam het voor dat daar niet gebeden en al helemaal niet gezongen of een verhaal uit de Bijbel gelezen werd. Wanneer ik dan iets zei, oogste ik hoon en gelach van de andere meisjes. Spoedig stond ik op school als ‘de vrome’ bekend. Ik wist als kind daar niet mee om te gaan en verstopte mijn ‘geloofsvonkje’ steeds meer. Alleen bij de meisjes van de zondagsschool was het anders. We wedijverden wie het eerste de boeken van het Oude- en Nieuwe Testament kon opzeggen maar ook wie het meeste in de Bijbel gelezen had. Maar dat men een innige relatie met God kon hebben, wist ik niet. God en de Bijbel waren een bestanddeel in mijn leven maar zonder diepgang – nog niet.

Toen ik twaalf jaar oud was, trof mij een dienst op de zondagsschool heel diep. De juffrouw las ons voor over een klein arm meisje. Haar leven was moeilijk en op de één of andere manier leerde ze de Heer Jezus kennen en vanaf dat moment was haar leven vol vreugde en zonneshijn. Verder kan ik me van dit verhaal weinig herinneren maar dat de Heer Jezus haar leven zo veranderd had, liet een vuur in mij achter. Toen de zondagsschool was afgelopen vatte ik al mijn moed bijeen en ging naar de juffrouw en zei haar dat ik ook de Heer Jezus in mijn leven wilde hebben. We baden samen maar er gebeurde niets – helemaal niets, volgens mij. Ze zei tegen me dat nu de engelen zich verblijdden en ik het tegen mijn moeder moest zeggen. Ik was iets teleurgesteld, verliet de ruimte en zag een ander meisje van mijn leeftijd, ging naar haar toe en zei haar wat ik net gedaan had. Haar antwoord was: ‘Nu pas?’ Ik heb dat al jaren geleden gedaan!’ Nou, nou! De zaak was mij nu wel duidelijk – vertel het alsjeblieft niet aan iemand verder! En het geloofsvonkje was weer klein gebleven.

Jarenlang bleef het daarbij: ik ging mee naar de samenkomsten en bleef ook verder op school 'de vrome', hoewel ik, toegegeven, helemaal niet vroom was. Ik was een tiener, die graag overal aan meedeed. Slechts door mijn ouders en door mijn opvoeding en de angst om hen teleur te stellen deed ik geen dingen, die voor tieners van mijn leeftijd helemaal vanzelfsprekend waren. Daarom, maar volgens mij onrechtmatig, werd ik nog steeds als 'de vrome' aangeduid.

Teenagertijd en de jaren daarna

In mijn tienerjaren begon ik mijn vader als voorbeeld van een christelijk leven te zien. Ik heb het hem toen zeker niet gezegd (ofschoon dat wel juist en goed zou zijn geweest), maar ik probeerde bij hem raad te krijgen en naar hem te luisteren. En wanneer ik in mijn tienerfase ook eens heel unfair schreeuwde en schold, dan was papa altijd de rustige factor en wat hij zei had ik dan altijd later nog in mijn oor.

Na het einde van de schooltijd in december 1997 ging ik alleen een jaar naar Duitsland en werkte daar als au pair en serveerster maar mijn geloof bleef achter in Namibië. Slechts de brieven van mijn ouders waarin ze altijd vertelden van hun belevenissen met God, klopten aan mijn hart en ik bespeurde een klein verlangen naar het geloof, dat mij van mijn ouders vertrouwd was en daarna om de Heer Jezus in mijn leven te hebben.

In aansluiting op mijn terugkeer naar Namibië leerde ik mijn man *Fanie* kennen en twee jaar later, in mei 2001, trouwden we. We verhuisden kort daarna naar Schotland. De relatie met mijn ouders, die in de tienerjaren geleden had, was weer op vaste bodem. Ik miste hen zeer in Schotland en we vlogen elk jaar in de vakantie naar huis. De raad van mijn ouders was voor mij veelbetekenend geworden. Ik voelde ook een diepe liefde tot hen beiden maar in het bijzonder tot mijn vader. Behalve mijn man was hij de enige man in mijn leven. En zijn levensstijl zei mij meer dan woorden. De aard en wijze hoe hij mensen en situaties aanvaardde, was voor mij het getuigenis van een man, die een diepe relatie met zijn Heer en Heiland had. Ik had een innige, diepe liefde voor mijn vader gekregen en die bleef ook altijd bestaan.

Na bijna vijf jaar Schotland keerden we in december 2005 naar Namibië terug. Wat fijn om weer in de buurt van mijn ouders en mijn broers en zussen te zijn! Onze dochter *Caitlin* werd op 27 september 2006 in het huis van mijn ouders geboren. Een wonderbare gebeurtenis! Mijn man en moeder waren erbij en mijn vader kon zijn kleindochter al 15 minuten daarna in zijn armen houden.

Ook onze zoon *Caden* werd bijna drie jaar later met de hulp van onze lieve *Ami* (dat is de lievelingsnaam waarmee alle kleinkinderen mijn moeder aanspreken) geboren. Mijn vader hield zijn kleinzoon een half uur later in zijn armen.

De ziekte van vader

Vier dagen na de geboorte van onze zoon werd de diagnose bij mijn vader door de artsen bevestigd. Bij ons stortte de wereld in elkaar. Ik was nog nooit door zo iets dergelijks smartelijk getroffen. Door mijn beroep als therapeutisch masseuse kon ik mijn vader één keer per week behandelen. Daarmee kreeg hij in ieder geval wat verlichting van zijn pijnen en kreeg één tot twee dagen iets meer kracht. De behandelingen duurden elke keer ongeveer drie kwartier. In deze weken leerde ik papa dieper kennen. Ik zeg ‘dieper’ – omdat het een diepte was, die ik niet beschrijven kan. Het was alsof hij mij liet zien hoe mooi de ziel leeft, wanneer ze in Gods Woord geworteld is. Mijn liefde tot mijn vader groeide in deze tijd enorm. Hij gaf mij door dat het niet in het leven gaat om wat zin heeft, hetzij dan dat het betrekking heeft op God. Bedoeld is daarmee niet de één of andere god, voor wie ik niets beteken. Maar het is God, de Almachtige, voor wie ik belangrijk ben wanneer het mij bewust kan worden en Die met mij een persoonlijke relatie wil hebben.

Hoe papa met zijn ziekte omging was voor mij weer zo’n voorbeeld. Nooit heb ik hem horen klagen: ‘Waarom ik? Waarom is alles zo moeilijk? Waarom moet ik juist daar doorheen?’ Hij nam het aan en klaagde niet toen hij in zijn rolstoel zat en ook niet toen zijn eten gepureerd werd. Ook klaagde hij niet toen hij niet meer kon spreken en toen hem het ademen moeilijk viel. Hij stelde zijn vertrouwen helemaal op de Heer Jezus. Mama was steeds aan zijn zijde om hem opofferend te verplegen. Voor vele mensen waren die beiden een groot voorbeeld.

Toen papa op 27 september 2009 ontsliep (het was op een zondag, en op de derde verjaardag van onze dochter, kort nadat de kerkklokken geluid hadden), was het voor mij ‘als vielen de schellen van mijn ogen’. Ik heb nog nooit iemand zien sterven maar wanneer een mens zo in Gods armen wordt opgenomen zoals bij mijn papa – dan wil ik zelf ook heel zeker er van zijn bij God te behoren. God was papa ook aan het einde van zijn aardse leven genadig. Hij ontsliep heel rustig – vaak stikken ALS patiënten. Helemaal aan het einde was er een glimlach op zijn gezicht ofschoon hij twee dagen niet meer zijn gezichtsspieren kon bewegen. Hij straalde een diepe vrede uit waarbij zijn lichaam zonder enige schaduw was. In het dagboekje van die dag stond:

‘Christus Jezus heeft de dood te niet gedaan en leven en onvergankelijkheid aan het licht gebracht door het evangelie’ (2 Timotheüs 1:10).

Het overstappen in de trein van het leven

Sinds dit ogenblik wist ik dat ik er heel zeker van moest zijn dat God mij ook op een keer zo opneemt! Maar hoe? Negen dagen na de dood van vader kwam *Werner Gitt* in onze samenkomst voor een serie lezingen. Ik was er niet helemaal zeker van of ik het wel zou redden om naar de lezingen te gaan. Ik heb een psychisch zeer inspannende baan en ook nog twee kleine kinderen. 's Avonds ben ik dankbaar dat ik in naar bed kan.

Toen mijn zuster *Daniela* mij opbelde en mij aanbood mee met de auto mee te nemen, stemde ik spontaan er mee in. Het verbaasde mij dat het juist die zus was met wie ik jarenlang een gespannen relatie had en met wie het net weer een beetje normaal begon te worden. Het ging bij die lezing thematisch over de afkomst en de toekomst van de mensen, maar wat er in mijn hoofd bleef hangen was het deel van de conclusie: Het ging over de twee treinen waarmee we door het leven rijden. De ene is de trein van de dood en deze raast rechtstreeks naar de hel. Maar de andere rijdt naar de hemel. Slechts in dit leven is er een station om over te stappen, om van de trein van de dood in de trein van het leven te stappen met de Heer Jezus als machinist.

Ik wilde dit 'overstappen' absoluut vastleggen en hoe wonderbaar dat we te maken hebben met een man als *Werner Gitt*! Maar mijn zuster was er ook nog die zeker na de lezing naar huis wilde gaan en ik was met haar meegekomen. Maar ik vatte alle moed en zei haar dat ik graag nog met mijnheer *Gitt* wilde spreken. Ze was zo blij dat ik precies hetzelfde van plan was dan zij. Wie zou dat gedacht hebben, juist die beide zussen die jarenlang moeite met elkaar gehad hadden, gaven op dezelfde avond hun leven in Gods hand. Wonderbaar zijn Gods wegen!

Foto

Debora (links) en *Daniela* op de dag van hun bekering (9 oktober 2009).

En heb ik wat gemerkt? O ja! Ik was zo vrij en opgelucht en blij. Er is nu ook geen remming meer om iemand te vertellen dat ik bij de Heer Jezus hoor – mijn klanten, mijn vrienden, mijn familie.

Oh, ik moet nog veel leren. Men is mens maar ik probeer vooral aan de levenswijze van mijn vader te denken en een voorbeeld daar aan te nemen.

Het was nog geen lange tijd in mijn nieuwe relatie tot mijn Heiland toen Hij mij al duidelijk maakte, waar ik anders moest denken. Hoewel ik toch altijd dacht dat ik een super vrouw en moeder was, ging het plotseling in mijn huwelijk als door een wervelwind bergafwaarts en daartoe verslechterde onze financiële situatie. Ik voelde me opgebrand en was totaal aan mijn einde. Maar God werkte aan mij. Ik kreeg via een vriendin van mijn moeder een boek (*Love & Respect*) van Dr. *Emerson Eggerichs*. Bij het lezen werd ik me er pas van bewust, hoe God ons huwelijk heeft voorgesteld en hoe een goede relatie functioneert. Ik leer nu in mijn leven helemaal op God te vertrouwen. Het is niet eenvoudig (bovendien ben ik mens, die graag zelf iets regelt) maar om het in Gods hand te leggen, loont zich aan het einde zoveel meer.

God heeft nog een weg voor mij en ik verheug me daarop om bij Hem in de hemel te zijn en daar mijn vader weer te zien.

Debora Bosman, Windhoek (Namibië).

Getuigenissen uit Azië

VW-G7: Japan – het land van de rijzende zon (gi)

Japan is een eilandenrijk dat uit de vier grote eilanden Hokkaido, Honshu, Shikoku en Kyushi als ook uit 6848 kleinere eilanden bestaat. De totale eilandenreeks van noord naar zuid heeft een uitgestrektheid van ca. 3000 kilometer en komt overeen met de afstand van Brazilië tot West-Afrika.

Het is heel fijn om met de trein te reizen in Japan. De dienstregelingen worden minutieus aangehouden en de coupés worden door zeer nauwkeurige schoonheid gekenmerkt. Wanneer men weliswaar met verschillende treinen wil reizen en op het overstapperron de juiste aansluiting moet vinden, heeft men een probleem. De opschriften zijn bijna uitsluitend met Japanse tekens geschreven en dan voelt

men zich als buitenlander tamelijk eenzaam. Toen ik op 4 juni 2008 lezingen in een Bijbelschool had, reisde *Saori Higashi* zo ver mee tot wij (*Harry Tröster* en

Foto

Lezing voor Japanse jonge mensen in 2008.

ik) tot wij in de trein naar Tokio zaten. *Saori* sprak heel goed Engels en zo vertelde ze ons tijdens de reis hoe zij tot geloof was gekomen. Omdat ik dit getuigenis zeer opmerkelijk vond, vroeg ik haar om haar verhaal toch een keer op te schrijven. Dat heeft ze voor dit boek gedaan en zo wens ik de lezers veel vreugde bij het lezen van dit verhaal over een bijzondere levensweg.

G7: Ik zag geen zin in het leven

Kindertijd en gezin

Ik werd op 26 september 1980 in Japan in de prefectuur Osaka⁴⁷ geboren en ben in een niet christelijk gezin opgegroeid.

⁴⁷ Prefectuur (Engels prefecture): Japan is ingedeeld in 47 prefecturen. Deze bestuurseenheden komen overeen met de kantons in Zwitserland of de Duitse bondslanden resp. Bremen en Hamburg. Tokio is een eigen prefectuur en ook het hele noordelijke eiland Hokkaido

Zoals de meeste Japanners geloven ook mijn ouders niet slechts in een God maar in vele goden. Maar eigenlijk geloven ze helemaal niets. Mijn ouders trouwden in een Katholieke kerk. Het is in Japan heel gewoon om in een kerk te trouwen ook wanneer men helemaal niet bij een kerk behoort en met het

christelijk geloof niets te maken heeft. De huwelijksceremonie en de bruid met de witte jurk worden erg gewaardeerd. Het was mijn moeder, die dat in het bijzonder wenste en het besluit ten gunste van de katholieke kerk had alleen te maken met de lage kosten. Wanneer er in de familie iemand stierf werd de begrafenis volgens Boeddhistische rituelen gehouden. In het huis van mijn grootvader stond een familiealtaar. Altijd als ik in zijn huis kwam, moest ik mij daarvoor buigen. Na mijn geboorte brachten mijn ouders mij naar een kist, waar een ceremonie werd gehouden, die het ongeluk van mij verre moest houden. Daarna werd ik toen ik 3, 5 en 7 was nog eenmaal aan die ceremonie onderworpen. Maar mijn ouders hielden met geen enkele god rekening. Wanneer ik aan mijn moeder vroeg als klein meisje: ‘Wat gebeurt er als wij sterven?’ zei ze kort en krachtig: ‘Er zal niets gebeuren, we zijn dan gewoon weg’. Dat was voor mij een groot probleem. ‘Welk doel heeft het leven wanneer we daarna gewoon weg zijn. Wanneer we sowieso sterven dan speelt het ook geen rol of en hoe ik leef’. Ik was een heel gevoelig mens en op de lagere school wist ik al dat het leven heel moeilijk is.

Is er een doel in het leven?

Hoewel mijn ouders in geen god geloofden, wilden ze toch dat ik volgens een hoge morele standaard zou leven. Speciaal mijn moeder had een hoog rechtvaardigheidsgevoel en hield onverstoorbaar vast aan haar leefprincipes. Ze oefende een sterke invloed op mij uit. Er was een vraag die me erg bezighield: ‘Is er wat fundamenteels in deze wereld, wat onveranderlijk is?’ Hoewel mijn ouders mij leerden om rechtvaardig te zijn, niet te liegen en vriendelijk tegen de mensen te zijn, scheen voor mij de wereld op deze manier niet te functioneren. In onze Japanse maatschappij begaan leidende persoonlijkheden – zoals we dat op het nieuws via de televisie altijd weer horen – onrecht en er zijn grote verschillen tussen arm en rijk. Sommige mensen hebben in hun leven dusdanig veel dingen opgehoopt, dat ze daarna veel van hun overvloed moeten wegwerpen. Maar anderen zijn zo arm dat ze van honger sterven. Wanneer het een goede algemene regel is om tegen andere mensen vriendelijk te zijn en de mensen handelen werkelijk zo, waarom is de wereld dan zoals ze is? Ik ging naar school in Kawachinagano dat in de provincie Osaka ligt. Daar was het gebruikelijk dat men zich steeds vergeleek met anderen. Wanneer iemand probeerde goed te doen dan keek men verachtelijk op hem neer. In onze Japanse maatschappij bestaat het begrip ‘Sekentei’, dat onze sterke wens naar aanpassing goed weergeeft. We willen op geen enkele manier opvallen om niet vogelvrij te worden. Zich op anderen te oriënteren is dus de elegantste weg om dit soort maatschappij te leven. Dan valt men tenminste niet op.

De ene situatie vraagt om rechtvaardig te handelen en een andere verlangt het om zich aan te passen. Over deze tweespalt was ik werkelijk heel verward. Ik zocht op de één of andere manier uit dit dilemma te komen. Door mijn eigen

overleggingen kwam ik uiteindelijk tot de volgende oplossing: ‘Er is helemaal geen vaste basis voor het leven in deze wereld. Er vindt een voortdurende verandering plaats. Daarom moet ik dienovereenkomstig mee veranderen zodra de situatie dat van mij verlangt’. Maar het was uiterst inspannend om mij aan alle mogelijke mensen aan te passen. Zo was ik gedwongen om tegelijkertijd vele verschillende waarden te vertegenwoordigen. Het was precies zo, als zouden er vele personen in mij zijn die tegen elkaar vochten. Daarna hield ik op om over een bindende basis van het leven nog verder na te denken.

Maar in mij bleef steeds deze beangstigende gedachte en ik wenste mij zo zeer een dragende basis voor mijn bestaan. Dus probeerde ik een eerwaardig persoon te zijn. Ik zei tegen mezelf: ‘Wanneer iemand mij nodig heeft dan is dat al een reden genoeg om te leven’. Ik studeerde heel gedisciplineerd en trainde veel in mijn basketbalteam. Soms vroeg ik me af: ‘Waarom werk ik eigenlijk zo hard?’ Maar er was niemand die mij daarop een antwoord gaf. Bovendien wenste ik dat mijn moeder mij zou waarderen. Ze leerde mij om rechtvaardig en sterk te zijn. Maar toch vond ik dat ik als persoon niet zo ben. En dus kon ik ook geen betekenis en doel voor mijn bestaan ontdekken. Blijkbaar had ik geen waarde. Ik was soms bang om dit leven te moeten leiden. Steeds weer dacht ik er over na wat het betekent om een waardevolle persoon te zijn.

Wanneer ik naar mezelf keek stelde ik onthutst vast: Steeds werk ik hard om slechts een beetje erkenning te krijgen. En zo ging ik in het bijzonder tegen het einde van mijn MAVO tijd door een moeilijke tijd. De godsdienst waarin ik leefde, had strenge toelatingseisen voor de hogeschool. Ik wilde op de beste hogeschool van onze regio maar ik slaagde niet voor het toelatingsexamen. Het was mijn doel en bron van mijn gevoel van zelfbewustheid om op die school te kunnen komen. Maar nu verloor ik mijn levensdoel en daarmee ook elk zelfrespect. Ook de relaties tot vrienden en mijn familie waren niet goed zodat ik heel teleurgesteld over mezelf was. Ik probeerde wel om mijn zelfrespect door hard te werken weer te krijgen maar het lukte me niet. Uiteindelijk verachtte ik mezelf en verloor elk vertrouwen.

Dit denken heeft mijn levensstijl drastisch veranderd. Ik wist niet meer waarom ik überhaupt nog iets moest leren en daarom stopte ik er mee. Ik wilde niet meer naar school gaan. Ik was nog wel in het basketbalteam maar ik ondervond het als dom om hard te werken. Daarom trainde ik niet meer zo intensief. Wat mijn vrienden betrof, stopte ik er mee om duidelijk en eerlijk met hen te spreken. Wanneer er een probleem ontstond, beëindigde ik de vriendschap – zonder te proberen om de vriendschap nog te redden. Ik dacht toen: Wanneer ik van iemand iets verwacht, zou er sowieso niemand zijn, die daarop zou kunnen reageren. Ik dacht dat ik uiteindelijk alleen maar verwond zou zijn. Daarom besloot ik om van niemand nog iets te verwachten om teleurstellingen

te voorkomen. Dat was in die tijd mijn houding tegenover mijn medemensen. De hogeschool waar ik op kwam was een privé christelijke school maar ik verkwistte daar geen gedachte aan de Bijbel en het evangelie. De leraars waren uitgaande mijn huidig standpunt beslist niet gelovig.

Foto

Traktaten in het Japans worden graag aangenomen, 2008

Waarheen kan ik vluchten?

Ik bracht veel tijd door met al de geschilderde gedachten maar wat er overbleef was alleen maar eenzaamheid. Ik zocht een antwoord op deze vraag, die ik aan het leven gesteld had. Ook gesprekken met vrienden bij wie ik mijn hart kon uitstorten, brachten me niets verder. Ik maakte een smartelijke tijd door. Omdat ik het zelf niet goed vond om mijn tijd door te brengen met piekeren en tobben, besloot ik deze situatie te ontvluchten. De mogelijkheid werd geboden om een leerlingenuitwisseling in de Verenigde Staten te doen. Het was in augustus 1997 in mijn tweede jaar aan de hogeschool toen ik naar een andere wereld vloog. Ik bracht een heel jaar door in Pataskala een kleine stad in de buurt van Columbus in de staat Ohio.

Het gezin waar ik tijdens mijn USA verblijf logeerde was een christelijk gezin. Dat was voor mij de eerste keer een werkelijke ontmoeting met Christenen. Deze mensen waren heel vriendelijk tegen mij en namen me 's zondags als een familielid mee naar de samenkomst. Soms wilde ik niet meegaan maar ze stonden mij niet toe om thuis te blijven. Ik kwam me voor als in een dwanginrichting. De school waar ik heen ging was ook een christelijke. Eerst kon ik mij niet voorstellen dat het christendom iets met mij te maken zou kunnen hebben. Ik maakte daar een moeilijke fase door. Als uitwisselingstudent had ik het moeilijker dan dat ik het thuis had voorgesteld. Het begin was vanwege de taal een flink probleem want ik kon me slechts met moeite verstaanbaar maken. Daarbij kwam nog heimwee. Tijdens deze tijd werd ik

intensief met mijn zwakheden en fouten geconfronteerd. Ik verloor mijn zelfbeheersing en kwam in ernstige moeilijkheden.

Omdat ik met deze situatie niet klaarkwam, wendde ik mij tot mijn lerares, die kunst en huishoudkunde onderrichtte. Zij legde mij uit dat al onze problemen en noden met de natuur van de zonde samenhangen, die alle mensen eigen is. Maar daarvoor is de Heer Jezus aan het kruis gestorven. Tot op dit tijdstip begreep ik hier nog weinig van. Maar één ding begreep ik: er moest een God zijn Die absoluut rechtvaardig is. En daarom moest er ook een basis zijn waarop ik mijn leven kon bouwen. Daarbij speelt de Bijbel een bepalende rol. God weet alles en is Rechter over goed en kwaad. ‘Wanneer er een God is’, dacht ik, ‘dan is er ook voor mij een reden om goed te kunnen leven’. Dat was voor mij een grote troost. De verandering van omgeving deed me aan het einde toch heel goed.

Ik zag iets zeer wezenlijks voor mij: Ik hoef me er niet meer druk over te maken wat andere mensen allemaal zeggen. Ik kon over de zin van het leven rustig nadenken en mij zulke fundamentele vragen stellen: Wie ben ik, en wat is er met de wereld aan de hand? Deze nieuwe dingen zorgden ervoor dat ik in mijn gedachten ruim kon ademhalen. Vanaf dat ogenblik begon ik de Bijbel te lezen en ging nu ook graag naar de christelijke samenkomsten.

De terugkeer naar Japan

Nadat ik was teruggekeerd in mijn vaderstad Osaka, zocht ik meteen een samenkomst op. In maart 2000 maakte ik de school af en begon in april aan de universiteit Hokkaido biologie te studeren. Deze universiteit bevindt zich in Sapporo op Hokkaido, de grootste stad op het noordelijk eiland van Japan. In Sapporo vond ik een samenkomst waar ik het evangelie door prediken en Bijbelstudie zo goed leerde kennen. De Bijbel toont ons dat God de Schepper en Heerser van de wereld is, Die absoluut heilig en rechtvaardig en vol liefde is. Maar de mensen die God geschapen heeft, kennen Hem niet en zijn dood in hun zonden. Daarvoor stierf de Heer Jezus aan het kruis. Dat waren voor mij baanbrekende, ja, revolutionaire nieuwe dingen.

Toen ik een keer ruzie met één van mijn vriendinnen had, leerde ik door deze inzichten het feit te accepteren, dat in mij een zondige natuur heerst. Ik denk alleen maar aan mezelf en niet aan anderen. Dat is de natuur van de zonde: Zelfzucht! Toen ik dit begreep werd me duidelijk dat ik volledig zondig ben en waarom Christus voor mij sterven moest: ‘Want er is geen onderscheid. Want allen hebben gezondigd en komen te kort aan de heerlijkheid van God en worden om niet gerechtvaardigd door Zijn genade, door de verlossing die in Christus Jezus is’ (Romeinen 3:22b-24).

Het is dus niet mogelijk mezelf te rechtvaardigen maar de Heer Jezus, de Zoon van God stierf voor mij en is opgestaan. Wie dat gelooft, die schenkt God vergeving. Ik had mezelf veroordeeld en was gevangen in mijn zonden. Het goede nieuws van de vergeving door de Heer Jezus gaf me ware vrede En voor de eerste keer kreeg ik zelfrespect, dat zich daarin grondt dat de Heer Jezus ons zo zeer liefheeft, dat Hij voor ons stierf.

De studie aan de universiteit

Tijdens mijn eerste studiejaar aan de universiteit, namelijk met Kerstmis 2000, liet ik me dopen. Van toen af aan verheugde ik mij om God door de Bijbel meer en meer te mogen leren kennen en in mij versterkte zich de wens om de Bijbel beter te bestuderen en dan anderen ervan te vertellen. Het was eerst maar een idee, want in die tijd had ik nog geen zekerheid over mijn verdere levensweg.

In maart 2004 had ik mijn eerste examen. Daarna bezocht ik de vervolgopleiding. In het laatste jaar van mijn universiteitsopleiding (maart 2006) als biologie met het hoofdvak zeebiologie was ik actief in een laboratorium dat zich met virusziekten van vissen bezighield. Eén van mijn grootste vragen bij het geloof had toen met het probleem ‘schepping versus evolutie’ te maken. Voordat ik Christen werd nam ik aan dat alle levende wezens zich van zelf hadden ontwikkeld om zich aan het milieu aan te passen. Ik geloofde aan de macht van de wetenschap zonder veel daarover na te denken. Schepping, zoals de Bijbel dat betuigt, kwam mij voor als een sprookje en ik dacht: ‘Is er wel iemand op de wereld die zo iets belachelijks zou geloven?’ Ook na mijn doop dacht ik dit nog altijd. Maar de directe omgang met levende wezens liet me meer en meer anders gaan denken. Wanneer we de levende wezens grondig bekijken, kunnen we daar overal orde en schoonheid in zien en de enorme precisie in de geniaal geconstrueerde details zien. Men kan helemaal niet alles over hen te weten komen (in mijn geval waren het regenboogforellen en virussen), hoewel men nog zo intensief daaraan onderzoekt. Bij de poging om er meer van te weten te komen begon ik vast te geloven dat er een Schepper achter alles moet staan.

Foto

Verder leerde ik dat de Bijbel niet in detail daarover vertelt hoe de dingen geschapen werden maar wel heel duidelijk vertelt wie de Persoon van de Schepper is. Ik heb het zelf wetenschappelijk gespeld wat er in Romeinen 1:19-20 staat: ‘Omdat wat van God gekend kan worden, onder hen openbaar is, want God heeft het hun geopenbaard – want van de schepping van de wereld af worden wat van Hem niet gezien kan worden, Zijn eeuwige kracht en goddelijkheid, uit Zijn werken met inzicht doorzien – opdat zij niet te verontschuldigen zijn’.

Voor ons komen sommige mechanismen tegenstrijdig voor maar wij zijn diegenen die een probleem daarmee hebben. Evolutie is slechts een hypothese. Ze is überhaupt niet wetenschappelijk bewezen. Er zijn wel veranderingen in het levende wezens maar die zijn nooit in staat om nieuwe soorten of moderne concepten voort te brengen. De kennis over de levende wezens heeft me niet overtuigd van de evolutie maar veelmeer heel duidelijk tot de conclusie gebracht dat er een Schepper van de wereld moet zijn.

Ik beleefde een heel spannende tijd tijdens de studies en experimenten in het laboratorium. Maar op een dag veranderde alles totaal. Ik had een heel slechte relatie met mijn professor. Ik kwam in een onhoudbare situatie terecht door een medestudent en de kansen om in de toekomst als een wetenschapster te werken waren van de baan. Ik kon niet meer in dit laboratorium en in dit vakgebied werken. Ik was naar ziel en lichaam verwond en het verging mij of de tijd zou stilgestaan hebben. De Heer had mij in deze situatie Zijn Woord gegeven: ‘Mijn genade is u genoeg’ (2 Korinthe 12:9). Maar ook andere woorden bemoedigden mij maar ik had nog geen idee wat ik nu verder moest gaan doen.

Een nieuwe uitdaging

Een bepaalde tijd was ik gefrustreerd over de situatie waarin ik gekomen was. In deze toestand begon ik dieper over mijn geloof en de prioriteiten van mijn leven na te denken. Wat is de waarde van het leven en de reden waarom ik hier ben? En op een dag sprak de Heer tot mij door de prediking in een samenkomst waar het over Romeinen 8:31-34 ging:

‘Wat zullen wij dan hierop zeggen? Als God voor ons is, wie zou tegen ons zijn? Hoe zal Hij Die zelfs Zijn eigen Zoon niet gespaard, maar Hem voor ons allen overgegeven heeft, ons met Hem ook niet alle dingen schenken? Wie zal beschuldiging inbrengen tegen uitverkorenen van God? God is het Die rechtvaardigt. Wie is het die veroordeelt? Christus Jezus is het Die

gestorven is, ja nog meer, Die opgewekt is, Die ook aan Gods rechterhand is, Die ook voor ons bidt’.

Door deze verzen werden mijn ogen weer ervoor geopend dat God, onze Vader, Zijn geliefde Zoon voor ons gegeven heeft om ons te redden. Niemand heeft daar naar gevraagd of het verlangd, alles ging van God uit. Of wij het accepteren of niet, ik zeg: ‘De Heer heeft mij zo lief’. In mijn bestaan geldt de liefde van God voor mij, die zich aan het kruis getoond heeft. Door Zijn genade ervaar ik Zijn waardering. En toen de prediking ging over: ‘Christus Jezus is het Die gestorven is, ja nog meer, Die opgewekt is, Die ook aan Gods rechterhand is, Die ook voor ons bidt’ (Romeinen 8:34), herinnerde ik mij een plaats die mij tijdens mijn moeilijkste tijden aangesproken had: Het waren de woorden van de Heer Jezus, die Hij tegen Petrus gezegd had kort voor Zijn kruisiging:

‘Simon, Simon, zie, de satan heeft dringend verlangd u allen te mogen ziften als de tarwe. Ik heb echter voor jou gebeden dat je geloof niet zou ophouden. En als je eens bekeerd bent, versterk je broeders’ (Lukas 22:31-32).

Precies zoals de Heer Jezus voor Petrus gebeden heeft, voordat hij gemarteld werd, heeft Hij ook voor mij gebeden. Ik merkte dat Hij in een moeilijke tijd vol eenzaamheid in mijn leven al voor mij gebeden had en voor mij uitging. De Heer Jezus is in mijn leven en Hij weet alle dingen en wil mij op Zijn wijze leiden. Hij gaf mij Zijn woorden nog een keer die ik toen in mijn smart niet kon aanvaarden. En verder liet Hij mij zien waarvoor Hij mij gebruiken wilde: Ik zou mijn broeders versterken. Ik begon er mee om mijn leven in te zetten om anderen over de Heer Jezus te vertellen en naar een Bijbelschool te gaan.

Mijn familie, die geen christelijke familie is, was er op tegen. Het was voor mij gevaarlijk om niet naar het NEE van mijn familie te luisteren maar de Heer Jezus gaf mij een ander woord:

‘En ieder die heeft verlaten huizen, broers, zusters, vader, moeder, vrouw, kinderen of akkers ter wille van Mijn naam, zal honderdvoudig ontvangen en eeuwig leven beërven’ (Mattheüs 19:29).

Hij zei mij dat ik alles moest opgeven en Hem moest volgen. Hij wil mij naar Zijn belofte eeuwig leven geven dat onbetaalbaar is. En Hij zei zacht tegen mij om voorwaarts te gaan. Ik was heel angstig maar Hij had alles voorbereid en leidde de relatie tussen mij en mijn ouders ten goede. In april 2006 begon ik een vierjarige opleiding op een Bijbelschool in Hanenishi, Hamura City, in de provincie Tokio.

In onze postmoderne tijd, die de mensen geen absolute waarde en geen doel voor het leven kan bieden, wil ik de gemeente van Christus dienen. Ik wil graag mensen het werkelijke leven laten zien zoals ik het zelf van Hem ervaren heb. Dit is voor mij het feit van het kruis en de opstanding duidelijk geworden waardoor wij vergeving kunnen ontvangen.

In de toekomst hoop ik in de Japanse gemeente te kunnen werken. Ik wil graag de Heer Jezus in Japan, waar er maar 2% Christen zijn, verkondigen. Dat is de dringende noodzakelijkheid. Ik ben speciaal in de studentenbeweging opgeleid waar ik mij voor studenten en jonge mensen kan inzetten. Zoals ik het van anderen heb ervaren wil ik met deze jonge mensen werken die veel problemen hebben en op zoek zijn naar het doel van het leven. Ik wil hen tot de Heer Jezus leiden omdat ze slechts daar het werkelijke leven en de ware troost kunnen vinden. En ik hoop dat deze jonge mensen de gemeente verder zullen opbouwen en daarmee ook de Japanse maatschappij dienen. Ik wil er voor hen zijn om hen te bemoedigen om tot eer van God te leven. Bidt alstublieft ook voor de redding van Japanners!

Saori Higashi, Hamura City provincie Tokio (Japan)

G8: De Islam gaf mij geen antwoord

Mijn kindertijd

Op 6 september 1979, in een slaperig dorp in Kirgizië (in Bakijan, dat ca. 360 kilometer van de hoofdstad Biskek verwijderd ligt) werd ik als eerste kind van

een Moslimgezin geboren. Later kwamen er nog vijf kinderen bij. Mijn vader was mechanisch technicus en werkte als leraar op een beroepsschool in een naburig dorp. Mijn moeder was kleuterleidster. In Kirgizië blijft de jongste zoon traditiegetrouw bij de ouders wonen. Mijn oma had wel een zoon (mijn oom, de broer van mijn vader), die in hetzelfde huis als ik woonde maar hij was nog te jong om een eigen gezin te stichten. Daarom woonde mijn familie met de oma samen. Ik heb heel liefdevolle herinneringen aan hen. Ze voedde zelf zes kinderen op. Behalve mijn oom hadden allen hun eigen gezin. Mijn opa kan ik me niet meer herinneren omdat ik pas twee jaar was toen hij stierf.

Mijn oma voedde ons, kleinkinderen, op omdat mijn ouders een baan hadden. Ze was een heel wijze, bewonderenswaardige vrouw, die levendige verhalen kon vertellen. Ze was slechts vier jaar naar school geweest. Hoewel ze kon lezen kan ik me niet meer herinneren dat ze ons ooit uit boeken voorlas. Ze had een rijke schat aan sprookjes, vertellingen, sagen en zelfs liederen ter beschikking en vertelde ons daarvan in wonderbare woorden. Door haar bijna onuitputtelijke bron aan verhalen oefende ze een bijzondere invloed op mij uit. Haar aard, hoe zij door haar sprookjes en gelijkenissen mijn geestelijke horizon verbreedde, beviel me goed. Ze bracht ons ook morele waarden bij. Ze was een religieuze vrouw en bad vijfmaal per dag tot Allah. Tijdens haar gebedsritueel stond ik naast haar en aapte alles na wat ze deed. Ik kende bijna alles en wist wanneer ze zich boog en op haar knieën ging en weer opstond. Ze fluisterde gebeden voor zich uit die ik niet kon begrijpen. Soms was ik baldadig zoals kinderen wel eens zijn om oma van de wijs te brengen. Ze ging altijd geduldig met me om en begon haar gebed steeds opnieuw. Zo bad ik met haar totdat ik naar school ging.

Toen ik zes jaar oud was, kwam ik in de eerste klas. In het begin begeleidde oma mij naar school totdat ik vrienden vond en daarna met hen samen naar school ging. Ik was vlijtig op school en wilde altijd al heel vroeg er zijn. Soms werd het met mijn overdreven inzet voor mijn oma echt inspannend. Ik stond bijvoorbeeld al om middernacht op, wekte mijn oma en vroeg haar om mij vroeg voor school klaar te maken. Ze kamde mijn meer dan schouderlange zwarte haar. Daarna verklaarde ze mij dat het nog te vroeg was voor school en dat ik weer moest gaan slapen. Soms had ik een gek idee: Wanneer mijn oma op een keer niet opstond, trok ik mijn schooluniform aan en ging daarmee weer in bed liggen. Dat vond ze heel ergerlijk en kostte haar veel moeite. Wanneer men enige tijd met het uniform aan geslapen heeft is het strijken onvermijdelijk.

Toen ik in de derde klas zat, stierf mijn lieve oma aan maagkanker. Dat was voor mij een groot verlies. Mijn moeder stopte met werken omdat ze nu op ons vier kinderen moest passen. (Toen mijn oma stierf, had mijn moeder vier kinderen. De andere twee kwamen pas later op de wereld). Voor mij was mijn oma een heel bijzondere vrouw. Ze was uniek op de wereld.

Mijn begin met de Duitse taal

Na de dood van mijn oma kwam onze nicht naar ons toe om op ons te passen, wanneer mijn ouders niet thuis waren. In scholen in Kirgizië was het toen gebruikelijk om Duits als tweede vreemde taal vanaf de vijfde klas te leren. Lang voordat het voor mij zover was, vroeg ik mijn oudere neef *Marlen* om mij de getallen in het Duits bij te brengen. Van zijn 'les' genoot ik beslist slechts met de tegenprestatie zoals afruimen en aardappels schillen. Toen ik met Duitse les op school begon, bespeurde ik in mij de wens om op een keer tolk te worden. Ik had uitgesproken goede leraressen, die het begrepen door hun verhalen over Duitsland en andere landen onze interesse voor de talen te wekken. Slechts de Duitse grammatica bleef voor ons jammer genoeg een raadsel.

Mijn vader vertelde mij vaker over Duitsland. Zijn kennis had hij uit aparte televisieberichten zich eigen gemaakt. Hij vroeg me dan, zoals in een repetitie, naar details, wie bijvoorbeeld de politieke persoonlijkheden van het land zijn. Wij hadden geen directe toegang tot Duitsland. Onze kennis was gebaseerd op brokstukken van nieuwsuitzendingen of verhalen van soldaten die in de DDR gestationeerd waren. Precies dit geheimzinnige, verre land wekte mijn interesse en ik wilde het beslist met eigen ogen zien.

De God van de Russen

Toen ik 13 jaar oud was (1992), kwam mijn moeder op een dag van onze burens naar huis en zei dat ze van hen gehoord had dat 'de God van de Russen', die ze Jezus noemen, spoedig op de aarde zal komen en de mensen ophalen. Ik vroeg niet verder na en ontwikkelde een eigen voorstelling van een 'Russische God'. Mij viel meteen het markante beeld van *Mendelejew* (1834-1907), de ontdekker van het periodesysteem van de chemische elementen, te binnen, dat in het klaslokaal hing. Het had daarom bij mij zo diep indruk gemaakt omdat het deze beroemde man zo indringend met zijn lange grijze haar en een grijze baard voorstelde. In mijn voorstelling was God als een oude opa met een lange baard en *Medelejew* leek daar het meeste op. Over de uitspraak van de komende Russische God schrok ik heel erg! Ik vroeg me af waarom slechts 'de God van de Russen' komt om hen op te halen. Wat gebeurt er dan met Kirgizië? Hebben we ook een God die uit Kirgizië komt? Waarom komt onze God dan niet? Hoe ziet hij eruit? Tot op dit tijdstip had God voor mij geen nationaliteit. Maar wat betekende dat wat ik net gehoord had?

Mijn vastberaden zoeken naar het doel van het leven

Toen ik 14 jaar oud was (1993), verhuisden we naar een nieuwe woonomgeving in hetzelfde dorp. Heel dichtbij was er een moskee. In die tijd onderwees daar een leraar uit een Koranschool in Kazachstan. Vele studenten gingen naar de moskee om te bidden, maar bovendien waren het de jonge meisjes die de Mullah

‘sympathiek’ vonden. Ik begon ook naar de moskee te gaan. Onze les begon ’s middags na schooltijd. We moesten absoluut een witte hoofddoek en een lange jurk of een rok dragen. Vanzelfsprekend droeg ook ik in de moskee een hoofddoek. Vanaf ons huis kon men ’s middags al de vrouwen met witte hoofddoeken in de richting van de moskee zien lopen. Mijn vader zei uit de grap dat ik de Mullah van ons huis was.

Vragen, die me bezighielden

Mijn ouders waren ten opzichte van het geloof onverschillig. Ze waren de kinderen van de communistische tijd toen het geloof nauwelijks een rol speelde. Ook mijn ijver met geloofszaken bekeken ze met scepsis. Maar ze namen aan dat mijn interesse niet lang zou duren. Zoals zo vaak in het land komt er vandaag iets als nieuwe mode en morgen verdwijnt het weer en zo dachten ze ook over het voortbestaan van mijn geloof. Ik zag dat in elk geval heel anders. Ik was heel ernstig op zoek naar de zin van het leven. Alles in het leven ondervond ik als vervelend en zinloos. Mijn blijdschap over mijn goede prestaties op school hield niet lang aan. Ik vroeg me vaak af, waarom de mensen eigenlijk leefden. Mij hielden diverse vragen bezig: Wat is het doel van het leven en de zin van mijn bestaan? Van waar komen wij en waarheen gaan wij? We hebben steeds geen tijd maar waarheen haasten we ons? Is er gerechtigheid in de wereld? Is er leven na de dood?

Van ons huis uit zagen we het kerkhof, dat op een heuvel ligt. Ik was altijd weer ooggetuige van de rouwstoeten, die door onze straten gingen. Nadat ik de begrafenis gezien had, kwamen er veel gedachten over de dood in mij op: ‘Is het leven met de dood voorbij? Is de dood het hoogtepunt van ons leven of is er een leven daarna?’

De Islam liet mij met mijn vragen in de steek

Zulke vragen, die mij altijd weer plaagden, lieten me niet met rust. Ik ging naar de moskee om antwoorden daarop te krijgen. Maar ik werd in al mijn hoop erg teleurgesteld. Eerst leerden we een paar verzen uit de Koran uit ons hoofd, hoewel we het Arabisch helemaal niet begrepen. Daarna begonnen we Arabisch te leren. Het duurde een paar maanden voordat wij de letters en de uitspraak beheersten. Maar de antwoorden op mijn vragen bleef men mij schuldig. Was er iets bij mij veranderd sinds ik de moskee bezocht? Ja, maar alleen maar mijn uiterlijk! In plaats van een broek droeg ik nu een lange rok en een hoofddoek waaronder mijn haar niet te zien mocht zijn. Maar dat alles deed ik slechts in de moskee en op weg daar naar toe. Thuis en op school kleepte ik mij heel normaal. Bovendien leerde ik natuurlijk diverse verzen uit de Koran uit mijn hoofd die ik voor het slapen gaan moest opzeggen. Maar wat had het voor nut omdat we nooit de vertaling erbij leerden?

Arabisch was voor mij een heel moeilijke taal en ik begon mij af te vragen waarom wij de Koran in het Arabisch moesten leren. Wanneer Allah ons mensen uit Kirgizië als zelfstandig en onafhankelijk volk met een eigen taal schiep, waarom begrijpt hij ons dan niet wanneer we ons in onze eigen taal tot hem wenden?

foto

Farida Radecke (geb. Satybekova uit Kirgizië), 2011

Gaf Allah werkelijk aan mensen uit Arabië de voorkeur tegenover alle andere talen? Of is dat terug te voeren op de inbeelding van Mohammed? De Imam meende dat de Arabische taal een heel reine en Allah welgevallige taal is en dat wij daarom in het Arabisch tot Allah ons moeten wenden. Door dit antwoord voelde ik mij door de Imam en Allah heel erg teleurgesteld. Allah was voor mij geen rechtvaardige maar een partijdige en vooringenomen god.

Er waren nog veel meer vragen zonder antwoorden. Ik wilde graag weten of ik er zeker van kon zijn dat ik na de dood een leven in de hemel zou hebben wanneer ik volgens de Islam geleefd zou hebben. Ik kreeg als antwoord dat behalve Allah niemand dat wist en dat het mij niet was veroorloofd om in dit leven daarnaar te vragen. Maar ik moest wel in deze wereld goed doen, anderen liefhebben, hen helpen en een leven leiden dat Allah bevalt. Dit antwoord riep meer vragen op dan dat er iets werd uitgelegd. Hoe kan ik iets goeds doen terwijl ik zelf in mijn hart niets goeds heb? Hoe kan ik anderen liefde betonen wanneer ik zelf liefde nodig heb? Waar zal ik de kracht vandaan halen om anderen lief te hebben? Ik kan anderen helpen, in de vastentijd de armen iets geven maar wat kunnen de armen geven? Komen ze niet bij Allah omdat ze niemand iets geven kunnen? Ik kan uit eigen kracht iets goeds doen maar dat houdt niet zo lang stand en mijn kracht raakt op omdat ik zelf door anderen teleurgesteld ben. Waarom is dat zo? Ook komt het niet vrijwillig uit de diepte

van mijn hart. Niemand kan zo lief hebben wanneer hij niet de liefde van God Zelf in zijn hart heeft. Ik wil niet in de wereld met sidderen, angst en vertwijfeling leven zonder te weten wat mij staat te wachten. Alles scheen mij onnatuurlijke theorie en louter uiterlijkheid te zijn, wat niemand echt kan aanspreken. Van Allah had ik de indruk dat hij een ‘zeer heilige, onbereikbare, verre en onverschillige god’ is.

Ik hield op om naar de moskee te gaan maar ik hield in geen geval op om naar de waarheid te zoeken. Voor het slapen gaan zei ik altijd nog mijn verzen in het Arabisch op en in de vastentijd probeerde ik te vasten. Maar ik werd daar zwak en ziek van.

God begint Zich te laten zien

Het was in 1994 toen mijn vader een klein boek mee naar huis bracht. Ik kon me niet meer de titel herinneren. Ik begon te lezen en begreep spoedig dat het ging over de stamboom van Jezus. Jammer genoeg interesseerde me in die tijd niet zoveel dingen. Het boek kwam mij saai voor maar mijn vader begon mij in het kort uit te leggen wie Jezus was en wat Hij gedaan had. Hij had het boek van een scholier gekregen, een Duitser uit een Duits woongebied, dat niet ver van ons dorp lag. Vader had hele goede contacten met deze Duitsers en bezocht ze ook vaker. Hij vertelde ons elke keer hoe vlijtig en stipt de Duitsers zijn en hoe ze van orde houden. Jammer genoeg las ik het boek niet uit. Kort daarop kwamen de Duitsers bij ons op school om ons een film over Jezus te laten zien. Ik was diep onder de indruk van de woorden van Jezus in de bergrede, die aan de ene kant heel eenvoudig en begrijpelijk waren maar aan de andere kant een zeer diepe betekenis hadden. Deze Jezus, die ik voor een filosoof of een wijze man hield, deed mij versteld staan. Waar had deze man zulke wijsheid vandaan?

Lezen was bij ons thuis een heel geliefde bezigheid. Toen de Duitsers bij een andere gelegenheid kinderbijbels in het Kirgizisch verdeelden, kreeg ons gezin ook één daarvan. Het boek was heel mooi en rijk geïllustreerd en ook begrijpelijk en had een ongebruikelijke inhoud. Daarin stond hoe God de wereld had geschapen en ook hoe dat alles zou eindigen. Mijn moeder bracht één daarvan mee naar huis en van toen af aan vochten mijn broer en ik om de Bijbel, ja, we verstopten het boek nu zelfs voor elkaar. En de kleine broertjes en zusjes luisterden nieuwsgierig wanneer mijn broer de verhalen uit dit boek vertelde. Tenslotte viel het boek letterlijk uit elkaar omdat het zo vaak gelezen werd. Aan het einde van deze Bijbel stond Jezus voor de deur en zei: ‘Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop. Als iemand Mijn stem hoort en de deur opent, zal Ik bij hem binnenkomen en de maaltijd met hem houden en hij met Mij’⁴⁸ (Openbaring 3:20). Het was voor mij dat tijdstip, waar ik begon tot God te roepen: ‘Jezus, kom in mijn hart!’ Maar ik wendde mij toen in het gebed ook tot gestorvenen en bad andere machten aan – bijvoorbeeld engelen. En daarna weer tot Jezus. Het

was een bonte vermenging. Zonder daarvan te weten dat er levende Christenen samenkwamen om samen te zingen en te bidden, verzong ik een lied voor God en zong het voor Hem. Ik ging door met mijn dagelijks gebed en bad God om in mijn hart te komen. Ik zei Hem dat mijn hart voor Hem open stond. Maar ik wist niet voor welke 'god'. Ik riep Jezus aan en gelijktijdig sprak ik een vers in het Arabisch. Ik ging naar het kerkhof en las voor mijn gestorven grootouders een stukje uit de Koran. Ik sprak daar over alles wat ik op mijn hart had en meende dat mijn gestorven oma het wel zou horen.

God bewaart me ook in donkere uren

In deze tijd begon ik een poging te doen om mezelf te doden. Mij was toch duidelijk dat op de zonde 'zelfmoord' heel automatisch de straf 'hel' volgt. En ik begreep dat er vandaar uit geen ontsnappen meer mogelijk was. Er waren dagen waarin niemand mij kon begrijpen. Hoe zou dat ook mogelijk zijn geweest omdat ik zo heel anders was dan mijn klasgenoten, die zich voor feesten en disco's interesseerden. Mijn moeder wilde zo graag dat ik toch ook zo 'normaal leven' zou als mijn vrienden maar ik had gewoon geen vreugde in deze dingen.

Er waren altijd nog veel vragen in mijn hart waarvan niemand iets wist. Ik keek naar insecten en vroeg me af wat voor een doel zij wel zouden hebben. Wat was het verschil tussen mensen en dieren? Was het leven van dieren niet veel eenvoudiger dan dat van de mensen? Maar er was niemand die mij geholpen zou hebben om een antwoord op deze vragen te vinden. En vanuit mijn gezichtspunt vloeide het leven twijfelachtig en saai verder. Daarom deed ik op een dag een poging om mezelf met een mes te doden. Een andere keer nam ik zoveel pillen in, dat ik niet meer kon slikken. Maar er gebeurde niets en ik overleefde het. Daarna kwam bij mij de gedachte op dat ik mij nog langer in de hel moest kwellen, hoe jonger ik zou sterven. Deze overlegging hield mij dan ook verder af van zelfmoordpogingen.

Na ontmoediging volgt zegen

Eenmaal gewekt, bleef mijn interesse voor de Duitse taal tot op vandaag levend. Terwijl mijn klasgenoten hun ideeën voor een beroep steeds veranderden, week ik nooit van mijn doel af, dat ik mij al in de tweede klas geteld had. Ik wilde Duits leren en tolk worden.

Om in Kirgizië te studeren heeft men of veel geld nodig voor de studiekosten of goede betrekkingen om zonder kosten te kunnen studeren.

Wij hadden geen van beiden. Mijn kansen op een studieplek waren dus uiterst klein. Maar ik besloot het toch op eigen kracht te proberen.

De dag kwam waarop ik met mijn moeder naar Biskek, onze hoofdstad reed, waar ik mij aan de nationale universiteit voor vrijstellingstoetsen aanmeldde. De hele nacht in de bus had ik gebeden, maar nu op de dag van het wachten en de toetsen, kreeg ik van mijn familie slechts ontmoediging op ontmoediging, toen ik hun van mijn plannen om voor toek te studeren, vertelde. Ik was daardoor zo ontmoedigd dat ik mij helemaal niet meer op mijn toetsen voorbereidde maar elke dag gebeden in mijn dagboek schreef. Ik deed dit gecodeerd in de Kirgizische taal met Latijnse letters zodat niemand het zou kunnen begrijpen. Ik schreef God dat Hij mij toch in deze uitzichtloze situatie zou helpen. Voor mijn eerste examen van de Kirgizische taal en literatuur slaagde ik met het maximale puntenaantal. Ik kon het nauwelijks geloven maar nu vatte ik weer nieuwe moed. Daarbij was alles helemaal zo deprimerend. Voor het volgende examen werden de kandidaten, die relaties hadden al vóór het examen gescheiden van de 'kanslozen'. Dat was nou niet bepaald zo bemoedigend. Maar God zond mij hoop door een paspoortcontroleur, die mij moed insprak hoewel ik hem nog nooit gezien had. Dat was voor mij een verbazingwekkende zaak en het ontroerde me erg. Voor geschiedenis zakte ik maar voor Duits haalde ik het maximale aantal punten. Maar wat betekende dat voor de totale uitslag? Ik was op dat ogenblik zo zenuwachtig dat ik mijn moeder vroeg om dat voor mij uit te vinden. En het wonderbaarlijke gebeurde: Ik werd als zevende van de negen studenten in een groep opgenomen. Omdat ik een studiebeurs gekregen had hoefde ik niet voor de studie te betalen.

De eerste ontmoeting met Christenen en mijn bekering

Ons studiesemester begon in september 1996. Ik reisde naar Biskek en wilde mijn vriendin op het treinstation ontmoeten. Toen ik daar op haar wachtte kwam er een man naar me toe en vroeg of ik er iets op tegen had dat hij met mij zou praten. Ik was te nieuwsgierig om het ongebruikelijke aanbod af te wijzen. Hij vertelde mij dat hij in God geloofde en vroeg of ik wel eens van Jezus gehoord had. Ik beaamde natuurlijk deze vraag. Hij vroeg mij wie Jezus was. 'Hij is Gods Zoon', was mijn antwoord. Toen gaf hij mij een paar traktaten en het adres waar zij christelijke samenkomsten hielden. Jammer genoeg was hij snel weg omdat hij naar een samenkomst wilde gaan. Gemeente, samenkomst, gelovige, dat waren voor mij totaal nieuwe woorden.

Ik nam het adres dat ik van hem gekregen had, en liet het aan mijn vriendin zien. Ze

reageerde spontaan en meende dat het een sekte was, waarvan er vele zijn in Biskek. Ze zouden daarom zo gevaarlijk zijn omdat ze de mensen in verwarring zouden brengen.

Farida Radecke (geb. Satybekova) Kirgizische, 2011

Vanaf de derde maand vond ik een plaats in een studenten woonhuis. Het thema van het referaat dat mij werd gesteld in het vak godsdienst was: 'Wat is de Bijbel?' Nu had ik bronnen nodig voor mijn thema. Toen ik op de kamer een bekende tegenkwam, vond ik haar medebewoonster bezig met interessante figuren op de grond. Ze vertelde mij dat deze figuren voor de kinderen uit de zondagsschool van haar gemeente bestemd waren. Ze kende ook de man die mij op het perron had aangesproken. Ze gaf mij een Bijbel, die ik kon gebruiken voor het verslag en ze nodigde me uit voor een samenkomst. Ik beloofde haar de volgende zondag mee te komen. Toen ik mijn kamergenoot daarvan vertelde meende zij dat het heel gevaarlijke mensen zijn. Ze maakte me bang met vreselijke verhalen en beweerde wanneer ik daar een keer naar toe zou gaan, ik daar nooit meer van los zou komen. Dus zegde ik het af, niet alleen voor deze zondag maar ook voor de komende zondagen, want ze kwam steeds weer om mij uit te nodigen. Ik bespeurde hoe verdrietig ze was over mijn constante afwijzing.

Met de tijd begon ik mijn kamergenoot met elke gelovige studente te vergelijken. Mijn medebewoonster ging niet naar de universiteit, dronk veel alcohol, rookte, ging elke avond naar de disco en had ook vrienden die zo waren als zij zelf. De gelovige studente was in vergelijking met haar heel rustig, aardig, vriendelijk, altijd vrolijk en ze was ook de beste studente aan de universiteit. Op een keer nodigde mijn nieuwe vriendin mij uit voor een jeugdsamenkomst die elke maand plaatsvond en deze keer nam ik de uitnodiging aan. Ik bekeek alles heel precies en stelde vast dat 'die van de samenkomst' heel anders waren dan ik van horen zeggen wist. Ik besloot om hen te vertrouwen.

De volgende zondag ging ik weer met mijn huisgenoot naar de samenkomst. Ik had het gevoel mij tussen engelen te bevinden. Ik hoorde voor de eerste keer een prediking en alles kwam mij zo voor of alles expres voor mij werd gezegd. Na de samenkomst kwamen veel mensen naar me toe om mij te leren kennen. Mij kwam het voor alsof ik in mijn hele leven nog nooit zulke vriendelijke mensen getroffen had.

Op deze avond legde mijn vriendin mij uit wat bekering is en ik voegde nog dezelfde avond de daad bij het woord. Ik begon met mijn medebewoonster het Johannes evangelie te lezen. En langzamerhand begon ik te begrijpen hoe veel God van mij houdt en hoe Hij mij voor alle aanvallen van de satan kan beschermen. Nu begreep ik waar de gedachten aan zelfmoord vandaan kwamen. Maar nu werd alles anders: ik begon een ja te zeggen tegen mijn leven en mijn medemens lief te krijgen. Ongeveer twee jaar later, op 2 juli 1998 liet ik mij, na er goed over nagedacht te hebben, dopen. Dat gebeurde in een wit doopkleed en door volledige onderdompeling. De doop was voor mij een bevestiging dat er geen weg terug meer was naar mijn oude leven en dat mijn leven in Gods hand is en dat ik van nu af aan naar voren kan kijken.

Moed om te getuigen

Toen ik bij het vijfde semester was (1998), woonde ik met nog twee studentes in een kamer. We gingen samen naar de samenkomst, Bijbelkring en naar de jeugdkring. We evangeliseerden overal: op straat, in de parken, in de bussen. We ondervonden het als een grote vreugde en als een grote zegen wanneer we met iemand over de Heer Jezus konden spreken. In het woonhuis kende bijna niemand onze namen, voor de meesten waren we gewoon 'de Baptisten'. Onze conciërge geloofde niet in Christus. Het persoonlijke contact met haar was toch heel goed omdat ze volgens haar eigen uitspraken tot nu toe hele goede ervaringen met andere Christenen had opgedaan.

De orthodoxen vieren Kerstmis op 7 januari en deze dag is in Kirgizië een wettelijke feestdag omdat hier niet slechts Moslims maar ook Russisch-orthodoxe Christenen leven. We besloten op deze dag een grote evangelisatie actie in ons huis te organiseren. Enkele broeders uit de gemeente wilden komen om ons te helpen. We kregen toestemming van onze conciërge hiervoor en begonnen daarna studenten uit te nodigen. De dag van de evangelisatie begon met de Jezus film. Tijdens de aansluitende prediking kwamen er een paar officiële vertegenwoordigers van de universiteit en eisten van onze broeders papieren, die zij als leden van een 'legale samenkomst' moesten geven. Omdat onze broeders zulke papieren niet bij zich hadden, moesten ze hun prediking afbreken. Vanzelfsprekend schreven de verantwoordelijken de namen van de organisatoren van deze actie op. Daartoe behoorden wij drieën (mijn beide gelovige medestudentes en ik) als ook onze conciërge. De volgende dag werden we voor de overste leider van alle huizen geroepen omdat we ons voor de organisatie van de evangelisatie moesten verantwoorden. Op de terugweg moesten we een beslissing nemen: Wilden we verder voor de Heer Jezus uitkomen (wat er ook mocht komen) of wilden wij Hem verloochenen om onze huid en onze studieplaats te redden? Iets verbazingwekkends gebeurde: Eén van mijn gelovige medebewoonsters had zich tijdig uit de voeten gemaakt maar onze ongelovige conciërge verklaarde dat zij achter deze actie stond, 'zelfs wanneer

ze van haar post zich moest terugtrekken'. Zo kregen mijn vriendin *Sofia* en ik uitgerekend van die kant ondersteuning waar we dat eigenlijk het minste van verwachten konden.

Mijn vriendin en ik werden dan bij de plaatsvervangende rector van de universiteit ontboden. Voordat we daar naar toe gingen baden wij en stelden ons innerlijk er op in om ons geloof te belijden. Het was mij duidelijk dat dit besluit het verlies van mijn studieplaats kon betekenen en dat nu alles op het spel stond wat ik met veel moeite had bereikt. Deze beslissing viel me werkelijk niet gemakkelijk.

De plaatsvervangende rector vroeg ons waarom wij in Jezus en niet in ALLAH geloofden. Dat gaf ons de gelegenheid om hem in een vriendelijk gesprek van de Heer Jezus te vertellen. In het verloop van dit gesprek vroeg hij of wij niet via de Koran tot God konden komen. Hij hield de Jezus film en de boeken ter controle. Lange tijd wachtten wij op de uitkomst of wij aan de universiteit mochten blijven of niet. Maar niets veranderde, we studeerden verder tot dan toe. Een paar weken later kregen wij het bericht dat deze man gestorven was. Wij hoopten dat hij nog vóór zijn dood de film gezien en de boeken gelezen had. Misschien is deze voor ons brandende situatie juist voor hem tot heil geworden. Zo bleven wij aan de universiteit en leden geen schade en ook de conciërge werkt nog tot vandaag in hetzelfde huis. We ondervonden het aan den lijve: God heeft altijd wegen om Zijn kinderen te beschermen.

God verrast ons vaak

Aan de universiteit leerden we niet alleen de Duitse taal en literatuur maar ook landkunde. In mij groeide het verlangen om met eigen ogen de dingen te zien waarvan we lazen en ik wilde zelf mee maken wat er in de boeken geschreven was. Nog iets trok mij naar Duitsland: Ik wilde de gelovigen daar leren kennen want ik stelde mij voor dat de mensen in Europa allemaal van ijver voor hun God gloeiden. Soms kwamen er predikers in onze samenkomst en ze maakten mij enthousiast met hun Bijbelkennis. Ik begon te denken dat alle mensen in Europa zo wel moesten zijn. Ik was vast besloten om daar heen te gaan maar ik had geen idee hoe ik dat zou moeten doen. Vier jaar lang bad ik voor deze zaak en toen hielp God mij op Zijn wijze.

Toen ik op een dag voor een bruiloft werd uitgenodigd (1999) ontmoette ik een man, die lid was van een internationale uitwisselingsdienst voor studenten. Hij stelde voor dat ik zou solliciteren voor een selectie. Ik besloot om het in elk geval te proberen. Op de dag van de test zag ik met verbazing dat mijn eigen professor mijn examinerator was. Ik beantwoordde haar vragen en verliet dan in grote verwarring het examenlokaal. Vertrouwen en vertwijfeling streden in mij het hele weekend lang om de overhand te krijgen. Maandag bracht eindelijk de

zekerheid. Toen ik naar de collegezaal kwam, feliciteerden mijn medestudenten mij en na het voorlezen kreeg ik zelfs de felicitaties van mijn professor. Van de vijf plaatsen waar 50 studenten naar hadden gesolliciteerd, had ik er één van gekregen.

Tenslotte vond er nog een onverwachte dialoog plaats tussen mij en mijn professor.

‘Ik heb gehoord dat u naar een sekte gaat’, zei ze.

‘Dat is geen sekte. Ik geloof in de Heer Jezus Christus als mijn Verlosser en ga naar een christelijke samenkomst’, corrigeerde ik haar.

‘Wat is dat voor een samenkomst?’, vroeg ze.

‘Ze noemen zich Baptisten’, zei ik.

‘Je zult toch niet in Duitsland gaan evangeliseren?’, vroeg ze.

‘De mensen in Duitsland zijn toch al gelovig’, voegde ik er aan toe.

‘Weet je, ik beslis zelf wie ik toesta om naar Duitsland te gaan. Ik heb nog een kandidate maar ik heb expres voor jou gekozen. Maar wanneer je niet wilt, kan ik ook iemand anders zenden’, meende ze.

‘Dat u voor mij hebt gekozen, dat komt van God’, zei ik zelfverzekerd.

Eigenlijk was dat precies het antwoord dat ze überhaupt niet van mij wilde horen. Uit redenen, die zij mij tot op vandaag niet kan verklaren, kon ze niets meer daaraan veranderen. Zo zien Gods wonderen er uit en ik dank Hem daarvoor.

Waar ik antwoorden vond

Toen ik pas bekeerd was, hielden mij vele vragen bezig: Kan ik werkelijk de Heer Jezus navolgen? Zou ik Hem zelfs onder vervolging trouw belijden? Is het christendom werkelijk de enige weg naar God? Zo ja, wat zou er dan gebeuren met mijn ouders en mijn broers en zussen en met de familie van mijn volk, wanneer ze de Heer Jezus niet aannemen, omdat ze Hem niet echt kennen? Vele vragen drukten mij neer maar God zond mij hulp. Ze kwam in de vorm van een boek van prof. *Werner Gitt* (‘Vragen, die steeds weer gesteld worden’). Ik kreeg dat boek in de bibliotheek in de samenkomst en het was er zelfs in de Kirgizische taal. Het boek hielp mij op veel van mijn vragen een antwoord te krijgen. In dit boek heeft de auteur slechts zulke vragen beantwoord, die hem hier en daar werkelijk werden gesteld. Omdat veel mensen soortgelijke vragen tegenkomen, was het niet verwonderlijk dat ook al mijn vragen daarin voorkwamen. In mij groeide de wens om een keer met de auteur te spreken. Maar hoe zou dat mogelijk zijn, was het niet gewoon een droom? Mijn Duits was nog niet goed genoeg om een brief te schrijven. Bovendien leefde ik op het ene continent en hij op een heel andere. Waarschijnlijk zou hij op een brief van mij helemaal niet antwoorden.

Mijn verdere weg

Een jaar later (2000) was ik dan inderdaad in Duitsland. Een zuster uit de Lüneburger Gemeinde bemoedigde mij om deze lang uitgestelde brief toch eindelijk te schrijven. Ze gaf me zelfs het adres van prof. *Werner Gitt*. Mijn brief stuurde ik dus aan hem – en zie daar, verrassend snel kwam zijn antwoord. Een jaar lang hielden we briefcontact en dan keerde ik weer naar huis terug en het contact brak af. Vijf jaar later kwam er een brief van prof. *Werner Gitt* met de vraag of ik een traktaat in de Kirgizische taal zou kunnen vertalen. Voor mij was dat een duidelijk antwoord op mijn gebed om duidelijkheid of ik God als tolk moest dienen of niet. Met vreugde nam ik het van prof. *Gitt* als opdracht van God voor mij aan. Intussen heb ik de vier traktaten ‘Hoe kom ik in de hemel?’, ‘Wie is de Schepper?’, ‘Wonderen van de Bijbel’ en ‘Reis zonder terugkeer’ in de Kirgizische taal vertaald.

Toen ik van Lüneburg weer naar Kirgizië was teruggekeerd, moest ik nog een jaar studeren zodat ik mijn studie kon afronden. Na de studie (2002) werkte ik in een Duitstalige kleuterschool ‘Zonnebloem’ als pedagoge. Na een half jaar werd me duidelijk dat dit niet het werk was dat ik mijn hele leven lang wilde doen. Ik had het plan om me verder te ontwikkelen maar in de kleuterschool was dat niet mogelijk. Ik heb het werk wel graag gedaan en daarbij goede ervaringen kunnen opdoen maar ’s avonds vroeg ik mezelf altijd af: ‘Hoelang nog?’

Het was in het jaar 2003 toen het reisbureau ‘Kyrgyz Concept’ voor verschillende reisgidsen, die een vreemde taal spraken, een scholing organiseerde. Maar daarna was er slechts voor één persoon de mogelijkheid als reisleid(st)er te worden aangesteld. Het was heel verbazingwekkend dat juist ik na een in het Duits gehouden mondeling examen werd aangenomen. Ik kon het nauwelijks geloven want bij de cursus waren er meerdere deelnemers, die de Duitse taal goed beheersten. Ik was wederom verbaasd over Gods wonderbare ingrijpen. Omdat de meeste toeristen of in de lente of in de herfst kwamen, had ik nog genoeg tijd voor andere bezigheden. Ik begon als secretaresse bij de christelijke organisatie ‘Logos’. Daar heb ik het erg naar mijn zin gehad. Maar voor één bepaalde reden wilde ik weer het land verlaten. Want tijdens mijn werk merkte ik dat ik mijn kennis van het Duits nog moest verdiepen. Mijn liefde voor de Duitse taal groeide steeds meer.

In 2005 begon ik mijn studie Duits in Salzburg (Oostenrijk), die ik intussen heb afgerond. Deze studie was voor mij niet gemakkelijk maar de professoren hebben mij erg ondersteund. Bovendien stonden veel vrienden mij met raad en daad terzijde. Ze hebben voor mij gebeden, mij steeds weer bemoedigd en mijn werk gecorrigeerd. In deze tijd kon ik het wonderbare land Oostenrijk leren kennen en heel vriendelijke mensen in het hart sluiten. Alles, wat tijdens mijn verblijf in Oostenrijk gebeurd is, heb ik in de eerste plaats aan de Heer Jezus te danken.

Wat er veranderd is voor mij

Voordat ik de Heer Jezus kende, was de dood mijn grootste nachtmerrie. Er was in mijn ogen niets realistischer dan de dood en ik wist dat niemand daaraan ontkomt: geen armen, geen rijken, geen 'goeden', geen slechten, geen mooie, geen gemene mensen. Zij allen moeten een keer sterven en deze zekerheid bracht me in vertwijfeling en tot zelfmoordpogingen.

Maar door de Bijbel leerde ik een verbazingwekkend feit: De Heer Jezus zegt in Johannes 5:24: 'Wie Mijn woord hoort en gelooft Hem Die Mij heeft gezonden, die heeft eeuwig leven en komt niet in het oordeel, maar is uit de dood overgegaan in het leven'.⁴⁹ Dat betekent dat ik het eeuwige leven al heb. Maar dat betekent ook dat het mij niemand, behalve de Heer Jezus, kan schenken. Ik, die het niet verdiend heb. En het betekent dat niemand mij het leven kan afnemen. Ik ben zo te zeggen verzekerd! En dat veranderde mijn instelling tot de dood en het leven met 180 graden.

Voor de dood hoefde ik niet meer bang te zijn! Het leven begon ik lief te krijgen: Ik leerde mijzelf aan te nemen en ook mijn naasten lief te hebben. De wereld en het leven op de aarde werden opeens erg spannend en helemaal niet meer saai want ik begon langzamerhand mijn bestaan en Gods enorme plan voor mijn leven te begrijpen. Vele kleine puzzelstukjes van mijn leven veranderden zich: ik begon te accepteren hoe ik ben en hoe de anderen zijn omdat Psalm 139 me hielp te begrijpen hoe God zelfs elk detail van ons kent.

Ik wist nu aan Wie ik mijn leven kon toevertrouwen: niet aan mijn medemensen maar aan de Heer Jezus alleen. Daar is het veilig want de Bijbel zegt dat niets en niemand ons uit Zijn hand kan rukken. Ik zag nu duidelijk de wonderen, die de Heer Jezus al voor mij gedaan had en de deuren die Hij in mijn leven al geopend had. En ik voel me vandaag als een diamant in Gods handen die hij steeds weer slijpt omdat Hij een heel bepaald plan met mij heeft.

⁴⁹ geciteerd uit de herziene Voorhoeve vertaling

In 2010 leerde ik *Mike Radecke*, een Zwitser uit Winterthur, kennen. Op 7 oktober 2011 trouwden we voor de wet op het

gemeentehuis en op 5 mei 2012 ontvingen we Gods zegen op ons huwelijk. Het was onze wens dat *Werner Gitt* ons zou trouwen en ook de trouwprediking zou houden. Dat deed hij graag. Als trouwspreuk kozen we Kolosse 3:14: ‘En boven dit alles de liefde, dat is de band van de volmaaktheid’.⁵⁰

Farida Radecke (geb. *Satybekova* (Kirgizië), 2011

Farida Radecke (geb. *Satybekova*, oorspronkelijk Kirgizië),
8404 Winterthur (Zwitserland)

50 geciteerd uit de herziene Voorhoeve vertaling

Getuigenis uit Amerika

VW-G9: Wanneer God twee mensen bij elkaar brengt (gi)

Van 5 tot 30 maart 2005 was ik voor een lezingenserie in Brazilië⁵¹ en wel in de drie zuidelijke staten Santa Catarina, Paramná en Rio Grande do Sul. Onvergetelijk is voor mij de autorit van 20 maart, een reis door buitengewone mooie landschappen, van Blumenau naar Curitiba met het echtpaar *Helen* en *Werner Kohlscheen*. *Helen* vertelde daarbij heel uitgebreid en enthousiast hoe God haar met Werner op een heel bijzondere wijze samen had gebracht.

51 De reis voor lezingen in Brazilië bracht me in tijdelijke volgorde naar de volgende plaatsen: Colônia, Witmarsum, Curitiba, Mato Preto, Blumenau, Porto Alegre, Colônia Nova

Deze geschiedenis vertelde ze zo levendig en spannend, dat ik als luisteraar steeds meer de indruk kreeg, als zou het pas een paar dagen geleden afgespeeld hebben. Mij fascineerde dit aparte liefdesverhaal zo zeer dat ik deze beide lieve mensen vroeg om toch een keer de belevenissen vanuit hun eigen perspectief

schriftelijk te formuleren. Ik zou dan het geheel op een keer in een boek publiceren. Veel jonge mensen staan voor hetzelfde probleem en hebben de brandende vraag: Hoe vind ik de juiste echtgenoot? Zouden we honderd gelukkige echtparen daarover informeren dan zouden er honderd verschillende varianten uit komen. Wanneer er al bij de sneeuwvlokken geen kopieën zijn hoeveel meer bij de veelvoud van onze levenswegen. En toch zijn er onder de velen enkele voorbeelden, waarvan wij heel fundamenteel iets kunnen leren wat zich laat generaliseren. Daartoe behoort in het bijzonder hoe wij ons in deze situatie door God laten leiden. *Helen* en *Werner* hebben deze leiding op zo'n wonderbare manier beleefd dat het de moeite waard is om hun geloof- en liefdesgeschiedenis lezend te overdenken.

G9a: Zo gaven we elkaar het ja woord (*Helen*)

De vraag van *Werner Gitt* om een keer op te schrijven hoe wij in jonge jaren Gods duidelijke leiding beleefd hebben, komen we hiermee graag na. Het was voor ons een hele grote vreugde en verrijking om *Werner Gitt* eens persoonlijk te leren kennen. Hij bezocht onze samenkomst in Blumenau in de zuidelijke Braziliaanse staat Santa Catarina en hield hier enkele lezingen. We hadden al van hem gehoord en gelezen en kenden ook sommige van zijn boeken. Wat persoonlijk indruk op ons maakte in de ontmoeting met hem was zijn nederige, vriendelijke optreden en de manier hoe deze begaafde dienstknecht van God zich in de omgang met de mensen en in de verkondiging gedroeg. Zijn drie avonden in de samenkomst waren informatief, evangeliserend en kostbaar. Op de eerste avond, toen we al in bed lagen, begon ik het boek 'Als dieren konden spreken' te lezen. Nadat ik het eerste verhaal uit had, was mijn geliefde echtgenoot al in slaap. Maar ik vond de verteltrant van de kleine mussen zo kostelijk dat ik hem wakker moest: '*Werner*, je kunt toch niet slapen, ik moet je beslist iets voorlezen'. En ik begon al het 'mussenverhaal' voor te lezen. Of *Werner* het einde nog gehoord heeft, weet ik niet.

We reden dan onze lieve gast naar Curitiba voor verdere lezingen. Op deze reis van ongeveer 200 kilometer hadden we tijd om sommige dingen uit te wisselen. Toen vroeg hij ons spontaan: 'Kunnen jullie niet een keer jullie fascinerende geschiedenis'- zoals hij ons liefdesverhaal noemde – 'opschrijven?' Ja, ons verhaal was werkelijk niet alledaags – een Braziliaan en een Zwitserse vonden elkaar met Gods hulp en trouwden met elkaar. Dus begon het dankbare, blijde vertellen:

Ons gezin

Opgegroeid ben ik in een buitengewoon aardig gezin in Romanshorn aan het Bodensee (Zwitserland) als derde van de zes kinderen. Geboren werd ik op 26 mei 1945 in Reute/Aargau in het Duitssprekend gedeelte van Zwitserland. Onze

ouders werkten hard om ons een goede opvoeding en opleiding te geven en om ons een thuis te bieden waar wij met warmte werden verzorgd. Mijn vader bezat een goed lopend timmermansbedrijf en meubelmakerij. Elk weekend ondernamen onze ouders iets met ons ook wanneer het slechts een wandeling was aan het Bodenmeer. Daarna speelden we samen nog verschillende spelletjes aan tafel, die onze vader gedeeltelijk zelf bedacht. Jarenlang zijn wij in de zomer, altijd weer vrijdagavond, er op uitgetrokken om ergens in Zwitserland te kamperen en nieuwe omgevingen te verkennen. Soms reden we met een eenvoudige camper naar Grindelwald om daar twee weken lang bijna dagelijks bergtochten te ondernemen. Op de tweede dag hadden we vaak zo'n spierpijn, dat we niet meer wilden meedoen. Maar onze vader kon ons altijd enthousiast maken en we hebben er nooit spijt van gehad dat wij meegegaan zijn ook wanneer we daarvoor 's morgens om vier uur moesten opstaan. Daaraan hebben we mooie herinneringen omdat we daardoor ons vaderland goed hebben leren kennen.

Onze ouders waren naamchristenen maar toch gingen ze enkele keren per jaar naar de kerk, dus niet alleen maar met Kerstmis en Pasen. Onze moeder begon op een keer naar de zin van het leven te vragen. Ze zei bij zichzelf: Dat kan toch niet de zin van het leven zijn om kinderen op de wereld te zetten, hen tot fatsoenlijke mensen op te voeden en daarna oud te worden en dan uiteindelijk te sterven. Zo werd ze zoekend en God leidde het dat ze door een vrouw uit een naburige omgeving uitgenodigd werd in een levendige evangelische samenkomst. Al bij de eerste samenkomst merkte ze dat ze hier precies dat zou vinden waar ze jarenlang naar gezocht had. Na drie weken vroeg ze de prediker om een uitspraak. Deze verklaarde haar de heilsweg en mijn moeder nam de Heer Jezus als haar persoonlijke Heer aan. Ze kwam heel blij en innerlijk ontroerd naar huis en verklaarde aan ons allen wat er met haar gebeurd was. Van toen af verzuimde ze geen enkele samenkomst. En wij allen merkten hoe ze innerlijk blij en vrolijk was geworden. Natuurlijk was het haar verlangen dat ook mijn vader en wij als kinderen dit geluk zouden vinden. Dus nam ze ons kinderen mee naar de zondagsschool van de Chrischona samenkomst. Maar mijn vader ging nog jarenlang verder naar de traditionele gereformeerde landskerk. Wij vier oudere kinderen kwamen in een jeugdkamp tot een persoonlijk geloof in de Heer Jezus en later namen ook de twee jongste kinderen de Heer Jezus aan. Voor ons allen was het een onvergetelijke gebeurtenis toen daarna ook onze vader na vele jaren de Heer Jezus vond en van toen af een belijdende Christen en zakenman werd.

Opleiding en beroep

Na mijn schoolexamen begon ik een commerciële opleiding in onze woonplaats. In het weekend waren wij als broers en zussen altijd in de samenkomst te

vinden, 's zaterdags bij de jeugdavond en op zondag in de samenkomst. Gezamenlijk organiseerden we ook vele evangelisatie acties op straat om de mensen een traktaat te geven of liederen te zingen. Nadat ik geslaagd was voor mijn opleiding leidde God mij naar een psychiatrische privé kliniek in Riehen bij Basel, waar ik al het kantoor- en medisch secretariaat werk moest doen. Bij het schrijven van de uitvoerige ziekenverslagen leerde ik veel voor mijn latere leven. Het was voor mij ook vanzelfsprekend om daar in de samenkomst in het jeugdwerk, in het koor en in de jeugdclub mee te helpen. De jaren daar waren beslissend en uiterst waardevol voor mijn geloofsleven. Tot op vandaag heb ik liefdevolle contacten met gelovigen daar.

Mijn geheim met God

Ten aanzien van een later huwelijk waren er al relatief vroeg 'kandidaten', maar ik wilde nog niets weten van een verbinding met het andere geslacht. Ik wilde genieten van mijn jeugd en boven alles was het mijn diepe verlangen om op een keer met de man een verhouding te beginnen, die God voor mij bestemd had. Daarom bad ik steeds weer om duidelijke leiding van God op dit gebied: 'Heer, wanneer ik moet trouwen, dan moet ik het van U honderd procent weten wie degene is. Geef mij alstublieft deze zekerheid'.

Daarnaast had ik mij nog voorgenomen dat er drie andere, heel concrete voorwaarden vervuld zouden zijn. Dit geheim had ik met God alleen. Daarom heb ik deze vaste voorstellingen aan niemand, ook niet aan mijn moeder, toevertrouwd:

- Voor mij kwam slechts een vastbesloten gelovige in aanmerking, die ook een goede opleiding en fatsoen had.
- Hij zou het eerst aan mijn ouders moeten vragen of zij het eens zouden zijn met een huwelijk.
- En omdat ik mijzelf rein bewaarde voor mijn toekomstige man, verwachtte ik ook van hem dat ik de eerste vrouw in zijn leven zou zijn. Hij zou dus nooit een verhouding met een ander hebben gehad. Wat dat betreft was ik tamelijk veeleisend.

In de loop van de jaren, ook tijdens mijn volgende Bijbelschoolopleiding, kreeg ik enkele verzoeken van gelovige mannen. Maar bij elke man wist ik op de één of andere manier dat het niet 'de juiste' was. Toen mijn vriendin hoorde dat ik ook een gelovige arts een afzegging had gegeven begreep ze mij niet meer. Ze vroeg me ontsteld: 'Waarop wacht je dan nog eigenlijk?' - 'Ik wacht op de man, van wie ik weet: Van God uit is hij 'de juiste'.

O welk een Heer! Hij heeft mij in *Werner* de man geschonken, die al deze drie hartenwensen vervuld heeft! ‘Verlustig u in de Here, dan zal Hij u geven de wensen van uw hart’ (Psalm 37:4).

Bezoek van de Bijbelschool

Op de Chrischona Bijbelschool was ik in 1966 begonnen. Het was me heel zwaar gevallen om mijn hoogst interessante en lief geworden baan in de privé kliniek en ook in de boekhouding van het moederhuis op te geven. Maar ik wist al ongeveer zes jaar lang dat God me wilde inzetten in het zendingswerk. Dit was mij sinds een zondingsavond in onze samenkomst in Romanshorn duidelijk geworden. Na die indrukwekkende avond zou ik het liefst meteen zijn afgereisd want de commerciële opleiding was me juist een beetje te veel geworden. Maar – God zij vandaag nog gedankt daarvoor – mijn moeder remde me af in deze euforie en verlangde dat ik mijn opleiding moest beëindigen, want God is niet met halfslachtige zaken tevreden. Later zou ik het liefst deze roep van God overboord hebben geworpen omdat ik angst voor een onzekere toekomst had en mij onbekwaam voelde om zendeling te worden. Wat mij betreft zou ik nooit naar het buitenland zijn gegaan! Maar Gods roep liet me niet meer los. In al deze totaal zes jaar probeerde ik met God te ‘onderhandelen’, want ik wilde mijn vaderland met al mijn mensen die ik liefhad niet verlaten. Bovendien had ik altijd last van heimwee. Dus bood ik God aan dat Hij toch mijn meer begaafde broer zou zenden onder het motto: ‘Heer, hier ben ik, maar zendt liever mijn broer, die zou u beter kunnen dienen!’ God riep hem ook daadwerkelijk in Zijn fulltime dienst. Hij is vandaag nog verkondiger van het Woord van God en zielzorger in een samenkomst in Bazel. Daarna stelde ik mijn oudere zus voor, die heel gemakkelijk vreemde talen leerde, in tegenstelling tot mij. God zond ook haar naar het zendingsveld. Haar man en zij waren eerst tien jaar zendingen in Italië. Sindsdien zijn ze in de leiding van een zendingorganisatie. Ze wonen nu in de buurt van Zürich. Midden in deze strijd bood mijn hoofdzuster en leidinggevende mij aan om toch bij hen in de kliniek te blijven. Het zou voor God toch niet uitmaken of ik in de binnendienst of de buitendienst van de zending zou werken. Ze zouden me toch goed kunnen gebruiken en graag houden. De kliniek behoort bij het diaconessenhuis Riehen. Hoe graag zou ik in Zwitserland zijn gebleven! Wat een verzoeking voor mij! Maar ik kon de roepstem van God om naar het buitenland te gaan niet uit de weg gaan. Ook vond ik het oneerlijk om mijn jongere broers en zussen ‘eruit te bidden’. Na veel tranen en strijd, ook nog in de Bijbelschooltijd, had God mij dan eindelijk zover dat ik vrijwillig zei: ‘Hier ben ik, zend *mij*’ (Jesaja 6:8) Sindsdien weet ik dat God een gehoorzaam hart echte vreugde en vrede schenkt. De strijd en aanvechtingen zijn wel niet ten einde maar het hart rust in God en Zijn wil.

Een droom van God

In mijn laatste Bijbelschooljaar had ik aan het einde van het eerste semester, het was in november 1967, een heel indringende droom over een reis met de Bijbelschool. In werkelijkheid was het toen onvoorstelbaar dat mannen en vrouwen gemeenschappelijk een schoolreis ondernamen. Hoewel ik anders niet veel waarde hecht aan dromen had deze droom mij midden in de nacht wakker geschud, zodat ik vroeg wakker werd en me tamelijk verward afvroeg: ‘Was dat nu een droom of werkelijkheid?’ Ik stond op, nam mijn dagboek en mijn Bijbel en ging naar de bovenste verdieping van het Bijbelschool woonhuis. Daar sloot ik mezelf in een gebedskamertje op totdat het ochtend werd en schreef de droom op:

Wij – de studenten en Bijbelleerlingen – waren op een gemeenschappelijke schoolreis. Op deze bergtour moesten we in een colonne op een bergketen lopen. Voor mij liep mijn toekomstige man, een uit Duitsland stammende Braziliaan, die ik maar slechts vluchtig als studievriend en kamercollega van mijn oudere broer kende. Achter mij was een door mij hoog gewaardeerde Bijbelstudente. Toen vroeg deze student of ik zijn vrouw wilde worden. Voordat ik - steeds nog in de droom - een antwoord kon geven, zei die Bijbelstudente: ‘*Helen*, wanneer je ook tegen deze man NEE zegt, maak je de grootste fout van je hele leven’.

Met deze zin in mijn oor werd ik wakker. Ik was helemaal in de war en bad toen: ‘God, laat mij alstublieft deze man tijdens de volgende week niet zien anders weet ik niet hoe ik hem moet ontmoeten’. Zo gebeurde het ook. Later konden we de datum vergelijken: Deze droom had ik precies in die nacht toen Werner met sommige broeders op de knieën lag en God bad dat Hij mij toch innerlijk wilde voorbereiden op zijn aanzoek.

Een brief en de gevolgen daarvan

In de daarop volgende kerstvakantie (1967) reisde ik naar huis. Ik was tamelijk rijp voor vakantie en vroeg mijn moeder of ze me wilde laten uitslapen. Wat gebeurde er? De volgende morgen wekte ze mij tamelijk vroeg en gaf me enkele brieven. Onder andere was er een blauw rode luchtpostenveloppe daarbij. Daarop stond alleen maar mijn naam: *Helen Sturzenegger*. Maar meteen wist ik *wie* de brief geschreven had en *wat* daarin stond! Hoe wist ik dat? Ik weet het niet! Het was duidelijk dat ik eerst even op adem moest komen. Daarna riep ik tot God en vroeg Hem om leiding en kracht. Mijn moeder was met een lach op haar gezicht weer uit de kamer gegaan. Bij het lezen klopte mijn hart sneller dan normaal! Van binnen wist ik: *Dat* is de man! Hoewel ik hem nauwelijks kende en al helemaal niet wist of ik hem ooit zou kunnen liefhebben! Ik zocht in het Woord van God naar leiding. En wat vond ik in het dagelijkse Bijbelrooster? Het was de geschiedenis van Ruth en Boaz. Na ongeveer twee uur van stilte en concentratie waarin ik innerlijk een beetje rust had gevonden, ging ik eindelijk

naar de woonkamer. Daar wachtten mama en mijn oudste broer op mij en waren heel benieuwd wat ik wel zou zeggen! Vandaag nog zie ik die ondeugende ogen van mijn broer voor me! Ik reageerde zoals ik normaal gesproken altijd reageer als ik me overrompeld of verrast voel: Ik ga eerst in het verzet. Ze vroegen mij wat ik zou antwoorden op deze brief. Mijn spontane antwoord: 'Ik schrijf nee', maar innerlijk wist ik dat dit verkeerd zou zijn. Daarna bespraken we de situatie. Mama vertelde mij dat *Werner* haar een brief had geschreven en daarin gevraagd had om mij de brief te overhandigen wanneer zij als ouders een ja voor deze weg zouden hebben. Wanneer dat niet het geval zou zijn dan zouden ze zijn aan mij gerichte brief meteen terugsturen. Mama beleed: 'Ik heb al vijf jaar daarvoor gebeden!' En mijn broer wist het ook al langer en had geen woord gezegd hoewel Werner hem nog voor de vakantie gevraagd had om mij op het verzoek voor te bereiden. Op het moment wist ik niet of ik nu boos zou moeten zijn op mijn broer of (zoals hij het deed) gewoon zou gniffelen! Ik besloot het laatste te doen.

Natuurlijk kwam er veel bij mij los want nu betekende het voor mij heel praktisch de tent af te breken en op weg naar de zending te gaan. Hoewel ik het al zes jaar wist dat God me in de zending wilde hebben, ging het voor mij nu toch wat te snel. Aan de andere kant was ik heel dankbaar voor Gods leiding in mijn leven en ook over Zijn zekerheid en Zijn Woord, dat me in die dagen bijzonder aansprak. Mama had altijd al gezegd: 'Ik ben er van overtuigd dat je niet alleen het land zal verlaten. Dus schreef ik *Werner* dan twee dagen later toen ik innerlijk wat tot rust gekomen was, mijn toezegging. Voor hem was dat meer dan een kerstgeschenk, namelijk een duidelijke leiding van God en antwoord op vele gebeden.

Daarna kwam de grote beproeving. We zaten allebei op dezelfde Bijbelschool en daar gold de regel dat een broeder tijdens de studietijd geen verhouding met een Bijbelstudente mocht beginnen. Ik vond dat helemaal juist en dacht daarom nooit met een broeder te trouwen, die niet gehoorzaam aan deze 'wet' is. Maar *Werner* had al met de directeur daarover gesproken, die veel begrip toonde temeer omdat de leiding in het comité eraan werkte om de 'paragrafen' te veranderen. De directeur raadde dan aan dat *Werner* mij nog vóór Kerstmis zou vragen zodat wij in het gezin de laatste kerstmis samen zouden kunnen vieren. Maar het zou raadzaam zijn om de verhouding nog geheim te houden. En dat voor een half jaar, namelijk tot de uitzending van Werner! De directeur bood ons een uitzonderingsvergunning aan: we zouden elkaar kunnen schrijven en mijn broer zou dan de 'postbode' zijn, met wie ik bijna elke dag een half uur ging wandelen in het Chrischona bos. Dat zou dan niemand opvallen omdat hij en *Werner* bovendien op dezelfde kamer woonden. Maar wij wilden niet meer rechten hebben dan de andere studenten. Dat was niet gemakkelijk! Hoe vaak heb ik gedacht: 'Je hebt een man het ja woord voor het leven gegeven, die je nog helemaal niet kent! Je weet niets over zijn verleden, zijn familie en zijn doelen'.

En wanneer ik mijn ja woord gegeven had, dan gold dat ook! Twijfel aan de juistheid van mijn beslissing heb ik toch nooit gehad. Ik wist: Dat is van de Heer en dat maakte me innerlijk rustig. Toen ik dan ook nog van onze Bijbelschool ouders hoorde, aan hun oordeel hecht ik veel waarde, dat ze heel blij zijn met ons over Gods leiding in ons leven, was voor mij dat een verder teken van de juistheid van mijn besluit. God heeft dan veel genade gegeven voor ons laatste semester en eind mei was het afscheidsfeest van mijn Bijbelschoolklas. Ik zou in de samenkomst van onze uitzending een getuigenis geven en kon blij betuigen dat het de moeite waard is naar God te luisteren en Hem gehoorzaam te zijn. Natuurlijk heb ik daar geen enkele keer aangeduid dat ik al met een toekomstige zending had afgesproken!

In juli 1968 werden mijn oudste broer en *Werner* onder de zegen van de leiding van de Bijbelschool uitgezonden. Ons hele gezin nam deel aan deze feestdag. We spraken met elkaar af wanneer de 'Braziliaan' aan de beurt was, iedereen zou doen alsof hij ons helemaal niet zou interesseren! En het is gelukt. Want later zei de directiesecretaresse tegen mij: 'We zaten op de derde rij van de galerij om speciaal jouw familie van voren te kunnen observeren. We hadden namelijk afgesproken dat wij de familie *Sturzenegger* in het bijzonder in het vizier wilden hebben want we dachten dat de één of andere broeder van de bevestigingsklasse, die de zending ingaat, toch wel met jou te doen heeft omdat jij ook de zending ingaat. Op deze dag wilden we ontdekken wie dat was. Maar we hadden geen succes en gingen in dit opzicht gefrustreerd van het heel indrukwekkende feest van inzegening weg'. De directeur had vol begrip voor ons na de studie nog bijzondere banen geregeld zodat we wel in verschillende samenkomsten, maar niet ver van elkaar konden werken: *Werner* als prediker naast zijn vaderlijke vriend in een grote samenkomst in het kanton Zürich en ik als eerste helpster in een samenkomst in de stad Zürich. Hij vroeg onze leidinggevenden dat ze ons telkens de maandag zouden vrij geven zodat wij elkaar beter zouden leren kennen. Dat hebben ze dan ook met veel begrip en welwillendheid gedaan zodat wij elke maandag, soms ook zondag samen naar mijn familie in Romanshorn konden reizen.

Verloving en huwelijk

Toen wij ons daarna in oktober 1968 verloofden, maakte de prediker dat in de samenkomst bekend. Voor allen was dat het grootste nieuwtje – en er ging een algemeen 'ah en oh' door de rijen. Bij de felicitatie van de afzonderlijke mensen na de samenkomst zeiden toch drie vrouwen onafhankelijk van elkaar: 'Voor ons is het geen verrassing maar een gebedsverhoring!' Ze hadden *Werner* al gekend en leren waarderen tijdens zijn studiejaren als hij met mijn broer op bezoek bij ons was. De uitspraak van deze drie zusters in het geloof was voor ons nog een aanvullende bevestiging van de leiding van God in ons leven.

Op 1 mei 1969 trouwden wij in mijn woonplaats aan het Bodenmeer. De directeur van het seminar trouwde ons. Het was een onvergetelijke dag met veel lieve gasten die fijne bijdragen aan het feest meebrachten of opvoerden. Vandaag nog zeggen we tegen elkaar na elk bezoek van een trouwerij: ‘De onze was toch de mooiste!’ Daarna moesten wij – pas twee dagen vóór de trouwerij werd ons dit meegedeeld – eerst de kisten voor overzee inpakken.

Foto

Helen en Werner Kohlscheen kort voor hun vertrek uit Zwitserland naar Brazilië in 1969.

Pas daarna brachten we enkele dagen door als huwelijksreis in de eenzaamheid van de Zwitserse bergen, waar een toenmalig leidinggevende van mij zijn vakantie chalet ons ter beschikking stelde. Daarna waren er nog verschillende afscheidsbezoeken.

Het vertrek

Nog één keer probeerde de vijand ons bij het vertrek te hinderen. Ik kreeg hoge koorts. Werner haastte zich naar de telefoon om onze vrienden en bidders op te bellen voor hulp en gebed. Onze bagage was al in Genua, de overtocht per schip was al betaald en nu zei de vrouwelijke arts dat ik onmogelijk kon reizen. Maar God heeft weer genade geschonken zodat we een maand na onze trouwerij konden vertrekken. Het afscheid van onze geliefden op het station van Zürich, te middernacht en in het donker was vreselijk voor de achterblijvers en voor ons want het zendingsgenootschap had ons gezegd dat we pas na zeven jaar met verlof mochten gaan. In Genua stapten we aan boord van de oceaanreus *Eugenio C.* die ons via Napels en Lissabon in tien dagen naar Rio de Janeiro bracht. In Lissabon gingen we voor de laatste keer aan land. Daar bekeken we midden in de hoofdstad van Portugal een man, die op een groot plein heen en weer sprong en met een grote ijzeren staaf met de hand de wissels voor de talrijke trams

zette. Eerst moesten we lachen om die ouderwetse methode maar daarna zagen we dat als een vergelijking en innerlijke wens: Moge God ons in Brazilië als wisselwachter in het leven van veel mensen gebruiken!

Hier in Brazilië, waar we nu al ongeveer 40 jaar actief zijn, verwonderde ik me steeds weer, nadat ik ook de familie van mijn man heb leren kennen en waarderen: God is groot! Hoe heeft Hij ons allebei, die zulke verschillende families hebben en in verschillende landen opgegroeid zijn, wonderbaar geleid en ons innerlijk één gemaakt!

We kunnen nog steeds betuigen wat wij als onze trouwspreek gekozen hebben: 'De Heer heeft grote dingen bij ons gedaan, wij waren verheugd' (Psalm 126:3).

Helen Kohlscheen, Blumenau (Brazilië).

En nu volgt het verhaal van *Werner Kohlscheen*:

G9b: Van Brazilië naar Zwitserland en weer terug (*Werner*)

Ik wil graag het woord uit Spreuken 17:22 vooropstellen bij mijn levensverhaal: 'Een vrolijk hart bevordert de genezing, maar een verslagen geest doet het gebeente verdorren'.⁵²

Het geloof van mijn grootvader

Een vrolijk hart had God aan *Heinrich Kohlscheen*, mijn door ons allen geliefde en gewaardeerde grootvader, gegeven en gehouden. Hij had zijn gezonde humor bewaard, hoewel niet alle dagen 'zonneshijn, Jeruzalem en halleluja' zijn, zoals hij vaak placht te zeggen. Opa kon spannend vertellen, zodat wij zijn verhalen over de ervaringen met God in zekere zin 'meebeleefd' hebben. Wat de Heer Jezus voor hem betekende en hoe hij Hem als gezinshoofd met alle verplichtingen in geestelijk opzicht zocht te dienen, had een blijvende indruk op ons als vier kleinkinderen en op velen die hem kenden, gemaakt. Wat vrolijk christendom is, hebben we aan hem gezien, hoewel hij ook moeilijke tijden beleefd en doorgemaakt heeft.

⁵² geciteerd volgens de NBG vertaling.

In 1914 werd hij, zoals ook vele anderen, van het gezin weg bij de oorlog betrokken. De eerste wereldoorlog (1914-1918) was uitgebroken. Voordat hij afscheid nam van de zijnen, hebben ze nog in de Bijbel gelezen en zich in dit

moeilijke uur onder Gods Woord en belofte gesteld. Hun oog viel op Psalm 91:7: 'Al vallen er duizend aan uw zijde en tien duizend aan uw rechterhand, tot u zal het niet genaken'.

Dit woord nam opa als persoonlijke toezegging op en hij zei tegen de zijnen: 'Ik zal terugkomen uit de oorlog'. En zo was het dan ook. In 1918 kwam hij levend weer thuis. Hij was wel zwak en uitgeput maar de vreugde in de Heer sterkte hem. Daarna volgden er onzekere jaren van snelle inflatie en allerlei nood. Toen hij kennis nam van het verdrag van Versailles zei hij:

'Dat is geen vredesverdrag. Dat is een nieuwe oorlogsverklaring. Er zal in Duitsland weer oorlog komen. Wij gaan naar Brazilië emigreren. Ik wil niet dat mijn zoon Johannes ook moet dienen in de oorlog zoals ik. En bovendien zal het ons in Brazilië niet slechter gaan dan nu in Duitsland'.

Emigratie naar Brazilië

Er gingen nog enkele jaren voorbij totdat het gezin in 1924 vanuit Neustadt (in het toenmalige gebied Oldenburg/Sleeswijk-Holstein) naar Joinville in de provincie Santa Catarina emigreerde om in het subtropische oerwoud van Brazilië een nieuw bestaan op te bouwen. Daar aangekomen kocht mijn vader een wagen en twee paarden. Daarop laadde hij zijn kisten met spullen en ook het hele gezin en daarna reden ze 25 kilometer het binnenland in. Onderweg zongen ze het lied: 'Slechts met Jezus wil ik als pelgrim wandelen, slechts met Hem ga ik blij naar binnen en buiten'. De mensen in de plaats van aankomst zeiden tegen elkaar: 'Er komen dronken nieuwe Duitsers aan, die van het boerenbedrijf geen verstand hebben'.

Wij, die pas aangekomen waren, hadden geen vermoeden dat we snel malaria zouden krijgen en hadden er geen benul van hoeveel moeite en werk een nieuw begin in het oerwoud met zich meebracht.

Hoewel ik pas 16 jaar later op 11 oktober 1940 in Pirabeiraba/Brazilië geboren werd, hebben we nog iets van de eenvoudige levensstijl meegemaakt. We liepen op blote voeten en woonden in een eenvoudig huis van planken. In plaats van elektrisch licht waren er alleen maar petroleumlampen en het werk op het land verrichtten wij met een hak, bijl en sikkel. Materiële rijkdom en overvloed kenden we niet maar een geestelijke en geen stoffelijke rijkdom hebben we allen geërfd. Mijn grootouders hebben er erg op gelet dat de Duitse culturele waarde niet verloren ging. Ze hadden een aanzienlijke hoeveelheid goede boeken meegenomen. Opa was weg van de op de Bijbel georiënteerde boeken van *Elias Schrenk*. Dagelijks werd er uit zijn christelijk dagboek gelezen. Het ging er vrolijk aan toe in ons huis met vier kinderen, waar drie generaties in vrede samenwoonden.

Jeugdijaren

Op de leeftijd van 17 jaar kwam ik tot geloof en persoonlijke overgave aan de Heer Jezus naar aanleiding van een jeugdkamp. Vaak begeleidde ik opa bij de brochure verspreiddienst 'Roep in het land' en begon in het jeugdwerk mee te werken. Toen onze jeugdleider naar een andere omgeving verhuisde, nam ik samen met enkele anderen de leiding over van de jeugdgroep van 50 tot 70 deelnemers. God schonk ons een kleine opwekking. Daarvoor was er jarenlang trouw om gebeden.

Met 18 jaar trok ik naar Joinville. Daar in de stad begon ik voor mezelf te werken en werd mede eigenaar van een grote chemische stomerij en ververij. De Heer gaf zakelijke promotie. Ik begon een zendeling financieel te ondersteunen. Ik werd gevraagd om Bijbelclubs te houden. Maar God wilde meer! Met 21 jaar heeft mij Gods Woord zo overweldigd dat een ontwijken ongehoorzaamheid zou zijn geweest. Ik wist, dat de vreugde in het volgen van de Heer Jezus afhangt van het gehoorzaam zijn ten opzichte van Zijn Woord. En Gods Woord zei mij: 'Looft de Heer; maakt onder de volken Zijn Naam bekend!', zingt Hem, psalmzingt Hem, gewaagt van al Zijn wonderen' (Psalm 105:1-2).

God had mij dit woord als antwoord op mijn gebed voor duidelijkheid en leiding gegeven. Ik brak de bruggen af van de intussen goed lopende zaak en liep stage bij een zendingsgenootschap en heb enkele jaren de Braziliaanse Bijbelschool in Mato Preto bezocht. Soms begeleidde ik pionierszendingen en werkte daarin mee.

In 1964 ging ik naar Zwitserland en begon daar, toen ik 24 jaar was, een seminar voor predikers St. Chrischona bij Bazel voor een vervolgopleiding. Mijn klasgenoten wisten aan het begin van het semester dat er nog een Braziliaan bij zou komen. Omdat het schip tijdens de overtocht naar Europa verkocht werd en daarom ook de geplande reis veranderde, kwam ik pas kort na het semesterbegin erbij. Toen ze me voor de eerste keer zagen, zeiden ze verbaasd: 'Wat, jij bent een Braziliaan? Je bent eigenlijk een nagemaakte Duitser!' Opa had bij gelegenheid gezegd: '*Werner* zal een vrouw van daar meebrengen'.

Het hemelijke liefdesverhaal

God belooft Zijn volk: 'Mijn oog zal op u zijn' (Psalm 32:8). De voorwaarde voor een gezegend huwelijk is Gods leiding. Zeker wil God ook in deze belangrijke levensvraag leiden. Na 40 jaar gelukkig en gezegend getrouwd te zijn, betuigen wij – op uitnodiging van *Werner Gitt* – voor de eerste keer schriftelijk, hoe God ons duidelijk liet weten dat Hij ons samen gebracht had:

Tijdens de periode in het seminar voor predikers leerde ik het gezegende gezin van mijn Zwitserse kamercollega *Jakob Sturzenegger* kennen. Hij nam mij soms mee naar zijn ouders in Romanshorn aan de Bodensee. Daar zag ik dat *Jakob* vier aardige zussen had. Een van hen trok mijn bijzondere aandacht. Dat kwam zo: Ik was door een Zwitserse inspecteur en leraar in de vakantiemaanden bij de tentevangelisatie ingezet. Daar betuigde ik voor de vergadering hoe het evangelie mij in Brazilië bereikt had, hoe de Heer Jezus mijn leven zin geeft en me blij maakt. Toen ik achter de kathedraal stond, kwamen *Jakobs* moeder en *Helen*, één van de dochters, iets te laat de tent binnen. Ik zag daar *Helen* voor de eerste keer. Haar sympathieke aard ontroerde mij onmiddellijk. Heel discreet volgde ik dan haar weg de volgende jaren. Wanneer we elkaar soms ontmoetten, spraken we in ieder geval weinig met elkaar.

Een paragraaf van de huisorde van het seminar luidde dat studenten op het seminar tijdens hun opleidingstijd geen verhouding met meisjes zouden beginnen. Dit voorschrift zorgde voor afstand maar gaf ook aanleiding tot grappige opmerkingen over de meisjes, die in een gescheiden huis woonden en studeerden: ‘Broeders, slaat de ogen neer, want de zusters gaan voorbij. Zusters, doe de ogen open want de broeders wachten daarop’. Onder de nieuwe directeur overlegde men in die tijd hoe deze strenge paragraaf versoepeld kon worden.

Intussen (1966) was *Helen* begonnen met de Bijbelschool Chrischona om zich voor te bereiden als zendelinge. Voordat we elkaar kenden, had ze de roep van God vernomen en wilde de Heer in de zending dienen. De Bijbeltekst van haar roeping was: ‘Ga uit uw land en uit uw maagschap en uit uws vaders huis, naar het land dat Ik u wijzen zal’ (Genesis 12:1).

Mij hield één vraag bezig: Of God onze wegen wel bij elkaar zou brengen en *Helen* de door de Heer bestemde vrouw zou kunnen zijn? In mijn gebeden om leiding kwam de naam van *Helen* regelmatig voor. Om meer duidelijkheid en zekerheid over de leiding te krijgen, vroeg ik enkele betrouwbare broeders om met mij in de kleine gebedskamer in het broederhuis te komen. Op de zolderverdieping van het broederhuis zijn meer van deze gebedskamers ingericht. Hoeveel belangrijke beslissingen rijpen in zulke kamers door eenzame en gemeenschappelijke gebeden! Later hoorde ik dat *Helen* in die nacht een onvergetelijke droom had, die zo’n indruk op haar maakte, dat ze meteen na het wakker worden opstond om de droom in haar dagboek te schrijven. Ik hecht niet zoveel waarde aan dromen maar die droom moet van de Geest van God als antwoord op ons gemeenschappelijke gebed in de kamer van het broederhuis gezonden zijn geworden.

Mijn opleidingstijd ging snel voorbij. Op grond van een roeping en uitnodiging van de leiding van het zendingsgenootschap in Brazilië, was de spoedige terugreis nodig, die meteen na de inzegening gepland was. Ik vroeg om een

gesprek met de directeur. Ik merkte onder andere in het gesprek dat ik de indruk kreeg dat ik niet alleen als zendeling naar Brazilië zou terugkeren. Het begrip en de medewerking daarvoor en de raad van de directeur bemoedigden mij om snel concrete stappen te ondernemen om *Helen* te benaderen.

Brieven uit het hart

Als eerste schreef ik de volgende adventskaart naar de familie *Sturzenegger* in Romanshorn:

Ik dank u hartelijk voor uw hernieuwde uitnodiging via *Jakob* om Kerstmis in uw gezin door te brengen. Het bevalt me heel goed bij u. Maar omdat ik al een opdracht om te prediken heb aangenomen met Kerstmis in Heidenheim, Duitsland, kan ik helaas niet met hem meekomen. Maar in de komende dagen zal ik u uitvoeriger schrijven. Misschien zal ik u daarmee verrassen. Ik wens u allen een rijk gezegende adventstijd!

Enkele dagen later volgde mijn aangekondigde brief aan de ouders van Helen, die ik zeer waardeerde en lief had:

St. Chrischona, 17 december 1967.

'Wat God doet dat is welgedaan!'

Lieve mevrouw, lieve mijnheer Sturzenegger,

Met het bovengenoemde woord groet ik u hartelijk. Wat God in ons leven doet, is altijd weer nieuwe reden tot vreugde. Hij heeft oneindig veel goeds gedaan, ons ten goede. Daarom willen we onze geliefde Heer alle eer geven. Hij moet de hoofdzaak en het middelpunt van ons leven zijn en blijven. Ons denken, onze wensen, onze werken moeten door Hem bepaald zijn. Dat is mijn ernstig doel voor de speciale wens van deze regels:

Sinds enkele jaren ontroert het mij steeds dieper. Er werd veel om duidelijkheid daarover gebeden: 'Heer, niet mijn, maar Uw wil geschiede'. Na steeds meer duidelijkheid en genegenheid, die ik bewust geheim hield, na diepe liefde is in mij een besluit gerijpt. Het is het besluit, wanneer alles verder daarvoor spreekt, dat ik mijn levensweg gemeenschappelijk met uw lieve dochter Helen zou willen gaan.

Of mijn wens werkelijkheid wordt, dat kan ik niet alleen beslissen. Daartoe is de toestemming van Helen en haar jawoord op de vraag nodig, die ik door middel van bijgaande brief aan Helen richt.

Ook hoort bij het jawoord de bereidwilligheid van Helen om met mij naar Brazilië te gaan en daar voor Hem te werken: 'Want waar u zult heengaan, zal ik heengaan, en waar u zult vernachten, zal ik vernachten, uw volk is mijn volk Waar u zult sterven, zal ik sterven'.

Lieve mensen, wanneer u het eens bent met mijn plan, wilt u dan bijgaande brief aan uw dochter Helen geven. Misschien is ze nog meer verrast dan u, vooral omdat het in wezen over haar gaat en zij uitgenodigd wordt om een belangrijke beslissing te nemen.

U weet dat ik geen engel ben, ook geen volmaakte man. Ik ben zoon van een Braziliaanse kolonist van eenvoudige afkomst. Met zwakke en sterke kanten. Ik wil zijn, zoals God mij gemaakt heeft. Hij heeft mij geroepen om Hem in de verkondiging van Zijn Woord te dienen. God heeft me tot hiertoe veel genade gegeven. Ik weet dat de Heer Jezus mij verkoren heeft en gesteld heeft dat ik zou heengaan en vrucht zou brengen, vrucht die blijft (vgl. Johannes 15:16). Ik wil graag steeds meer bruikbaar worden in de hand van de Meester.

Ik zou me zeer verheugen wanneer Helen en ik onze trouwe Heer gemeenschappelijk zouden kunnen dienen maar ik wil geen druk uitoefenen en niets afdwingen. Ik ben u heel dankbaar wanneer u spoedig uw mening wilt schrijven. Wanneer u zich niet voor kunt stellen dat wij samen zouden zijn, wilt u mij het dan ook alstublieft heel open schrijven, in vertrouwen.

Ik dank u hartelijk voor uw begrip en voorbede.

*Met lieve groeten, vol verwachting
Uw Werner*

Brief aan Helen van 17 december 1967, die ingesloten was bij de bovengenoemde brief:

'Vrees niet ... jubel en verheug u, want de Heer heeft grote dingen gedaan'.⁵³ (Joël 2:21).

⁵³ Geciteerd uit de NBG vertaling

Beste Helen,

'Vrees niet', zei God tegen Zijn kinderen in speciale tijden, toen HIJ Zijn volk Zijn grootte en de heerlijkheid van Zijn gedachten openbaarde. Met dit woord

groet ik je hartelijk, beste Helen, doordat ik je door deze regels de gedachten van mijn hart openbaar. Ik schrijf dat wel wat onhandig maar je zult me begrijpen. Het komt diep uit mijn hart.

Ik heb je voor de eerste keer ruim twee en een half jaar geleden gezien. Sindsdien heb ik voor je gebeden. Ik zag je toen je anderhalf jaar geleden naar de Bijbelschool kwam. Af en toe zag ik je daarna. Soms dacht ik vragend, zou God onze wegen samen brengen? Bij zo'n belangrijke stap is het toch zo belangrijk dat HIJ ons leidt.

Enkele dagen geleden heb ik tijdens mijn persoonlijke Bijbel lezen de datum van de dag aan de rand opgeschreven. Het woord uit 1 Kronieken 28:20 spreekt mij bij het vragen, of ik je moet schrijven, in het bijzonder aan: 'Wees sterk en moedig en doe het. Vrees niet en wees niet verschrikt, want de Here God, mijn God, is met u'.

Zo wil ik je, beste Helen, door deze brief vragen of je het zou kunnen indenken, dat wij onze levensweg gemeenschappelijk zouden kunnen gaan, verenigt in de Heer?

Excuseer me, wanneer ik je met mijn verzoek te zeer overval. Maar mijn spoedige einde van mijn opleiding en een ontvangen uitnodiging en verzoek van de zending uit het land van mijn roeping, dwingt me van jou een fundamenteel antwoord en bereidwilligheid tot een gemeenschappelijke levensweg te vragen. Verg ik te veel van je als ik om een snel antwoord vraag? Zou het mogelijk zijn om mij tot Kerstmis te laten weten wat je er van vindt?

Met 1 Thessalonika 4:11 ('Stel er een eer in om rustig te zijn') ben ik vol verwachting en dankbaar.

*In hartelijke liefde,
Werner*

Nu had ik mijn liefdesverklaring geschreven en de brief verzonden. Het was me duidelijk wat voor een omvangrijke impact het voor Helen, haar ouders en gezin zou hebben, dat een Braziliaan uit een ver en onbekend land om de hand van Helen vraagt. Met grote spanning wachtte ik op de reactie. Op 22 december 1967 bracht de postbode mij een pakje uit Romanshorn. Mijn hart sloeg sneller toen ik het in mijn kamer opende en onder bonbons, chocolade en kousen twee brieven vond.

Voordat ik de brieven opende, dankte ik de Heer vernieuwd voor de zekerheid, die me begeleidde, sinds ik met broeders in het gebedskamertje van het broederhuis gebeden had. Het was de zekerheid uit 1 Johannes 5:14-15: 'En dit

is de vrijmoedigheid die wij jegens Hem hebben, dat als wij iets bidden naar Zijn wil, Hij ons hoort. En als wij weten dat Hij ons hoort, wat wij ook bidden, dan weten wij dat wij de beden hebben die wij van Hem hebben gebeden'.

Hoewel deze zekerheid in deze zaak mij begeleid had, was ik dan toch verrast over de inhoud van de brief van moeder *Lydia*, die ik het eerst las.

Romanshorn, 20 december 1967.

Beste Werner,

Gisteren ontvingen wij je brief. We danken je heel hartelijk voor je grote openheid en je vertrouwen. Lof en dank komt bovenal onze Heer toe, die harten neigt als waterbeken. Voor ons is de inhoud van je brief antwoord op veel gebeden en tegelijk een grote vreugde daarover, dat de almachtige God de gebeden van een eenvoudige maagd van de Heer verhoord heeft.

En daarmee is aan jou al het antwoord gegeven: we vertrouwen onze lieve Helen niemand anders toe dan aan jou. We doen dat in grote vrede en in vreugde.

Sinds onze bekering tot de Heer Jezus weten vader en ik dat onze kinderen niet aan ons toebehoren. Ze zijn ons toevertrouwd door een heilig God als gave. Onze diepste wens, vanaf ons geloofsleven, is het, dat God ze bruikbaar in Zijn rijk zou willen maken. En hoe verbaasd zijn wij door datgene, wat er in deze dagen gebeurt. Ontroerde harten, maar in groot vertrouwen, geven we onze geliefde Helen aan uw hart. We zijn ons bewust dat het komende jaar ons allen een diepe impact zal geven.

Gezien de bijzondere omstandigheid waarin je bent (Chrischona paragraaf en spoedige inzegening en vertrek voor de zending), zou ik willen vragen wat jullie beiden betreft: Kom ons spoedig bezoeken! Het is toch voor jullie bijna onverdraaglijk, wanneer jullie het belangrijkste niet al voor het afsluiten van de school met elkaar bespreken kunnen.

Helen zou moeite hebben om in Chrischona verder te studeren, zonder de volgende stap snel met elkaar te bespreken. We begrijpen dat voorlopig alles onder ons geheim moet blijven en in vertrouwen behandeld wordt zodat jullie voor de andere studenten geen aanstoot zijn. Jullie situatie is toch werkelijk een hele speciale, die nu een fundamenteel standpunt nodig heeft.

Sinds je adventskaart met de twee brandende kaarsen was het voor mij zaak dat je brief nog voor Kerstmis zou komen. Dus kan Helen haar laatste Kerstfeest

thuis heel bewust vieren. Hoe mooi zou het zijn wanneer jij daarbij zou kunnen zijn.

Wij allen wensen je een vrolijk en gezegend Kerstfeest.

Lydia en Jakob Sturzenegger

Tweemaal JA

De verwachte antwoordbrief van *Helen* bevatte tot mijn grote geluk een dubbel ja: het jawoord van haar hart tot mij en het jawoord in de zin van de gemeenschappelijke levensweg naar het verre land van de roeping zoals bij Ruth. Dat was de verloving van onze harten: ‘Mijn geliefde is van mij en ik ben van hem, die te midden van de leliën weidt’ (Hooglied 2:16). ‘U hebt mij betoverd, mijn zuster, bruid ... hoe kostelijk is uw liefde, mijn zuster, bruid ... Een afgesloten hof bent u, mijn zuster, bruid, een afgesloten wel, een verzegelde bron ... Hoor mijn geliefde klopt aan, doe mij open mijn zuster, mijn liefste, mijn duif, mijn volmaakte’ (Hooglied 4:9 – 5:2).

Ik dank U mijn alles, mijn geluk in dit leven.
Ik was wel blij, dat ik U vond.
Maar ik vond niet. GOD heeft U mij gegeven.
Zo zegent geen andere hand.⁵⁴

54 Uittreksel van een gedicht dat Matthias Claudius aan zijn vrouw Anna Rebekka naar aanleiding van hun 25 jarige trouwdag (15.3.1797) opdroeg.

De volgende dag bestelde ik bij een bloemenwinkel in Romanshorn een eerste mooie bos rozen om als klein teken mijn dank te uiten. ‘U verkwikt mij met appels’ (Hooglied 2:5).

Daarna ging ik heel gelukkig op dienstreis voor de verkondiging van het evangelie in Duitsland. Na een week maakte ik op mijn terugreis een omweg via Ramonshorn, om Helen de eerste kus te geven. Zo konden we het wezenlijke voor de komende maanden van de studie bespreken. We besloten in geheime liefde ‘afstand te houden’, met medeweten van de directeur in onze verhouding. Ik gaf hem en de Zwitserse inspecteur kopieën van onze brieven. Ze waren van harte verheugd over Gods leiding in ons leven.

Inspecteur *Reichart* bood ons zelfs zijn woonkamer aan om elkaar af en toe te ontmoeten. Slechts eenmaal maakten wij gebruik van zijn begripvolle aanbod.

Directeur *Edgar Schmid* en inspecteur *Eugen Riechart* deden nog veel meer voor ons: ze regelden werkplaatsen voor ons zodat we na de inzegening onze

verhouding konden verdiepen. Ze raadden ons aan niets te overhaasten. Liefde heeft tijd nodig om te rijpen. Het zou goed zijn wanneer we ons op onze gemeenschappelijke leven en dienst in de zending door een stage zouden voorbereiden. En vrienden tot ondersteuning en voorbede voor onze dienst in de zending zouden krijgen. Zo werd *Helen* helpster bij een samenkomst in de grote Bethel samenkomst in Zürich, terwijl ik, na een opnieuw driemaandelijkse inzet bij de Duitse tentevangelisatie, hulpprediker in Affolter am Albis werd, niet ver van Zürich verwijderd. Hoe dankbaar waren wij voor deze welwillende raad van vaderlijke zorg. Zo hadden we meer tijd voor elkaar. In oktober 1968 verloofden we ons openlijk. Toen prediker *Hermann Müller* dit in de samenkomst in Chrischona bekend maakte ging er een murmelen door de rijen. Achteraf kwamen er enkele oude trouwe geloofszusters naar ons toe en zeiden: 'Voor ons is dit geen verrassing, maar een gebedsverhoring, want sinds wij mijnheer *Kohlscheen* in de samenkomst jaren geleden hoorden spreken, hebben we voor jullie gebeden dat jullie elkaar zouden leren kennen. Hij heeft onze gebeden verhoord. We zijn blij met jullie. God zij lof en dank. Gods zegen voor jullie beiden'. Op de verzending van onze verlofingskaarten aan vrienden en familie hebben we verbazingwekkend veel reacties gekregen. Velen daarvan waren voor ons een verdere bevestiging dat God ons samen had gebracht.

Huwelijk en vertrek

Op 1 maart 1969 heeft directeur *E. Schmid* ons in Romanshorn getrouwd. Van mijn familie in Brazilië kon jammer genoeg niemand bij de bruiloft aanwezig zijn. Maar we beleefden een onvergetelijke feestdag met vele verrassingen van familie en vrienden. De eerste dagen na de trouwerij waren opgevuld met het inpakken van de kisten voor overzee! Maar de chef van *Helen* in de boekhouding van het diaconessen moederhuis had ons dan nog zijn vakantiehuis ter beschikking gesteld dat we konden gebruiken, om enkele dagen in de bergen van Zwitserland van een kleine huwelijksreis te genieten.

Veel broeders en zusters en vrienden hebben ons in hun hart gesloten en ons hun voorbede toegezegd. Velen hebben ons in hun gebeden begeleid. Het is ontroerend wanneer sommigen ons na 40 jaar meedelen, dat ze dagelijks voor ons bidden. O welk een trouw in het meewerken in stilte op de achtergrond! De eeuwigheid zal het eenmaal openbaren hoeveel goeds wij te danken hebben aan deze trouwe bidders. God heeft ons als familie in de dienst voor de Heer rijk gezegend.

foto

Werner en Helen Kohlscheen op 19 maart 2005, toen ik (Werner Gitt) gast in hun huis was.

In april 1969 kon men afscheid van ons nemen in een speciale zendingssamenkomst in een kerkje op St. Chrischona en werden we uitgezonden voor het zendingswerk. Een maand later reisden we met het schip Eugenio C. vanaf Genua naar Rio de Janeiro.

Hoe het verder ging

In Brazilië hebben we als zendelingen op verschillende stations in het gezegende werk van de zending, waardoor ik toen in 1957 tot geloof was gekomen, meegewerkt. In Rio de Janeiro, Ibrama, in Mato Preto als Bijbelschoolleraar, in Blumenau, in Joinville als regionale inspecteur en de laatste tien jaar tot de pensionering weer in Blumenau en wel in de centrale van de zending als zendingsdirecteur. *Helen* heeft zich in het bijzonder in het vrouwenwerk ingezet en is sinds vele jaren de verantwoordelijke leidster voor het totale vrouwenwerk van het werk in Zuid-Brazilië. Wanneer blijvende vrucht door onze inzet gerijpt is, dan daarom, omdat de Heer dat bewerkt heeft. Daarom behoort Hem alle eer, alle lof en alle dank.

God heeft ons drie prachtige kinderen geschonken, die intussen allen ‘uitgevlogen’ en over de hele wereld verstrooid zijn. Onze oudste dochter *Karin-Lydia* werd in 1970 geboren. Zij is kinderarts en met een arts getrouwd. Ze hebben twee kinderen en wonen in Duitsland. Onze tweede dochter *Monika-Helena*, geboren in 1972, van beroep ook kinderarts, is getrouwd en heeft twee kinderen. Ze woont met haar man in Sao José dos Pinhais (Brazilië). *Emanuel-Werner* is onze jongste. Hij kwam in 1974 ter wereld en is ook getrouwd. Hij en zijn vrouw wonen in Engeland en sinds juni 2009 hebben ze een dochter. Hij heeft een stage aan de universiteit in Warwick (Engeland) en is in het onderzoek in de macro economie actief.

Foto

Avondlezing in de samenkomst in Blumenau, waar *Helen* en *Werner Kohlscheen* bij horen. Links op De foto: *Werner Gitt*, rechts: vertaler *Lodemar Schlemper*.

Terugblikkend willen we graag met de Psalmist zeggen: ‘Loof de Heer, mijn ziel en al wat in mij is Zijn heilige naam. Loof de Heer mijn ziel, en vergeet niet één van Zijn weldaden. Die al uw krankheden geneest, die uw leven verlost van de groeve, Die u kroont met goedertierenheid en barmhartigheid, Die uw ziel

verzadigt met het goede, zodat uw jeugd zich vernieuwt als die van een arend' (Psalm 103:1-5). '.... Dat wij gered onbevreesd Hem zouden dienen al onze dagen' (Lukas 1:74-75), totdat wij Hem zien in de heerlijkheid.

Werner Kohlscheen, Blumenau (Brazilië)

Getuigenis uit Australië

G10: Een rebelse tiener wordt evangeliste ⁵⁵

Mijn ouderlijk huis

Ik werd op 29 april 1972 in het 'Mona Vale Hospital' aan de 'Northern Beaches' van Sydney in Australië geboren. Mijn moeder *Lynette* (geb. 1942) was op die morgen om vijf uur wakker geworden omdat ze de indruk had dat ze problemen had met de spijsvertering als gevolg van een feestje op de avond daarvoor. Pas later werd haar duidelijk dat het weeën waren – het was goed dat het ziekenhuis in de buurt was.

Tijdens mijn eerste week werd ik slechts 'Fred' genoemd. Dat was de naam die mijn ouders tijdens de zwangerschap hadden gegeven omdat ze dachten dat ik een jongen zou zijn. Ze hadden een tijdje nodig om aan de naam *Sonia* te wennen. Mijn jongere broer *Brendan* (geb. 1974) werd met de 'mozaïek-trisomie 21' een speciale vorm van het Downsyndroom en een psychische ziekte geboren. De diagnose van beide ziektes werd pas gesteld toen hij al 19 jaar oud was.

⁵⁵ De vertaling van het Engels naar het Duits deed, met dank, *Christiane Lovell* (Kirchlinteln).

Ik denk dat mijn familie behoorde bij de onderste middenklasse. Mijn vader *Sean Terence* (geb. 1934) was schilder en had tijdens mijn kindertijd nog verschillende andere baantjes er naast. Wanneer wij 's morgens opstonden, was hij meestal al op zijn werk en hij kwam 's avonds pas tamelijk laat naar huis waar hij dan veel tijd doorbracht met gesprekken met klanten en pas laat in de nacht naar bed ging. Mama had een parttime baan op twee avonden in de week.

Ik weet niet veel over de familie van mijn vader omdat zijn moeder *Marion* (1904-1988) en zijn vader *George* (1909-1992) in Taree woonden dat ongeveer 320 kilometer ten noorden van Sydney ligt en wij hen daarom niet zo regelmatig zagen. De familie van papa kwam oorspronkelijk uit Engeland en hij weet tot op de dag van vandaag enkele interessante verhalen van daar te vertellen maar in het bijzonder uit de tijd van de Tweede Wereldoorlog. Vanwege de oorlog en de financiële problemen van de familie (papa moest vroeg gaan werken om de familie te onderhouden) was hij gedwongen om zijn schoolloopbaan af te breken met 16 jaar en hij moest in plaats daarvan gaan werken en daarnaast de Technische Hogeschool bezoeken. Maar voordat hij zijn opleiding in Engeland begon, emigreerde zijn familie in het jaar 1950 naar Australië.

De familie van mijn moeder had een betere maatschappelijke positie. De vader van mama *Richard Anthony Caddy* (1909-1992) was een gediplomeerd Electro ingenieur van de universiteit van Sydney en had bovendien een rij van andere kwalificaties en kwam uit een welgestelde familie. Hun moeder *Minni Irene* (1909-2004) bezocht een gerenommeerde school voor jonge meisjes in Sydney ('North Sydney Girls School'). Mijn grootouders trouwden stiekem op de leeftijd van 21 jaar waarop mijn grootvader door zijn tante werd ontferd. Deze had zelf geen kinderen en was de hoofdverzorgster van mijn grootvader en zijn twee zussen geweest. Voor haar was het huwelijk niet dienovereenkomstig de stand. Mijn grootmoeder werd als meisje nooit aangemoedigd zich verder te ontwikkelen omdat de opdracht van de vrouwen slechts daarin bestond om te trouwen en kinderen te krijgen. Dus leidde zij de huishouding voor mijn grootvader en haar twee kinderen.

Ik denk dat mijn moeder op grond van deze denkwijze ook nooit aangemoedigd werd om te studeren, in tegenstelling tot haar broer, die dan in het begin helemaal tot ergernis van zijn vader 'slechts' automonteur werd. Desondanks ondersteunde mijn grootvader hem doordat hij voor hem een eigen autowerkplaats kocht. Allen in de familie waren hartstochtelijke motorsporters – zelfs mijn moeder reed in haar eigen sportauto. Ze gaf de sport op toen ze in verwachting van mij was omdat

ze 'niet meer achter het stuur paste'. Hoewel in de familie er niemand was die haar daartoe aanspoorde, studeerde mama medische technologie (MTA) aan het

Technische College en werkte in het plaatselijke ziekenhuis in het laboratorium op het vakgebied van hematologie, biochemie, microbiologie en aan de bloedbank.

Mijn broer en ik groeiden op aan de 'Northern Beaches' van Sydney. Velen, ook ongelovigen, noemden deze omgeving 'Gods land' - niet alleen omdat het hier wondermooi is, maar ook omdat men hier het leven zo goed geniet. Een Duitse collega meende op een keer dat we eigenlijk helemaal geen vakantie nodig hadden 'omdat elke dag hier een vakantiedag is'.

Mijn traditionele kerkelijke achtergrond

We groeiden praktisch op het strand op, hielden van surfen en zwemmen en deden mee met zwemwedstrijden.

Toen we nog klein waren, ging mama regelmatig naar de kerk. Mijn vader in elk geval niet. Dus werden mijn broer en ik naar de zondagsschool gestuurd wanneer mama naar de kerk ging. Ik neem aan dat ik een typisch 'kerkkind' was dat eenmaal in de week naar de zondagsschool ging en verhalen uit de Bijbel hoorde. Met dertien jaar deed ik belijdenis omdat het zo gebruikelijk was en omdat het mijn moeder gelukkig maakte.

Tijdens de eerste twaalf jaren van mijn schoolloopbaan bezocht ik een privéschool voor meisjes, de 'St. Lukes Anglican Girls School' (een christelijke school), daarna een school voor jongens en meisjes en tijdens de laatste twee jaar de 'Cromer High School'. De reden voor de verandering van school was dat papa een ongeluk had, die hem 18 maanden met verwondingen aan de wervelkolom aan het bed bond, zodat wij van het inkomen moesten leven dat mijn moeder met haar parttime baan verdiende. De kosten voor de privéschool konden daarom niet meer betaald worden.

Christelijk ingepakt onderwijs van de evolutie

Op de 'christelijke school' leerde ik dat de evolutietheorie een 'wetenschappelijk feit' is. Er werd ook onderwezen dat wij van 'aapmensen' resp. 'holbewoners' zouden afstammen.

Als ik terugkijk, ben ik teleurgesteld, dat de evolutie ons als feit werd voorgesteld, hoewel het toch slechts een hypothese of om een vermoeden gaat en het op geen enkele manier een bewezen feit is. Zoiets zou niet dogmatisch vereist moeten worden. Men moet weten dat een natuurwetenschappelijke theorie een gefundeerde verklaring van bewijsbare data is zoals dat bijvoorbeeld bij de relativiteitstheorie van *Einstein* of de gravitatie theorie van *Newton* het geval is. Pogingen, die deze theorieën bevestigen laten zich altijd herhalen en begrijpen, terwijl delen van de evolutie van de mensen niet bewijsbare

hypothesen of zelfs speculaties zijn. Het is onbegrijpelijk dat men ons niet het alternatief van de schepping aangeboden heeft (in het bijzonder omdat het om een christelijke school ging) en dat men ons niet leerde om kritisch te denken maar slechts volgens vastgelegde schema's te leren.

De evolutie verwijderde mij van de Bijbel

In die tijd vond ik het verbazingwekkend dat deze christelijke leraren de evolutietheorie accepteerden en ondanks dat in de Bijbel geloofden. Wat mij betrof, ik hield het hele college voor een troep huichelaars. Het had toch helemaal geen zin. Zelfs ik kon dat zien: De evolutietheorie en de schepping, zoals dat in Genesis 1 beschreven wordt, zijn toch onmogelijk met elkaar te verenigen.

In die tijd zag ik dat nog niet maar deze inhoudelijke leer hebben samen met de soms onbewuste, maar vaak genoeg ook heel duidelijke evolutie georiënteerde voorstellingen, zoals bijv. op televisie, in het museum en in publicaties zoals het tijdschrift 'National Geographic' en de 'National Geographic World' (in de versie voor kinderen) een grote invloed op mijn wereldbeeld gehad en in het bijzonder ook daarop, hoe ik mijn leven zou moeten leiden. Dat gaf mij namelijk de rechtvaardiging om God niet serieus te nemen en mij in plaats daarvan een eigen God voor mijn persoonlijke behoeften te scheppen (Ezechiël 14:3-8 en Exodus 20:3-6). Dat is interessant want de meeste mensen doen dat! De consequentie daarvan was dat de boodschap van de Heer Jezus in mijn ogen geen zin had want wat mij betrof, waren zondaars moordenaars, die in de gevangenis zaten en daar hoorde ik niet bij. Feitelijk hield ik mij voor een 'goed' mens. Daarmee bevestigde ik de tekst die in Spreuken 20 vers 6 staat: 'Sommige mensen roemen hun eigen welwillendheid'.

Ik ken nu de reden waarom ik niet begreep wat zonde is: ik had geen fundament. Heel duidelijk waren mijn moeder en mijn vader typisch voor hun generatie. Ze waren niet door waarden uit een 'christelijke cultuur' gevormd maar ze accepteerden de evolutietheorie met haar lange ontwikkelingstijden als feit. Daarmee hadden ze zich heel ver van de Bijbelse waarheid verwijderd. Maar ik stond meer voor datgene wat mijn eigen generatie dacht. Ik verwierp de Bijbel als Gods Woord en autoriteit volledig. De Bijbel was voor mij niet relevant. Ik wist niet wat zonde was en wees de God van de Bijbel af. In mijn filosofie was ik tegen het christelijke geloof ingesteld en had geen waardevoorstelling van goed en kwaad. Ik had mijn eigen zondebesef, omdat ik geen exacte voorstelling of beschrijving wat de zonde betreft bezat. Alles is vandaag de dag relatief volgens de eigen mening omdat de Bijbel met haar absolute waarden als verouderd wordt afgedaan. Met deze rechtvaardiging had ik het alarmsignaal van de 'rookmelder' van mijn geweten, dat mij zou hebben kunnen waarschuwen of ik goed of onrecht gedaan heb, op nul gezet (Romeinen 2:15).

Schepping als mythe met verstrekkende gevolgen

Eén van de redenen, waarom ik geen duidelijke kennis van zonde had, was dat mij werd bijgebracht dat het scheppingsverhaal een mythe was. Dat verstoorde mijn kinderlijke geloof dat de Bijbel het Woord van God was. De andere reden waarom ik geen duidelijke voorstelling van zonde had, was dat de Bijbel zegt: ‘Want door de wet komt kennis van zonde’ (Romeinen 3:20). En de wet is in onze harten geschreven waarbij het geweten over onze zonde getuigenis geeft (vgl. Romeinen 2:15). Maar omdat ik mijn geweten afgestompt had, rechtvaardigde ik mij daarmee dat het toch niets blootlegde.

Ik herinner me zelfs een uiteenzetting van mijn moeder toen ik 15 jaar oud was en zij mij wilde dwingen om naar de kerk te gaan. We schreeuwden tegen elkaar. Ik viel haar aan vanwege de schepping in de Bijbel – hoe zouden die zes dagen een feit kunnen zijn! Zij schreeuwde terug dat elke dag miljoenen jaren vertegenwoordigde. En dat God de schepping ‘in zes dagen’ slechts benut had, omdat de mensen in die dagen niet intelligent genoeg waren om de schepping in miljoenen jaren te begrijpen. En zo moest God hen op een manier verklaren, die ze zouden kunnen begrijpen. Ik schreeuwde terug, wanneer God in het begin niet de waarheid heeft gesproken wanneer is Hij dan daarmee begonnen?

Ik moet daarbij zeggen dat ik altijd al een ‘zwart-wit’ mens was. Bij mij was er geen enkel grijs gebied. Alles was of goed of fout – daartussen was er niets. Ik herinner me de dag dat ik ontdekte dat de Kerstman helemaal niet bestond. Ik was niet teleurgesteld dat hij niet bestond maar toen al op mijn jonge leeftijd was ik er heel boos over dat mijn ouders wat zijn bestaan betreft mij hadden belogen. Doordat mijn ouders mijn leugens bestrafden maar zelf ook logen, waren ze voor mij huichelaars, die ik niets kon toevertrouwen.

Daarna werd me nog verteld dat Genesis (in het bijzonder de eerste elf hoofdstukken) alleen maar een sprookje was en niets met historische feiten te maken had. Daarbij kwamen de ons geleerde miljoenen jaren, de ‘holbewoners en de aapmensen’, de invloeden van de school en andere bronnen – dat alles leidde ertoe dat ik de Bijbel voor één grote leugen hield. Wanneer God al bij het begin een leugenaar was, wanneer werd hij dan vertrouwenswaardig? Ik verwierp de Bijbel uiteindelijk als een onbetrouwbaar en niet vertrouwenswaardig boek. Wat mij betrof was het onmogelijk om de Bijbel als het Woord van God te zien.

Later stond het voor mij vast dat de mensen God verzonnen hadden om een kruk voor hun eigen behoeften te hebben. Ze hebben deze kruk nodig omdat het leven, zover ik het kon beoordelen, nergens heen leidde.

Uit mijn toenmalig oogpunt van de dingen kwam het leven mij voor als zinloos en zonder doel. We worden geboren, leven een korte tijd en sterven – geen leven daarvoor en geen leven daarna. Dus was in mijn ogen de Bijbel een hulpmiddel voor mensen om met dit dilemma op de één of andere manier klaar te komen – om hun leven een zin en een houvast te geven. Het is toch zo: Wanneer het menselijk leven inderdaad uit een ‘oersoep’ is ontstaan, wanneer de evolutie een feit en de Bijbel een groot sprookjesboek is, dan kan God – was de logische conclusie – niet bestaan.

.... Toen werd ik rebels

Nadat ik de Bijbel en haar wetten had afgewezen, werd ik rebels. Dat leidde tot roken, drinken, drugs en ergere dingen. Volgens de waarde maatstaven was dat alles ‘normaal’. Een probleem zou het pas zijn geweest vanuit mijn oogpunt wanneer de politie me gesnapt zou hebben.

Eerlijk gezegd, kon ik het niet begrijpen waarom wetgevers deze levenswijze niet legitimeerden. Zonder twijfel was de wetgeving verouderd en achterhaald en had zich niet aan de tijd aangepast, dacht ik. Voor mij waren wettelijke voorschriften relatief. Zolang ik niemand zeer deed, was het toch legaal, wat ik deed. Wat mij betrof, had ik het recht om dat te doen wat me beviel omdat het ten slotte ging om mijn eigen lichaam. Waar ik me toen niet bewust van was, is het feit: Dit lichaam hoort niet aan mij maar aan God toe!

Schooltijd zonder bezigheid

Op mijn eerste school zag ik het nut er niet van in om moeite te doen met het leren, omdat niets wat ik deed voor mijn ouders goed genoeg was – in het bijzonder voor mijn moeder. Wanneer ik 99 van de 100 punten goed had gedaan, vroeg ze heel ernstig: ‘Waarom heb je dat ene punt niet gehaald?’ Ik herinner me dat ik op een keer 107 punten voor een 100 punten test kreeg. De hele test was foutloos en ik had een vraag goed, die niemand in de klas had beantwoord, zodat de leraar de vraag achteraf doorstreepte maar mij zeven bonuspunten daarvoor gaf, voor het geval ik de punten bij een andere test zou kunnen gebruiken. De reactie van mijn moeder daarop was slechts: ‘Ik verwacht dat altijd zo!’ Ik kreeg nooit een compliment (‘goed gedaan’) te horen, niets was goed genoeg. Dus probeerde ik me helemaal niet meer in te spannen en hield uiteindelijk helemaal op voor de school te werken. Het enige wat ik deed was de aantekeningen van mijn vrienden voor een repetitie te lenen, ze te lezen en met de geleerde stof dan de test te maken.

In mijn nieuwe school was het nog erger. Ik spijbelde vaak de lesuren. Mijn school was in de buurt van het strand. Zo kwam het dat mijn vriendin *Svetlana* en ik, zo vaak we konden, met behulp van de auto van mijn moeder naar het strand reden. Tweemaal in de week leende ze mij haar auto zodat ik naar school

kon gaan omdat we dan heel vroeg bijles hadden in fysica. Mijn moeder verbaasde zich dat ik zo bruin zag en ik zei haar dat ik in mijn vrije tijd buiten zat te leren – ze nam aan dat ik een hoop vrije uren had. Ik herinner me dat we op een keer kort voor ons examen in onze schooluniformen zijn wezen zwemmen en deze dan pas kort voor onze volgende lesuur weer droog werden.

Ik had in een boom op het schoolplein een waterpijp en in mijn schooltas sigaretten en marihuana verstoppt. Op een keer toen mijn moeder dit in mijn tas vond, beweerde ik dat ze van mijn vriendin *Fiona* waren en ik zou ze alleen maar voor haar bewaren zodat haar ouders ze niet zouden vinden. Tot mijn verbazing geloofde mijn moeder me.

Buiten de schooltijd was ik al even erg. Mijn vriendin *Leanne* en ik liften regelmatig naar het ‘noordelijke schiereiland’ heen en terug, kochten alcohol en sigaretten en hebben daarna aan het strand gedronken en gerookt. Ik was tamelijk groot – met 14 jaar al 1,78 meter – en ontdekte al snel, dat ik met schoenen met hoge hakken, passende kleiding en make-up geen valse papieren nodig had om toegang in nachtclubs te krijgen. Op schoenen met hoge hakken was ik meestal groter dan de portier, die mij sowieso nooit naar mijn leeftijd vroeg. Wanneer mijn ouders mij verboden om er zo uit te zien, sprak ik met mijn vrienden af dat ze door de achteringang in mijn tuin zouden komen en zacht aan mijn deur zouden kloppen, waarop ik dan uit mijn raam sprong en zo toch met hen uitging.

Sommige avonturen, die ik me heel goed herinner

We haalden toen enkele domme dingen uit. Dat was een race tussen een uitgerangeerde kleine vrachtwagen van een ijsverkoper en een personenauto. We hebben de kleine vrachtauto 140 km per uur laten rijden, wat tamelijk goed was voor zo’n oude uitgerangeerde ‘rammelkast’. Toen we dan om één uur ’s nachts de ‘Palm Beach Golf Club’ bereikten, bleef het ding staan en wilde ook na enkele uren niet weer starten. Uiteindelijk lukte het toch nog – ik was wel wat bezorgd omdat ik thuis uit het raam was gesprongen en niemand wist dat ik was uitgegaan.

Dan heb ik, toen ik 14 jaar oud was, mijn hoofd kaal laten scheren, nadat mijn moeder niet had toegestaan om mijn haar te laten knippen. Dat zag er niet uit. Nadat mijn haar weer was aangegroeid toen ik 15 jaar was, liet ik mijn haar aan de zijanten en aan de achterkant helemaal kaal scheren. Alleen boven op mijn hoofd bleef het haar. En daarna liet ik het verven. Ik ging in het zwart naar school. Ik herinner me nog heel goed een verschrikkelijke zwarte pullover. Ik trok hem over mijn knieën in de lengte totdat hij over de knie alleen nog maar slobberde. Hij was versleten en zat vol met gaten. Onze buurman meende dat hij

de pullover naar beneden zou trekken en verbranden wanneer hij hem ooit aan de waslijn zou zien hangen omdat ik er zo onmogelijk uitzag.

Ongeveer zes weken voor het einde van mijn schooltijd moest volgens mijn moeder alles gedaan worden zodat ik in elk geval één vak met succes zou afsluiten en ze besloot dat het wiskunde zou worden. Dus kreeg ik bijles in wiskunde. Ik kreeg een tweejarig leerprogramma in zes weken onder de knie. Minstens eenmaal verscheen ik zo dronken op de bijles dat ik niet meer wist hoe ik met de auto daar gekomen was. Mijn leraar had het grootste deel van het uur nodig om mij nuchter te krijgen en ik meende dat ik minstens bij één examen dronken was. Ik herinner me ook dat ik bij mijn eindexamen in economie hopeloos dronken was want ik vond de hele situatie ongelooflijk grappig!

Eerste baan na de school

Mijn moeder zei me dat ik meteen na mijn schoolexamen een baan moest zoeken en bij haar kostgeld zou moeten betalen omdat ze wist hoe lui ik was. Zo vond ik begin november 1989 met 17 jaar en minder dan een week na mijn afsluitende schoolexamen een baan bij 'K-mart'⁵⁶ op de boek- en kofferafdeling. Het duurde slechts twee weken totdat ik een nieuwe baan zocht. 'K-mart' maakte me waanzinnig. In mijn hele leven had ik mij nog nooit zo verveeld. Maar God had erbarmen met mij en ik kreeg een baan als leerling op het vakgebied chemie, waar ik begin december begon.

Met betrekking tot deze nieuwe baan moest ik daarnaast vier jaar lang het 'TAFE' (Technical and Further Education) bezoeken (of een tweejarige fulltime cursus doorlopen). Gelukkig waren mijn schoolexamencijfers voldoende om voor een 'Associate Diploma in Chemical Technology'⁵⁷ aan de 'TAFE' in Sydney aangenomen te worden. Daar begon ik begin december 1989. Nu werkte ik de hele dag in het laboratorium en studeerde daarnaast steeds genoeg om door de examens te komen. Al met al had ik drie en een half jaar nodig om de cursus te voltooien – tot midden 1993. Twee en een half jaar parttime en één jaar fulltime studie. Ik zegde mijn stageplaats op eind januari 1992 dus twee jaar voor het einde van het contract omdat de betaling miserabel was. Ik kreeg niet veel meer dan een werkloosheidsuitkering.

⁵⁶ Naam van een grote detailhandelsketen (de variant 'Kmart' wordt ook gebruikt).

⁵⁷ Ongeveer een 'voordiploma in de chemietechniek'.

Daarna kreeg ik een baan bij het 'Royal North Shore Hospital' als medewerkster in de gegevensregistratie van de afdeling hematologie. Daar werkte ik de weekends en alle wettelijke feestdagen zodat ik mijn koers fulltime kon blijven volgen. Ik had voor dit beroep gekozen omdat ik niet wist wat ik wilde gaan

doen omdat ik geen plan voor mijn leven had. De inhoud van de seminars interesseerden me eigenlijk helemaal niet.

In januari 1990, niet lang na het begin van mijn nieuwe opleiding ging ik op een nacht weg van thuis. Mijn ouders hadden beide nachtdienst en waren niet thuis. Ik ruimde alle spullen compleet op zodat ze er zeker van konden zijn dat ik weg was. In elk geval lukte het samenwonen met mijn nieuwe vrouwelijke partner in de woongemeenschap niet. Bovendien verdiende ik niet veel geld en moest nog mijn auto afbetalen. Dus ging ik na een paar maanden (ongeveer in maart 1990) weer naar huis terug. Later, in mei 1990, werd ik definitief weggestuurd door mijn ouders. Dat kwam zo: Ik had er een gewoonte van gemaakt om hele nachten weg te blijven zonder iemand op de hoogte te brengen. Daarom stelde mijn moeder de regel in dat ik in ieder geval elke nacht een paar uur in mijn bed moest liggen en haar ook zou moeten zeggen waar ik heenging. Toen ik deze regel brak had ik het te bont gemaakt. Ik ging namelijk op een avond uit en was om 22.00 uur weer thuis. Maar daarna ging ik twee uur later, dus om middernacht nog een keer uit en kwam 's nachts niet meer terug. In plaats daarvan belde ik om 11.00 uur op met de opmerking: 'Ik wil jullie alleen maar zeggen, dat ik nog leef'. Mama meende: 'Dat is goed om te weten. Maar je kunt beter naar huis komen en je spullen pakken. Wanneer je binnen een uur niet thuis bent, kan je jouw spullen op het grasveld van de voortuin oprapen'.

Dubieuze contacten

Dus trok ik bij mijn toenmalige vriend in. We woonden in een armzalig kleine tweekamer wooneenheid samen met een alcoholist en vele, vele zespotige onderverhuurders, de kakkerlakken. De behuizing was afschuwelijk! Ik stond 's nachts op om de kakkerlakken met de stofzuiger op te zuigen en aansluitend stopte ik het einde van de slang met een handdoek dicht. Tijdens de nachtelijke uren krabbelden ze terug in de stofzuigerslang en ik gooide ze de volgende morgen in het aquarium van onze buurvrouw – die hoefde zodoende geen visvoer te kopen.

Tekening

Wat stofzuigers kunnen!

Deze buurvrouw handelde in drugs. Ze had drie kinderen van wie de oudste 15 jaar was (zij zelf was pas 30). Ze leefde met haar vriend samen die haar regelmatig sloeg. Hij was de vader van haar kinderen – de eerste twee kinderen hadden dezelfde vader, de derde was van een andere man. Soms kwam ze in

onze woning om zich te verstoppen voor haar vriend, wanneer hij weer eens gewelddadig geworden was.

Onze alcoholverslaafde medebewoner zag er uit als 65, maar wij hoorden later dat hij pas eind dertig was of hoogstens begin veertig. Hij zat meestal dronken op een stoel terwijl de kakkerlakken op de muur omhoog kropen naar een schilderij achter hem dat boven zijn hoofd hing. Ik zat dan tegenover hem op de bank en zei hem met welke hand hij achter zich moest slaan om de opkomende kakkerlakken te vangen. Dat was elke avond een spel. Ik herinner mij dat hij op een avond met een vriend dronken naar huis kwam. Ik ging om 2 uur 's nachts naar bed, werd dan om vijf uur weer wakker en stelde vast dat de beide mannen in de tussentijd een hele fles sherry gedronken hadden! Op een keer verdween hij zes weken en wij hadden geen idee waar hij was.

Dat zijn slechts enkele voorbeelden om aan te tonen met welke mensen ik contact had. Mijn vriend handelde ook in marihuana. De meeste bewoners van ons woonblok hadden schijnbaar geen werk en leefden van de sociale dienst.

Tot inzicht gekomen

Op een dag (ongeveer in maart 1991 – kort voor mijn 19^e verjaardag) zei mijn moeder dat ik weer naar huis zou kunnen komen als ik me goed zou gedragen. Mij werd intussen duidelijk dat ik precies zo zou eindigen als mijn alcohol verslaafde medebewoner wanneer ik mijn leven zo verder zou leiden als tot nu toe. Ik keek om me heen en begreep dat dit leven zinloos was. Ik zou toch iets beters ervan kunnen maken, zolang ik op deze wereld was. Ik had er definitief genoeg van om in deze armzaligheid en vuiligheid te leven. Dus gaf ik mijn vunzige levensstijl op en begon mij te bekommeren om mijn nieuwe carrière. Ik had zo veel verdriet, geweld en hopeloosheid bij de mensen gezien, die mij omgaven, dat me duidelijk werd: Zonder een beslissende verandering zou ik binnen tien jaar ook zo'n leven leiden als zij.

Christenen, die geen echte Christenen waren

In de nu volgende periode van mijn leven had ik inderdaad ook één of twee 'christelijke' vrienden. Van mijn kerkelijke en schoolachtergrond wist ik hoe men zich als Christen moest gedragen maar voor deze vrienden was de genade van Christus een vanzelfsprekendheid. Ze bedronken zich regelmatig, droegen provocerende kleding en deden ook andere dingen. Ze predikten maar leefden niet naar wat ze predikten!

Terugblikkend ben ik van mening dat deze vrienden helemaal geen Christenen waren maar slechts graag als zodanig aangeduid wilden worden en graag met vrienden uit de jeugdgroep onderweg waren. Ze hadden niet begrepen wat het betekent zich tot hen te rekenen, die bij Christus behoren. Hun gedrag was geen

goed getuigenis voor mij. Ik nam aan dat alle Christenen zich als deze huichelaars zouden gedragen.

Darren en Fabian

In elk geval moest ik mijn mening grondig herzien toen ik in mei 1994 bij mijn nieuwe baan in een testlaboratorium een Christen genaamd *Darren* leerde kennen. Eerst wist ik helemaal niet dat hij een Christen was maar dat werd me bij een gelegenheid tijdens het werk duidelijk. Ik ging op deze dag juist door de afdeling van het laboratorium, waarin pesticide geanalyseerd werd, toen ik hoorde, hoe een fanatieke Christen genaamd *Fabian* een collega de Bijbel en het geloof in de Heer Jezus letterlijk probeerde op te dringen (wij noemen dat een 'Bible basher').

Men kan zich slechts voorstellen met welk een verachting ik op deze *Fabian* neerkeek. Voor mij was er geen twijfel dat hij met zijn intelligentie niet ver zou komen wanneer hij deze onzin geloofde. 'Jezus' haalde ik aan, 'wat voor een onzin ...' Wat ik niet wist, was dat alleen mijn reactie op datgene wat ik hoorde voor hem als een uitnodiging was ook mij van het geloof te overtuigen! Ik zei tegen *Darren*: 'Zo'n type heeft een gaatje in zijn hoofd! Houdt hem alstublieft van mijn lijf'. Maar *Darren* meende dat *Fabian* de dingen slechts anders zou zien dan ik.

Darren begon daarop met mij over dieren te spreken, over planten, het heelal en soortgelijke dingen. Hij leerde artikelen uit het 'Creation magazine'⁵⁸ voor mij uit zijn hoofd of kopieerde ze wanneer ze te lang waren en bracht ze voor mij de daarop volgende dag mee. Hij sprak met mij over al zijn informatie en legde me dan uit dat deze dingen slechts door een Schepper ontstaan konden zijn. *Darren* betuigde mij op deze manier twee jaar en vier maanden lang zijn geloof totdat ik mij uiteindelijk in september 1996 bekeerde! In deze tijd stelde ik hem veel vragen die hij niet kon beantwoorden en hij zei dan dat hij zou proberen het antwoord op te sporen. Elke keer had hij ze dan de volgende dag voor mij paraat.

58 Het tijdschrift 'Creation Magazin' wordt door het internationaal bekende geloofswerk 'Creation Ministries International' (<http://creation.com>) (opgehaald op 17.11.2013) met vestiging in Brisbane/Australië uitgegeven. De oprichter is de leider van het sinds 1978 bestaande werk, dr. *Carl Wieland*. Het tijdschrift heeft een oplage van 50.000, ze neemt geen handelsreclames aan en wordt aan abonnees in meer dan 110 landen van de wereld verzonden.

Op een keer kocht ik een Bijbel. Toen *Darren* mijn Bijbel zag, moest hij lachen, want ik had me de 'Goed Nieuws' Bijbel in de katholieke uitgave gekocht – ik wist niet dat er verschillende versies van de Bijbel waren. Daarom heb ik een andere Bijbel gekocht en wel de 'New International Version' (maar ben

sindsdien de 'New King James' aan het lezen, omdat de vertaling veel exacter is).

Foto

Sonia Fowley bij haar werkzaamheden in het laboratorium.

Enige tijd voor mijn bekering was ik begonnen om de kerk van mijn moeder te bezoeken. Omdat ik beslist wilde verhinderen dat iemand met mij een gesprek over het geloof begon, had ik me aangesloten bij het kerkkoor. Het was wel grappig dat niemand van deze mensen gemerkt heeft dat ik helemaal niet gelovig was. Ik wil nog opmerken dat datgene wat ik daar in de kerk hoorde, niet tot mijn bekering heeft bijgedragen.

De terugkeer naar de Bijbel

Het proces van mijn bekering was een logische consequente stap. Toen ik erkende dat er een schepping had plaats gevonden en door alle Bijbelse en andere bewijzen zelfs de waarschijnlijkste verklaring voor ons bestaan is dan de evolutietheorie, vond ik het gemakkelijk om de boodschap van het evangelie te accepteren. Voortaan verlegde ik mijn fundament van de evolutie naar de Bijbel. Het aannemen van het evangelie ging niet zonder slag of stoot omdat ik heel grondig was onderwezen in de evolutieleer en de Bijbel al afgewezen had. Zodra ik nu zag dat niet de Bijbel maar de evolutietheorie in haar kern louter fictie is, wist ik ook dat God moest bestaan.

Toen ik dus Gods bestaan had geaccepteerd, werd me duidelijk dat het ergste wat ik zou kunnen doen daarin bestond om Hem te ontkennen – ja, Hem zelfs openlijk tegen te werken. Want hoewel ik me er niet van bewust was, bemerkte in instinctief (mijn geweten betuigde mij dat ik de wet had overtreden (Romeinen 2:15) dat ik het eerste en belangrijkste gebod had overtreden: 'Ik ben de Here, uw God ... u zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben' (Exodus 20:2-3). 'U zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw kracht' (Deuteronomium 6:5). Ik zag een groot probleem voor me. Omdat mijn situatie voor God in al mijn verlorenheid

me duidelijk was geworden, werd ik door de wonderbare boodschap van het evangelie, dat God mij een weg van redding aanbood des te meer aangetrokken. Als gevolg daarvan deed ik boete over mijn zonden en keerde mij naar Christus toe (2 Korinthe 7:10 en Lukas 15:7-10).

Veel Christenen nemen het standpunt in dat het bij het evangelie slechts gaat om de dood en opstanding van de Heer Jezus en verder niets. Maar dat is in principe verkeerd. De boodschap is veel omvattender en begint al meteen bij de eerste hoofdstukken van Genesis zoals Paulus dat in 1 Korinthe 15:21-22 duidelijk maakt.

Wanneer men alleen maar de dood en opstanding van de Heer Jezus predikt, dan is dat te vergelijken met een bioscoopfilm, waar men alleen maar naar het hoogtepunt kijkt maar het begin van de handeling helemaal niet kent. Daarmee ontbreekt de grondslag voor het begrip van het geheel en wanneer men dan ook nog het einde mist blijft voor iemand het eigenlijke verhaal helemaal verborgen. Men kan dan alleen nog maar vermoedens hebben of de opvatting van een ander accepteren. Men kent de waarheid dan niet. Wanneer men ook slechts iets als bijzaak of misleiding afdoet, dan volgt men niet het gebod in 1 Petrus 3:15: 'Wees altijd bereid tot verantwoording aan ieder die u rekenschap vraagt van de hoop die in u is'.

Het was Gods genade, die mij door informatie van *Darren* mijn geloof in de evolutie vernietigde en mij voor de eerste keer de kracht van de Schepper God in Genesis liet zien, en dat leidde mij in het volgen van Christus. Maar wat me daarna flink deed schrikken was dat de kerk vol met mensen is die beweren dat ze de Bijbel het Woord van God accepteren maar die het scheppingsverhaal afwijzen. Ze houden vast aan de theorieën van mensen die niet alles kunnen weten, die zich steeds vergissen en die ook helemaal niet bij het ontstaan van het leven waren. Dat is iets wat me tot op de dag van vandaag veel verdriet geeft.

De Bijbel is voor mij een volstrekt verbazingwekkend boek. De wetenschappelijke en apologetische (verdediging van het geloof) inzichten als ook de vervulde profetieën laten geen twijfel bestaan dat het gaat om een bovennatuurlijk boek. Velen die moeite hebben gedaan om de Bijbel te bestuderen zijn tot dit inzicht gekomen. Er zijn op dit gebied enkele zeer goede boeken (bijv. 'Scientific Facts in the Bible' als ook '101 Last Days Prophecies' van Ray Comfort en 'New Evidence That Demands A Verdict'⁵⁹ van *John McDowell*).

Wanneer wij het fundament van Gods Woord aantasten doordat we een deel van de Bijbel in twijfel trekken, kunnen we niet standhouden, wanneer we een getuigenis geven (Psalm 11:3). Wij stellen ons dan tegen de autoriteit van het

Woord van God wanneer we de Bijbel, zoals de wereld het doet, als een ouderwets boek afwijzen. Jammer genoeg bevinden zich ook vele kerken in deze dwaling, omdat ze bij de gevaarlijke helling van de twijfel zijn uitgedaald.

Nemen we ook nog het feit erbij dat de meeste kerken ons beste hulpmiddel tot een erkenning van zonden – Gods wet – verwaarlozen of heel bewust onder de tafel schuiven (Paulus zegt in Romeinen 7:7: ‘Want ik zou de zonde niet gekend hebben dan door de wet’), wanneer het er om gaat om zondaars tot Christus te leiden. We hoeven dan niet verbaasd te zijn wanneer dan alleen maar zondagschristenen de kerkbanken warm houden.

Wat me dan heel duidelijk de ogen voor de noodzaak van boete en het geloof in de Heer Jezus opende, was een boodschap van *Ray Comfort* met de titel: ‘Hell’s Best Kept Secret’⁶⁰ (HBKS – in het Nederlands ‘Het best bewaarde geheim van de hel’). Deze boodschap legt het evangelie op wonderbare eenvoudige en directe wijze uit. Ik kan zeggen dat daardoor mijn hele leven ondersteboven gekeerd werd.

Doordat ze zich beriep op Gods tien geboden, liet deze boodschap mij zien dat ik een leugenaar was, wanneer ik slechts één keer gelogen had (9e gebod), dat ik een dief was wanneer ik ook maar één keer een stukje kauwgum gestolen of op kantoor iets persoonlijks gekopieerd had zonder van tevoren de chef te vragen, of een balpen van het werk meegenomen zou hebben (8e gebod). En dat ik verder een godslasteraar was, wanneer ik de naam van God misbruikte (3e gebod).

59 Opmerking van de uitgever: de voorgaande band van dit werk ‘Evidence That Demands A Verdict’, is in het Duits onder de titel: ‘Die Bibel im Text’ verschenen. Een PDF download is te krijgen onder: <http://www.clv.de>

60 De opmerkelijke lezing van Ray Comfort kan als PDF download van de website van Werner Gitt zowel in het Engels (Bijdragen – Engels) als ook in het Duits (bijdragen – Duits) worden overgenomen: <http://www.wernergitt.de> (opgehaald op 27.11.2013).

De boodschap wees er bovendien op dat ik in mijn hart overspel beging wanneer ik met overspelige ogen keek (7^e gebod) en dat ik een moordenaar was, wanneer ik een ander mens haatte (6^e gebod). Bovendien liet *Ray Comfort* zien dat alles wat ik belangrijker vond dan God, een andere god voor mij was (2^e gebod). Het ergste besef wat betreft de boodschap was dat ik God niet met mijn hele hart, met mijn hele verstand en met geheel mijn ziel en met geheel mijn kracht had liefgehad (1^e gebod). Hij was de Heer, Die mij mijn leven, mijn familie, mijn voedsel, mijn kleding, een dak boven mijn hoofd, vrienden en zoveel zegen had geschonken.

Ik had me nooit de tijd genomen om God te danken of Hem de eer te geven (4^e gebod). Integendeel, ik had Hem onomwonden afgewezen. Zoals ik al uitvoerig beschreven heb, had ik mijn ouders niet geëerd (5^e gebod) en wie kan beweren dat hij nooit iets graag gehad zou hebben wat van een ander mens is (10^e gebod)? Ik kan dat in elk geval uit mijn jeugd niet zeggen.

Men kan nu denken – wow, zij is hard in het oordelen van zichzelf, dat was toch alles verleden tijd en ze heeft toch alles aan God beleden? Feit is dat ik in het verleden en ook vandaag heel toegevend met mezelf ben – de meesten van ons zijn toegevend aan zichzelf en slechts hard tegenover andere mensen. Eindelijk zag ik me zelf in het ware licht van God, namelijk zoals God mij ziet. De Bijbel zegt: ‘Wij zijn allen geworden als een onreine, al onze gerechtigheden als een bezoedeld kleed’ (Jesaja 64:6). God is zo heilig, zo rechtvaardig, dat niet iets vuils tot Hem kan naderen. God heeft de maatstaf vastgelegd en wij kunnen niet tot Hem met werken komen want wij zijn niet in staat om begane zonden uit ons verleden ongedaan te maken. Ik zou me niet met de verklaring kunnen verontschuldigen dat al deze dingen verleden tijd zijn en dat ik nu mijn levensstijl verbeterd heb. De tijd vergeeft geen zonden. Een moordenaar kan 20 jaar na zijn daad gepakt worden – hij blijft ook dan nog een moordenaar en moet zich voor het gerecht verantwoorden.

Het was voor mij als zou ik in de rechtszaal staan en tot een gevangenisstraf veroordeeld worden omdat ik de straf van 100.000 dollar niet kon betalen die iemand mij had opgelegd. En dan was het alsof iemand de zaal binnenkwam, die ik nog helemaal niet kende en deze straf voor mij betaalde. De Heer Jezus heeft dat voor mij 2000 jaar geleden gedaan doordat Hij de straf voor mijn misdaden tegen God op Zich nam waarvan ik hier slechts enkele geprobeerd heb te beschrijven. Wij allen moeten het werk van de Heer Jezus aannemen Die voor ons betaald heeft. De ENIGE weg, waarop voor zonde betaald kan worden is de Heer Jezus Christus – we kunnen onze redding NIET zelf bewerken. God keert ons niet de rug toe zodat wij eeuwig in de zonde verder leven maar Hij toont ons een uitweg – wanneer wij die weg slechts willen gaan. De Bijbel zegt ons ook: Zelfs wanneer we alle geboden houden en slechts op één punt struikelen, dan zouden wij tegen de hele wet gezondigd hebben.

De meeste mensen denken dat ze goede mensen zijn: ‘Vele mensen roemen hun eigen welwillendheid’ (Spreuken 20:6). ‘Goed zijn’ betekent in ieder geval volgens de Bijbel, ‘moreel volmaakt’ te zijn en dat kan niemand van zichzelf zeggen: ‘Er is niemand die goed doet, zelfs niet één’ (Psalm 53:4). Dat laat mij zien dat het niet uitmaakt hoe goed men over zichzelf denkt. Er is inderdaad geen enkel mens die goed genoeg is om in de hemel te komen. Er was en er is voor alle tijden een uitzondering – dat is de Zoon van God, de Heer Jezus Christus. Hij was en is werkelijk helemaal volmaakt en zonder zonde.

Toen ik voor de eerste keer deze boodschap van het ‘best bewaarde geheim van de hel’ hoorde was ik op een Bijbelseminar. Eén van de jonge medewerkers moest op een dag de lezing overnemen, maar hij had zich niet voorbereid en bracht in plaats daarvan een cassette mee, die in wezen de boodschap van de genoemde lezing van *Ray Comfort* bevatte, die wij dan allen beluisterden. Mijn mond bleef openstaan – de boodschap benam mij de adem! Toen dezelfde medescholier de volgende keer met de Bijbellezing aan de beurt was, had hij zich weer niet voorbereid en bracht een voortzetting van zijn eerste cassette mee. Opnieuw was ik totaal sprakeloos en vroeg hem aansluitend of er nog meer van zulke cassettes waren. Hij gaf me een hele serie van 16 lezingen. Op mijn vraag leende hij ze aan mij uit en ik hoorde elke cassette meerdere malen. Wat ik daar hoorde, benam me steeds weer opnieuw de adem!

De roep tot zendeling

Mijn leven werd door deze grootse boodschap totaal op zijn kop gezet! Ze veranderde mij: tot nu toe was ik een Christen, die de Heer lief had en wilde dat anderen Hem zouden leren kennen, maar niet zeker was, hoe Hij dat zou doen. Voortaan werd ik een Christen vol vuur – iemand, die de Heer des te meer lief had en nu het werktuig had om het evangelie werkzaam door te geven zoals de Heer Jezus het deed! Mij werden plotseling de ogen geopend voor het feit dat niet-christenen zonder de Heer Jezus naar de hel gaan en dat WIJ degenen zijn, die hen waarschuwen en moeten zeggen dat de Heer Jezus Zichzelf voor hen heeft opgeofferd – daarvoor zijn NIET andere personen, maar WIJ VERANTWOORDELIJK.

De leer van de genoemde boodschappen, die ook in boekvorm zijn verschenen, gaf me ijver en hartstocht om de verlorenen zo te zien als zouden ze al gered zijn. De volgende drie tot vier jaar beluisterde ik de meeste van de cassettes van *Ray Comfort*. Ik zag ook de meeste van zijn video's, las de meeste van zijn boeken en bezocht de ‘School voor Bijbelse Evangelisatie’. Ik begon bovendien met sommige christelijke vrienden de straat op te gaan en evangelie traktaten te verspreiden en in persoonlijke gesprekken te evangeliseren.

Daarna hoorde ik door de rondzendbrief van ‘Living Waters Publications’ (LWP) van een evangelie opleidingsplaats (EBC) die door de ‘Great News Network’ (GNN) werd gegeven en wat vroeger een arbeidstak van ‘Living Waters’ in Los Angeles in de USA was. Ik solliciteerde naar een plaats en God heeft mij die plaats uit louter genade gegeven. Ik heb aan de EBC 1 en de EBC 3 deelgenomen en beide cursussen werden indrukwekkende tijden in mijn leven.

Na de opleiding werd mij gevraagd of ik een GNN leidster voor Sydney (New South Wales) wilde zijn en langzamerhand leerde ik steeds meer mensen kennen die ook verloren mensen zochten en wilden redden.

Op het ogenblik zijn wij een klein evangelisatieteam dat op zaterdagochtend op straat onderweg is. Mijn opdracht is het om discipelen van de Heer Jezus, die het zaad van het evangelie willen zaaien en bij wie het op hun hart ligt de verloren mensen de blijde boodschap te brengen, op te leiden en hen te bemoedigen! Onze straatevangelisatie op zaterdagochtend is een belangrijke stap om in de navolging te groeien en als discipel van de Heer Jezus op iedere tijd andere mensen het evangelie te kunnen brengen.

Bovendien help ik om twee websites te coördineren. De ene ('Evangelism Resources'⁶¹) is voor Christenen, die daarmee materiaal (meestal in hun eigen taal) ter beschikking wordt gesteld om wereldwijd te kunnen evangeliseren. De andere website ('Answers to Christianity'⁶²) is voor niet-christenen bestemd, die in de meeste gevallen de blijde boodschap in hun eigen taal lezen en eventuele vragen beantwoord kunnen krijgen.

De hoofdreden, waarom mensen hun geloof aan anderen niet willen meedelen, is de zorg om afgewezen te worden.

61 Bron: <http://www.resourcesforevangelism.com> (opgehaald op 27.11.2013).

62 Bron: <http://www.answerstochristianity.com> en <http://www.forlifeanswers.com> (opgehaald 27.11.2013).

Wanneer het u ook zo vergaat, wil ik u graag met alle nadruk bemoedigen om het toch te doen. Als u in één van de reddingsboten van de Titanic zou zitten. En al de mensen op het zinkende schip zou kunnen zien. Het schip zou korte tijd daarna de ijsberg rammen. En u zou bang worden. Want u zou weten dat ze allemaal zouden verdrinken. En ze zouden het sterkste verlangen hebben om gered te worden. U zou al uw kracht gebruiken om hen, zo ver het al voor u mogelijk is, voor de ondergang van het schip te waarschuwen. Misschien zullen er enkelen zijn, die u uitlachen omdat ze het schip voor onzinkbaar houden. Maar misschien zullen ook enkelen naar uw waarschuwing luisteren om het schip te verlaten en gered te worden. Precies zo sterven er duizenden mensen elke dag en gaan naar de hel. Enkele mensen maken u misschien belachelijk en geloven u niet maar enkelen luisteren naar u en worden gered. Laat uw angst door het medelijden verdringen.

De Heer Jezus zegt: 'Gaat heen in de hele wereld en predikt het evangelie aan de hele schepping' (Markus 16:15).

‘En aan alle volken moet eerst het evangelie worden gepredikt’ (Markus 10:13).

De apostel Paulus zegt: ‘Want wee mij, als ik het evangelie niet verkondig’ (1 Korinthe 9:16).

Sonia Foley, Elanora Heights (NSW 2101, Australië)

Deel V

Nawoord

Hoe vind ik zelf de kostbare schat?

In het tweede deel van het boek hebben we enige aspecten van de hemel aangeduid en daarbij gezien, hoe waardevol het is, eenmaal een hele eeuwigheid op die plaats door te brengen. De tien getuigenissen in het vierde deel van het boek zijn u voor ogen geschilderd, hoe mensen uit verschillende landen en met verschillende achtergronden de schat hebben ontdekt. Misschien hebt u een verlangen gekregen om ook eenmaal op die heerlijke plaats in de eeuwigheid erbij te zijn. Dan komen de volgende vragen op: Hoe kom ik op deze weg? Hoe doe ik dat? Hoe krijg ik hier al de zekerheid om dat doel te bereiken? De volgende bladzijden willen dat nu heel gedetailleerd uitleggen.

Waarom is het de moeite waard om de eeuwigheid in de hemel door te brengen? Bij de hemel is er slechts één enkel alternatief en dat is de hel. In vele kerken is helaas de tijdgeest doorgedrongen en de hel wordt zo veel mogelijk genegeerd. Maar de Heer Jezus heeft in Zijn toespraken niet slechts het bestaan van de hel betuigd maar ook heel indringend daarvoor gewaarschuwd: ‘Als nu uw rechteroog u een aanleiding tot vallen is, trek het uit en werp het van u. Want het is nuttig voor u, dat één van uw leden vergaat en niet uw hele lichaam in de hel wordt geworpen’ (Matth. 5:29). Maar de Heer Jezus kwam in deze wereld met het uitdrukkelijke doel: ‘Want de Zoon des Mensen is gekomen om het verlorene te behouden’ 115 (Matth. 18:11). Dat betekent, door de omkeer naar de Heer Jezus toe zullen wij de eeuwigheid met Hem in de hemel doorbrengen. Deze verblijfplaats wordt in 1 Korinthe 2:9 als onvoorstelbaar mooi omschreven: ‘Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en in geen mensenhart is opgekomen, wat God bereid heeft voor hen die Hem liefhebben’. De uitnodiging staat! Wanneer u daarop ingaat, zult u door God heel rijk gezegend worden.

Hoe kom ik in de hemel?

Wij komen nu bij de belangrijkste vraag van ons leven: Hoe kan ik er zeker van worden, dat ik in de hemel kom? De Heer Jezus heeft ons heel duidelijk gezegd in Johannes 10:9: ‘Ik ben de deur’ (naar de hemel). En: ‘Ik geef hun eeuwig leven’ (Joh. 10:28). Hij heeft bovendien gezegd: ‘Ik ben de weg en de waarheid

en het leven, niemand komt tot de Vader dan door Mij' (Joh. 14:6). De Heer Jezus heeft met dit Woord als wegwijzer alle menselijk verzonnen wegen in de verschillende religies als dwaalwegen gemarkeerd. Slechts Hij alleen – geen kerk, geen fundament van menselijke daden, geen religie – kan ons in de hemel brengen. Stap voor stap wordt deze weg nu in de vorm van een dialoog duidelijk gemaakt. Wanneer u deze weg wilt inslaan, kunt u dit nu zoals bij een gebruiksaanwijzing doen.

Erken u zelf in het licht van de Bijbel: We lezen in Romeinen 3:23-24: 'Want allen hebben gezondigd en komen te kort aan de heerlijkheid van God, en worden om niet gerechtvaardigd door Zijn genade, door de verlossing die in Christus Jezus is. Deze Bijbelteksten tonen onze eigen verlorenheid voor de levende God. We hebben door onze zonden, die ons van God scheiden, geen toegang tot Hem en ook niets laten zien wat ons voor Hem aangenaam laat zijn. In het kort gezegd: We hebben geen verdiensten voor God en bezitten ook niets waardoor wij met Hem verzoend kunnen worden. Sinds de zondeval bestaat er een diepe kloof tussen de God van de Bijbel en de zondige mensheid. Stemt u met Gods uitspraak in, dat alle mensen gevallen zondaars zijn?

De enige uitweg: Er is slechts één enkele weg, die ons uit dit dilemma brengt en deze uitweg werd door God Zelf gemaakt. Zijn Zoon Jezus Christus nam gewillig de straf voor onze zonden aan het kruis op Zich. Hij leed plaatsvervangend voor een ieder, die in Hem wil geloven. De Heer Jezus kwam om ons te redden die verloren zijn (Matth. 18:11). De redding is in niemand anders en op geen andere manier te vinden (Hand. 4:12). Kunt u met dit feit ook instemmen?

Belijdt uw zonden: In 1 Johannes 1:8-9 lezen wij: 'Als wij zeggen dat wij geen zonde hebben, misleiden wij ons zelf en de waarheid is niet in ons. Als wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid'. De Heer Jezus heeft op grond van Zijn verlossingswerk op het kruis van Golgotha de autoriteit om zonden te vergeven. Wanneer wij ons op zijn beloften beroepen, Hem onze schuld belijden en Hem om vergeving vragen, kunnen we er zeker van zijn, dat Hij Zijn belofte houdt. We kunnen er op vertrouwen dat Hij ons heel zeker van onze lasten en de eeuwige gevolgen daarvan bevrijdt. Nadat wij deze fundamentele zaken overdacht hebben, komt het er nu op aan om te handelen. Bent u daartoe bereid? Als u daarop ja zegt, dan kunnen we nu alles aan de Heer Jezus in gebed zeggen (wat er nu volgt, is een voorstel voor een vrij geformuleerd gebed):

‘Heer Jezus Christus, ik heb mijn leven tot nu toe zo geleefd, alsof U überhaupt niet zou bestaan. Nu heb ingezien dat U wel bestaat en wend mij in het gebed tot U. Ik weet nu, dat er een hemel is maar evengoed een hel. Alstublieft, redt mij van de hel, van deze plaats, waar ik als gevolg van al mijn zonden, vooral vanwege mijn ongeloof, terecht zou moeten komen. Ik wil U bidden om bij U in alle eeuwigheid in de hemel te mogen zijn. Ik begrijp, dat ik niet door eigen verdiensten in de hemel kan komen, maar alleen door het geloof in U. Omdat U mij lief hebt, bent U voor mij aan het kruis gestorven, en hebt U al mijn schuld op U genomen en voor mij in mijn plaats betaald. Ik dank U daarvoor. U ziet al mijn overtredingen, zelfs die uit mijn jeugd. U kent al mijn zonden, die ik begaan heb, niet alleen de zonden, die ik me nog herinner maar ook alle, die ik al lang vergeten ben. U weet alles over mij. Elke opwelling van mijn hart is U bekend hetzij vreugde, droefheid, geluk of vertwijfeling. Ik ben voor U als een opengeslagen boek. Omdat ik met mijn schuldige verleden tijd voor U en voor God de Vader niet kan bestaan, is mij de toegang tot de hemel gesloten. Daarom bid ik U om al mijn zonden te vergeven, waarvan ik van harte spijt heb. Amen’.

U hebt de Heer Jezus alles gezegd, wat nu nodig is (1 Joh. 1:8-9). God Zelf staat borg voor Zijn belofte. Wat denkt u hoeveel van uw schuld nu is uitgedelgd? 80 procent? 90 procent? 10 procent? Er staat geschreven: ‘Hij reinigt ons van **alle** ongerechtigheid’ (1 Joh. 1:9). Alles is daarmee **volledig** vergeven! Ja, werkelijk alles en dat zijn de volle 100 procent! Dat is nu voor u een feit (als u het gebed oprecht gemeend hebt). De Bijbel hecht er waarde aan, dat wij het door God beloofde niet als inbeelding ondervinden, ook niet als een denkbare mogelijkheid of vage hoop! Het moet voor ons een vaste zekerheid zijn en daarom lezen we in 1 Petrus 1:18-19: ‘Daar u weet dat u niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost bent van uw onvruchtbare, door de vaderen overgeleverde wandel, maar door kostbaar bloed, als van een vlekkeloos en onbesmet lam, het bloed van Christus’.

En in 1 Johannes 5:13 vinden we de herhaalde bevestiging:

‘Deze dingen heb ik u geschreven, opdat u weet, dat u eeuwig leven hebt, u die in de naam van de Zoon van God gelooft’.

Levensovergave: De Heer Jezus heeft u zo even alle zonden vergeven. Nu kunt u Hem uw hele leven toevertrouwen. In Johannes 1:12 lezen we: ‘Maar allen die Hem hebben aangenomen, hun gaf Hij het recht om kinderen van God te worden, hun die in Zijn naam geloven’. Allen, die de Heer Jezus uitnodigen om de leiding in hun leven over te nemen, die geeft Hij het recht om kinderen van God te worden. Kinderen van God worden we niet als beloning voor de een of andere goede daad omdat we zo vroom zijn of omdat we bij een bepaalde kerk horen. We worden kinderen van God, doordat we ons leven aan de Zoon van

God toevertrouwen en gewillig zijn om in de kracht van de Heilige Geest gehoorzaam Hem te volgen. Ook dat willen we in een gebed vastleggen:

‘Ik neem U nu aan als mijn Heer en Redder. Wilt U over mijn leven regeren. Ik wil mijn leven voor U leven, wat U behaagt. Geef, dat ik al datgene kan opgeven wat in Uw ogen niet goed is en schenk mij nieuwe gedragsmanieren. Help mij, Uw Woord, de Bijbel, te begrijpen. Help, dat ik begrijp, wat U mij zegt, en dat ik altijd weer nieuwe vreugde in Uw Woord vind. Laat mij alstublieft Uw weg zien, die ik moet gaan en geef mij een gehoorzaam hart om U te volgen. Ik dank U, dat U mij verhoort. Ik geloof Uw belofte dat ik nu door mijn omkeer tot U een kind van God ben, dat op een dag voor alle eeuwigheid in de hemel zal komen. Ik erken in deze onverdiende genade een groot gewin, en ik verheug me over de zekerheid, dat U in elke situatie van het leven aan mijn zijde zal staan, ook nu. Help mij alstublieft om mensen te vinden die ook in U geloven en help mij om een gemeente te vinden waar Uw Woord in waarachtigheid verkondigd wordt. Amen’.

Aangenomen: De Heer heeft u aangenomen! Hij heeft u voor een hoge prijs voor Zichzelf verworven, Hij heeft u gered. U bent nu een kind van God geworden. Wie kind is, is ook een erfgenaam. Een erfgenaam van God, een erfgenaam van de hemelse wereld. Kunt u zich voorstellen, wat er nu in de hemel gebeurt? In Lukas 15:10 lezen wij: ‘Ik zeg u dat er zo blijdschap in de hemel zal zijn over één zondaar die zich bekeert’. Heel de hemel raakt in beweging, wanneer een mens de boodschap van het evangelie serieus neemt en aanneemt. De Bijbel noemt deze omkeer tot de Heere Jezus en tot God bekering. Daarbij belijden wij onze schuld en Hij doet de schuld weg. Tegelijkertijd gebeurt van God uit de wedergeboorte aan ons: Hij schenkt ons het nieuwe leven. Wij zijn opnieuw geboren! Wij zijn de kinderen van God. Bekering en wedergeboorte horen bij elkaar.

Dankzegging: De redding is Gods gave aan ons. Alleen door Zijn liefde is dat mogelijk geworden. We kunnen niets aan dit werk van verlossing toevoegen. Ieder, die een geschenk ontvangt zegt dank u wel. U kunt de Heer Jezus danken met uw eigen woorden!

Wat komt er nu? De Bijbel vergelijkt uw toestand van nu met een pasgeboren kind. Het behoort vanzelfsprekend bij een gezin en zo behoort u van nu af aan bij de familie van God. Pasgeborenen bevinden zich in een kritieke levensfase. Dat geldt ook voor ons geloofsleven. De geboorte door bekering en wedergeboorte is goed verlopen. Echt, nieuw leven is er. Nu zijn voedsel (melk) en goede verzorging absoluut vereist. Natuurlijk heeft God hier ook voor gezorgd en alles gedaan, opdat u tot een goede ontwikkeling komt. Schade voor ons kinderlijke geloofsleven kan worden vermeden wanneer wij Gods geboden

doen. Een belangrijke prediking, die op de aarde is gehouden, is de bergrede (Mattheüs 5-7). Ze begint met de zin: *‘Welgelukzalig zijn de armen van geest want van hen is het koninkrijk der hemelen’* (Mattheüs 5:3). Deze uitspraak geldt nu ook voor u, want u weet nog niet veel van de grote schatten van de Bijbel en voelt u ‘geestelijk arm’ In vergelijking met anderen, die al jarenlang de Bijbel lezen. Maar u bent gered en hebt eeuwig leven. Weest u zich van deze grote rijkdom goed bewust. Let er op bij het zoeken naar een samenkomst, dat u niet in de strikken van een sekte (bijvoorbeeld de Jehova’s Getuigen, Mormonen) komt. De samenkomst moet alleen maar gegrondvest zijn op het Woord van God.

De vijf volgende aspecten (5 G’s, omdat ze allen met een G beginnen) zijn niet alleen belangrijk voor beginners in het geloof, maar zijn belangrijke voorwaarden voor het dagelijkse leven van een gelovige met de Heer Jezus. Neemt u deze vijf punten ter harte:

1. Gods Woord

U hebt uw beslissing op het Woord van God gefundeerd. De Bijbel is het enige Boek, Diens auteur God is en daarom goddelijk gezag heeft. Alle boeken van de wereld samen kunnen de Bijbel niet het water aanreiken met betrekking tot waarheid en ontelbare levensbelangrijke informatie. Het Woord van God te lezen en te begrijpen is absoluut nodig. In 1 Petrus 2 vers 2 wordt waarde gehecht aan dit aspect en duidelijk verklaard: *‘Verlangt als pasgeboren kinderen naar de redelijke, onvervalste melk’*. Laat het een gewoonte worden voor u om dagelijks de Bijbel te lezen om Gods wil te ervaren. Het is raadzaam om met het lezen van de evangeliën te beginnen (Bijvoorbeeld het Johannes evangelie). Er zijn bij het begin van de dag bepaalde bezigheden, die we elke morgen doen. Ontbijten en tanden poetsen vergeet u geen dag. Neemt u ook het Bijbel lezen als nieuw punt voor de dag.

2. Gebed

Spreek voortaan elke dag met uw Heer. Door Zijn Woord spreekt God tot ons. Hij wil ook dat wij tot Hem spreken. Het is een groot voorrecht om Hem alles te mogen zeggen. We mogen onze gebeden aan God, Die nu onze Vader is, richten en aan de Heer Jezus, uw Redder, uw Goede Herder, uw Vriend. De Bijbel eist uitdrukkelijk tot niemand en niets anders te bidden. Alle door mensen uitgevonden gebedsadressen, die niet aan God zijn gericht, zijn afgodendienst en de Heer een gruwel. De Bijbel spreekt over een gebed aan God en aan Zijn Zoon Jezus Christus. Voor een gebed aan de Heilige Geest is er in de Bijbel geen

voorbeeld. Het gebed zal u kracht geven. Het zal u op positieve wijze veranderen. Alles in uw dagelijkse leven kan als voorwerp van gebed worden: uw zorgen, vreugden en plannen. Dank de Heer voor alles, waardoor u geraakt bent. Bidt voor andere mensen en hun moeilijkheden. Bidt de Heer dat de mensen in uw omgeving ook tot geloof mogen komen. Gebed en het lezen van Gods Woord zijn de pompen voor de ‘geestelijke bloedsomloop’, die voor de gezondheid van het geestelijke leven heel noodzakelijk zijn.

3. Gehoorzaamheid

Wanneer u de Bijbel leest, zult u vele behulpzame aanwijzingen voor alle gebieden van uw leven vinden, inclusief uw leven in de gemeenschap met God. Alles wat u gelezen hebt, moet u in de praktijk van uw leven brengen en dan zult u een grote zegen ervaren. God heeft een welgevallen aan gehoorzame kinderen, die naar Zijn Woord leven en Zijn geboden houden. De beste manier om God onze liefde te tonen, is Hem te gehoorzamen: ‘Dit is de liefde van God, dat wij Zijn geboden houden’ (1 Johannes 5:3). De wereld biedt vele levensconcepten aan, die bij deze tijdgeest horen en in de praktijk niets opleveren. Maar de Bijbel daarentegen legt een meetlat aan, die ons leven laat lukken, zodat het onder de zegen van de Heer staat. Bij zo vele keuzemogelijkheden moeten wij kiezen voor de raadgevingen van God: ‘Men moet God meer gehoorzamen dan de mensen (Handelingen 5:29). Het is belangrijk te bedenken dat wij niet de wensen van onze oude natuur bevredigen, die in het volgende Bijbelvers ‘het vlees’ wordt genoemd: ‘Wandelt door de Geest, en u zult de begeerte van het vlees geenszins volbrengen. Want het vlees begeert tegen de Geest, en de Geest tegen het vlees; want deze twee staan tegenover elkaar, opdat u niet doet wat u wilt’ (Galaten 5:16-17). Daarom moeten we er absoluut zeker van zijn dat onze gehoorzaamheid van God Bijbels gefundeerd is en onder de kracht en leiding van de Heilige Geest staat.

4. Gemeenschap

God schiep de mensheid met een behoefte naar gemeenschap. Daarom moet u op zoek gaan naar andere Christenen, die ook hun leven aan God onderwerpen. Dat zijn mensen waarmee u bidt en over uw geloof kunt spreken. Blijf met zulke mensen in verbinding. Neemt men een gloeiende kool uit het vuur, dan zal ze spoedig koud worden. Precies zo geldt de regel, dat onze liefde tot de Heer Jezus verkilt, wanneer ze niet door de gemeenschap met andere gelovigen ‘gloeiend’ wordt gehouden. Zoek een christelijke samenkomst op en neem actief deel aan

deze gemeenschap, waar de Bijbel gezaghebbend is. Verzuim niet de samenkomsten van de gelovigen.

5. Geloof

Na onze bekering en wedergeboorte is het levensbelangrijk, dat onze geestelijke groei aanhoudt. Paulus schreef aan Timotheüs: ‘Maar u, blijf in wat u geleerd hebt’(2 Timotheüs 3:14). Leest u zorgvuldig, wat er in Efeze 4:17-32 staat, waar praktische waarheden over de levenslange heiliging van het leven in de Geest worden opgesomd. Aan het einde van zijn leven kon Paulus zeggen: ‘Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb de loop voleindigd, ik heb het geloof behouden’ (2 Timotheüs 4:7). Laten we zijn voorbeeld navolgen met ijver en ook trouw blijven!

De bekering is niet een eindpunt, maar veelmeer het begin van een nieuw leven. U bent nu in staat om Gods medearbeider te zijn (1 Korinthe 3:9). Doe er ernstige moeite voor dat ook anderen de redding in de Heer Jezus aannemen. De bekering heeft twee verbazingwekkende gevolgen: 1) ons aardse leven wordt zinvol en krijgt een volledig nieuwe betekenis en 2) we worden kinderen van God en erfgenamen van het eeuwige leven.

Achterkant van het boek:

De Franse wiskundige en astronoom De Laplace zei rond het jaar 1800: ‘Ik heb met een verrekijker het hele heelal doorvorst maar nergens heb ik de hemel ontdekt, nergens heb ik God gevonden’.

Daarbij zou hij zich deze zoektocht hebben kunnen besparen - want al lange tijd van tevoren was duidelijk: ‘Want de dingen die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen die men niet ziet, zijn eeuwig’ (2 Korinthe 4:18). Het eeuwige is voor onze ogen verborgen, het kan ook nergens waargenomen worden. En toch kan men het eeuwige vinden, soms verborgen als een schat in de akker of als een kostbare parel. De Heer Jezus heeft de gelijkenis van de schat in de akker en de kostbare parel vertelt en ons daarmee gezegd:

‘Tast beslist toe, wanneer je in je leven de schat of de parel aantreft. Je wordt onbeschrijfelijk rijk en hebt de hemel, het eeuwige leven, gevonden’.

In het tweede deel van het boek wordt er op enkele belangrijke karakteristieke kenmerken van de hemel ingegaan. Dat bemoedigt ons om de weg daarheen te zoeken. In het derde deel van het boek geeft de auteur door wat hij hier en daar beleefd heeft toen hij mensen op de unieke schat wees.

Hoe men deze schat vindt, daarvan vertellen in het vierde deel van het boek dertien personen uit alle vijf werelddelen. Heel persoonlijk vertellen zij, hoe, wanneer en bij welke gelegenheid ze 'de schat' vonden en hoe dat hun leven veranderd heeft.

Dit boek legt een welsprekend getuigenis daarvan af en nodigt de lezer daartoe uit om hier en vandaag zelf de schat te vinden en te pakken.

Een soortgelijk boek met de titel Schatzoeker is al verschenen. Dit boek Schatvinder is geen voortzetting maar een parallelwerk.